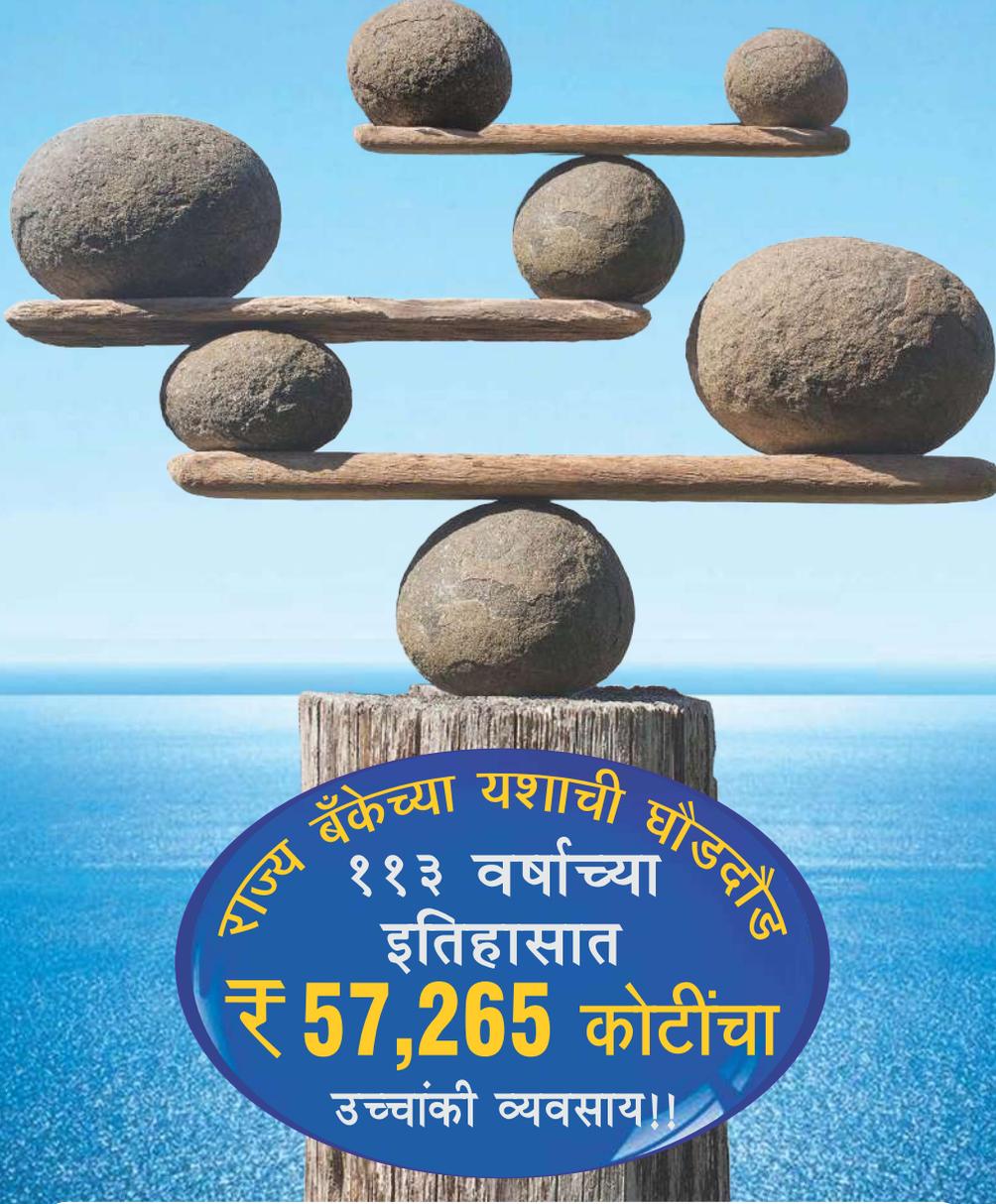

‘स’तत्व

सहकारिता ▶ सक्षमता ▶ स्थिरता

राज्य बँकेच्या यशाची घोंडदोंड
११३ वर्षांच्या
इतिहासात
₹ 57,265 कोटींचा
उच्चांकी व्यवसाय!!

११३ वा वार्षिक अहवाल २०२३ - २०२४
113th Annual Report 2023-2024

MSC BANK
SCHEDULED BANK

ISO 27001 : 2013 Certified Bank

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि.
(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

The Maharashtra State Co-operative Bank Ltd.
(Incorporating The Vidarbha Co-operative Bank Ltd.) Scheduled Bank

यशोगाथा ▶ अखंड विश्वास आणि परंपरेची

सहकार

हाच ध्यास, हाच श्वास आणि हाच प्रवास

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँकेचे मोठेपण केवळ तिच्या ठेवी, कर्जे, खेळते भांडवल यांच्या रकमेवरून मोजणे योग्य नाही. महाराष्ट्रातल्याच काय; पण देशातल्या सहकारी चळवळीचे नेतृत्वच १९११ साली स्थापन झाल्यापासून राज्य बँकेने केले आहे. स्वातंत्र्यपूर्व काळातील समाजातील गरीब, दिनदलित, पीडित आणि सावकारीच्या गुलामगिरीत जखडलेल्या त्या वेळेच्या शेतकरी, सामान्यांना बाहेर काढून स्वतःच्या पायावर उभे करण्यासाठी राज्य सहकारी बँकेची स्थापनाच महत्त्वपूर्ण ठरली. एखाद्या सामान्य व्यक्तीच्या जीवनात जेवढी स्थित्यंतरे, चढ-उतार, अडथळाची शर्यत पार करून यशाची शिखरे पादाक्रांत होऊन जीवन समृद्ध होते, त्याचप्रमाणे बँकेच्या इतिहासाची पाने उलगडतानाही काहीशी अशीच स्थिती राहिली आणि अनेक सहकारधुरिणांनी भविष्याचा वेध घेऊन, विचारमंथनातून, कष्टातून लावलेले राज्य सहकारी बँकेचे छोटेसे रोपटे आजमितीस बघता बघता महावटवृक्षात रूपांतरित झाल्याचे पाहताना मनस्वी आनंद वाटतो. त्यासाठी ज्यांनी ज्यांनी राज्य सहकारी बँकेच्या यशस्वी वाटचालीत सहभाग, साथ, सहकार्य दिले आणि खऱ्या अर्थाने सहकारातून समृद्धीचा झरा राज्यातील खेड्यापाड्यांपर्यंत, वाडी-वस्तीतील सामान्यांच्या घरापर्यंत पोहचविण्यास हातभार लावला, त्या सर्वांचे मनापासून आभार.

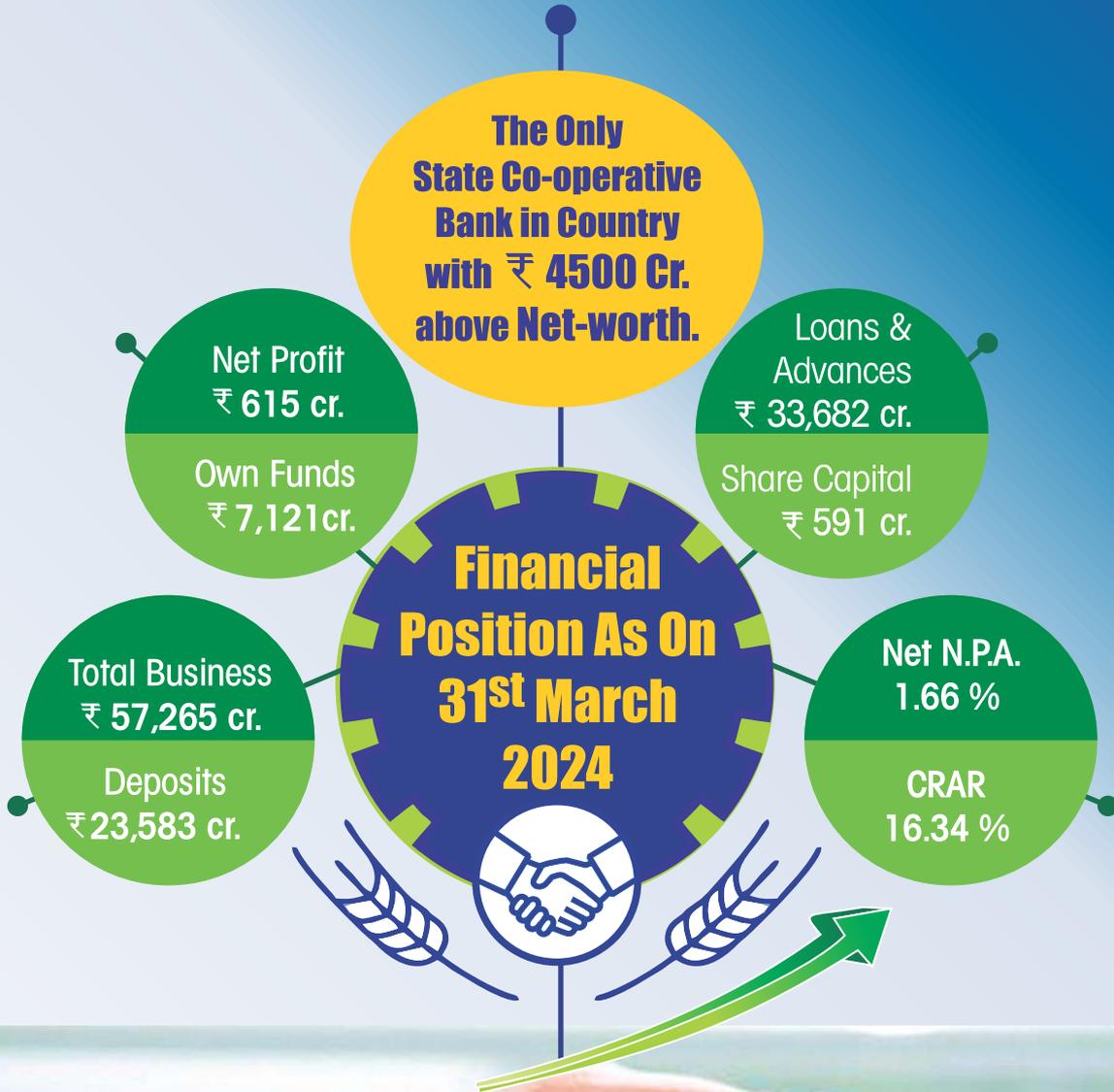
त्रिस्तरीय पतऱ्याने महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक, जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका आणि विकास सोसायट्यांच्या माध्यमातून पतपुरवठा साखळी वृद्धिंगत करण्यात आणि शेतीसह अन्य उद्योगांतून ग्रामीण अर्थव्यवस्थेचा कणा मजबूत करण्यात राज्य बँकेचा मोलाचा वाटा आहे.

“एकमेका साहाय्य करू अवघे धरू सुपंथ” हा सहकाराचा मूलमंत्र आहे. राज्यातील नागरी सहकारी बँका, साखर कारखाने, दूध संस्था, सूत गिरण्या, मार्केटिंग संस्था, प्रक्रिया, ग्राहक, मस्त्य, गृहनिर्माण, पतसंस्था अशी सहकाराची दृढ झालेली ही चळवळ खऱ्या अर्थाने तळागाळापर्यंत पोहचविणे राज्य सहकारी बँकेच्या सहभागामुळेच शक्य झाले आहे. ज्यामुळे सहकार क्षेत्रात शिखर बँक म्हणून महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँकेचे असलेले योगदान यापुढेही अबाधित राहील. काळानुरूप बदल करताना बँकेनेही नवनव्या गोष्टींचा अंगीकार करीत डिजिटल युगात स्पर्धला तोंड देत आपल्या नावलौकिकाची यशस्वी पताका कायम ठेवलेली आहे. बँकेचे सन्माननीय भागधारक, खातेदार, सर्व ठेवीदार, कर्मचारी व हितचिंतकांच्या भक्कम पाठबळावर

राज्य बँक यापुढेही यशाची शिखरे पादाक्रांत करील,

यामध्ये आमच्या मनात कोणतीही शंका नाही...

मा. ना. श्री. एकनाथजी शिंदे
मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य

मा. ना. श्री. देवेंद्रजी फडणवीस
उपमुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य

मा. ना. श्री. अजितदादा पवार
उपमुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य

मा. ना. श्री. दिलीप वळसे पाटील
सहकार मंत्री, महाराष्ट्र राज्य

विद्याधर वा. अनास्कर
प्रशासक

डॉ. अशोक बी. माने
मुख्य सरव्यवस्थापक

दिलीप एन. दिघे
व्यवस्थापकीय संचालक

नारायण एन. जाधव
सरव्यवस्थापक

डॉ. तेजल एस. कोरडे
सरव्यवस्थापिका

डॉ. अनंत एम. भुईभार
सरव्यवस्थापक (ओएसडी)

मनोगत

कृपया समजून घ्या.....

विद्याधर अनास्कर
माननीय प्रशासक

ग्रामीण अर्थव्यवस्थेचा कणा असलेल्या सहकारातील त्रिस्तरीय बँकिंग रचनेतील शिखर संस्था असलेल्या दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँकेचे आपण सन्माननीय व आदरणीय सभासद आहात. मध्यंतरी आर्थिक अडचणीत असलेल्या राज्य सहकारी बँकेची सध्याची आर्थिक परिस्थिती एकदम उत्तम असून, बँक यशाची नवनवीन शिखरे पादाक्रांत करीत आहे. आणि हे यश केवळ आपणांसारखे बँकेचे सभासद, ग्राहक व सेवकवर्गाच्या योगदानामुळेच आहे हे निर्विवाद सत्य आहे.

बँकेचा सर्वच ग्राहकवर्ग हा सन्माननीय आहे. समाजामध्ये त्यांचे विशिष्ट स्थान आहे. त्यामध्ये आजी-माजी मंत्र्यांपासून, खासदार, आमदार, लोकप्रतिनिधी, उद्योजक, साखर कारखानदार व इतर अनेक मान्यवरांचा समावेश आहे. या सर्व मान्यवरांना दर्जेदार बँकिंग सेवा देण्यासाठी आम्ही बांधील आहोत. या सर्वांच्या अडचणी समजावून घेत, नियमांच्या चौकटीत राहून मार्ग काढण्यासाठी आम्ही सतत प्रयत्नशील असतो. परंतु बऱ्याच वेळेस मनात असूनही आम्ही ग्राहकांच्या इच्छेप्रमाणे मार्ग काढू शकत नाही. ही वस्तुस्थिती आहे. त्याबद्दल मी मनापासून दिलगिरी व्यक्त करतो.

रिझर्व्ह बँक, नाबार्ड, सहकार खाते, राज्य सरकार, बँकेचे उपविधी, सहकार कायदा इत्यादीमधील नियम, अटी व शर्तीचे कोणत्याही प्रकारे उल्लंघन होऊ न देता, ग्राहकांच्या अपेक्षांची पूर्ती करणे ही खरोखरच तारिवरची कसरत आहे. मध्यंतरी एका २५ लाखांच्या छोट्या कर्जप्रकरणात व्याजासह वसुली होऊनही रिझर्व्ह बँकेने नियमांचे उल्लंघन केल्याचा आरोप ठेवत आपणांस ₹३७.५० लाख रुपयांचा दंड केल्याची बातमी आपण वाचली असेलच. इतकेच नाही तर दंडाच्या रकमेची जबाबदारी निश्चित करून संबंधित सेवकांकडून वसूल करण्याबाबत सहकार खात्याचे पत्र बँकेस नुकतेच प्राप्त झाले आहे. यामुळे सेवकवर्गामध्ये संभ्रमाचे वातावरण आहे. या पार्श्वभूमीवर बँकेच्या प्रशासनाची अडचण थोडी समजून घ्या. रागाऊ नका. प्रशासनाच्या भूमिकेतून विचार केल्यास बँकेची अडचण आपणांस निश्चितच समजेल. प्रशासनाकडून कोणाच्याही बाबतीत कधीच भेदभाव केला जात नाही. हे मी येथे आवर्जून नमूद करू इच्छितो.

आपणां सर्वांच्या सहकार्याने नुकत्याच म्हणजे ३१ मार्च २०२४ रोजी संपलेल्या आर्थिक वर्षात आपल्या बँकेने प्रगतीचे उच्चांकी शिखर गाठले आहे. बँकेने ५७ हजार २६५ कोटी रुपयांचा उच्चांकी व्यवसाय केला आहे. हा बँकेच्या ११३ वर्षांच्या इतिहासातील विक्रम आहे. यावर्षी बँकेने दिलेल्या कर्जाच्या बाबतीत उच्चांकी पातळी गाठली आहे देशात सर्वात जास्त नक्तमूल्य (नेटवर्थ) असलेली सहकारी बँक हा टप्पाही आपण गाठला आहे. सलग तीन वर्षे ₹६०० कोटी पेक्षा जास्त नक्त नफा मिळवितांना यावर्षी ₹६१५ कोटी इतका उच्चांकी नक्त नफा आपण मिळवला.

डिजिटल तंत्रज्ञान वाढत असतांना सायबर गुन्हेगारीनेही सध्या डोके वर काढले आहे. त्यामुळे ग्राहकांच्या संवेदनशील तपशिलाच्या सुरक्षेसाठी बँकेने गेल्यावर्षी आयएसओ मानांकन मिळवल्यावर आता ग्राहकांच्या माहिती सुरक्षेसाठी सर्व्हेलन्स ऑडिट देखील पूर्ण केले आहे. आता अनेक जिल्हा बँका, राज्य बँकेच्या सायबर सिक्युरिटी ऑपरेशन सेंटरशी संलग्न होत आहेत, यातून अंतिमतः ग्राहकांच्या माहितीची गोपनीयता आणि सुरक्षा साधली जाईल.

मुंबई ही देशाची आर्थिक राजधानी असून महाराष्ट्र हे देशातले पहिल्या क्रमांकाचे औद्योगिक विकसित राज्य आहे. अशा स्थितीत मुंबईत मुख्यालय असलेली राज्य बँक देखील आर्थिकदृष्ट्या उच्चांकी कामगिरी नोंदवत आहे. राज्य सहकारी बँकेची ही दैदीप्यमान आर्थिक कामगिरी पाहून सरकारनेही या बँकेवर वेगवेगळ्या जबाबदाऱ्या टाकल्या आहेत. राज्यातील अनेक जुन्या इमारतींच्या स्वयंपुनर्विकाससाठी आपल्या बँकेला नीडल एजन्सी म्हणून सरकारने नेमले आहे. बँकेने त्या संदर्भात अर्थसहाय्याचे धोरण तयार केले असून त्यावर लवकर अंमलबजावणी होईल.

शासकीय कार्यालयाचे बँकिंग व्यवहार आणि सार्वजनिक उपक्रमांच्या निधी गुंतवणुकीसाठी राज्य सरकारने राज्य बँकेची निवड केली आहे. त्यानंतर बँकेने विशेष प्रयत्न करून अनेक शासकीय महामंडळांचा निधी मिळविला आहे.

बँकेवर विश्वास टाकणारे तुम्ही सर्व भागीदार, कर्मचारी, हितचिंतक, ठेवीदार, कर्जदार या सर्वांच्या सहकार्याने बँकेला ही कामगिरी करता आली आहे. तुमचा विश्वास आणि पाठींबा असाच कायम असला तर प्रगतीची याहून मोठी शिखरे गाठणे आणि आपल्या बँकेला देशातील सर्वात मोठी बँक बनविणे फार कठीण नाही. याची मी आपल्याला खात्री देऊ इच्छितो.

विद्याधर अनास्कर

११३ वा वार्षिक अहवाल – २०२३-२४ 113th Annual Report – 2023-24 अनुक्रमणिका / INDEX

अ. क्र. Sr. No.	तपशील Particulars	पृष्ठ क्र. Page No.
१	वार्षिक सर्वसाधारण सभेची सूचना	४-५
२	विनम्र श्रद्धांजली	६
२	Homage	७
३	मा. प्रशासक यांचे अध्यक्षीय भाषण	८-१३
३	Address by Honorable Administrator	8-13
४	वार्षिक अहवाल	१४-५९
४	Annual Report	14-59
५	आर्थिक पत्रके सन २०२३-२४	६०-८७
५	Financial Statements for the Year 2023-24	60-87
६	Cash Flow Statement - Year 2023-24	८८-८९
६	Cash Flow Statement - Year 2023-24	88-89
७	Notes forming part of the Profit & Loss Account for the year ended 31st March, 2024 and Balance Sheet as on 31st March, 2024 - Schedule No. 18 & Schedule No. 19	९०-१२९
७	Notes forming part of the Profit & Loss Account for the year ended 31st March, 2024 and Balance Sheet as on 31st March, 2024 - Schedule No. 18 & Schedule No. 19	90-129
८	Independent Auditor's Report (2023-24)	१३०-१३४
८	Independent Auditor's Report (2023-24)	130-134
९	Profit Apportionment - Annexure '1'	१३५
९	Profit Apportionment - Annexure '1'	135
१०	Budget for the Year 2024-25 - Annexure '2'	१३६-१३७
१०	Budget for the Year 2024-25 - Annexure '2'	136-137
११	Appointment of Statutory Auditor - Annexure '3'	१३८
११	Appointment of Statutory Auditor - Annexure '3'	138
१२	आजारी साखर कारखाने व सहकारी संस्थांसाठीच्या 'सामोपचार कर्ज परतफेड योजना-२०२२' तसेच एकरकमी कर्ज परतफेड योजनेअंतर्गत तडजोड रक्कम परतफेडीसाठी दुष्काळसदृश परिस्थितीत मुदतवाढीची सवलत देणेच्या सर्वसमावेशक धोरणास कार्यान्वयन मान्यता देणेबाबत - अॅनेक्श्चर '४'	१३९-१४०
१२	आजारी साखर कारखाने व सहकारी संस्थांसाठीच्या 'सामोपचार कर्ज परतफेड योजना-२०२२' तसेच एकरकमी कर्ज परतफेड योजनेअंतर्गत तडजोड रक्कम परतफेडीसाठी दुष्काळसदृश परिस्थितीत मुदतवाढीची सवलत देणेच्या सर्वसमावेशक धोरणास कार्यान्वयन मान्यता देणेबाबत - अॅनेक्श्चर '४'	139-140
१३	एकरकमी कर्ज परतफेड योजना-२०२१ या योजनेस मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या तारखेपर्यंत दिलेल्या मुदतवाढीस कार्यान्वयन मान्यता देणेबाबत - अॅनेक्श्चर '५'	१४१
१३	एकरकमी कर्ज परतफेड योजना-२०२१ या योजनेस मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या तारखेपर्यंत दिलेल्या मुदतवाढीस कार्यान्वयन मान्यता देणेबाबत - अॅनेक्श्चर '५'	141
१४	अनुत्पादित वर्गवारीतील थकित कर्जांच्या वसुलीसाठी प्रस्तावित राज्य बँक 'एकरकमी कर्ज परतफेड योजना-२०२४' या योजनेस मान्यता देणेबाबत - अॅनेक्श्चर '६'	१४२-१४९
१४	अनुत्पादित वर्गवारीतील थकित कर्जांच्या वसुलीसाठी प्रस्तावित राज्य बँक 'एकरकमी कर्ज परतफेड योजना-२०२४' या योजनेस मान्यता देणेबाबत - अॅनेक्श्चर '६'	142-149
१५	बँकेच्या थकबाकीदार संस्था / वैयक्तिक कर्जदार यांची मालमत्ता विक्री केल्यानंतर तसेच विविध कारणांसाठीच्या वसुल न झालेल्या येणेबाकी रकमांचे वसुलीचे अधिकार अबाधित ठेवून निर्लेखन करणेसाठी तसेच एकरकमी कर्ज परतफेड योजने अंतर्गत संपूर्ण तडजोड रकमेचा भरणा केल्यानंतर उर्वरित सुट घावयाच्या रकमेचे निर्लेखन करणेसाठी मान्यता मिळणे - अॅनेक्श्चर '७'	१५०-१५२
१५	बँकेच्या थकबाकीदार संस्था / वैयक्तिक कर्जदार यांची मालमत्ता विक्री केल्यानंतर तसेच विविध कारणांसाठीच्या वसुल न झालेल्या येणेबाकी रकमांचे वसुलीचे अधिकार अबाधित ठेवून निर्लेखन करणेसाठी तसेच एकरकमी कर्ज परतफेड योजने अंतर्गत संपूर्ण तडजोड रकमेचा भरणा केल्यानंतर उर्वरित सुट घावयाच्या रकमेचे निर्लेखन करणेसाठी मान्यता मिळणे - अॅनेक्श्चर '७'	150-152
१६	व्यंकटेश्वरा सहकारी गृहनिर्माण संस्थेस मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या कार्यान्वयन मान्यतेच्या अपेक्षेवर शिफारस केलेल्या व्याजाच्या सवलतीस मान्यता देणे - अॅनेक्श्चर '८'	१५३
१६	व्यंकटेश्वरा सहकारी गृहनिर्माण संस्थेस मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या कार्यान्वयन मान्यतेच्या अपेक्षेवर शिफारस केलेल्या व्याजाच्या सवलतीस मान्यता देणे - अॅनेक्श्चर '८'	153
१७	बँकेस मनुष्यबळ पुरविणाऱ्या त्रयस्थ संस्थेमार्फत तसेच तुटपुंज्या मेहनतान्यावर रोजंदारीवर अनेक वर्ष कार्यरत असलेल्या कामगारांना मानवतेच्या दृष्टीकोनातून असोसिएट स्विपर / असोसिएट हेल्पर / असोसिएट हेल्पर कम ड्रायव्हर म्हणून बँकेच्या सेवेत सामावून घेणेबाबतच्या धोरणास मंजूरी देणेबाबत - अॅनेक्श्चर '९'	१५४
१७	बँकेस मनुष्यबळ पुरविणाऱ्या त्रयस्थ संस्थेमार्फत तसेच तुटपुंज्या मेहनतान्यावर रोजंदारीवर अनेक वर्ष कार्यरत असलेल्या कामगारांना मानवतेच्या दृष्टीकोनातून असोसिएट स्विपर / असोसिएट हेल्पर / असोसिएट हेल्पर कम ड्रायव्हर म्हणून बँकेच्या सेवेत सामावून घेणेबाबतच्या धोरणास मंजूरी देणेबाबत - अॅनेक्श्चर '९'	154
१८	ठरावाचा मसुदा, अनुपस्थितीबाबतच्या सूचना, उपस्थिती दाखला	१५५-१५६
१८	ठरावाचा मसुदा, अनुपस्थितीबाबतच्या सूचना, उपस्थिती दाखला	155-156
१९	MSC Bank - Important Financial Parameters	१५७
१९	MSC Bank - Important Financial Parameters	157

ऑडिट वर्ग 'अ' - Audit Class 'A'

नोंदणीकृत कार्यालय

सर विठ्ठलदास ठाकरसी स्मृती भवन,
९, महाराष्ट्र चेंबर ऑफ कॉमर्स लेन, फोर्ट,
मुंबई - ४०० ००९.
नोंदणी क्र. ३५९/१९६१ दि. १.५.१९६१
दूरध्वनी : ६९८० १०००

REGISTERED OFFICE

Sir Vithaldas Thackersey Smruti Bhavan,
9, Maharashtra Chamber of Commerce Lane,
Fort, Mumbai - 400 001.
Registration No. 359/1961 dated 1/5/1961
Phone : 6980 1000

प्रशासकीय कार्यालय

वाशी - नवी मुंबई

ADMINISTRATIVE OFFICE

Vashi - Navi Mumbai

प्रादेशिक कार्यालये

१. नागपूर २. औरंगाबाद ३. नाशिक
४. पुणे ५. कोल्हापूर ६. नांदेड

REGIONAL OFFICES

1. Nagpur 2. Aurangabad 3. Nasik
4. Pune 5. Kolhapur 6. Nanded

GST NO. 27AAAAT4066A1ZT

PAN NO. AAAAT4066A

ISO 27001 : 2013 Certified Bank

सीटीएस सेंटर्स

१. मुंबई २. नागपूर ३. औरंगाबाद
४. नाशिक ५. कोल्हापूर ६. सोलापूर
७. पुणे

CTS CENTRES

1. Mumbai 2. Nagpur 3. Aurangabad
4. Nasik 5. Kolhapur 6. Solapur
7. Pune

एटीएम सेंटर्स

१. मुख्य कचेरी, फोर्ट, मुंबई
२. वैकुंठभाई मेहता स्मृती भवन, फोर्ट, मुंबई
३. शीव ११. नांदेड
४. चेंबूर १२. बीड
५. वाशी, नवी मुंबई १३. सोलापूर
६. नागपूर १४. जळगांव
७. कोल्हापूर १५. उस्मानाबाद
८. पुणे १६. जालना
९. नाशिक १७. परभणी
१०. धुळे १८. वर्धा

ATM CENTRES

1. Head Office, Fort, Mumbai
2. Vaikunthbhai Mehta Smruti Bhavan,
Fort, Mumbai
3. Sion 11. Nanded
4. Chembur 12. Beed
5. Vashi, Navi Mumbai 13. Solapur
6. Nagpur 14. Jalgaon
7. Kolhapur 15. Osmanabad
8. Pune 16. Jalna
9. Nasik 17. Parbhani
10. Dhule 18. Wardha

बँकेच्या शाखा		★ मुंबई - MUMBAI ★		Branches of Bank	
१) अंधेरी (पूर्व)	१) Andheri (East)	१३) मुलुंड	१३) Mulund		
२) वांद्रे (पूर्व)	२) Bandra (East)	१४) परळ	१४) Parel		
३) बोरीवली	३) Borivali	१५) पेडर रीड	१५) Pedder Road		
४) भायखळा	४) Byculla	१६) प्रभादेवी (दादर)	१६) Prabhadevi (Dadar)		
५) चेंबूर	५) Chembur	१७) सांताक्रुझ (पूर्व)	१७) Santacruz (East)		
६) दहिसर	६) Dahisar	१८) सांताक्रुझ (पश्चिम)	१८) Santacruz (West)		
७) घाटकोपर	७) Ghatkopar	१९) शिवाजी पार्क (दादर)	१९) Shivaji Park (Dadar)		
८) गोरगांव	८) Goregaon	२०) शीव	२०) Sion		
९) कांदिवली	९) Kandivali	२१) वर्सोवा	२१) Versova		
१०) खार	१०) Khar	२२) विक्रोळी	२२) Vikhroli		
११) कुर्ला	११) Kurla	२३) विलेपार्ले (पूर्व)	२३) Vile Parle (East)		
१२) मालाड	१२) Malad				
★ नवी मुंबई - NAVI MUMBAI ★					
१) वाशी		१) Vashi			
★ नागपूर - NAGPUR ★					
१) देवनागर	१) Deonagar	७) वंजारीनगर	७) Wanjarinagar		
२) धंतोली	२) Dhantoli	८) छोटा ताजबाग	८) Chhota Tajbaug		
३) धरमपेट	३) Dharampeth	९) बैरामजी टाऊन	९) Byramjee Town		
४) राणाप्रताप नगर	४) Ranapratap nagar	१०) दिघोरी	१०) Dighori		
५) सदर	५) Sadar	११) मानेवाडा	११) Manewada		
६) सिताबुर्दी	६) Sitaburdi				
★ इतर जिल्ह्यातील - OTHER DISTRICTS ★					
१) औरंगाबाद	१) Aurangabad	९) नांदेड	९) Nanded		
२) अकोला	२) Akola	१०) सोलापूर	१०) Solapur		
३) अमरावती	३) Amravati	११) जळगांव	११) Jalgaon		
४) कोल्हापूर	४) Kolhapur	१२) उस्मानाबाद	१२) Osmanabad		
५) नाशिक	५) Nasik	१३) परभणी	१३) Parbhani		
६) पुणे	६) Pune	१४) जालना	१४) Jalna		
७) धुळे	७) Dhule	१५) वर्धा	१५) Wardha		
८) बीड	८) Beed	१६) यवतमाळ	१६) Yeotmal		
★ विस्तारीत कक्ष - EXTENSION COUNTERS ★					
१) जोगेश्वरी	१) Jogeshwari	३) वाशी, नवी मुंबई	३) Vashi, Navi Mumbai		
२) वाय.सी.पी. सेंटर (नरिमन पॉईंट)	२) Y.C.P. Centre (Nariman Point)	४) चेंबूर	४) Chembur		

११३ व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेची सूचना

बँकेच्या सर्व सन्माननीय सभासदांना सूचना देण्यात येते की, बँकेची ११३ वी वार्षिक सर्वसाधारण सभा, सहकार सभागृह, ४ था मजला, दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑप. बँक लि., मुंबई, सर विठ्ठलदास ठाकरसी स्मृती भवन, ९, महाराष्ट्र चेंबर ऑफ कॉमर्स लेन, फोर्ट, मुंबई-४००००९ येथे गुरुवार, दिनांक १९ सप्टेंबर, २०२४ रोजी सकाळी ठीक ११.३० वाजता (भारतीय प्रमाणवेळेनुसार) मा. प्रशासक यांच्या अध्यक्षतेखाली खालील कामकाजाकरीता भरेल.

विषय

- दिनांक ३१ ऑगस्ट, २०२३ रोजी झालेल्या ११२ व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेचा वृत्तांत कायम करणे.
- बँकेच्या कामकाजाचा वार्षिक अहवाल, तसेच दिनांक ३१ मार्च, २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षाचे सनदी लेखापरिक्षकांनी लेखापरिक्षित केलेले नफा-तोटा पत्रक व त्या तारखेचा ताळेबंद स्वीकृत करणे.
- दिनांक ३१ मार्च २०२४ अखेर झालेल्या निव्वळ नफा विभागणीस व लाभांश जाहीर करण्यास मा. प्रशासक सभेच्या शिफारशीनुसार मंजुरी देणे. (तपशील अनेकश्चर-१ मध्ये दिलेला आहे.)
- बँकेच्या सन २०२३-२४ च्या वार्षिक लेखापरिक्षण अहवालाची नोंद घेणे. (लेखापरिक्षण अहवाल नोंदणीकृत कार्यालय येथे उपलब्ध आहे.)
- बँकेच्या सन २०२२-२३ च्या लेखापरिक्षण पूर्तता अहवालाची नोंद घेणे. (लेखापरिक्षण पूर्तता अहवाल नोंदणीकृत कार्यालय येथे उपलब्ध आहे.)
- बँकेच्या सन २०२३-२४ च्या मंजूर अंदाजपत्रकापेक्षा बाबनिहाय जास्त झालेल्या खर्चास मंजुरी देणे तसेच सन २०२४-२५ चे उत्पन्न व खर्चाचे अंदाजपत्रकास मंजुरी देणे. (तपशील अनेकश्चर-२ मध्ये दिलेला आहे.)
- भारतीय रिझर्व्ह बँकेने त्यांच्या दि. ०१ ऑगस्ट, २०२४ रोजीच्या पत्रान्वये बँकिंग रेग्युलेशन अॅक्ट १९४९ च्या कलम ३०(१अ) अन्वये पुर्वपरवानगी दिल्यानुसार सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षाकरीता वैधानिक लेखापरिक्षक मे. बीरकर अॅण्ड मुजुमदार यांची नियुक्तीची नोंद घेणे व त्यांचे मानधन निश्चित करणे. (तपशील अनेकश्चर-३ मध्ये दिलेला आहे.)
- आजारी साखर कारखाने व सहकारी संस्थांसाठीच्या 'सामोपचार कर्ज परतफेड योजना-२०२२' तसेच एकरकमी कर्ज परतफेड योजनेअंतर्गत तडजोड रक्कम परतफेडीसाठी दुष्काळसदृश परिस्थितीत मुदतवाढीची सबलत देणेच्या सर्वसमावेशक धोरणास कार्यात्तर मान्यता देणेबाबत. (तपशील अनेकश्चर-४ मध्ये दिलेला आहे.)
- एकरकमी कर्ज परतफेड योजना -२०२१ या योजनेस मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या तारखेपर्यंत दिलेल्या मुदतवाढीस कार्यात्तर मान्यता देणेबाबत. (तपशील अनेकश्चर-५ मध्ये दिलेला आहे.)
- अनुत्पादित वर्गवारीतील थकित कर्जांच्या वसुलीसाठी प्रस्तावित राज्य बँक 'एकरकमी कर्ज परतफेड योजना-२०२४' या योजनेस मान्यता देणेबाबत. (तपशील अनेकश्चर-६ मध्ये दिलेला आहे.)
- बँकेच्या थकबाकीदार संस्था/वैयक्तिक कर्जदार यांची मालमत्ता विक्री केल्यानंतर तसेच विविध कारणांसाठीच्या वसुल न झालेल्या येणेबाकी रकमांचे वसुलीचे अधिकार अबाधित ठेवून निर्लेखन करणेसाठी तसेच एकरकमी कर्ज परतफेड योजने अंतर्गत संपूर्ण तडजोड रकमेचा भरणा केल्यानंतर उर्वरीत सुट द्यावयाच्या रकमेचे निर्लेखन करणेसाठी मान्यता मिळणे. (तपशील अनेकश्चर-७ मध्ये दिलेला आहे.)
- व्यंकटेश्वरा सहकारी गृहनिर्माण संस्थेस मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या कार्यात्तर मान्यतेच्या अपेक्षेवर शिफारस केलेल्या व्याजाच्या सबलतीस मान्यता देणे. (तपशील अनेकश्चर-८ मध्ये दिलेला आहे.)

१३. बँकेस मनुष्यबळ पुरविणाऱ्या त्रयस्थ संस्थेमार्फत तसेच तुटपुंज्या मेहनतान्यावर रोजंदारीवर अनेक वर्ष कार्यरत असलेल्या कामगारांना मानवतेच्या दृष्टीकोनातून असीसिएट स्विपर / असीसिएट हेल्पर / असीसिएट हेल्पर कम ड्रायव्हर म्हणून बँकेच्या सेवेत सामावून घेणेबाबतच्या धोरणास मंजूरी देणेबाबत. (तपशील अनेकश्चर-९ मध्ये दिलेला आहे.)
१४. बँकेच्या कर्मचाऱ्यांसाठी 'शिखर बँक कर्मचारी निवृत्ती उदरनिर्वाह धर्मा योजना, २०२४' लागू करणे.
१५. मा. प्रशासक यांच्या अनुमतीने सभेपुढे आयत्यावेळी येणाऱ्या विषयांवर विचार करणे.

मा. प्रशासक यांच्या हुक्मावरून

(दिलीप एन. दिचे)

व्यवस्थापकीय संचालक

मुंबई

दिनांक : ०४ सप्टेंबर, २०२४

विशेष सूचना :

१. सभेस आवश्यक असलेली गणसंख्या जर सकाळी ११.३० वाजेपर्यंत पूर्ण झाली नाही तर सदर सभा पुढे ढकलली जाईल व अशी पुढे ढकललेली सभा त्याच दिवशी, त्याच ठिकाणी सकाळी ठीक ११.४५ वाजता मूळ विषयपत्रिकेवरील कामकाज पार पाडण्यासाठी भरिल व त्यासाठी गणसंख्या असणे आवश्यक राहणार नाही.
२. बँकेची भाग तबदील पुस्तके गुरुवार दिनांक ०५ सप्टेंबर, २०२४ पासून बुधवार, दिनांक १८ सप्टेंबर, २०२४ पर्यंत (दोन्ही दिवस धरून) बंद राहतील.
३. ज्या सहकारी संस्थांनी वार्षिक सर्वसाधारण सभेस हजर राहण्यासाठी व सदर सभेमध्ये मत देण्यासाठी आपले प्रतिनिधी नियुक्त केले असतील, त्यांनी प्रतिनिधींना सदर अधिकार देण्याकरिता मंजूर केलेल्या ठरावाची प्रमाणित प्रत बँकेस शुक्रवार दिनांक १३ सप्टेंबर, २०२४ रोजी अथवा तत्पूर्वी पोहोचेल अशा बेताने पाठवावी.
४. विषयानुषंगाने सभासदांस सभेमध्ये प्रश्न विचारावयाचे असल्यास असे लेखी प्रश्न बँकेच्या नोंदणीकृत कार्यालयाकडे सभेच्या तारखेपूर्वी किमान ३ कार्यालयीन दिवस आधी पाठविणे आवश्यक राहिल.
५. बँकेचा सन २०२३-२४ चा लेखापरिक्षण अहवाल व सन २०२२-२३ चा लेखापरिक्षण पुर्तता अहवाल नोंदणीकृत कार्यालयात मा. अध्यक्ष व मा. व्यवस्थापकीय संचालकांचे सचिव विभागात कार्यालयीन वेळेत सभासदांना पाहण्यासाठी उपलब्ध राहिल.
६. बँकेचा सन २०२३-२४ चा वार्षिक अहवाल बँकेच्या <https://www.msccb.com> या संकेत स्थळावर होम पेजवरील Financial Position मध्ये उपलब्ध आहे.

विनम्र श्रध्दांजली

दुःख दुसऱ्यांचे जाणावे / ऐकोनी तरी वाटोन घ्यावे //
बरे वाईट सीसावे / समुदायांचे //

अहवाल सालामध्ये भारतातील जे थोर नेते,
संशोधक, शास्त्रज्ञ, तंत्रज्ञ, शहिद जवान,
लेखक, साहित्यिक, कलावंत, शिक्षण तज्ञ,
सामाजिक कार्यकर्ते, बँकेचे सभासद,
हितचिंतक व सेवक दिवंगत झाले
त्यांना नम्रतापूर्वक भावपूर्ण श्रध्दांजली.
ईश्वर मृतांच्या आत्म्यास शांती देवी.

TRIBUTE

ADMINISTRATOR AND STAFF MEMBERS
PAY THEIR RESPECTFUL HOMAGE
TO
LEADERS, RESEARCH SCHOLARS, SCIENTISTS,
PLAYERS, ACADEMICIANS, SOCIAL WORKERS,
TECHNICIANS, WRITERS, SOLDIERS OF INDIA
AND
MEMBERS, WELL-WISHERS,
EMPLOYEES OF THE BANK
WHO HAVE LEFT FOR HEAVENLY
ABODE.
LET THE NOBLE SOULS REST IN PEACE.
OUR HEART-FELT CONDOLENCES
TO THE BEREAVED FAMILIES.

सन २०२३-२४ चा ११३ वा वार्षिक अहवाल मा. प्रशासक यांचे अध्यक्षीय भाषण

सन्माननीय भागधारक,

महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँकेच्या ११३ व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेत मी आपले स्वागत करित आहे.

आपणांस कळविण्यास अत्यंत आनंद होतो की, आपल्या बँकेने अहवालवर्ष अखेर बँकेच्या इतिहासात प्रथमच एकूण ₹ ५७,२६५ कोटी उच्चांकी उलाढाल केली आहे. देशातील सर्व सहकारी बँकांमध्ये ₹ ४,००० कोटींच्यावर नेटवर्थ असलेली एकमेव सहकारी बँक ठरण्याचा मान आपल्या बँकेने यापूर्वीच प्राप्त केला आहे. त्यानुसार आपल्या बँकेस शासकीय बँकिंग व्यवहार हाताळण्यासाठी राज्य शासनाच्या निर्णय क्र. संकिर्ण २०२२/प्र.क्र. १२३/२२/कोषा-प्रशा ५, दिनांक २२ नोव्हेंबर, २०२३ नुसार मान्यता मिळालेली आहे. राज्य शासनाचे शासकीय बँकिंग व्यवहार हाताळणेकरिता बँकेच्या सक्षम आर्थिक निकषानुसार निवड झालेली आपली बँक ही एकमेव सहकारी बँक आहे. महाराष्ट्र शासनाच्या सदर निर्णयानुसार राज्य बँकेतील विविध शाखामध्ये अहवाल वर्षात ६ शासकीय चालू / बचत खाती उघडण्यात आली. सदरील खात्यात मागील आर्थिक वर्षात सुमारे ₹ २,५०० कोटीचे व्यवहार झालेले आहेत. अहवालवर्ष अखेर बँकेचे नेटवर्थ ₹ ४,६९८ कोटी आहे.

त्याचबरोबर बँकेने सतत १२ वर्षे 'अ' ऑडिट वर्ग प्राप्त केल्याची बाबही या ठिकाणी गौरवाने नमुद करित आहे. अहवाल वर्षात या अभिमानास्पद बाबींव्यतिरिक्त राष्ट्रीय बँकेच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार किमान ९% भांडवल पर्याप्तता प्रमाण (सीआरएआर) राखणे आवश्यक असतांना आपल्या बँकेने अहवाल वर्षअखेर १६.३४% इतके भरीव भांडवल पर्याप्तता प्रमाण (सीआरएआर) राखले आहे. आपल्या बँकेस अहवाल वर्षअखेर नक्त व्याज उत्पन्न ₹ ९१९ कोटी, ढोबळ नफा ₹ ९८७ कोटी, ऑपरेटिंग प्रॉफिट ₹ ७६८ कोटी तर ₹ ६१५ कोटी इतका निव्वळ नफा प्राप्त झाला आहे.

अहवाल सालाच्या अखेरीस बँकेची सभासद संख्या १९१० इतकी असून बँकेचे वसुल भाग भांडवल ₹ ५९०.७५ कोटी इतके झाले आहे.

रिझर्व्ह / राष्ट्रीय बँकेने ठरवून दिलेल्या निकषानुसार अहवालवर्षअखेर आपल्या बँकेची आर्थिक स्थिती खालील निकषांचा विचार करता भक्कम असल्याचे दिसून येते.

अ. क्र.	तपशील	निकष	दि. ३१ मार्च २०२४ अखेरील आर्थिक स्थिती
१	सीआरएआर	किमान ९%	१६.३४%
२	नेटवर्थ	किमान ₹ ५.०० लाख	₹ ४,६९८ कोटी
३	नेटवर्थचे सरासरी खेळते भांडवलाशी प्रमाण	किमान ४%	१२.७७ %
४	यील्ड ऑन अॅसेट्स	जादा तेवढा चांगला	७.४०%
५	कॉस्ट ऑफ फंड	कमी तेवढा चांगला	४.८६%
६	नेट इंटरेस्ट मार्जिन	३%	२.५४%
७	रिटर्न ऑन अॅसेट्स	१%	१.७०%
८	प्रोव्हिजन टू कव्हेरेज रेशी	७०%	८३ %
९	कॉस्ट ऑफ मॅनेजमेंट	१.५०%	०.५३%
१०	प्रती कर्मचारी व्यवहार	जादा तेवढा चांगला	₹ ७६ कोटी

तसेच दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेरील आपल्या बँकेच्या आर्थिक स्थितीशी देशातील प्रमुख राज्य सहकारी बँकांची तुलनात्मक आर्थिक स्थिती खालीलप्रमाणे.

113th Annual Report for the Year 2023-2024

Address by Hon. Administrator

Dear Shareholders,

I welcome you to the 113th Annual General Meeting of the Maharashtra State Co-operative Bank Ltd.

At the outset, I would like to congratulate all the members of your Bank for achieving a highest turnover of ₹ 57,265 crore for the first time in the history of the Bank. I would like to mention here that your Bank had become the only Co-operative Bank with a Net worth of over ₹ 4,000 crore among all the Co-operative Banks in the Country. Accordingly, as per decision of finance department of Government of Maharashtra dated 22nd November, 2023, your Bank is the only co-operative bank has authorised to do all government banking transactions. As per the above decision, your Bank has open six current / saving bank accounts of ₹ 2,500 crore in last financial year. At the end of the reporting period, Bank's Net Worth is ₹ 4,618 crore.

I am also proud to mention that the Bank has received "Audit Class-A" for continuous last 12 years. At the end of financial year, apart from these very proud things, Bank has maintained CRAR of 16.34% as against the required CRAR of 9%. At the end of the financial year, Bank has achieved Net Interest Income ₹ 919 crore, Gross Profit ₹ 987 crore, Operating Profit ₹ 768 crore and Net Profit of ₹ 615 crore.

At the end of reporting year Bank's total numbers of member are 1910 and Paid-up Share Capital of the Bank at ₹ 590.75 crore.

As per the parameters set by RBI/NABARD, the financial position of your Bank at the end of the reporting year is seen to be strong in following criteria :

Sr. No.	Particular	Criteria	Position of 31 st March 2024
1	CRAR	Minimum 9%	16.34%
2	Net Worth	Minimum ₹ 5 lakh	₹ 4,618 crore
3	% of Net Worth to Working Capital	Minimum 4%	12.77%
4	Yield on Assets	Higher the Better	7.40%
5	Cost of Funds	Lower the Better	4.86%
6	Net Interest Margin	3%	2.54%
7	Return on Assets	1%	1.70%
8	Provision to Coverage Ratio	70%	83%
9	Cost of Management	1.50%	0.53%
10	Per Employee Turnover	Higher the Better	₹ 76 crore

Comparative financial position of your Bank with different major State Co-operative Banks in the Country as on 31st March, 2024 is as stated below :

(₹ कोटीत)

अ.क्र.	तपशील	महाराष्ट्र	आंध्र प्रदेश	गुजरात	उत्तर प्रदेश	पश्चिम बंगाल	हरियाणा	मध्य प्रदेश
१	वसूल भाग भांडवल	५९०.७५	१,४१५.९४	४२.७७	३६३.६६	१७९.३७	३४१.६४	८४७.८३
२	निधी	६,५३०.३८	१,५०२.०३	१,१५९.२०	१,०४२.९६	८२८.८८	८०३.०३	१,८७५.४४
३	ठेवी	२३,५८२.९२	१०,३०६.९६	१२,०१२.२१	११,४१४.५१	१३,८७८.१९	४,९५३.४९	८,२९९.६९
४	घेतलेली कर्जे	१४,४६२.६७	२७,७९३.२७	५,०३४.९७	८,१५७.८९	८,९६५.८९	६,२१७.१४	९,८०४.९१
५	गुंतवणूक	६,९५३.८८	२,०४१.४१	६,५६१.७७	६,३०७.०२	५,३११.६१	३,०१३.१३	६,४८६.१३
६	कर्जे	३३,६८१.७१	३३,६६५.२४	९,३२५.४९	२३,५३५.५४	११,०४७.५८	८,१२५.१२	१३,६७०.१४
७	नेटवर्थ	४,६१७.६४	३,०९५.५६	९५०.९०	१,४०६.६२	९३३.००	१,३६२.८७	१,९२१.९०
८	सीआरएआर	१६.३४%	९.६०%	१५.४१%	१३.०५%	२३.७२%	१४.७८%	१५.६९%
९	नफा	६१५.०३	१८५.८०	१०६.९२	७२.८७	१८६.८२	६१.८५	१११.५४
१०	ग्रॉस एनपीए	९.१५%	०.५३%	०.६८%	३.०६%	४.८१%	५.१६%	५.०९%
११	नेट एनपीए	१.६६%	०.००%	०.००%	०.००%	१.०२%	०.६०%	१.८१%

जिल्हा बँकांसाठी राज्य बँकेची भूमिका :

राज्य बँकेने जिल्हा बँकांच्या मागणीनुसार पात्र शेतकऱ्यांना कर्ज पुरवठा करणेस्तव स्वनिधी तसेच राष्ट्रीय बँकेच्या फेरकर्जांच्या माध्यमातून जिल्हा बँकांना निधी उपलब्ध करून दिला आहे. राज्यातील एकूण ३१ जिल्हा बँकांपैकी शेती कर्ज मागणी केलेल्या पात्र २८ जिल्हा बँकांचा “वास्तव पीक कर्जवितरण कार्यक्रम” विचारात घेवून बँकेने सन २०२३-२४ करीता २२ जिल्हा बँकांना ₹ ६,५४५.३३ कोटीच्या नियमित अल्पमुदत (शेती) फेरकर्ज मर्यादा मंजूर केल्या. सदर मर्यादा राष्ट्रीय बँकेने पात्र २० जिल्हा बँकांना ₹ ६,०४७.७३ कोटीचे फेरकर्ज सवलतीच्या व्याजदराने मंजूर केले व त्यापोटी ₹ १,२०० कोटीची उचल राष्ट्रीय बँकेकडून अहवालवर्षात करण्यात आली. नियमित व अतिरिक्त फेरकर्जास पात्र जिल्हा बँकांनी राज्य बँक मंजूर फेरकर्जाची ₹ ८,०११.२७ कोटीची म्हणजेच ५९.६५% उचल केली. सन २०२३-२४ मध्ये राष्ट्रीय बँकेच्या मंजूर फेरकर्ज मर्यादेवर राष्ट्रीय बँकेकडून उचली मिळेपर्यंत पीककर्ज सुरळीत सुरु राहणेस्तव राज्य बँकेने पात्र जिल्हा बँकांना स्वनिधीतून फेरकर्ज उपलब्ध करून दिले.

राज्य बँकेने अहवाल वर्षात २१ जिल्हा बँकांना ₹ ६,८८५.५० कोटीच्या अतिरिक्त अल्पमुदत (शेती) फेरकर्ज मर्यादा मंजूर केल्या आहेत. त्यापोटी राष्ट्रीय बँकेने ₹ ६,८१५.८७ कोटीच्या फेरकर्ज मर्यादा मंजूर केल्या. या अंतर्गत जिल्हा बँकांनी ₹ ६,५५४.९५ कोटीची उचल केली असून राष्ट्रीय बँकेकडून ₹ ६,५४८.०४ कोटीच्या उचली प्राप्त झाल्या आहेत.

साखर कारखान्यांबाबतची राज्य बँकेची भूमिका :

राज्य बँकेचे राज्यातील साखर कारखान्यांच्या उभारणी, सहविज निर्मिती प्रकल्प व आसवणी प्रकल्प उभारणी, विस्तारीकरण तसेच आधुनिकीकरण इत्यादीसाठी अर्थसहाय्य करण्याचे धोरण आहे. राज्यातील १३२ साखर कारखान्यांनी विविध कर्ज योजनांचा लाभ आतापर्यंत घेतलेला आहे. अहवालसालात एकूण ३१ साखर कारखान्यांना ₹ १,०४३ कोटीच्या अल्पमुदती तर ४६ साखर कारखान्यांना ₹ ५,७९३ कोटीच्या खेळते भांडवली कर्जमर्यादा आपल्या बँकेकडून मंजूर करण्यात आल्या.

केंद्र शासनाने दि. १५ फेब्रुवारी, २०१९ पासून खुल्या बाजारातील साखरेचे किमान विक्री दर ₹ ३,१००/- प्रती क्विंटल निश्चित केल्यानंतर राज्य बँकेने दिनांक २७ डिसेंबर, २०२३ पर्यंत ₹ ३,१००/- प्रती क्विंटल दर ठेवला होता. परंतु हंगाम २०२३-२४ मध्ये साखरेच्या दरात ₹ ३,५००/- प्रती क्विंटल पर्यंत वाढ झाल्याने दिनांक २८ डिसेंबर, २०२३ पासून ₹ ३,४००/- प्रती क्विंटल केला होता. त्यानंतर हंगामात साखरेच्या दरात पुन्हा घसरण झाल्यामुळे दिनांक ०२ मार्च, २०२४ रोजी मुल्यांकन दर ₹ ३,३००/- प्रती क्विंटल करण्यात आला आहे.

बँकेने अहवालवर्षात स. शि. वसंतराव काळे स.सा.का.लि., श्री संत कुर्मदास स.सा.का.लि., श्री. छत्रपती स.सा.का.लि., जय भवानी स.सा.का.लि. व भाऊराव चव्हाण स.सा.का.लि. या ५ सहकारी साखर कारखान्यांना नव्याने राज्य शासनाच्या हमीवर ₹ ६३१.६० कोटी मुदती कर्ज मंजूर केले आहे.

(₹ in crore)

Sr. No.	Particulars	Maharashtra	Andhra Pradesh	Gujarat	Uttar Pradesh	West Bengal	Haryana	Madhya Pradesh
1	Share Capital	590.75	1,415.94	42.77	363.66	179.37	341.64	847.83
2	Reserves	6,530.38	1,502.03	1,159.20	1,042.96	828.88	803.03	1,875.44
3	Deposits	23,582.92	10,306.96	12,012.21	11,414.51	13,878.19	4,953.49	8,299.69
4	Borrowings	14,462.67	27,793.27	5,034.97	8,157.89	8,965.89	6,217.14	9,804.91
5	Investments	6,953.88	2,041.41	6,561.77	6,307.02	5,311.61	3,013.13	6,486.13
6	Loans	33,681.71	33,665.24	9,325.49	23,535.54	11,047.58	8,125.12	13,670.14
7	Net Worth	4,617.64	3,095.56	950.90	1,406.62	933.00	1,362.87	1,921.90
8	CRAR	16.34%	9.60%	15.41%	13.05%	23.72%	14.78%	15.69%
9	Net Profit	615.03	185.80	106.92	72.87	186.82	61.85	111.54
10	Gross NPA	9.15%	0.53%	0.68%	3.06%	4.81%	5.16%	5.09%
11	Net NPA	1.66%	0.00%	0.00%	0.00%	1.02%	0.60%	1.81%

MStCB's contribution towards DCC Banks :

Bank has provided finance to DCCBs' to finance eligible farmers out of Own Funds as well as through NABARD re-finance. Bank has sanctioned ₹ 6,545.33 crore ST (SAO) loan to 28 eligible DCCB's out of 31 DCCBs' in the state for the year 2023-24 based on "Realistic Lending Programme". On account of these limits during reporting year, NABARD has sanctioned re-finance of ₹ 6,047.73 crore at concessional rates to 20 eligible DCCBs' and drawals of ₹ 1,200 crore have been allowed. 23 eligible DCCBs' have availed drawals of ₹ 8,011.27 crore out of sanctioned limit of ₹ 13,430.83 crore by NABARD for regular & additional re-finance which comes to 59.65%. During FY 2023-24, MSCB has allowed drawals out of the Own Funds in order to support the seasonal cycle of ST (SAO) loan.

Bank has sanctioned ₹ 6,885.50 crore ST (SAO) additional loans to 21 DCCBs' during reporting year. On account of these limits, NABARD has sanctioned re-refinance of ₹ 6,815.87 crore. On account of these DCCBs' availed drawal of ₹ 6,554.95 crore and NABARD allowed drawal of ₹ 6,548.04 crore.

MStCB's view on Sugar Factories :

Bank provides credit facilities to sugar factories in the State for erection, expansion, modernisation of plant and also for co-power generation project. So far 132 sugar factories have been benefitted with these facilities. During the year, Bank has sanctioned ₹ 1,043 crore Short Term Loan to 31 sugar factories and ₹ 5,793 crore working capital limits to 46 sugar factories.

From 15th February, 2019, Central Government has enforced in the policy Minimum Selling Rate (MSP) of sugar in free market for ₹ 3,100/- per quintal. Bank has maintained the same rate of ₹ 3,100/- per quintal till 27th December, 2023. In crushing season of 2023-24, due to increase in the rate of sugar to ₹ 3,500/- per quintal, Bank has considered valuation of sugar at ₹ 3,400/- per quintal from 28th December, 2023 onwards. After that to arrest the fluctuations in the rate of sugar, Bank has changed the rate at ₹ 3,300/- per quintal from 2nd March, 2024.

Bank has sanctioned fresh ₹ 631.60 crore term loans against government guarantee in the year to 5 sugar factories (S. S. Vasantrao Kale SSK Ltd., Shri. Sant Kurmadas SSK Ltd., Shri. Chhatrapati SSK Ltd., Jai Bhawani SSK Ltd. and Bhaurao Chavan SSK Ltd.)

नागरी सहकारी बँका :

नागरी सहकारी बँका व राज्य बँक यांचे दृढ असलेले व्यावसायिक नाते अधिक समृद्ध करण्यासाठी राज्य बँकेने नागरी सहकारी बँकांसाठी धोरणात्मक निर्णय घेऊन सहभागांतर्गत मुदती कर्ज देण्याच्या तसेच कर्ज रोक्यांच्या तारणावर जास्वंदी अधिकर्ष मर्यादा यासारख्या कर्ज योजना राबवित आहे.

दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेर आपल्या बँकेमार्फत ९ नागरी बँका व १ जिल्हा बँक यांचे सहभागात २० कर्जदार संस्थांना ₹ ६८१.८८ कोटी मध्यम व दिर्घ मुदती कर्ज व ₹ १६१.३९ कोटी खेळते भांडवली कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या आहेत. जास्वंदी अधिकर्ष कर्ज मर्यादा अंतर्गत कर्जरोक्यांच्या तारणावर ९ नागरी बँकांना ₹ १७७.२० कोटी कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या आहेत.

लाभांश :

बँकेच्या सभासदांना याहीवर्षी १०% इतका लाभांश देण्याची शिफारस करण्याचे बँकेने ठरविले आहे, ही आनंदाची बाब आहे.

सन २०२३-२४ मधील महत्वाच्या घडामोडी :

आर्थिक वर्षात बँकेच्या आर्थिक स्थितीमध्ये सतत सुधारणा करून बँकिंग क्षेत्रातील स्पर्धात्मक युगात सामाजिक बांधिलकीचे भान राखून प्रगती साध्य केली आहे. त्यापैकी काही महत्वाच्या घडामोडी खालीलप्रमाणे –

- बँकेने साखर कारखाने विक्रीऐवजी भाडेतत्वावर चालविण्यास देऊन आजारी संस्थांचे पुनरुज्जीवन करण्याचे धोरण अवलंबिले आहे. दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेर १२ अनुत्पादित वर्गवारीतील साखर कारखाने भाडेतत्वावर देण्यात आले आहेत.
- विदेश विनिमय विभागामार्फत या आर्थिक वर्षात एकूण फॉरेक्स व्यवहार ₹ १९९.९३ कोटीचे झालेले असून, त्यापैकी ₹ ८०.३६ कोटीचे आयात व ₹ ११९.५७ कोटीचे निर्यात व्यवहार झालेले आहेत.
- रिझर्व्ह बँकेच्या निर्देशानुसार बँकेने पॉझिटीव्ह पे सिस्टीम सुविधेची अंमलबजावणी केली असून या सुविधेमुळे चेक व्यवहारातील अपहार होण्यास प्रतिबंध होणार आहे.
- रिझर्व्ह बँक व नाबार्ड यांचे मार्गदर्शक सूचनेनुसार आपल्या बँकेने प्रशासकीय कार्यालय, वाशी येथे स्वतःचे अद्यावत सायबर सिक्युरिटी ऑपरेशन सेंटरची उभारणी केली असून सदर सेंटर जून २०२३ पासून कार्यरत झाले आहे. याद्वारे जिल्हा व नागरी बँकांना सी-सॉक सर्व्हिसेस देणेची कार्यवाही चालू आहे.
- २०२३-२४ मध्ये आपल्या शिखर प्रशिक्षण व संशोधन संस्था, वाशी व नागपूर केंद्र यांचेमार्फत एकूण ११९ प्रशिक्षण कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले. या केंद्रामार्फत राज्य बँक ३०८, जिल्हा बँकेच्या ७४३, प्राथमिक सेवा संस्थांचे ११८२ व इतर संस्थांचे २८१९ अशा एकूण ५०५२ अधिकारी / कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षण देण्यात आले. तसेच बँकेतील ५४ अधिकाऱ्यांना राज्यातील व राज्याबाहेर नामांकित प्रशिक्षण संस्थांमध्ये (बर्ड, लखनौ, नाबार्ड, आयआयबीएफ इत्यादी) बँकेमार्फत प्रशिक्षणासाठी पाठविण्यात आले आहे.
- बँकेचा कारभार जास्तीतजास्त सभासदांभिमूख होण्यासाठी सर्व संबंधित घटकांशी म्हणजेच साखर कारखाने, सुत गिरण्या, जिल्हा बँका, नागरी बँका, प्राथमिक कृषी संस्था, गृहनिर्माण संस्था इत्यादींशी बँकेने विविध चर्चासत्रांमधून संवाद साधण्याचा प्रयत्न केला आहे. तसेच अहवालसालात पहिल्यांदाच बँकेच्या सर्व कर्मचाऱ्यांचे स्नेहसंमेलन आयोजित केले. यामधून अधिकारी व कर्मचाऱ्यांची कार्यक्षमता वाढण्यास मदत झाली. असे उपक्रम यापुढेही कायम ठेवण्याचा मानस आहे. अशा चर्चासत्रांमधून प्राप्त झालेल्या सूचनांवर अभ्यास करून आवश्यकतेनुसार धोरणांमध्ये बदल देण्याचीही भूमिका स्वीकारली आहे.

राज्याचे मा. मुख्यमंत्री, मा. उपमुख्यमंत्री, मा. सहकारमंत्री, मा. अतिरिक्त मुख्य सचिव, सहकार व पणन विभाग तसेच मा. सहकार आयुक्त, मा. साखर आयुक्त आणि महाराष्ट्र शासनाचे वरिष्ठ अधिकारी, रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया, नाबार्ड, सहकार क्षेत्रातील ख्यातनाम व्यक्तित्व यांनी दिलेल्या अमूल्य मार्गदर्शनाबद्दल मी आभारी आहे.

सन्माननीय भागधारकांनी बँकेच्या सक्षमतेवर सातत्याने दर्शविलेल्या विश्वासाबद्दल मी सर्वांचा आभारी आहे. तसेच बँकेच्या ग्राहकांच्या मौलीक सहकार्याबद्दल व बँकेच्या सर्व अधिकारी / कर्मचाऱ्यांनी उद्दिष्टपूर्तीसाठी घेतलेल्या अपार मेहनतीबद्दलही मी सर्वांचे आभार मानती व पुनःशच सर्वांना धन्यवाद देऊन मी माझे मनोगत पूर्ण करती.

(विद्याधर अनास्कर)

प्रशासक

Urban Co-operative Banks :

The Bank has very strong bond with the Urban Co-operative Banks and in order to nurture these relations further, Bank implemented consortium credit policy and Jaswandi Overdraft Scheme for Urban Co-operative Banks.

Till the end of 31st March, 2024, Bank has sanctioned from its owned funds ₹ 681.88 crore MT / LT limits and ₹ 161.39 crore Working Capital limits to 20 institutions under consortium arrangement with 9 Urban Co-operative Banks and 1 DCC Bank. Bank has also sanctioned ₹ 177.20 crore overdraft limits under Jaswandi Overdraft Scheme to 9 Urban Co-operative Banks.

Dividend :

It has been recommended that to pay 10% dividend from the net profits pertaining to the financial year ended 31st March 2024.

Special Events, Achievements in the year 2023-24 :

In the Financial Year, while maintaining the sense of social commitment in the competitive era in banking sector, the progress has been achieved by keeping certain objectives to further consolidate and strengthen in the financial position of the Bank, some of the important developments are highlighted as under :

- The Bank has adopted a policy for reviving sick institutions by letting sugar factories to run on lease instead of selling them. Till 31st March, 2024, Bank has given 12 sugar factories of non-production category on lease.
- During the Financial Year, International Banking Division (IBD) was transacted total Forex transaction to the tune of ₹ 199.93 crore, of which ₹ 80.36 crore was import and ₹ 119.57 crore was export transactions.
- As per the instructions of Reserve Bank of India, the bank has implemented the Positive Pay System facility and due to this facility fraud in check transactions will be prevented.
- As per the guidelines of Reserve Bank of India and NABARD, our Bank has set up its own updated Cyber Security Operation Center (C-SOC) at Administrative Office, Vashi and the said center has been operational from June 2023. The facilities of these C-SOC services are extended to DCCBs and UCBs.
- During 2023-24, Shikhar Training & Research Institute, Vashi & Nagpur Center organized 119 training programmes. Training was imparted to 308 employees of MSC Bank, 743 of DCC Bank, 1182 of PACS & 2819 of other institutes, totalling of 5052 officers / employees. As well as 54 officers of Bank was deputed for training in reputed institutions like BIRD-Lucknow, NABARD, IIBF etc.
- In order to re-establish the strengthened business relations with constituents, Bank is trying to maintain rappo with all the concerned stakeholders like Sugar Factories, Spinning Mills, Districts Central Co-operative Banks, Urban Co-operative Banks, Primary Agricultural Co-operative Societies, Co-operative Housing Societies etc., through various Discussion Sessions / Meetings / Seminars etc. Also, for the first time in the year, a friendly gathering of all the employees of the Bank was organised. We intend to continue such activities. Bank has received positive response through such sessions and constructive suggestions are considered appropriately within the frame work of laws in Bank policies.

I must acknowledge the valuable support and guidance extended by the Hon'able Chief Minister, Hon'able Deputy Chief Ministers, Hon'able Co-operation Minister, Hon'able Additional Chief Secretary, Co-operation and Marketing Department, Hon'able Commissioner Co-operation, Hon'able Commissioner Sugar, Senior Officials of Maharashtra Govt., Reserve Bank of India, NABARD and eminent personalities in Co-operative Sector.

I thank all Hon. Shareholders for entrusting in me. I am also thankful to all Banks Customers for their valued support and trust and I also extend my thanks to the Employees for their tireless efforts towards achieving the goal. Once again I thank all before concluding my address.

(Vidyadhar Anaskar)
Administrator

वार्षिक अहवाल

सन्माननीय भागधारक,

(१) आर्थिक स्थितीचा गोषवारा

१. भाग भांडवल :

आपल्या बँकेची गत वर्षाअखेरील व अहवाल वर्षातील सभासद संख्या व भागधारणेचा तपशील खालीलप्रमाणे :
(₹ कोटीत)

सभासद प्रकार	२०२२-२३		२०२३-२४		२०२२-२३ चे तुलनेत वाढ / घट	
	सभासद संख्या	भाग-भांडवल (₹)	सभासद संख्या	भाग-भांडवल (₹)	सभासद संख्या	भाग-भांडवल (₹)
जिल्हा बँका	३१	१७९.६५	३१	१७९.६५	--	--
नागरी बँका	५०२	११.५५	४९७	११.५३	(-) ५	(-) ०.०२
साखर कारखाने	१९१	३०३.९९	१९३	३४०.०३	२	३६.०४
सूत गिरण्या	९०	७.२८	८९	६.६९	(-) १	(-) ०.५९
शिखर संस्था	४	०.३५	०४	०.३५	--	--
प्रक्रिया संस्था	११९	१.७३	११९	१.७३	--	--
अन्य संस्था	९०८	८.२६	९०७	८.४३	(-) १	०.१७
व्यक्तीगत संस्था व इतर सभासद	६९	३५.५०	७०	४२.३४	१	६.८४
एकूण	१९१४	५४८.३१	१९१०	५९०.७५	(-) ४	४२.४४

आपल्या बँकेचे अधिकृत भाग भांडवल ₹ १००० कोटीचे आहे. अहवाल वर्षामध्ये ३ नवीन सभासद व ७ राजीनामा दिलेले सभासद विचारात घेता एकूण सभासद संख्येत ४ ने घट झालेली आहे. भाग भांडवलात एकूण ₹ ४२.४४ कोटींची निव्वळ वाढ झालेली आहे.

२. निधी:

अहवाल सालात आपल्या बँकेकडे ₹ ६,५३०.३८ कोटींचा एकूण निधी असून गत वर्षाच्या तुलनेत निधीमध्ये एकूण ₹ ५१७.४० कोटीने वाढ झालेली आहे. त्यामध्ये वैधानिक गंगाजळी निधी ₹ १५२.३३ कोटी, शेती पतस्थिरता निधी ₹ ११५.०० कोटी, आयकर कायदा कलम ३६(१)(viii) नुसार खास निधी ₹ ८६.३० कोटी, सर्वसाधारण राखीव निधी ₹ ३०८.८८ कोटी, लाभांश समिकरण निधी ₹ १०.९७ कोटी, इमारत निधी ₹ ०.५७ कोटी व ८.५% बुडित व संशयित कर्ज निधी आयकर कायदा ३६(१)(viii)अे ₹ ५५.०७ कोटी अशी एकूण ₹ ७२९.९२ कोटीने वाढ झाली आहे. तर बुडित व संशयित कर्ज निधी ₹ १७३.७२ कोटी, स्थावर मालमत्तेच्या पुनर्मुल्यांकन निधीवर घसारा आकारणीमुळे ₹ ८.९९ कोटी व अनुत्पादित गुंतवणूक घसारा निधीत ₹ २९.०१ कोटीची अशी एकूण ₹ २११.७२ कोटीने घट झाली आहे.

३. ठेवी:

मार्च २०२३ च्या तुलनेत मार्च २०२४ अखेर आपल्या बँकेच्या ठेवींमध्ये ₹ ४,९६९.३७ कोटीने (२७%) भरीव वाढ झाली असून, एकूण ठेवी ₹ २३,५८२.९२ कोटी आहेत. प्रामुख्याने जिल्हा बँकांच्या ठेवीत एकूण ₹ ३,८९९.४५ कोटीने वाढ झाली आहे. इतर संस्थांच्या ठेवीत ₹ ६३४.५४ कोटी, नागरी बँकांच्या ठेवीत ₹ ३१०.४१ कोटी व व्यक्तीगत ठेवीत ₹ १२४.९६ कोटीने वाढ झालेली आहे. अहवाल सालात बँकेने एकूण ५ वेळा बँकेच्या ठेवीवरील व्याजदरात सुधारणा / बदल केले असून व्याजदर स्पर्धात्मक ठेवण्यात आले होते.

ANNUAL REPORT

Dear Shareholders,

(1) Precis of Financial Position

1. Share Capital :

The comparative position of number of members and share held over the previous year:

(₹ in crore)

Types of Members	2022-23		2023-24		Increase / Decrease Over 2022-23	
	No. of Members	Share Capital (₹)	No. of Members	Share Capital (₹)	No. of Members	Share Capital (₹)
District Banks	31	179.65	31	179.65	--	--
Urban Co-op. Banks	502	11.55	497	11.53	(-) 5	(-) 0.02
Sugar Factories	191	303.99	193	340.03	2	36.04
Spinning Mills	90	7.28	89	6.69	(-) 1	(-) 0.59
Apex Societies	4	0.35	04	0.35	--	--
Processing Societies	119	1.73	119	1.73	--	--
Others Societies	908	8.26	907	8.43	(-) 1	0.17
Individual Institutions and others	69	35.50	70	42.34	1	6.84
Total	1914	548.31	1910	590.75	(-) 4	42.44

The Authorised Share Capital of the Bank is ₹ 1,000 crore. During the year due to enrolment of 3 new members and 7 resignations, net decrease of 4 members in total membership. The Share Capital has increased during the period by ₹ 42.44 crore.

2. Reserves :

During the year under review, your bank's Reserves and Surplus Fund has increased by ₹ 517.40 crore & stood at ₹ 6,530.38 crore. There was an increase in Statutory Reserves by ₹ 152.33 crore, Agriculture Credit Stabilisation Fund by ₹ 115.00 crore, Special Reserve under section 36 (i) (viii) of Income Tax Act by ₹ 86.30 crore, General Reserves by ₹ 308.88 crore, Dividend Equalisation Fund by ₹ 10.97 crore, Building Fund by ₹ 0.57 crore and 8.5% Bad & Doubtful Debts Reserves u/s 36(1)(viiia) by ₹ 55.07 crore aggregating to ₹ 729.12 crore. Whereas there was decrease in Bad & Doubtful reserve by ₹ 173.72 crore, and Revaluation Reserve by ₹ 8.99 crore and Non-Performing Investment Depreciation Reserve by ₹ 29.01 crore due to depreciation aggregating to ₹ 211.72 crore.

3. Deposits :

As compared to previous financial year, there is increase of ₹ 4,969.37 crore (27%) in deposits which stood at ₹ 23,582.92 crore as on 31st March, 2024. This is mainly due to increase in deposits of DCC Banks by ₹ 3,899.45 crore, Other Institutions by ₹ 634.54 crore, Urban Banks by ₹ 310.41 crore & Individuals by ₹ 124.96 crore. During the year Bank has revised interest rates on Deposits on 5 occasions and kept them competitive.

४. घेतलेली कर्जे :

(₹ कोटीत)

अ. क्र.	कर्ज प्रकार	२०२२-२३	२०२३-२४	२०२२-२३ चे तुलनेत वाढ / घट
४.१	राष्ट्रीय बँकेकडून	११,५२८.४२	१४,४६२.६७	२,९३४.२५
४.१.१	अल्पमुदत शेती फेरकर्ज	६,२८४.२७	७,५८३.०५	१,२९८.७७
४.१.२	मध्यममुदत फेरकर्ज	५,२४३.५३	६,८७९.३८	१,६३५.८५
४.१.३	रुपांतरित फेरकर्ज	०.००	०.००	०.००
४.१.४	दीर्घमुदत फेरकर्ज	०.६२	०.२४	(-) ०.३८
४.२	राज्य शासन व इतर	०.००	०.००	०.००
	एकूण (४.१ + ४.२)	११,५२८.४२	१४,४६२.६७	२,९३४.२५

गतवर्षाच्या तुलनेत अहवाल सालात बाहेरील कर्जांमध्ये ₹ २,९३४.२५ कोटीने वाढ झालेली असून दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेर एकूण घेतलेली कर्जे ₹ १४,४६२.६७ कोटी इतकी आहेत. यात राष्ट्रीय बँकेकडून घेतलेल्या अल्पमुदत फेरकर्जांसह गुंतवणूक स्वरूपाच्या (LT-RCF अंतर्गत) मध्यममुदत फेरकर्ज ₹ ६,८५५.४० कोटीचा समावेश आहे. बँक देयबाकीचे हप्ते नियमित वेळेत भरणा करीत असते.

५. दिलेली कर्जे :

गतवर्षाच्या तुलनेत अहवाल सालात दिलेल्या कर्जात ₹ ७,२३१.६६ कोटी (२७%) भरीव वाढ झाली आहे. दि. ३१ मार्च २०२४ अखेर एकूण दिलेली कर्जे ₹ ३३,६८१.७१ कोटी आहेत. यामध्ये प्रामुख्याने अल्पमुदत (शेती) फेरकर्ज (अतिरिक्त) ₹ ८३८.०५ कोटी, साखर मालतारण कर्जात ₹ १,८५८.६७ कोटी, भारतीय अन्न महामंडळ ₹ १,११२.२८ कोटी, महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी व विद्युत निर्मिती ₹ ८११.६० कोटी, साखर मध्यम मुदत कर्जात ₹ ८२२.६३ कोटी, लॉग टर्म रुरल क्रेडिट फंड ₹ १,६१९.९६ कोटी वाढ झाली आहे. अहवाल वर्षाअखेर दिलेल्या कर्जावरील व्याजापोटी एकूण ₹ २,१३१.३७ कोटी प्राप्त झाले असून गतवर्षापेक्षा यामध्ये ₹ ४८८.०६ कोटीने (३०%) वाढ झाली आहे.

६. गुंतवणूक व्यवहार :

दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेर बँकेची तरत्या जिंदगीसाठी गुंतवणूक, मान्यता प्राप्त केंद्र सरकार व राज्य सरकारच्या कर्ज रोख्यांमध्ये (लॅप सह) तर अतिरिक्त निधीची गुंतवणूक नॉन एसएलआर बॉण्डस् व सहकारी संस्थांच्या भागांमध्ये अशी एकूण गुंतवणूक ₹ ६,९५३.८८ कोटी (पुस्तकी मुल्य) आहे. तर आंतर बँक मुदत ठेवीमध्ये ₹ १९७.०८ कोटीची गुंतवणूक आहे.

७. खेळते भांडवल :

गतवर्षाच्या तुलनेत अहवाल सालात आपल्या बँकेच्या खेळते भांडवलामध्ये ₹ ८,६६९.०१ कोटी इतकी वाढ झाली असून दि. ३१ मार्च, २०२४ अखेरील खेळते भांडवल ₹ ४६,७१६.४१ कोटी इतके आहे.

८. नफ्याचे विवेचन :

अहवाल वर्षात आपल्या बँकेचे नक्त व्याज उत्पन्न ₹ ९१८.९४ कोटी आहे. तर इतर उत्पन्न ₹ २६२.११ कोटी असून यात प्रामुख्याने १) अतिरिक्त बुडीत व संशयित कर्ज निधी तरतूद ₹ १८३.२५ कोटी २) अतिरिक्त गुंतवणूक घसारा निधी ₹ २९.०१ कोटी ३) अतिरिक्त थकित जुने व्याज व एकसीआय तरतूद ₹ ६.९४ कोटी ४) कमिशन व विनिमय व्यवहारातून ₹ १२.४७ कोटी ५) रोखे विक्रीतील नफा ₹ १५.१८ कोटी व ६) अन्य इतर उत्पन्न ₹ १५.२६ कोटींचा समावेश आहे. अहवाल वर्षातील नक्त व्याज व इतर उत्पन्नापोटी प्राप्त ₹ १,१८१.०५ कोटीमधून कर्मचाऱ्यांवरील व इतर व्यवस्थापन खर्च ₹ १९१.८० कोटी व शासकीय कर्जरोख्यावरील अॅमोरटाईज प्रिमियम ₹ १.८१ कोटी असे एकूण

4. Borrowings :

(₹ in crore)

Sr. No.	Type of Loan	2022-23	2023-24	Change over 2022-23
4.1	From NABARD :	11,528.42	14,462.67	2,934.25
4.1.1	ST (Agri) Loans	6,284.27	7,583.05	1,298.77
4.1.2	Medium Term Refinance	5,243.53	6,879.38	1,635.85
4.1.3	Conversion Loan	0.00	0.00	0.00
4.1.4	LT Refinance	0.62	0.24	(-) 0.38
4.2	State Govt. & Other	0.00	0.00	0.00
	Total (4.1 + 4.2)	11,528.42	14,462.67	2,934.25

There has been increase of ₹ 2,934.25 crore in total borrowings as compared to the previous year which stood at ₹ 14,462.67 crore as on 31st March, 2024. Borrowings mainly includes borrowing from NABARD under refinance ST (Agri) loans. Besides, ST (Agri) Loans during the year under review, there is an outstanding of ₹ 6,855.40 crore under NABARD Refinance Investment Credit (under Long Term Rural Credit Fund) which is payable to NABARD. Your Bank is regular in repayment of due refinance loan instalments to NABARD.

5. Loans & Advances :

There was increase by ₹ 7,231.66 crore (27%) in Loans & Advances which stood at ₹ 33,681.71 crore as on 31st March, 2024 as compare to the previous year. The increase in Loan outstanding mainly attributed due to increase in ST (SAO) (Additional) Credit by ₹ 838.05 crore, Sugar Pledge loan ₹ 1,858.67 crore, FCI ₹ 1,112.28 crore, MSEDCL & Maha. Gen. Co. ₹ 811.60 crore, Sugar MT ₹ 822.63 crore, Investment Credit (under Long Term Rural Credit Fund) ₹ 1,619.96 crore. During the year under review Bank has earned ₹ 2,131.37 crore as interest income on Loans & Advances which has increased by ₹ 488.06 crore (30%) as compared to last year.

6. Investments :

Bank invested its funds, in Central and State Government Securities (including LAF) for SLR purpose and excess funds were invested in Non SLR Bonds, shares of other Co-operative Institutions. Thus, Bank's total Investments stood to the tune of ₹ 6,953.88 crore (Book Value) as on 31st March, 2024. Investments in interbank deposits stood to ₹ 197.08 crore.

7. Working Capital :

During the financial year, Working Capital increased by ₹ 8,669.01 crore as compared to previous year and stood to ₹ 46,716.41 crore as on 31st March, 2024.

8. Profit Analysis :

During the year under review, your bank's Net Interest Income was ₹ 918.94 crore and other Income was ₹ 262.11 crore. Other Income mainly consist of 1) Reversal of excess provisions of Bad and Doubtful Debts Reserve ₹ 183.25 crore 2) Reversal of excess Investment Depreciation Reserve ₹ 29.01 crore 3) Reversal of excess provisions of Overdue Interest Reserve and FCI by ₹ 6.94 crore, 4) Commission and Exchange income by ₹ 12.47 crore, 5) Profit on sale of Govt. Securities ₹ 15.18 crore, 6) Other miscellaneous income by ₹ 15.26 crore. After deducting the Management Expenses of ₹ 191.80 crore and Amortised Premium by ₹ 1.81 crore i.e. aggregating to ₹ 193.61 crore from the total income of

₹ १९३.६१ कोटी वजा जाता आपल्या बँकेस दिनांक ३१ मार्च २०२४ अखेर ढोबळ नफा ₹ ९८७.४४ कोटी इतका प्राप्त झाला आहे. अनुत्पादित कर्जखात्यापोटी ₹ ७१.५५ कोटी, उत्तम जिंदगीपोटी ₹ १२.०० कोटी, आयकर कायदा कलम ३६(१) (viii) नुसार खास निधी ₹ ८६.३० कोटी, इतर मालमत्तापोटीची ₹ ५.०० कोटीची तरतूद अहवाल वर्षात करावी लागली. स्थगित कर खर्च ₹ २३.८० कोटी, आयकर भरणा ₹ १७३.७६ कोटी वजा जाता अहवाल वर्षाअखेर नक्त नफा ₹ ६१५.०३ कोटी इतका राहिला आहे.

अहवालवर्षात दिलेल्या कर्जावरील व गुंतवणूकीपोटी मिळालेले उत्पन्न, स्वीकारलेल्या ठेवी व घेतलेल्या कर्जावर आदा केलेल्या व्याजाचा तसेच नफ्याचा तुलनात्मक तपशील पुढीलप्रमाणे.

(₹ कोटीत)

तपशील	दि. ३१ मार्च, २०२३ अखेर	दि. ३१ मार्च, २०२४ अखेर
सरासरी खेळते भांडवल	३१,२८८.९४	३६,१६९.३६
एकूण मिळालेले व्याज	२,१४४.५९	२,६७८.२८
एकूण दिलेले व्याज	१,२२४.१८	१,७५९.३४
नक्त व्याज उत्पन्न	९२०.४१	९१८.९४
व्याज व्यतिरिक्त उत्पन्न	२९८.९६	२६२.११
एकूण उत्पन्न	१,२१९.३७	१,१८९.०५
वजा : १) कर्मचाऱ्यांवरील खर्च	११८.३७	१०७.६२
२) इतर व्यवस्थापन खर्च	७४.०२	८४.१८
३) इतर खर्च (अमॉर्टाईज प्रिमियम, लॉस ऑनसेल व मॅच्युरिटी ऑफ सिक््युरिटीज इ.)	२.६९	१.८१
ढोबळ नफा	१,०२४.२९	९८७.४४
अधिक : स्थगित कर उत्पन्न / (-) खर्च	(-) ३.१९	(-) २३.८०
वजा : १) तरतूदी	२३८.९४	१७४.८५
२) आयकर	१७२.८४	१७३.७६
निव्वळ नफा	६०९.३२	६१५.०३

९. लाभांश :

बँकेच्या सभासदांना यावर्षी १०% इतका लाभांश देण्याची शिफारस करण्याचे बँकेने ठरविले आहे, ही आनंदाची बाब आहे.

१०. नफा व त्याची विभागणी :

ठेवी व घेतलेली कर्जे यावरील दिलेले व्याज, व्यवस्थापन खर्च, आयकर व इतर बाबीवरील तरतूदी वजा जाता व गतवर्षीचा शिल्लक नफा विचारात घेता एकूण निव्वळ नफा ₹ ६१५,०३,०३,६८८.६९ ची विभागणी परिशिष्ट '१' प्रमाणे व्हावी, अशी मा. प्रशासक सभेने वार्षिक सर्वसाधारण सभेस शिफारस केली आहे.

₹ 1,181.05 crore, your bank has recorded a Gross Profit of ₹ 987.44 crore. Out of this, adjusting to statutory provisions of 1) Bad & Doubtful Reserve of ₹ 71.55 crore, 2) Standard Assets of ₹ 12.00 crore, 3) Special Reserve as per Income Tax Act u/s 36(1)(viii) of ₹ 86.30 crore, 4) Other Assets of ₹ 5.00 crore, 5) Deferred Tax Expenditure ₹ 23.80 crore and after Income Tax of ₹ 173.76 crore, your bank has earned a Net Profit of ₹ 615.03 crore during the financial year, under review.

Comparison of Income & Expenses with previous year is as below.

(₹ in crore)

Particulars	For the year ending 31 st March, 2023	For the year ending 31 st March, 2024
Average Working Fund	31,288.94	36,169.36
Total Interest earned	2,144.59	2,678.28
Total Interest paid	1,224.18	1,759.34
Net Interest Income	920.41	918.94
Other Income	298.96	262.11
Total Income	1,219.37	1,181.05
Less: 1) Staff Expenses	118.37	107.62
2) Other Managerial Expenses	74.02	84.18
3) Other Expenses (Amortised Premium, Loss on Sale & Maturity of Securities)	2.69	1.81
Gross Profit	1,024.29	987.44
Add: Income / (-) Expenditure from Deferred Tax	(-) 3.19	(-) 23.80
Less: 1) Provisions	238.94	174.85
2) Income Tax	172.84	173.76
Net Profit	609.32	615.03

9. Dividend :

The Bank has pleasure to recommend 10% dividend to the Hon. Shareholders for the reporting year.

10. Net Profit and its apportionment:

Considering payment of Interest on Deposits & Borrowings, Management Expenses, Income Tax, other provisions and taking into account balance of profit of previous year, the Hon. Administrator Meeting recommends the Hon. Annual General Body for the apportionment of Net Profit of ₹ 615,03,03,688.69 as suggested in Annexure '1' Enclosed herewith.

(२) कर्ज

२.१ शीती कर्ज:

अ) जिल्हा बँका:

(i) अल्पमुदत शीती कर्ज:

राज्यातील एकूण ३१ जिल्हा बँकांपैकी शीती कर्ज मागणी केलेल्या पात्र २८ जिल्हा बँकांचा “वास्तव पीक कर्जवितरण कार्यक्रम” विचारात घेवून बँकेने सन २०२३-२४ करीता २२ जिल्हा बँकांना ₹ ६,५४५.३३ कोटीच्या नियमित अल्पमुदत (शीती) फेरकर्जमर्यादा मंजूर केल्या. सदर फेरकर्ज मर्यादीपोटी राष्ट्रीय बँकेने पात्र २० जिल्हा बँकांना ₹ ६,०४७.७३ कोटीचे फेरकर्ज सवलतीच्या व्याजदराने मंजूर केले व मंजूर मर्यादीपोटी ₹ १,४५६.३२ कोटीच्या उचली जिल्हा बँकांनी केल्या. त्यापोटी राष्ट्रीय बँकेकडून दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेर ₹ १,२०० कोटीची उचल करण्यात आली. सन २०२३-२४ मध्ये राष्ट्रीय बँकेच्या मंजूर फेरकर्ज मर्यादिवर राष्ट्रीय बँकेकडून उचली मिळेपर्यंत पीककर्ज सुरळीत सुरु राहणेस्तव राज्य बँकेने पात्र जिल्हा बँकांना स्वनिधीतून फेरकर्ज उपलब्ध करून दिले. फेरकर्जास पात्र २३ जिल्हा बँकांनी राज्य बँक मंजूर फेरकर्ज मर्यादा ₹ १३,४३०.८३ कोटीपैकी ₹ ८,०११.२७ कोटीची म्हणजेच ५९.६५% उचल केली. मार्च २०२४ अखेर २२ जिल्हा बँकांकडे ₹ ७,५७६.४८ कोटी येणेबाकी असून नाशिक व उस्मानाबाद या दोन जिल्हा बँकांकडे एकूण ₹ ९५.४८ कोटीची थकबाकी आहे.

अहवाल सालात राज्य बँकेने २१ जिल्हा बँकांना ₹ ६,८८५.५० कोटीच्या अतिरिक्त अल्पमुदत (शीती) फेरकर्ज मर्यादा मंजूर केल्या. त्यापोटी राष्ट्रीय बँकेने ₹ ६,८१५.८७ कोटीची फेरकर्ज मर्यादा मंजूर केली. अतिरिक्त अल्पमुदत (शीती) धोरणांतर्गत जिल्हा बँकांनी ₹ ६,५५४.९५ कोटीची उचल केली असून, राष्ट्रीय बँकेकडून ₹ ६,५४८.०४ कोटीच्या उचली प्राप्त झाल्या आहेत.

(ii) गुंतवणूक स्वरूपाचा मध्यम मुदत शीती कर्ज पुरवठा:

आपली बँक, राष्ट्रीय बँकेच्या फेरकर्ज उचल पात्रतेच्या निकषांची पूर्तता करीत असून, अहवाल वर्षात गुंतवणूक स्वरूपाच्या कर्जपुरवठा धोरणानुसार राष्ट्रीय बँक फेरकर्जास पात्र आहे. सन २०२३-२४ या अहवाल वर्षात कोल्हापूर, पुणे, सातारा, सिंधुदुर्ग, अकोला, रायगड, सांगली व रत्नागिरी या ८ जिल्हा बँकांना राष्ट्रीय बँकेच्या ‘लॉग टर्म रुरल क्रेडिट फंड’ (एलटीआरसीएफ) व नाबार्ड नॉर्मल अंतर्गत गुंतवणूक स्वरूपाच्या मुदती कर्जपुरवठ्यापोटी एकूण ₹ ४,०२६.५७ कोटीच्या फेरकर्ज मर्यादा मंजूर केल्या. या मंजूर मर्यादीपोटी ८ जिल्हा बँकांनी ₹ ३,९३८.४४ कोटीच्या उचली केल्या असून, त्यापोटी जिल्हा बँकांच्यावतीने राष्ट्रीय बँकेकडून ₹ ३,९३८.४४ कोटीच्या उचली राज्य बँकेस प्राप्त झालेल्या आहेत.

दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेर अहवाल वर्षात बँकांकडे मंजूर कर्जापोटी ₹ ६,८५५.५९ कोटीची येणेबाकी असून, त्यापोटी राष्ट्रीय बँकेची देणेबाकी ₹ ६,८५५.४० कोटी आहे.

(iii) केंद्र शासन पुरस्कृत अनुदान योजना:

आपली बँक अहवालवर्षात केंद्रशासन पुरस्कृत व राष्ट्रीय बँकेच्या विविध योजना राबवित असून, अहवाल वर्षात कृषि चिकित्सालय व कृषि व्यवसाय केंद्र (एसीएबीसी) योजनेंतर्गत ₹ ०.९२ कोटी, अॅग्रीकल्चर मार्केटिंग इन्फ्रास्ट्रक्चर (एमएमआय) या योजनेंतर्गत ₹ ०.७४ कोटी अनुदानाची रक्कम राष्ट्रीय बँकेकडून प्राप्त झाली असून सदर रक्कम संबंधित जिल्हा बँकांच्या अनुदान रिझर्व्ह फंड खाती जमा दिलेली आहे.

(iv) पॅक्स टू मॅक्स (एआयएफ) योजना:

अहवाल वर्षात राष्ट्रीय बँकेने सदरची योजना स्वयंचलित फेरकर्ज योजने अंतर्गत राबविली जाणार असल्याचे दिनांक ३१ ऑगस्ट, २०२३ रोजीच्या पत्राद्वारे कळविले आहे. सदर योजने अंतर्गत प्राथमिक विविध कार्यकारी सहकारी संस्थांकडून प्रस्ताव प्राप्त न झाल्यामुळे त्यांना फेरकर्ज मर्यादा मंजूर केलेल्या नाहीत. मात्र मार्च २०२३ अखेर १७ जिल्हा बँकांना ₹ ४५.२५ कोटीच्या मर्यादा मंजूर केल्या असून सदर मर्यादीपोटी १३ जिल्हा बँकांकडून दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेर ₹ २३.९९ कोटीची येणेबाकी आहे.

(2) Loans & Advances

2.1 Agricultural Finance :

A) DCC Banks :

(i) ST (SAO) Loans :

During the year 2023-24, under review The MStCB had sanctioned refinance limit for Regular Short Term (SAO) Credit of ₹ 6,545.33 crore to 22 DCCBs based on their "Realistic Lending Programme". NABARD has sanctioned refinance limit to 20 DCCBs of ₹ 6,047.73 crore against eligible DCCBs drawal of ₹ 1,456.32 crore availed by DCCBs and MStCB availed Refinance from NABARD during the year is ₹ 1,200 crore. MStCB simultaneously extended refinance to eligible DCCBs from its owned sources, till the time it got refinance from NABARD & ensured smooth flow of ST (SAO) through DCCBs. Eligible DCCBs availed ₹ 8,011.27 crore drawal from MStCB i.e. 59.65% on their refinance limit. At the end of March 2024, 22 DCCBs had outstanding of ₹ 7,576.48 crore against ST (SAO) limit & ₹ 95.48 Crore overdues with Nasik & Osmanabad DCC Banks.

Additional ST (SAO) Refinance Limit amounting to ₹ 6,885.50 crore has been sanctioned to 21 DCCBs, against this limit NABARD sanctioned Limit of ₹ 6,815.87 crore. Under Additional ST (SAO), DCCBs availed drawal of ₹ 6,554.95 crore & NABARD has released ₹ 6,548.04 crore against the limit sanctioned.

(ii) Investment Credit :

As per NABARD refinance eligibility norms, MStCB is eligible for NABARD refinance under Investment Credit during the period under review 2023-24. During the year under review, MStCB has sanctioned Investment Credit Limit ₹ 4,026.57 crore to 8 DCCBs viz. Kolhapur, Pune, Satara, Sindhudurg, Akola, Raigad, Sangli, & Ratnagiri DCCBs under Long Term Rural Credit Fund (LTRCF) of NABARD. Against the limit sanctioned 8 DCCBs availed drawal for ₹ 3,138.44 crore. MStCB had availed refinance of ₹ 3,138.44 crore against the limit sanctioned.

The refinance outstanding with DCC Banks at the end of March 2024 stood at ₹ 6,855.59 crore. The outstanding of ₹ 6,855.40 Crore was payable to NABARD by MStCB.

(iii) Central / State Government Sponsored Schemes :

MStCB has implemented various schemes sponsored by Central Government & NABARD. During the year under review, subsidy of ₹ 0.74 crore was received under AMI Scheme, and ₹ 0.92 crore subsidy was received under Agricultural Clinics & Agri Business Centres from NABARD and kept in DCCBs subsidy reserve fund account.

(iv) NABARD Special Refinance Scheme for PACS to MSCS :

NABARD has informed vide their letter dated 31st August, 2023 that the said scheme will be implemented under Automatic Refinance Facility (ARF) Scheme. Pursuant to this no refinance has been sanctioned to PACs. As no proposals are received. But ₹ 45.25 crore limit sanctioned to 17 DCCBs till 31st March, 2023 and outstanding receivable ₹ 23.99 crore from 13 DCCBs as on 31st March, 2024.

(v) सहकार क्षेत्रातील “जगातील सर्वात मोठी धान्य साठवणूक योजना” :

अहवाल वर्षात या योजने अंतर्गत अमरावती जिल्हा बँकेच्या कार्यक्षेत्रातील नेरपिंगळाई या प्राथमिक संस्थेस ₹ २ कोटीच्या फेरकर्ज मर्यादा मंजूर केल्या असून, त्यापोटी ₹ १ कोटीच्या फेरकर्ज उचली राष्ट्रीय बँकेकडून राज्य बँकेस प्राप्त झाल्या आहेत. या योजनेची प्रभावीपणे अंमलबजावणी करणेस्तव वेळोवेळी जिल्हा बँकांच्या व्हि. सी. द्वारे सभांचे आयोजन करणेत आले आहे. तसेच या योजने अंतर्गतचा जिल्हा बँकांसाठी ०.२५% व्याजगाळा कमी केलेला आहे. तसेच या योजनेसाठी ओआर-५ व त्यापुढील जिल्हा बँकांसाठी ठेवपातळीची अट देखील शिथिल केली आहे.

(vi) केंद्र व राज्य शासन व्याज परतावा :

अहवालवर्षात अल्पमुदत (शेती) पीक कर्जपुरवठ्यावरील सन २०२१-२२ या वर्षाची २% व ३% प्रमाणे “अतिरिक्त व्याज परतावा” अंतर्गत रक्कम ₹ २५२.१३ कोटीचे प्रस्ताव दिनांक २६ डिसेंबर, २०२३ रोजी राष्ट्रीय बँकेस सादर केले होते. त्यापैकी ₹ १५२.८८ कोटी दिनांक २७ मार्च, २०२४ रोजी प्राप्त झाले व दिनांक ३१ मार्च, २०२४ रोजी जिल्हा बँकांना आदा कले आहेत. ₹ ९९.२५ कोटी इतकी रक्कम राष्ट्रीय बँकेकडून अद्याप प्राप्त झालेली नाही.

(vii) अल्पमुदत (इतर) :

सन २०२३-२४ साठी अल्पमुदत (इतर) कर्जासाठी राष्ट्रीय बँकेने त्यांच्या दिनांक १६ जून, २०२३ रोजीच्या परिपत्रकान्वये धोरण प्रसूत केले आहे. मात्र सदर धोरणास राष्ट्रीय बँकेचा जादा व्याजदर असल्याने जिल्हा बँकांनी फेरकर्ज मर्यादा मंजूर करणेस्तव प्रस्ताव सादर केलेले नाहीत. त्यामुळे राज्य बँकेने सदर धोरणांतर्गत फेरकर्ज मर्यादा मंजूर केलेल्या नाहीत.

(viii) रुपांतरित कर्जे :

अहवाल वर्षात जिल्हा बँकांची मागणी नसल्याने राज्य बँकेमार्फत जिल्हा बँकांना मध्यम मुदत रुपांतर कर्जापोटी मर्यादा मंजूर करण्यात आलेल्या नाहीत.

(ix) पगारदार नोकऱ्यांच्या संस्थांची कर्जे :

अहवाल वर्षात आपल्या बँकेने उस्मानाबाद, जालना व परभणी या ३ जिल्हा बँकांना स्वनिधीतून पगारदार नोकऱ्यांच्या संस्थांना त्यांनी केलेल्या कर्जपुरवठ्यापोटी ₹ ९१.०५ कोटीचे फेरकर्ज मंजूर केले असून मार्च २०२४ अखेर २ जिल्हा बँकेकडे ₹ ६६.०५ कोटीची येणेबाकी आहे.

(x) प्राथमिक सेवा सहकारी संस्थांचे संगणकीकरण :

दिनांक ३१ मार्च, २०२३ अखेर राज्यात एकूण ३१ जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका व २१२४६ प्राथमिक कृषि सहकारी पतपुरवठा संस्था कार्यरत आहेत. त्यांना सक्षम व्यवसाय, उपक्रम बनविण्याची आवश्यकता विचारात घेवून, दि. २९ जून २०२२ रोजी केंद्र शासनाने केंद्र पुरस्कृत प्राथमिक कृषि पतपुरवठा सहकारी संस्थांचे संगणकीकरण या प्रकल्पास मान्यता दिली आहे.

सहकार मंत्रालय, भारत सरकार यांच्या नियंत्रणाखाली नाबार्ड मार्फत प्रकल्पाची अंमलबजावणी, मार्गदर्शन व दिशा निर्देश होणार आहे.

महाराष्ट्र राज्यातील एकूण १२००० संस्थांच्या संगणकीकरण प्रक्रियेकरीता ३ सिस्टीम इंटीग्रेटर यांना जिल्हा निहाय व हार्डवेअर खरेदीकरीता २ हार्डवेअर वेंडर यांची नेमणूक करण्यात आली आहे. अद्याप पर्यंत ८००० संस्थांना हार्डवेअरचे वाटप करण्यात आले असून, उर्वरित ४००० संस्थांकरीता हार्डवेअर खरेदीची प्रक्रिया सुरु आहे.

राज्य बँक तसेच जिल्हा बँक स्तरावर संस्थांच्या सचिवांना ट्रेनिंग देणे इ. करीता १७ कोअर मास्टर ट्रेनर यांची नेमणूक व सर्व प्रादेशिक कार्यालय स्तरावर जिल्हा बँक व पॅक्स यामध्ये समन्वय साधण्याच्या उद्देशाने ‘पॅक्स कॉम्प्युटरायझेशन सेल’ स्थापन करण्यात आले आहे. या प्रकल्पांतर्गत राज्यातील एकूण १२००० संस्थांची निवड करण्यात आली असून दिनांक ३१ ऑगस्ट, २०२४ पर्यंत संस्थांचे संगणकीकरण पूर्ण करण्याचा लक्षांक

(v) World's Largest Grain Storage Scheme for Co-operatives :

During the reporting year, under this scheme, Nerpingalai primary Agriculture Credit Cooperative Society affiliated to Amravati District Central Cooperative Bank, has been sanctioned refinance of ₹ 2 crores, and DCCB availed refinance of ₹ 1 crore. For effective implementation of the scheme various meetings of DCCBs have been arranged through VC. Also, the interest rate has been reduced by 0.25% for district banks under this scheme. Also, for this scheme, the condition of deposit level has been relaxed for OR-5 & above DCCBs.

(vi) Central Govt. Sponsored Interest Subvention Scheme :

Additional interest subvention claim of ₹ 252.13 crores for the year 2021-22 respectively was submitted to NABARD on 26th December, 2023, ₹ 152.88 crore received from NABARD on 27th March, 2024 and amount credited to DCCBs on 31st March, 2024 and remaining amount of ₹ 99.25 crore not yet received from NABARD.

(vii) Short Term (Other) :

NABARD Credit Policy of S.T. (Others) for 2023-24 dated 16th June, 2023 was circulated to all DCCBs. MStCB had not sanctioned any refinance limit to DCCBs due to non-submission of refinance proposals from DCCBs, as interest rate under the scheme are higher.

(viii) Conversion of Loans :

MStCB had not sanctioned Medium Term Conversion Refinance Limits to DCCBs, as no proposals received from DCCBs.

(ix) Loans to Salary Earners Societies :

During the reporting year, our bank has sanctioned ₹ 91.05 crore to 3 district banks viz. Osmanabad, Jalna and Parbhani from our own funds for the provision of loans to Salary Earners Society. At the end of March 2024, 2 DCCB outstanding is ₹ 66.05 crore.

(x) Computerisation of Primary Agricultural Credit Societies :

Total 31 District Central Cooperative Banks and 21246 Primary Agricultural Cooperative Credit Institutions are functioning in the Maharashtra state as on 31st March, 2023. Considering the need to make them capable Businesses, Enterprises, the Central Government has approved the Central Sponsored project of Computerization of Primary Agricultural Credit Cooperatives on 29th June, 2022.

The project will be implemented, guided and directed through NABARD under the control of the Ministry of Cooperation, Government of India.

In Maharashtra, 3 System Integrators & 2 Hardware Vendors have been appointed (District wise) for computerization of total 12000 PACS. Hardware has been allotted to 8000 institutes and the process of procurement of hardware for remaining 4000 institutes is going on.

Total 17 Core Master Trainers appointed for providing training to secretaries of PACS at State as well as District Bank level etc., and 'PACS Computerization Cell' has been established with the aim of coordinating between District Bank and PACS at MStCBs regional office levels.

12000 PACS in the state have been identified under this project. Target of computerization of PACS has been

देण्यात आला आहे. त्याकरीता राष्ट्रीय बँक, सहकार विभाग व राज्य बँक / जिल्हा बँक यांचेमार्फत पाठपुरावा करण्यात येत असून, अद्याप पर्यंत ९८० संस्थांचे गो-लाईव्ह (Go-Live) झाले आहे.

(xi) रुपये केसीसी कार्ड्स:

दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेर केसीसी खात्यांची एकूण संख्या ४४७७४४० असून त्यापैकी ३४५७४५४ रुपये केसीसी कार्ड्सचे वाटप जिल्हा बँका स्तरावरून करण्यात आले आहे.

२.२ बिगर शेती कर्ज:

अ) नागरी सहकारी बँका:

आपल्या बँकेमार्फत नागरी सहकारी बँकांना खेळते भांडवलासाठी कॅश क्रेडीट कर्ज मर्यादा, कार्यालयीन इमारतीची जागा खरेदीसाठी, शाखेतील अंतर्गत फर्निचरसाठी, गृहकर्जावर फेरगृहकर्ज, संगणकीकरणासाठी कर्ज, सहभागातून कर्ज पुरवठा, शासकिय कर्जरीख्यांच्या तारणावर 'जास्वंदी' अधिकर्ष कर्ज मर्यादा, नागरी बँकांचे हमीवर कर्जपुरवठा अशा विविध कर्ज मर्यादा मंजूर करण्यात येतात.

दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेर राज्य बँकेमार्फत ९ नागरी बँका व १ जिल्हा बँक यांचे सहभागात २० कर्जदार संस्थांना व 'जास्वंदी' अधिकर्ष कर्जमर्यादा योजनेअंतर्गत शासकिय कर्जरीख्यांच्या तारणावर १७ नागरी सहकारी बँकांना खालील तपशीलाप्रमाणे कर्जमर्यादा मंजूर आहेत.

(₹ कोटीत)

अ क्र.	कर्ज प्रकार	दि. ३१ मार्च, २०२३		दि. ३१ मार्च, २०२४		येणेबाकी वाढ / घट	
		मंजूर मर्यादा	येणेबाकी	मंजूर मर्यादा	येणेबाकी	वाढ (+) / घट (-)	%
१	मुदती कर्ज	६९१.९८	६३५.०१	६८१.८८	६७५.७४	४०.७३	६.४१%
२	खेळते भांडवली कर्ज	१९८.२९	२००.७५	१६१.३९	१७०.७५	(-)३०.००	(-)१४.९४%
३	जास्वंदी अधिकर्ष कर्जमर्यादा	१२३.८८	२.०२	१७७.२०	९.६९	७.६७	३७९.७०%
४	इतर (१० नागरी बँका)	१०५.२७	२००.३२	१११.१७	२१७.७७	१७.४५	८.७१%
	एकूण	१११९.४२	१०३८.१०	११३१.६४	१०७३.९५	३५.८५	३.४५%

बँकेने कर्ज पुरवठा केलेल्या १० नागरी बँका अवसायनात आहेत. सदरच्या एकूण १० नागरी सहकारी बँकांमधील थकबाकी ₹ २१७.७७ कोटी आहे. थकबाकी वसुली अनुषंगाने कायदेशीर कारवाई सुरु करण्यात आलेली आहे.

ब) साखर कारखाने:

राज्यातील साखर कारखान्यांना उभारणीसाठी, सहविज निर्मिती प्रकल्प व आसवणी प्रकल्प उभारणी, आधुनिकीकरण करणेकरीता मुदत कर्ज पुरवठा तसेच अल्पमुदत / खेळते भांडवली अर्थसहाय्य करण्याचे राज्य बँकेचे धोरण असून राज्यातील १३२ साखर कारखान्यांनी विविध कर्ज योजनांचा लाभ आतापर्यंत घेतलेला आहे. अहवाल सालात एकूण ३१ साखर कारखान्यांना अल्प मुदती तर ४६ साखर कारखान्यांना खेळते भांडवली कर्जपुरवठा राज्य बँकेकडून करणेत आला आहे.

साखरेचे खुल्या बाजारातील दरामध्ये स्थिरता राहणेच्या दृष्टीने केंद्र शासनाने दिनांक १५ फेब्रुवारी, २०१९ पासून खुल्या बाजारातील साखरेचे किमान विक्री दर ₹ ३१००/- प्रती क्विंटल निश्चित केला होता. त्यानुसार राज्य बँकेने दिनांक २७ डिसेंबर, २०२३ पर्यंत ₹ ३१००/- प्रती क्विंटल दर ठेवला होता. परंतु हंगाम

given by 31st August 2024. For achieving target, follow-up is being done through NABARD, Co-operative Department and MSC Bank/ District Bank, till date 980 PACS have gone live.

(xi) Rupay KCC Cards:

As on 31st March, 2024, total number of KCC Accounts were 4477440. Total 3457454 Rupay KCC Cards were distributed by DCC Banks.

2.2 Non-Agricultural Finance :

A) Urban Co-operative Banks :

Your Bank is providing various credit facilities / limits to Urban Co-operative Bank viz. Cash Credit Limits for working capital needs, Property Loan for office premises, Internal Furniture in the Branch, Refinance for Housing Loan, Loan for Computerisations, Consortium Finance, Jaswandi Loan Scheme, the loan against Non-SLR Security etc.

For the year ended on 31st March, 2024 MStCB has sanctioned loan limits under consortium finance with 9 UCBs & 1 DCCB to 20 borrowers & overdraft limits sanctioned against Government Securities under 'Jaswandi' Scheme to 17 UCBs as per details below.

(₹ in crore)

Sr. No.	Type of Loan	As on 31 st March, 2023		As on 31 st March, 2024		Outstanding Increase (+) / Decrease (-)	
		Limit sanctioned	Out-standing	Limit sanctioned	Out-standing	Increase (+) / Decrease (-)	%
1	Term Loan	691.98	635.01	681.88	675.74	40.73	6.41%
2	Cash Credit	198.29	200.75	161.39	170.75	(-)30.00	(-)14.94%
3	Jaswandi Overdraft	123.88	2.02	177.20	9.69	7.67	379.70%
4	Other (10 UCBs)	105.27	200.32	111.17	217.77	17.45	8.71%
	Total	1,119.42	1,038.10	1,131.64	1,073.95	35.85	3.45%

There are 10 Urban Co-operative banks in liquidation which were financed by the Bank. Total overdue amount with 10 Urban Co-operative Banks is ₹ 217.77 Crore. Appropriate Legal actions have been initiated to recover the overdue from Urban Co-operative Banks.

B) Sugar Factories :

Your Bank extended Credit Facilities to support the Sugar Factories in the state for Project erection, Co-generation Project and Distillery Project alongwith modernization etc. by providing medium term & short term / working capital loans as per Bank policies. So far 132 sugar factories have been benefited by various loan schemes. During the year under review, your Bank has sanctioned working capital limits to 46 sugar factories and short term loan to 31 sugar factories.

With a view to reduce the volatility in the price of sugar in the open market, the Central Government has fixed the

२०२३-२४ मध्ये साखरेचे दरात मोठ्या प्रमाणात वाढ झाल्याने दिनांक २८ डिसेंबर, २०२३ पासून ₹ ३४००/- प्रती क्विंटल केला होता. त्यानंतर हंगामात साखरेच्या दरात घसरण झाल्यामुळे दिनांक ०२ मार्च, २०२४ रोजी मुल्यांकन दर ₹ ३३००/- प्रती क्विंटल करण्यात आला आहे.

(I) शर्करा मुदती कर्ज :

(i) सहकारी साखर कारखाने :

सन २०२३-२४ या आर्थिक वर्षात पर्जन्यमान समाधानकारक झाल्याने ऊसाची उपलब्धता मोठ्या प्रमाणात राहिल या गृहीतकावर साखर कारखान्यांना मशिनरी आधुनिकीकरण / विस्तारीकरण, सहविज निर्मिती, डिस्टीलरी, इथेनॉल प्रकल्प उभारणी इत्यादीसाठी राज्य बँकेमार्फत मध्यम मुदती कर्ज मंजूर करण्याचे धोरण अवलंबण्यात आले.

सन २०२३-२४ मध्ये साखर कारखान्यांना मुदती कर्ज मंजूर करण्यात आले. त्याचा तपशिल खालीलप्रमाणे.
(₹ कोटीत)

अ. क्र.	कर्ज प्रकार	कारखान्यांची संख्या	मंजूर रक्कम
अ)	सहकारी साखर कारखाने		
१	मशिनरी आधुनिकीकरण / विस्तारीकरण	४	१३६.७३
२	मध्यम मुदत डिस्टीलरी	१	७.६७
३	मध्यम मुदत सहविज निर्मिती	--	०.००
४	मध्यम मुदत गोडाऊन उभारणी	--	०.००
५	मध्यम मुदत टेकओव्हर	--	०.००
	एकूण (अ)	५	१४४.४०
ब)	खाजगी साखर कारखान्याने		
१	मशिनरी आधुनिकीकरण / विस्तारीकरण	५	१४७.४४
२	मध्यम मुदत डिस्टीलरी	२	१७२.५०
३	मध्यम मुदत सहविज निर्मिती	२	१२.७०
४	मध्यम मुदत गोडाऊन उभारणी	२	२०.६५
५	मध्यम मुदत कारखाना उभारणी	--	०.००
	एकूण (ब)	११	३५३.२९
क)	शासकीय थकहमी		
	एकूण (क)	५	६३१.६०
	एकूण (अ + ब + क)	२१	१,१२९.२९

(ii) सॉफ्टलीन कर्ज योजना - २०१४ व २०१५ :

सहकारी / खाजगी कारखान्यांनी गाळप केलेल्या ऊसाची केंद्र शासनाने जाहीर केलेल्या एफ. आर. पी. नुसार प्रलंबित ऊस देयके भागविणेसाठी केंद्र शासनाने सॉफ्टलीन कर्ज योजना-२०१४ जाहीर केली. त्यावर एक वर्षासाठी १०% प्रमाणे व्याज अनुदान देण्याचे घोषित केले. त्याच धर्तीवर राज्य शासनाने सॉफ्टलीन कर्ज योजना-२०१५ जाहीर करून पुढील ४ वर्षासाठी मंजूर कर्जावर १०% प्रमाणे व्याज अनुदान देण्याचे घोषित केले. त्यास अनुसरून राज्य बँकेने सॉफ्टलीन कर्ज योजना-२०१५ तयार करून त्या अंतर्गत राज्य बँकेचा

minimum selling price at ₹ 3,100/- per quintal from 15th February, 2019. Accordingly, even in the crushing season of 2023-24, Bank has fixed the rate at ₹ 3,400/- per quintal from 28th December, 2023 due to higher selling price of sugar in open market but during crushing season due to fall in selling price of sugar, Bank revised valuation rate at ₹ 3300/- per quintal from dated 02nd March, 2024.

(I) Term Loans:

(i) Co-operative Sugar Factories :

On the forecast of cane availability will remain high due to good rainfall in the Financial Year 2023-24. Your Bank has adopted a policy of sanctioning medium-term loans to sugar mills for modernization Co-generation Project, and Distillery Project.

Following types of Medium Term loans were sanctioned in the year 2023-24.

(₹ in crore)

Sr. No.	Type of loan	No. of Sugar Factories	Sanctioned Amount
A)	Co-operative Sugar Factories		
1	Machinery Modernization & Expansion	4	136.73
2	Medium Term Distillery Loan	1	7.67
3	Medium Term Cogeneration Loan	--	0.00
4	Medium Term Godown Loan	-	0.00
5	Medium Term Take Over Loan	--	0.00
	Total (A)	5	144.40
B)	Private Sugar Factories		
1	Machinery Modernization & Expansion	5	147.44
2	Medium Term Distillery Loan	2	172.50
3	Medium Term Cogeneration Loan	2	12.70
4	Medium Term Godown Loan	2	20.65
5	Medium Term Take Over Loan	--	0.00
	Total (B)	11	353.29
C)	Government Guarantee		
		5	631.60
	Total (C)	5	631.60
	Total (A+B+C)	21	1,129.29

(ii) SOFT LOAN SCHEME – 2014 & 2015:

Government of India introduced “Soft Loan Scheme-2014” for payment of FRP dues to cane growers, with interest subsidy of 10% for one year. On the same lines, the State Government introduced Soft Loan Scheme 2015 to provide interest subsidy of 10% on the loan sanctioned for the next 4 years. Accordingly your Bank has also introduced Soft Loan Scheme-2015, under which term loans to the tune of ₹ 386.75 crore have been

खेळते भांडवली कर्ज पुरवठा असलेल्या ३८ कारखान्यांना ₹ ३८६.७५ कोटीचे मुदती कर्ज मंजूर केले. त्याची मुदत संपुष्टात आली आहे. वाटप कर्जापैकी ८ कारखान्यांकडे दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेर ₹ २२.५४ कोटीची थकबाकी आहे.

(iii) सॉफ्टलीन कर्ज योजना २०१९ :

सहकारी / खाजगी कारखान्यांनी गाळप केलेल्या ऊसास केंद्र शासनाने हंगाम २०१७-१८ व २०१८-१९ मधील प्रलंबित ऊस देयके (एफ.आर.पी.) भागविणेसाठी प्रसृत केलेली सॉफ्टलीन कर्ज योजना-२०१९ अंतर्गत कारखान्यास कर्जावरील व्याजास एक वर्षासाठी ७.००% प्रमाणे व्याज अनुदानाची तरतूद होती. त्यास अनुसरून राज्य बँकेनेही “सॉफ्टलीन कर्ज योजना-२०१९” तयार करून ३ वर्ष मुदतीने राज्य बँकेच्या खेळते भांडवली कर्ज पुरवठा असलेल्या ५१ कारखान्यांना ₹ ८४४.३९ कोटीच्या मुदती कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या. त्यापैकी २ कारखान्यांनी कर्ज उचल केली नाही. तसेच उर्वरीत ४९ कारखान्यांपैकी ३६ कारखान्यांकडील कर्ज संपूर्ण वसूल होवून उर्वरीत १३ कारखान्यांकडे दिनांक ३१ मार्च २०२४ अखेर ₹ १४२.७० कोटीची थकबाकी झाली आहे.

(iv) आत्मनिर्भर कर्ज योजना :

कोविड-१९ विषाणूच्या प्रादुर्भावामुळे सन २०२०-२१ मध्ये केंद्र शासनाकडून देशव्यापी बंद जाहिर करणेत आला होता. त्याचा विपरीत परिणाम कारखान्याचे आर्थिक स्थितीवर झाला. कारखान्यांना या आर्थिक अडचणीतून सावरून आत्मनिर्भर होणेकरिता सन २०२०-२१ मध्ये बँकेने दिनांक १० जून, २०२० रोजी “आत्मनिर्भर कर्ज योजना” प्रसृत केली. आत्मनिर्भर कर्जयोजनेतर्गत राज्य बँकेच्या खेळते भांडवली कर्ज पुरवठा असलेल्या ३३ कारखान्यांना ₹ १,०५१.४४ कोटीच्या आत्मनिर्भर कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या. पैकी ३२ कारखान्यांनी ₹ ९४७.२६ कोटीची उचल केली आहे. सदर मर्यादीपीटी दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेर ₹ ६२५.९० कोटी कर्ज वसूल होऊन ₹ ३२१.३६ कोटीची येणेबाकी असून ₹ १९.०४ कोटीची थकबाकी झाली आहे.

(v) शासन हमीवर हंगाम २०२३-२४ करिता मध्यममुदत कर्ज :

राज्यातील आर्थिक अडचणीतील सहकारी साखर कारखान्यांना दिनांक १३ सप्टेंबर, २०२३ रोजीचे शासन निर्णयान्वये राष्ट्रीय सहकार विकास निगम या केंद्र शासनाच्या संस्थेच्या धोरणावर आधारित शासनाच्या परतफेडीच्या हमीवर राज्य सहकारी बँकेमार्फत मुदती कर्ज मंजूर करणेबाबतचे धोरण संमत करणेत आले. सदर धोरणानुसार राज्यातील एकूण ५ सहकारी साखर कारखान्यांना दिनांक २३ ऑक्टोबर, २०२३ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार खालीलप्रमाणे ५ सहकारी साखर कारखान्यांना शासन हमीवर मुदती कर्ज मंजूर करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे.

सदर शासन हमीवर मंजूर केलेल्या कारखान्यांची मंजूर मर्यादा, येणेबाकी थकबाकी माहिती (दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेर)

(₹ कोटीत)

अ. क्र.	कारखान्याचे नाव	मंजूर मर्यादा	येणेबाकी		थकबाकी	
			मुद्दल	व्याज	मुद्दल	व्याज
१	स.शि.वसंतराव काळे ससाका लि.,	१४६.३२	७३.४२	०.००	०.००	०.००
२	श्री संत कुर्मदास ससाका लि.,	५९.४९	१०.२४	०.००	०.००	०.००
३	श्री छत्रपती ससाका लि.,	१२८.००	६४.००	०.००	०.००	०.००
४	जयभवानी ससाका लि.,	१५०.००	७३.८२	०.००	०.००	०.००
५	भाऊराव चव्हाण ससाका लि.,	१४७.७९	१२७.३०	०.००	०.००	०.००
	एकूण	६३१.६०	३४८.७८	०.००	०.००	०.००

sanctioned to 38 factories those have availed working capital limits from Bank. Against which outstanding as on 31st March, 2024 was ₹ 22.54 crore with 8 factories which become overdue.

(iii) SOFT LOAN SCHEME – 2019 :

Government of India introduced “Soft Loan Scheme - 2019” for payment of FRP dues to cane growers of co-operative and private factories for season 2017-18 and 2018-19, with interest subsidy of 7.00% for one year. Accordingly, your Bank has also introduced Soft Loan Scheme-2019, under which 3 years term loans have been sanctioned to the tune of ₹ 844.39 crore to 51 sugar factories. Against which, 36 sugar factories has been repaid completely & overdues as on 31st March, 2024 was ₹ 142.70 crore with 13 sugar factories. 2 sugar factories have not availed loan facility.

(iv) Atmanirbhar Karj Yojna :

Due to outbreak of the Covid-19 virus, Central Government has imposed lockdown that has adversely impacted to financial position of Factories in the State.

In view of above, your Bank had framed "Atmanirbhar Loan Scheme" for season 2020-21 & launch on 10th June, 2020 which provide financial assistance to the factories to move out from the financial crises and make itself Atmanirbhar during the critical time of Covid-19 virus outbreak. Under "Atmanirbhar Loan Scheme" limits of ₹ 1,051.44 crore sanctioned to 33 sugar factories whom bank has provided working capital facilities. Out of which 32 Sugar Factories have availed ₹ 947.26 crore and as on 31st March, 2024 ₹ 625.90 crore recovered & ₹ 321.36 crore is outstanding & out of which ₹ 19.04 crore overdues.

(v) M.T. Loan against Government Guarantee for season 2023-24 :

According to the government decision dated 13th September, 2023, the policy of sanctioning term loan through State Cooperative Bank against guarantee of repayment of the State Government was approved based on the policy of the National Cooperative Development Corporation, an organization of the Central Government.

According to the said policy, a total of following 5 co-operative sugar factories in the state have been approved to grant term loans against government guarantee as per the government resolution dated 23rd October, 2023.

Sanctioned limit of the factories approved on the said government guarantee, dues & overdues information (As on 31st March, 2024)

(₹ in crore)

Sr. No.	Name of Factory	Sanctioned Limit	Outstanding		Overdues	
			Principal	Interest	Principal	Interest
1	S.S. Vasantrao Kale SSK Ltd.,	146.32	73.42	0.00	0.00	0.00
2	Shree Sant Kurmadas SSK Ltd.,	59.49	10.24	0.00	0.00	0.00
3	Shree Chatrapati SSK Ltd.,	128.00	64.00	0.00	0.00	0.00
4	Jay Bhavani SSK Ltd.,	150.00	73.82	0.00	0.00	0.00
5	Bhaurao Chavan SSK Ltd.,	147.79	127.30	0.00	0.00	0.00
	Total	631.60	348.78	0.00	0.00	0.00

उपरोक्त मंजूर कर्जापोटी शासन निर्णयानुसार त्रिपक्षीय करार तसेच डिड ऑफ गॅरंटी एक्झिक्युट करुन घेवून, मा. प्रशासक (कर्ज) सभेतील निर्णयानुसार मंजूर कर्जापोटी ५०% प्रमाणे कर्ज उचल देण्यात आली आहे. अद्याप मंजूर कर्जापोटी ₹ २८२.८२ कोटी उचल होणे बाकी आहे.

(II) खेळती भांडवली कर्जे :

(i) अल्पमुदती कर्जे :

साखर कारखान्यांना हंगाम २०२३-२४ मधील तोडणी व वाहतूकीच्या पुर्वहंगामी खर्च उत्पादीत इथेनॉलपोटी व इतर कारणांसाठी अल्पमुदत कर्ज धोरण दिनांक ०३ मे, २०२३ रोजी संमत केले. सदर धोरणातर्गत हंगाम २०२३-२४ साठी अहवाल वर्षात पात्र ३१ साखर कारखान्यांना ₹ १,०४२.६७ कोटीच्या कर्ज मर्यादा जून २०२४ अखेरच्या मुदतीने मंजूर करण्यात आल्या. पैकी इथेनॉल उत्पादनापोटी एकूण १२ साखर कारखान्यांना ₹ ५०७.४७ कोटीच्या कर्जमर्यादा मंजूर केल्या. त्यापैकी २ कारखान्यांनी कर्ज उचल केली नाही. सदर मर्यादेवर साखर कारखान्यांना ₹ ९४८.३८ कोटी उचल केली असून दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेर ९ साखर कारखान्यांनी संपूर्ण कर्ज परतफेड केली आहे तर २० कारखान्यांकडे ₹ ४०१.३५ कोटीची येणेबाकी आहे.

(ii) बिल डिस्काउंटिंग :

अहवालसालात राज्य बँकेने को-जन प्रकल्पासाठी अर्थपुरवठा केलेल्या साखर कारखान्यांना त्यांनी महावितरण कंपनीस विक्री केलेल्या वीज युनिटच्या बिलापोटी तसेच इथेनॉल विक्री बिलाचे येणे असलेल्या रकमेच्या ९०% प्रमाणे २३ कारखान्यांना बिल डिस्काउंटिंग कर्ज मंजूर केले आहे. त्यापोटी दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेर ₹ ९८.५९ कोटी येणेबाकी आहे.

(iii) ताबेगहाण व नजरगहाण :

हंगाम २०२३-२४ मध्ये ४६ साखर कारखान्यांना राज्य बँकेने एकूण ₹ ५,७९२.८६ कोटीच्या साखर मालतारण, नजरगहाण व इथेनॉल साठ्यापोटी नजरगहाण (स्टोअर्स, पुरक उद्योग व गणीबेल्स इत्यादी) कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या आहेत. त्यापोटी दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेर ₹ ४,५२५.०४ कोटीची येणेबाकी आहे.

(iv) शर्करा एक्सपोजर मर्यादा :

राष्ट्रीय बँकेच्या सी.एम.ए. मार्गदर्शक सूचनांनुसार राज्य बँकेच्या माहे मार्च २०२३ अखेरील आर्थिक स्थितीवर आधारीत अहवाल वर्षासाठी (सन २०२३-२४ साठी) कमाल युनिट एक्सपोजर मर्यादा कॅपिटल फंडाच्या ५०% प्रमाणे ₹ २,१४४.२१ कोटी तर किमान सेक्टरल एक्सपोजर मर्यादा अंतर्गत विनियोगक्षम निधीच्या ४०% प्रमाणे ₹ १२,४०१.९२ कोटी इतकी निर्धारित होती. सदर मर्यादांना अधिन राहून राज्य बँकेने सन २०२३-२४ या आर्थिक वर्षात कर्ज पुरवठा नियंत्रित ठेवला.

क) सूत गिरण्या :

राज्य बँकेने राज्यातील सहकारी सूत गिरण्या उभारणीतही अर्थ सहाय्य करुन मोलाचा वाटा उचलला आहे. अहवाल सालात बँकेने १ सूत गिरणीला ₹ ५.४८ कोटी रुपांतरीत मुदती व ₹ १५ कोटी खेळते भांडवली कर्ज मर्यादा मंजूर केली असून अहवाल वर्षाअखेर अवसायनातील गिरण्यांसह ३२ सूत गिरण्यांकडे मुद्दलापोटी ₹ १७५.९३ कोटीची येणेबाकी आहे.

ड) मार्केटिंग संस्था :

बँकेने दि. ३१ मार्च २०२४ अखेर एकूण ३ संस्थांना खेळते भांडवली तसेच मुदती कर्ज पुरवठा केला आहे. यापैकी १ संस्थेस ₹ ४.१६ कोटी मुदती कर्ज मंजूर करणेत आले असून त्यापोटी ₹ ०.२४ कोटी येणेबाकी आहे. अन्य २ संस्थांना खेळते भांडवली खर्चासाठी एकूण ₹ ११९.१६ कोटी नजरगहाण कॅश क्रेडीट कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या आहेत. सदर दोन्ही संस्थांकडील कॅश क्रेडिट कर्ज थकीत झाल्यामुळे, थकीत कर्जाच्या वसुलीसाठी संस्थांविरुद्ध सरफेसी कायद्यांतर्गत कारवाई सुरु आहे.

Tripartite agreement as well as Gurantee deed executed as per government decision for the above sanctioned loan. As per the decision of Hon. Administrator (Loans) meeting allowed 50% of the loan draws. While ₹ 282.82 crore is yet to be withdrawn against sanctioned loans.

(II) Working Capital Loans :

(i) Short Term Loan :

With a view to meet Pre-seasonal financial requirements (Harvesting & Transportation) of sugar factories, your Bank had framed Short Term Loan policy dated 3rd May, 2023 for season 2023-24. Under this policy ₹ 1,042.67 crore loan limits sanctioned to 31 eligible Sugar factories under the Short Term Loan scheme for season 2023-24 till 30th June, 2024, out of which 12 sugar factories availed loan of ₹ 507.47 crore against ethanol production. 2 Sugar factories not taken draws. Sugar factories availed ₹ 948.38 crore and outstanding as on 31st March, 2024 was ₹ 401.35 crore with 20 Sugar factories & 9 sugar factories repaid entire limit.

(ii) Bill Discounting :

During the year under review, Bank has sanctioned 90% loan against bills receivable from MSEDCL against supply of electricity units to 23 sugar factories, who have availed co-generation loans from Bank. ₹ 98.59 crore was outstanding as on 31st March, 2024.

(iii) Pledge and Hypothecation Loan :

During the Year 2023-24 Bank has sanctioned ₹ 5,792.86 crore to 46 sugar factories in the form of sugar pledge and Hypo Limits (Stores, Ancillary purpose ethanol stock and Gunny Bales etc.) against which outstanding as on 31st March, 2024 stood at ₹ 4,525.04 crore.

(iv) Sugar Exposure Limits :

As per CMA guidelines based on the financial position as on 31st March, 2023 for the year under review, your Bank's unit exposure at 50% of capital fund was ₹ 2,144.21 crore and sectorial exposure at 40% of lendable resources was ₹ 12,401.92 crore. Bank has followed the Unit & Sectorial exposure Loans sanctioned by the Bank are within exposure norms during the year 2023-24.

C) Spinning Mills :

Bank has played a vital role for set-up of Co-operative Spinning Mills in Maharashtra State by financing them. Bank has sanctioned ₹ 5.48 crore M.T. (Conversion) & Working Capital Limit of ₹ 15 crore to 1 unit. The total outstanding of ₹ 175.93 crore with 32 spinning mills including liquidation mills as on 31st March, 2024.

D) Marketing Societies :

The bank has provided working capital and term loans to 3 Marketing Societies as of 31st March, 2024. Out of these, 1 institution has been sanctioned a term loan of ₹ 4.16 crore and outstanding for ₹ 0.24 crore. Another 2 Marketing units have been sanctioned a total amount of ₹ 119.16 Crore Hypo Cash Credit Loans for Working Capital Expenditure. As the cash credit loan from both the said units have become overdue. Recovery proceedings are being initiated against the units under SERFASI Act.

इ) प्रक्रिया संस्था:

बँकेने दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेर १० प्रक्रिया संस्थांना प्रकल्प उभारणी तसेच विस्तारीकरणासाठी ₹ ४१०.५८ कोटी मुदती कर्ज मंजूर केले असून त्यापोटी ₹ ३२८.१३ कोटी येणेबाकी आहे. सदर संस्थांपैकी २ संस्थांकडील मुदती कर्ज थकीत झाल्यामुळे, थकीत कर्जाचे वसुलीसाठी २ संस्थांविरुद्ध सरफेसी कायद्यांतर्गत कारवाई सुरु आहे. तसेच ६ प्रक्रिया संस्थांना खेळते भांडवली खर्चासाठी ₹ १८३ कोटी नजरगहाण कॅश क्रेडिट कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या असून त्यापोटी ₹ १६७.२० कोटी येणेबाकी आहे. सदर संस्थांपैकी २ संस्थांकडील कॅश क्रेडिट कर्ज थकीत झाल्यामुळे, थकीत कर्जाच्या वसुलीसाठी संस्थेविरुद्ध सरफेसी कायद्यांतर्गत कारवाई सुरु आहे.

फ) इतर संस्था:

- अ) बँकेने दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेर महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी तसेच महाराष्ट्र राज्य विद्युत निर्मिती या दोन कंपन्यांना खेळते भांडवली खर्चासाठी अनुक्रमे ₹ १,८०० कोटी व ₹ २,००० कोटी अशा एकूण ₹ ३,८०० कोटी अल्प मुदत कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या असून त्यापोटी एकूण येणेबाकी ₹ २,५४४.९३ कोटी आहे. सदर संस्थांचे कर्जखात्यावरील व्यवहार समाधानकारक आहेत.
- ब) बँकेने दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेर एकूण ६ पगारदार नोकरांच्या पतसंस्थांना ₹ ७१ कोटी क्लिन कॅश क्रेडिट कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या आहेत. सदर संस्थांपैकी एस.बी.आय. एम्प्लॉईज क्रेडिट सोसायटीकडील संपूर्ण कर्ज थकीत झाले आहे. संस्थेकडील थकीत कर्जाच्या वसुलीसाठी मा. सहकार न्यायालय, नागपूर येथे दावा दाखल करणेत आला आहे. अन्य ५ संस्थांकडील व्यवहार समाधानकारक आहेत.
- क) बँकेने एका शैक्षणिक संस्थेस शैक्षणिक संकुल तसेच अनुषंगिक सुविधा उभारणीसाठी ₹ ७६.६५ कोटी मुदती तर ₹ १३.४० कोटी बिल्स डिस्काउंटिंग (अल्प मुदत) कर्ज असे एकूण ₹ ९०.०५ कोटी कर्ज मंजूर केले असून त्यापोटी ₹ ६५.८७ कोटी येणेबाकी आहे.
- ड) बँकेने शिखर मालमत्ता तारण कर्ज योजनेतर्गत एका संस्थेस ₹ ३ कोटी मुदती कर्ज मंजूर केले असून सदर कर्ज थकीत झाले आहे. संस्थेकडील थकीत कर्जाच्या वसुलीसाठी सरफेसी कायद्यांतर्गत कारवाई सुरु आहे.

ग) राष्ट्रीय / राज्य पातळीवरील सहकारी संस्था, स्वायत्त महामंडळ:

राष्ट्रीय व राज्य पातळीवर कृषी व ग्रामीण अर्थ व्यवस्थेत मोलाची भूमिका असणाऱ्या स्वायत्त महामंडळे व सहकारी संस्थांना आपल्या बँकेमार्फत खेळते भांडवली कर्ज पुरवठा केला जातो. अहवाल वर्षात भारतीय अन्न महामंडळ, इंडियन फार्मस् फर्टिलायझर्स व महाराष्ट्र राज्य आदिवासी विकास महामंडळ या तीन संस्थांना अनुक्रमे ₹ ३,५०० कोटी, ₹ ५२५ कोटी, ₹ ७.५० कोटी अशा एकूण ₹ ४,०३२.५० कोटी खेळते भांडवली / नजरगहाण कॅश क्रेडिट कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या आहेत. दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेर एकसीआयकडून ₹ ३,५०० कोटी येणेबाकी आहे. इंडियन फार्मस् फर्टिलायझर या संस्थेचे कर्जखाते निरंक आहे. उपरोक्त संस्थांपैकी भारतीय अन्न महामंडळ तसेच इंडियन फार्मस् फर्टिलायझर या संस्थांना सहभागात नजरगहाण कॅश क्रेडिट कर्ज मर्यादा मंजूर केलेल्या आहेत. सदर संस्थांचे कर्जखात्यावरील व्यवहार समाधानकारक आहेत.

ह) आवाहनीत शासकीय थकहमी:

१. राज्यातील अनेक सहकारी साखर कारखाने, सूत गिरण्या व इतर प्रक्रिया संस्थांच्या उभारणीसाठी व इतर कारणासाठी राज्य बँकेकडून घेतलेल्या कर्जास राज्य शासनाने वेळोवेळी थकहमी दिली होती. ₹ २,२३८.०० कोटीची शासकीय थकहमी प्राप्त करणेसाठी बँकेने मा.सर्वोच्च न्यायालयात दावा दाखल केला होता.
२. मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक ०५ एप्रिल, २०१८ रोजी द्विसदस्यीय क्लेम कमिटी स्थापन करून सदर कमिटीने द्विपक्षीय चौकशी करून मा.सर्वोच्च न्यायालयात अहवाल सादर करणेबाबत आदेश दिला.
३. मा. क्लेम कमिटीने दिनांक ३१ जानेवारी, २०१९ रोजी मा. सर्वोच्च न्यायालयात अहवाल सादर केला.

E) Processing Societies :

Your Bank has sanctioned term loans of ₹ 410.58 crore for erection of project and expansion to 10 units having outstanding is ₹ 328.13 crore as on 31st March, 2024. Out of which 2 units loan becomes overdue, Bank has initiated legal action against these units for recovery under SERFASI Act. 6 processing unit had sanctioned cash credit working capital limit of ₹ 183 crore having outstanding of ₹ 167.20 crore as on 31st March, 2024 out of this 2 units loan becomes overdue, Bank has initiated legal action against this unit for recovery under SERFASI Act.

F) Other Societies :

- a) Bank has sanctioned short term loan to Maharashtra State Power Generation Co. Limited (MSPGCL) & Maharashtra State Electricity Distribution Co. Ltd. (MSEDCL) of ₹ 1,800 crore & ₹ 2,000 crore respectively. Total limits of ₹ 3,800 crore. Outstanding against these units of ₹ 2,544.93 crore as on 31st March, 2024.
- b) Bank had sanctioned ₹ 71 crore towards cash credit limit for direct financing to 6 Salary Earners Co-operative Credit Societies. Out of which legal action has been initiated against SBI Employees Credit Society for recovery of overdues at Co-operative Court, Nagpur & other 5 units are regular and satisfactory.
- c) Bank had also sanctioned ₹ 76.65 crore term loan & ₹ 13.40 crore bill discounting (Short Term Loan) totaling ₹ 90.05 crore to one Educational Institutions / Trusts, against which outstanding is ₹ 65.87 crore as on 31st March, 2024.
- d) Under Shikhar Mortgage Loan Scheme, Bank had sanctioned ₹ 3 crore term loan to One institution, the said loan was overdue & Bank has initiated legal action against this for recovery under SERFASI Act.

G) National & State Level Co-operatives and Corporations :

Bank has extended term loan / working capital loan to National & State Level Cooperatives Institute & Corporations, which have valuable contribution to agricultural and rural economy of the country and State. During the year under review, your Bank had sanctioned Pledge / Hypo limits to Food Corporation of India (FCI), Indian Farmers Fertilizer Co-operative (IFFCO) & Maharashtra State Tribal Development Corporation (MSTDC) of ₹ 3,500 crore, ₹ 525 crore and ₹ 7.50 crore respectively totaling ₹ 4,032.50 crore. Outstanding as on 31st March, 2024 with FCI stood at ₹ 3,500 crore. There is no outstanding with IFFCO. Food Corporation of India (FCI), Indian Farmers Fertilizer Co-operative (IFFCO) have been sanctioned under consortium finance. Recoveries of the above accounts are regular and operations are satisfactory.

H) Invoked Government Guarantee:

1. The Government of Maharashtra has given Govt. Guarantee to the SSK's, SSG's and other processing units for loans availed by them from The Maharashtra State Coop. Bank. The MStCB had filed suit in Hon. Supreme Court for payment of ₹ 2,238 crore of overdue amount against Govt. Guarantee.
2. The Hon. Supreme Court on 05th April, 2018 constituted a two members Claim Committee & instructed it to submit its report after enquiry.
3. The Hon. Claim Committee on 31st January, 2019 submitted its report to Hon. Supreme Court.

४. मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक २९ मार्च, २०१९ रोजी राज्य शासनाने राज्य बँकेस थकहमीपोटी ₹ १,०४९.४९ कोटी आदा करावे असा आदेश दिला.
५. राज्य शासनाने राज्य बँकेस दिनांक ३१ मार्च, २०२२ अखेर एकूण ₹ १,०४९.४९ कोटी आदा केले.
६. राज्य बँकेने राज्य शासना विरोधात उर्वरित शासकीय थकहमी प्राप्त करणेसाठी मा. सर्वोच्च न्यायालयात दाखल केलेला दावा सध्या प्रलंबित आहे.

(३) राज्य बँकेच्या कर्जाची थकबाकी :

दिनांक ३१ मार्च, २०२४ रोजी संपलेल्या आर्थिक वर्षात आपल्या बँकेची एकूण कर्ज येणेबाकी ₹ ३३,६८१.७१ कोटी आहे. उपरोक्त कर्जामध्ये मुद्दलापोटी थकबाकी ₹ २,४२८.१२ कोटी आहे. यापैकी अवसायनातील संस्थांकडे ₹ ५५४.६२ कोटी तर उर्वरित इतर संस्थांकडे ₹ १,८७३.५० कोटी थकबाकी आहे. एकूण येणेबाकीशी थकीत कर्जाचे प्रमाण ७.२१% राहिले.

(I) अनुत्पादक जिंदगी :

दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेर एकूण अनुत्पादक जिंदगीपैकी मुद्दल व जुने व्याजाची रक्कम अनुक्रमे ₹ ३,०८२.१५ कोटी व ₹ २०६.३७ कोटी इतकी असून दुरदर्शीत्वाच्या निकषानुसार मुद्दलापोटी ₹ २,१६८.४४ कोटी व जुने येणेव्याजापोटी ₹ २०६.३७ कोटीची तरतूद करणे आवश्यक होती. तथापि, मुद्दलापोटी ₹ २,५६६.७५ कोटी व जुने व्याजापोटी ₹ २०६.६३ कोटीची तरतूद करण्यात आली आहे. प्रत्यक्षात एकूण ₹ ३९८.३१ कोटीची जादा तरतूद करण्यात आली आहे. एकूण कर्ज येणेबाकीशी अनुत्पादक कर्जरकमेचे शेकडा प्रमाण ९.१५% व नक्त अनुत्पादक कर्जाचे प्रमाण १.६६% आहे.

(II) कर्ज वसुलीबाबतची कारवाई :

अ) सहकार कायद्यांतर्गत :

बँकेने दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेर एकूण ३८ संस्थांवर थकबाकी वसुलीस्तव मा. सहकार न्यायालयात म.स.का. १९६० च्या कलम ९१ अंतर्गत दावे दाखल केले असून सदर दावे न्यायप्रविष्ट आहेत.

ब) सरफेसी कायद्यांतर्गत कारवाई :

बँकेने सेक्युरिटायझेशन कायद्यांतर्गत सुरक्षित धनकोस प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकाराचा वापर करून १३७ संस्थांना नोटीसेस दिल्या आहेत. वसुलीची कारवाई शीघ्रगतीने होण्यासाठी बँकेच्या प्राधिकृत अधिकाऱ्यांची नेमणूक करण्यात आली आहे. त्यानुसार आजतागायत जप्त केलेल्या एकूण १०० संस्थांपैकी ६२ संस्थांच्या संपूर्ण मालमत्तेची विक्री झालेली असून, ०४ संस्थांच्या मालमत्तेची अंशतः विक्री झालेली आहे. विक्री झालेल्या संस्थांपैकी २८ संस्थांकडील बँकेच्या संपूर्ण कर्जाची वसुली झालेली आहे. ३८ संस्थांची मालमत्ता राज्य बँकेच्या ताब्यात असून अद्याप मालमत्ता विक्री झालेला नाही.

सद्यःस्थितीत बँकेने अनुत्पादित वर्गवारीतील सरफेसी कायद्यांतर्गत कारवाई केलेले १० साखर कारखाने भाडेतत्वावर चालविण्यास देण्यात आले आहेत.

सेक्युरिटायझेशन कायद्यांतर्गत वसुली कारवाई सुरु असलेल्या संस्थांचा सांख्यिकीय तपशील पुढीलप्रमाणे :

4. The Hon. Supreme Court on dated 29th March, 2019 issued an order to Govt. of Maharashtra to release ₹ 1,049.41 crore to the Bank.
5. Govt. of Maharashtra has paid total ₹ 1049.41 crore as of 31st March, 2022.
6. The filed suit in Hon'ble Supreme Court against Govt. of Maharashtra for receiving remaining part of Govt. Guarantee amount will be pending in Hon'ble Supreme Court.

(3) Recovery of Overdues

The total loans and advances outstanding as on 31st March, 2024 stood at ₹ 33,681.71 crore, of which ₹ 2,428.12 crore was overdue. Out of total overdue ₹ 554.62 crore was outstanding with units under liquidation and ₹ 1,873.50 crore was outstanding with remaining units. The percentage of overdue to the total loans & advances is 7.21%.

(I) Non-Performing Assets (NPA) :

As on 31st March, 2024, Non-Performing Assets (NPA) against principal & old interest stood at ₹ 3,082.15 crore and ₹ 206.37 crore respectively at the end of financial year. As per IRAC norms, the required provision to be made against principal was ₹ 2,168.44 crore & old interest receivable ₹ 206.37 crore. The provisions against principal & old interest receivable were made to the tune of ₹ 2,566.75 crore and ₹ 206.63 crore respectively which shows that Bank has made excess total provision of ₹ 398.31 crore. Percentage of Gross & Net NPA was 9.15% & 1.66% respectively.

(II) Action for Recovery Dues :

(A) Under MCS Act :

Our Bank has filed the recovery cases against 38 units before Hon. Co-operative Court under section 91 of MCS Act, 1960. Such cases are sub-judice.

(B) Under Securitisation Act :

Being a secured creditor, MSC Bank under Securitisation & Reconstruction of Financial Assets and Enforcement of Security Interest Act, 2002, has issued demand notices to 137 NPA units and appointed the Authorised Officers to expedite the process of Recovery. As on date 100 units have been attached and entire assets of 62 NPA units & partial assets of 04 NPA units are sold by the Bank. Out of the units sold, Bank had recovered loan with interest fully from 28 units. Bank has not sold the 38 units which are under possession of the Bank. Till date, 10 sugar factories have been leased by the Bank.

The Regionwise recovery affected through SARFESI Act is shown below :

अ. क्र.	कार्यालये	सेक्युरिटायझेशन कायद्यांतर्गत कारवाई केलेल्या संस्था	गुंतलेली रक्कम (₹ कोटीत)	एकूण जप्ती झालेल्या संस्था	पैकी संपूर्ण / अंशतः मालमत्ता विक्री / येणेबाकी निरंक झालेल्या संस्था
१	प्रा.का. नागपूर	२२	१३९.०५	१९	१६+१
२	प्रा.का. औरंगाबाद	३३	४२१.२९	२७	१३+१
३	प्रा.का. नाशिक	११	१९६.९६	०९	०७
४	प्रा.का. पुणे	३४	१६९५.५१	१३	०५+०२
५	प्रा.का. कोल्हापूर	१६	२४.४४	१४	०९
६	प्रा.का. नांदेड	१७	९२.१७	१६	१२
७	मु. क. मुंबई	०४	५५.९१	०२	-
	एकूण	१३७	२६२५.३३	१००	६२+०४=६६

क) भाडेतत्वावर चालविण्यास देण्यात आलेल्या संस्था :

सद्यःस्थितीत बँकेने संस्था विक्री ऐवजी भाडेतत्वावर चालविण्यास देवून आजारी संस्थांचे पुनरुज्जीवन करण्याचे धोरण अवलंबिले आहे. दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेर अनुत्पादित वर्गवारीतील एकूण १० संस्था भाडेतत्वावर देण्यात आल्या आहेत.

ड) राज्य बँक एकरकमी परतफेड कर्ज योजना-२०२१ (OTS-2021) :

राज्य बँक एकरकमी कर्ज परतफेड योजना-२०२१ ही योजना कार्यान्वित करण्यात आली होती. सदर योजनेस दिनांक ०५ मार्च, २०२१ रोजीच्या मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेतील ठराव क्र.८ अन्वये मान्यता प्राप्त झाली होती. सदर योजनेचा कालावधी दिनांक ३१ मार्च, २०२२ अखेर संपुष्टात आल्यानंतर पुन्हा रिटेल बँकिंग अंतर्गत थकित कर्जदार व संस्थात्मक कर्जदारांकडून सदर योजना पुन्हा कार्यान्वित करणेबाबत मागणी येत होती. म्हणून दिनांक ३० जून, २०२२ रोजीच्या मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेतील ठराव क्र.११ अन्वये सदर योजनेस दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०२३ पर्यंत मुदतवाढ देण्यात आली होती. तदनंतर पुन्हा दिनांक ३१ ऑगस्ट, २०२३ रोजीच्या मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेतील ठराव क्र. ९ अन्वये सदर योजनेस दिनांक ३१ मार्च, २०२४ पर्यंत मुदतवाढ देण्यात आली आहे.

सदर योजने अंतर्गत आजतागायत ५६ वैयक्तीक कर्जदार व १४ संस्थात्मक कर्जदारांनी प्रस्ताव सादर केले आहेत. त्यापैकी १२ वैयक्तीक कर्जदार व १ संस्थात्मक कर्जदारांचे प्रस्ताव अपात्र करण्यात आले. उर्वरित पात्र प्रस्तावांपैकी २३ वैयक्तीक कर्जदार व ४ संस्थात्मक कर्जदारांनी १००% तडजोड रकमेचा भरणा केला आहे. उर्वरित २१ वैयक्तीक कर्जदार व ९ संस्थात्मक कर्जदार योजनेतील तरतूदीनुसार तडजोड रकमेचा भरणा करीत आहेत. सदर योजने अंतर्गत दिनांक ३१ मार्च, २०२४ पर्यंत तडजोड रकमेत एकूण ₹ १३३१६.६० लाखाची वसुली झाली आहे.

इ) राज्य बँक सामोपचार कर्ज परतफेड योजना-२०२२ (CSS-2022) :

राज्यातील आजारी साखर कारखाने व सहकारी उद्योगांच्या पुनरुज्जीवनासाठी दिनांक ३० जून, २०२२ रोजीच्या मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेतील ठराव क्र.१२ अन्वये सामोपचार कर्ज परतफेड योजना-२०२२ कार्यान्वित करण्यात आली होती. सदर योजनेचा कालावधी दिनांक ३० सप्टेंबर, २०२२ पर्यंत होता. योजनेअंतर्गत १३ संस्था सहभागी झाल्या होत्या. त्यापैकी २ संस्थांचे प्रस्ताव अपात्र झाले असून २ संस्थांनी योजनेअंतर्गतच्या तरतूदीनुसार तडजोड रकमेचा विहित मुदतीत भरणा न केल्यामुळे सदर संस्थांना योजनेअंतर्गत दिलेली सवलत रद्द करण्यात आली. सदर योजनेअंतर्गत दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेर ₹ १७१.३० कोटी इतकी वसुली झाली आहे.

Sr. No.	Offices	Action under SARFAESI Act	Amount Involved (₹ in crore)	Property attached Units	Of which recovery effected from sale of whole & part property & outstanding Nil
1	R.O. Nagpur	22	139.05	19	16+01
2	R.O. Aurangabad	33	421.29	27	13+01
3	R.O. Nasik	11	196.96	09	07
4	R.O. Pune	34	1695.51	13	05+02
5	R.O. Kolhapur	16	24.44	14	09
6	R.O. Nanded	17	92.17	16	12
7	H.O. Mumbai	04	55.91	02	–
	Total	137	2625.33	100	62 + 04 = 66

(C) Sugar factories leased by the Bank :

At present The MStCB has decided to Revive the sick units by leasing them on rent instead of selling them. Up to 31st March, 2024 the MStCB has given 10 units on rent.

(D) "One Time Settlement Scheme 2021" (OTS-2021) :

Bank had framed "One Time Settlement Scheme-2021" for borrowers (Individual / Institutions) classified as NPA, which was approved in Annual General Meeting dated 5th March, 2021 vide Resolution No. viii. After the time limit of the Scheme expired on 31st March, 2022, there was repeated demand from retail as well as institutional borrowers to extend the time limit of the scheme. In view of this, period of scheme was extended up to dated 28th February, 2023 as per resolution No.xi of Hon'ble AGM dated 30th June, 2022. Thereafter scheme is again extended up to dated 31st March, 2024 as per resolution No. ix of Hon'ble AGM dated 31st August, 2023.

As on date, 56 individual and 14 Institutional borrowers are participated in the scheme. Out of these 12 individual and 1 institutional borrower's non compliance proposals was rejected by bank. Out of the remaining, 23 individual and 4 institutional borrowers have paid 100% of the settlement amount. Remaining 21 individual and 9 institutional borrowers are continuing to repay of settlement amount as per scheme. In the scheme, total amount of ₹ 13316.60 lakh recovered up to 31st March 2024, against settlement amount.

(E) "Compromise Settlement Scheme 2022" (CSS-2022):

For revival of sick sugar factories & Cooperative unit, bank has started Compromise Settlement Scheme-2022 as per approval of resolution no.12 in the Hon'ble AGM dated 30th June, 2022. The time limit for the Scheme expired on 30th September, 2022. 13 units participated in the scheme. Out of these 02 ineligible proposals were rejected as well as 02 proposals were rejected due to non-repayment of settlement amount in due course as per the conditions of the scheme. In the scheme, total amount of ₹171.30 crore recovered up to 31st March 2024, against settlement.

(४) जोखीम व्यवस्थापन :

बँकिंग व्यवसायातील जोखीमा शोधणे, सदर जोखीमा कमी करणे, कर्ज पुरवठा उत्पादक स्वरूपाचा रहावा या करीता बँकेने जोखीम व्यवस्थापन धोरणाचा अंमलबजावणी केलेला आहे. बँकेने क्रेडिट रिस्क, मार्केट रिस्क, ऑपरेशनल रिस्क धोरण तयार केलेले असून सदर धोरणाचा नियमित आढावा घेण्यात येत आहे. क्रेडिट रिस्क पॉलिसी अंतर्गत बँकेच्या विविध संस्थांच्या व वैयक्तिक कर्जदारांकरीता क्रेडिट रेटिंग करण्याकरीता कर्जप्रकारनिहाय रिस्क असेसमेंट मॉड्युल तयार केलेले आहे. रिस्क असेसमेंट मॉड्युलवर वैयक्तिक व संस्थात्मक कर्जदारांची क्रेडिट रेटिंग करण्याकरीता मार्च अखेरील आर्थिक स्थितीची माहिती भरून त्या आधारे ऑब्लीगर रेटिंग (OR Rating), फॅसिलिटी रेटिंग (FR Rating) व एम.एस.सी.बी रेटिंग यानुसार क्रेडिट रिस्क रिपोर्ट जनरेट केले जात असून, त्यानुसार कर्ज प्रस्ताव मंजूर करणे अनुषंगाने विचार केला जात आहे. अहवाल वर्षात ७९ संस्थात्मक कर्जदारांचे क्रेडिट रिस्क रेटिंग करण्यात आलेले आहे.

क्रेडिट रेटिंग मॉडेल नुसार प्राप्त रेटिंग प्रमाणे प्रायोगिक तत्वावर साखर कारखान्याकरिता व्याजदर निश्चित करणे बाबतच्या धोरणाची अंमलबजावणी जोखीम व्यवस्थापन विभागामार्फत करण्यात येते. साखर कारखान्याच्या कर्ज कालावधीत दरवर्षी ३१ मार्चचे ऑडिटेड ताळेबंद पत्रक व RT8C घेऊन अ, ब, क व ड रेटिंग करण्यात येते. प्राप्त रेटिंग प्रमाणे साखर कारखान्यांना व्याजदर लागू करण्यात येतात. मार्च २०२४ पर्यंत जोखीम व्यवस्थापन विभागाकडून ३७ साखर कारखान्यांचे रेटिंग करण्यात आलेले आहे.

रिझर्व्ह बँकेच्या परिपत्रकानुसार वैयक्तिक व संस्थात्मक कर्जदारांची विविध संस्था व बँकांतील थकित कर्जाची माहिती प्राप्त करण्याकरीता बँकेने सिबील, एक्सपेरीयन, क्रिफ हायमार्क व इक्विफॅक्स क्रेडिट इन्फॉर्मेशन कंपन्यांचे सभासदत्व घेतले आहे. वैयक्तिक / संस्थात्मक कर्जदारांची क्रेडिट इन्फॉर्मेशन रिपोर्ट काढण्यात येऊन कर्ज प्रस्तावासाठी सादर केले जातात.

राज्य बँकेकडून वैयक्तिक / संस्थात्मक कर्जदारांची क्रिसिल क्रेडिट रेटिंग व क्रेडिट इन्फॉर्मेशन रिपोर्ट काढून कर्ज पुरवठा करण्याचे धोरण राबविले जात असल्यामुळे कर्ज पुरवठ्यातील जोखीम कमी होवून बँकेच्या एनपीएची टक्केवारी कमी झाली.

(५) गुंतवणूक व्यवहार :

दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेर बँकेची गुंतवणूक तरत्या जिंदगीसाठी मान्यताप्राप्त केंद्र सरकार व राज्य सरकारच्या कर्ज रोख्यांमध्ये (लॅफसह) तर अतिरिक्त निधीची गुंतवणूक नॉन एसएलआर बॉण्ड्स व सहकारी संस्थांच्या भागांमध्ये अशी एकूण गुंतवणूक ₹ १०,९४०.९७ कोटी (पुस्तकी मुल्य) आहे. राष्ट्रीयकृत बँका / खाजगी बँका यांचे मुदत ठेवीत ₹ १९७.०८ कोटी गुंतवणूक करण्यात आलेली आहे.

अहवालवर्षात सरकारी कर्जरोखे, नॉनएसएसआर बॉण्ड्स, आंतर बँक मुदत ठेव, कॉलमनी, ट्रायपार्टी रेपो व लॅफ इत्यादी गुंतवणूक व्यवहारातून बँकेस एकूण ₹ ५२७.७४ कोटी इतके व्याज मिळाले आहे. त्याचा परतावा दर ६.७६% इतका तर सरकारी कर्ज रोख्यांच्या खरेदी / विक्रीपासून ₹ १५.१८ कोटी ट्रेडींग नफा झाला आहे.

रिझर्व्ह बँकेच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार व 'एफबीआयएल' यांनी जाहीर केलेले कर्ज रोख्यांच्या दरानुसार बँकेने करंट (एएफएस) या वर्गवारीतील कर्ज रोख्यांच्या गुंतवणूकीचे मूल्यांकन केले आहे. अहवालवर्षात ₹ २९.०१ कोटींची आयडीआर तरतूद राईट बँक करण्यात आली असून दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेर गुंतवणूक घसारा निधीपोटी ₹ ७७.८७ कोटीची तरतूद करण्यात आली आहे.

अहवाल वर्षाअखेर एकूण ३३३ बँकांची कॉन्स्टिट्युअंट एसजीएल खाती आहेत. यात २ राज्य सहकारी बँका, २७ जिल्हा बँका, २९० नागरी सहकारी बँका, १० ग्रॅच्युईटी व पीएफ ट्रस्ट आणि ४ क्रेडीट सोसायटी यांचा समावेश आहे. सदर सीएसजीएल खात्यांवर चालू आर्थिक वर्षात ₹ ६७,८४३.२१ कोटीचे व्यवहार झाले असून सदर व्यवहारापासून बँकेस सर्व्हिस चार्जेसपोटी ₹ ०.१४ कोटी इतके उत्पन्न मिळाले आहे. मार्च, २०२४ अखेर ३३३ सहयोगी सदस्य बँकांपैकी ९० संस्था वेबबेसड् एनडीएस ओम प्रणालीचा लाभ घेत आहेत.

(4) Risk Management :

Risk Management is the process of identification, analysis, assessment, minimisation or avoidance of inherent risk in the system. Failure to control risk could result in adverse effects on our financial status and reputation. The significant among this is to identify different types of risk such as Credit risk, Operational risk, Market risk etc. Bank has framed Credit Risk, Market Risk, Operation Risk policy and same is reviewed by time to time. As per Credit Risk Policy Obligor Rating (OR), Facility Rating (FR), MSCB Risk rating report is generated on RAM module by filing financial and other information of March ending. Loan proposal is considered and limit is sanctioned depending upon the said report. These measurements are being monitored and reviewed at regular interval to help maintaining and improving the quality of credit portfolio of our Bank. During financial year, 79 Credit Risk Reports are generated.

Risk Management Department has implemented system of Interest Application to sugar factories based on rating grade derived by them as per Credit Rating Module. A, B, C, D rating grades are derived for their loan period based on audited balance sheet and RT 8C. Based on rating, derived interest rate is applied to sugar factories. Upto March 2024, Risk Management Department has done rating of 37 Sugar factories.

Bank has taken membership of 4 credit information companies i.e. CIBIL, Crif Highmark, Experian, Equifax to avail credit information report of consumer and commercial borrowers as per RBI circular. Consumer and commercial borrower's credit information report are down loaded and attached to loan proposals.

Credit risk of the loan portfolio is minimized and percentage of NPA of loan portfolio is reduced as the bank has framed policy of obtaining credit rating and credit information reports.

(5) Treasury Operations :

During the end of the Financial Year 2023-24, Bank has invested in Central and State Government Securities (including LAF / SDF) for SLR purpose and excess of funds were invested in Non-SLR Bonds, and in the share of other Co-operative Institutions. Thus, Bank's total Investment is to the tune of ₹ 10,940.97 crore (Book value) including ₹ 197.08 crore in Interbank Term Deposits with Nationalised / Private Bank's at the end of financial year.

During the year under review, Bank had earned interest to the tune of ₹ 527.74 crore from investments in Government Securities, Non-SLR Bonds, Interbank Term Deposits, Call Money, Tri-party Repo and LAF. The return on the same is 6.76% and profit from sale of securities was ₹ 15.18 crore.

As per RBI guidelines, the valuation of Current Categories Securities (AFS) are made as per rate published by FBIL (Financial Benchmark India Private Ltd.). During the year IDR provision of ₹ 29.01 crore was write back and after write back IDR remained at ₹ 77.87 crore at the end of 31st March 2024.

During the end of the year under review, there are 333 CSGL accounts which include 2 StCBs, 27 DCCBs, 290 Urban Cooperative Banks, 10 Gratuity & P.F. Trust & 4 Credit Societies. Turnover towards sale/purchase of Government Securities by the constituents were to the tune of ₹ 67,843.21 crore on which Bank earned income of ₹ 0.14 crore towards service charges. Till now out of 333 CSGL accounts 90 accounts are

आर्थिक वर्षात ७ सीएसजीएल खातेधारकांनी वेबबेसड एनडीएस ओम प्रणालीचा लाभ घेतलेला आहे.

गुंतवणूक चढ-उतार निधी (आयएफआर) तरतूद करंट वर्गवारीतील गुंतवणूकीच्या ७.७९% म्हणजे ₹ २९०.२५ कोटी केलेली आहे.

विदेशी चलन व्यवहार (फॉरेक्स) :

आपल्या बँकेस रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया यांचेकडून विदेश विनिमय व्यवहाराकरीता 'ऑथोराईज्ड डिलर कॅटेगिरी-१' परवाना प्राप्त झालेला आहे. दिनांक २८ मे, १९९० रोजी आंतरराष्ट्रीय बँकिंग विभागाची स्थापना होऊन, प्रत्यक्ष विदेश विनिमय व्यवहारास सुरुवात झाली.

आंतरराष्ट्रीय बँकिंग विभागांतर्गत खाजगी / व्यावसायिक परकिय चलनातील व्यवहाराच्या सेवा सुविधा उपलब्ध करून देण्यात येतात. आय.बी.डी. विभागामार्फत प्रामुख्याने खालील सेवा सुविधा ग्राहकांना देण्यात येतात.

- विदेशी आयात पतपत्र प्रस्थापित करणे.
- विदेशी आयात पतपत्रांतर्गत आयात बिलांचे व्यवहार हाताळणे.
- विदेशी आयात बिलांचे पेमेंट करणे.
- विदेशी आयात व्यवहारापोटी अॅडव्हान्स पेमेंट करणे.
- निर्यातीसाठी वित्तपुरवठा : वाजवी व्याजदरात प्रिशिपमेंट / पोस्टशिपमेंट / पॅकिंग क्रेडिट इन फॉरेन करन्सी कर्ज सुविधा उपलब्ध करून देणे.
- भविष्यात वाढणाऱ्या / कमी होणाऱ्या विनिमय दराची तीशेष ग्राहकांना न होण्यासाठी आयात / निर्यात व्यवहारासाठी फॉरवर्ड कॉन्ट्रॅक्ट बुक करण्याची सुविधा उपलब्ध करून देणे.
- परदेशी इनवर्ड / आऊटवर्ड व्यवहार 'स्विफ्ट' सुविधेअंतर्गत तात्काळ हाताळण्याची सुविधा.
- परकिय चलन उपलब्ध करून देण्याची सुविधा : खाजगी / व्यावसायिक यांना परकिय दौऱ्यासाठी, वैद्यकिय उपचारासाठी परदेशात पैसे पाठविणे, रोजगारासाठी इत्यादी.
- यु. एस. डॉलर, ग्रेट ब्रिटन पौंड, युरो, येन व इतर करन्सी उपलब्ध करून देणे व परदेशातून आलेल्या ग्राहकांचे परकिय चलन इनकॅशमेंट करणे.
- भारत सरकारची निर्यातदार ग्राहकांना Interest Equalisation सुविधा उपलब्ध करून देणे व EEFC खाते उघडण्याची सुविधा.
- परकिय चलनातील व्यवहारासाठी ग्राहकांना झिरो बॅलन्स बचत / चालू खाते उघडण्याची सुविधा.
- सन २००३-०४ मध्ये विभागात 'स्विफ्ट' यंत्रणा कार्यान्वित करण्यात आल्यामुळे आपल्या ग्राहकांना जलद व तत्पर सेवा उपलब्ध झाली. आपल्या बँकेचे बँक ऑफ इंडिया, पॅरिस, लंडन व टोकियो येथे अनुक्रमे युरो, जीबीपी व जापनीज येन या चलनात तसेच हबीब अमेरिकन बँक, न्युयॉर्क येथे डॉलर चलनात नॉस्ट्री खाती आहेत.
- सन २०२३-२४ या आर्थिक वर्षात एकूण फॉरेक्स व्यवहार ₹ १९९.९३ कोटीचे झालेले असून, त्यापैकी ₹ ८०.३६ कोटीचे आयात व ₹ ११९.५७ कोटीचे निर्यात व्यवहार झालेले आहेत.

(६) माहिती व तंत्रज्ञान :

१. आधार इनेबलड पेमेंट सिस्टीम :

दिनांक १५ सप्टेंबर, २०२२ पासून आधार इनेबलड पेमेंट सिस्टीम - ईपीएस सुविधा लाईव्ह होऊन ईपीएस अंतर्गत मायक्रो एटीएमद्वारे ट्रान्झॅक्शन्स सुरु झाले. याद्वारे पुढील प्रमाणे सुविधा आपल्या बँकेच्या सर्व शाखांमध्ये मायक्रो एटीएमद्वारे आपल्या बँकेचे व अन्य बँकांचे ग्राहक यांना अन्य बँकेच्या मायक्रो एटीएमवर पुढील सेवा उपलब्ध राहणार आहेत.

१. बॅलन्स इन्क्वायरी

availing web-based NDS-OM facility. In current financial year 7 CSGL account holder have availed Web based NDS-OM facility.

Investment Fluctuation Reserve (IFR) is ₹ 290.25 crore which is 7.79% of current category investment.

International Banking Division :

Bank has obtained "Authorised Dealer's - I License" from Reserve Bank of India to deal in Foreign Exchange Business. International Banking Division (IBD) has been established on 28th May, 1990 to commence Foreign Exchange Business.

Our International Banking Division offers a wide variety of trade finance products & services to carry out business / personal related transactions. The International Banking Division has established correspondent relations with foreign and Indian Banks. Important functions of IBD:

- Opening of Import Letters of Credit.
- Handling Import Bills under Letters of Credit.
- Import Bills for collection.
- Import Advance Remittances
- Export Finance – Fund Based Packing credit and Post-shipment credit in Rupees and in Foreign currency to Exporters at attractive Interest Rates.
- Booking of Sale & purchase Forward Exchange contracts to hedge exchange rate risk.
- Foreign Inward Remittances & Foreign Outward Remittances by SWIFT for instant payments.
- Release of Foreign Exchange for Foreign travel – Private & Business visits abroad, overseas education, medical treatment, employment, emigration etc.
- Issue & Encashment of Foreign Currency notes (US Dollars, GB pounds, Euro & several other currencies).
- Eligible for Central Govt.'s Interest Equalisation Scheme for exporters. Maintaining of EEFC Account.
- Zero Balance Saving / Current Account facility for forex transactions.
- During the year 2003-04 the Bank installed 'SWIFT' System, to enable quick and safe communication transfer of funds with Overseas Banks, thereby providing speedy and better services to customers. Bank maintains Nostro Accounts in four major currencies viz., GBP, EURO and JPY with Bank of India, London, Paris and Tokyo respectively and USD with Habib American Bank, New York.
- During financial year 2023-24 total forex merchant business handled by the department was ₹ 199.93 crores, out of which ₹ 80.36 crores through Import and ₹ 119.57 crores through Export.

(6) Information & Technology :

1) Aadhar Enabled Payment System :

Bank is live on AEPS service since 15th September, 2022 and Micro ATM transactions facility is available to customers. Bank is providing below type of transactions through Micro ATM.

1. Balance Enquiry

२. मिनी स्टेटमेंट
३. कॅश विड्रॉवल
४. कॅश डिपॉझिट
५. फंड ट्रान्सफर

२. जिल्हा बँकांकरीता सब-एयुए सुविधा :

जिल्हा बँकांना सब-एयुए स्वरूपात एईपीएस सुविधा उपलब्ध करण्यासाठी राज्य बँकेने युआयडीएआय यांचे थेट सदस्यत्व (Direct Membership) घेतले आहे. त्या अंतर्गत भंडारा, यवतमाळ व सीलापूर या जिल्हा बँकांना ऑनबोर्ड करून एईपीएस सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आली. जिल्हा बँकांच्या ग्राहकांना आधार कार्डद्वारे संपूर्ण देशात कोणत्याही बँकेच्या मायक्रो एटीएमच्या माध्यमातून रक्कम काढणे, रक्कम जमा करणे, फंड ट्रान्सफर करणे, बँलन्स इन्क्वायरी करणे, मिनी स्टेटमेंट घेणे यासारख्या सुविधा मिळत आहेत.

३. आयएसओ २७००१-२०१३ सर्टिफिकेशन :

बँकेस दिनांक १५ एप्रिल, २०२३ रोजी ISO 27001:2013 सर्टिफिकेट प्राप्त झाले आहे. सदर सर्टिफिकेटची वैधता ३ वर्षांकरीता असून वेळोवेळी सर्व्हिलन्स ऑडिट होणार आहे. त्यानुसार आयएसओ सर्टिफिकेशन कमिटीचे मुख्य ऑडिटर व आयएसएमएसचे मुख्य ऑडिटर यांचेमार्फत अहवाल कालावधीत आयएसओ संबंधीत पहिले सर्व्हिलन्स ऑडिट झाले. त्यानुसार सुधारीत आयएसओ सर्टिफिकेशन प्राप्त होणे अपेक्षित आहे. आयएसओ २७००१-२०२२ या नवीन व्हर्जनवर सर्टिफिकेट घेणेसाठी बँक विचाराधीन आहे.

४. ग्रीन पिन :

मार्च २०२३ पासून राज्य बँकेने ग्राहकांना ग्रीन पिन सुविधा उपलब्ध करून दिली आहे. ग्राहकाचा सिव्क्युरिटी पिन ग्राहकापर्यंत पोहोचण्यापूर्वी अनावधानाने अथवा जाणीवपूर्वक अन्य व्यक्तीपर्यंत पोहोचून त्याचा गैरवापर होऊ शकतो. सदर धोका टाळण्यासाठी ग्रीन पिन सुविधा आवश्यक असते. ग्रीन पिन सुविधेमुळे ग्राहक नवीन डेबीट कार्ड प्राप्त झाल्यावर एटीएम मशिनद्वारे अथवा मोबाईल ॲप द्वारे डेबीट कार्डकरिता सुरक्षितरित्या स्वतः ग्रीन पिन जनरेट करू शकतात.

५. पॉझिटीव्ह पे सिस्टीम :

रिझर्व्ह बँकेच्या निर्देशानुसार पॉझिटीव्ह पे सिस्टीम सुविधेची अंमलबजावणी करण्यात आली असून या सुविधेमुळे चेक व्यवहारातील अपहार होण्यास प्रतिबंध होणार आहेत. ₹ ५ लाखावरील रकमेच्या क्लिअरिंगसाठी पॉझिटीव्ह पे सिस्टीम मध्ये चेकचे किमान डिटेल्स जसे बेनिफिशिअरीचे नाव, रक्कम, तारीख इत्यादी तपशील बँकेस अवगत करणे बंधनकारक असून ₹ ५ लाखाच्या खालील रकमेसाठी ही सुविधा ग्राहक त्यांच्या सुरक्षिततेसाठी ऐच्छिकपणे वापरू शकतात.

बँकेच्या मोबाईल ॲपवर पॉझिटीव्ह पे अनुषंगाने सुविधा ग्राहकांना उपलब्ध करून देण्यात आली आहे.

६. कार्ड मॅनेजमेंट :

मार्च २०२३ पासून राज्य बँकेने ग्राहकांना कार्ड मॅनेजमेंट सुविधा उपलब्ध करून दिली आहे. सदर सुविधेअंतर्गत ग्राहकांना मोबाईल ॲपद्वारे डेबीट कार्डचे लिमिट, पॉस, ईकॉम, एटीएम विड्रॉवल इत्यादी सेट करणे, तात्पुरत्या स्वरूपात कार्ड ब्लॉक करणे, अनलॉक करणे इत्यादी सुविधा प्राप्त झाल्या आहेत.

७. सायबर सिव्क्युरिटी ऑपरेशन सेंटर (सी-सॉक):

रिझर्व्ह बँक तसेच नाबार्ड यांचे मार्गदर्शक सूचनेनुसार, बँकेने प्रशासकीय कार्यालय, वाशी येथे स्वतःचे अद्यावत सायबर सिव्क्युरिटी ऑपरेशन सेंटरची उभारणी केली आहे. सदर सेंटर जून २०२३ पासून कार्यरत झाले असून, जिल्हा व नागरी बँकांना सी-सॉक सर्व्हिसेस देणेबाबत राज्य बँकेचा मानस असून, राज्यातील सर्व जिल्हा बँका व नागरी बँकांना सी-सॉक प्रकल्पात सहभागी होण्यासाठी आवाहन करण्यात आले आहे.

2. Mini Statement
3. Cash Withdrawal
4. Cash Deposit
5. Fund Transfer

2) Sub-AUA facility for District Banks :

MSC Bank is a direct member of UIDAI to provide AEPS services to all DCC Banks through sub-membership. Bhandara, Yevatmal & Solapur DCC Bank are successfully onboarded on AEPS through Sub-AUA model. Customers of DCC Bank will get facilities of Balance Enquiry, Mini Statement, Cash Withdrawal, Cash Deposit, Fund Transfer using Aadhar card at Micro ATMs of any bank across the Country.

3) ISO 27001-2013 Certification :

MSC Bank is certified with ISO 27001:2013, which is accredited by both the Chief Auditor of ISO Committee and ISMS on 15th April, 2023. This certificate is valid for three years and surveillance audit will be done from time to time. 1st surveillance audit is completed & now bank has decided to migrate on new version i.e. 27001:2022 from next year.

4) Green Pin :

MSC Bank is offering a Green PIN facility to customer from March, 2023. Green PIN facility is required to avoid the risk of misuse of customer's stolen PIN. This facility is an instant PIN generation functionality by which customers can conveniently generate debit card PIN through various channels like ATM, Mobile app.

5) Positive Pay System :

As per Reserve Bank of India directives, Bank has implemented positive pay system. This is measure for prevention of frauds perpetrated through cheque tempering. Positive Pay system involves re-confirming of key details. This system is mandatory for bank all types of accounts cheques of ₹ 5 lakhs and above. However customer can use this facility for an amount below ₹ 5 lakh as an option for their security. PPS functionality is made available on mobile banking.

6) Card Management :

Bank has implemented card management facility to the customers effective from March, 2023. Customer can simply enable / disable card usage on specific channels such as ATM, POS and e-commerce. To prevent card misuse, customers can temporarily block and unblock their card.

7) Cyber Security Operation Centre (C-SOC) :

Considering guidelines from RBI & NABARD Bank has established its own cyber security operation center with cutting age technology. Bank has started SOC operations since June 2023, going ahead bank has decided to extend a services to DCC & Urban Banks.

८. ऑक्टिव्ह डिरेक्टरी :

सुरक्षिततेच्या दृष्टीकोनातून रिझर्व्ह बँक व नाबार्ड यांनी वेळोवेळी प्रसृत केलेल्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार, प्रत्येक युझरला ऑक्टिव्ह डिरेक्टरी या प्रणालीचे लॉगीन देण्यात आले असून, युझर केवळ ऑक्टिव्ह डिरेक्टरीच्या माध्यमातून लॉगीन घेऊ शकत आहे. प्रत्येक एंड पॉईंट मशिनचे सेंट्रलाईज पध्दतीने नियंत्रण ठेवले जात असून अँटीव्हायरस अपडेशन, ऑपरेटींग सिस्टीम पॅच अपडेशन हे केंद्रभूत पध्दतीने हाताळले जात आहे.

९. पीम-पॅम :

प्रिन्टलेज आयडेंटिटी मॅनेजर / प्रिन्टलेज अँक्सेस मॅनेजर या नवीन प्रणालीची अंमलबजावणी करण्यात आलेली आहे. याद्वारे अधिकृत पीम-पॅम लॉगीन असणाऱ्या युझरलाच सर्व्हरचा अँक्सेस मिळणार आहे. या माध्यमातून सर्व्हर अँक्सेस घेऊन युझरमार्फत केल्या जाणाऱ्या विविध ऑक्टिव्हिटींचे सेशन रेकॉर्डिंग ह्योण्याची सुविधा उपलब्ध आहे.

१०. नेटवर्क अँक्सेस कंट्रोल (नॅक) :

सेकंड लेयर सिक्युरिटी अंतर्गत नेटवर्क अँक्सेस कंट्रोल प्रणालीची अंमलबजावणी झालेली असून, बँकेच्या सर्व लोकेशनला नॅकची पूर्तता झालेली आहे. या माध्यमातून कोणताही अनधिकृत युझर सिस्टीमची लॉगीन घेऊ शकणार नाही.

(७) तपासणी व अंकेक्षण :

अ) रिझर्व्ह बँक निर्देशाबाबत :

बँकिंग नियमन कायदा, १९४९ चे कलम ३५अे ला अनुसरून रिझर्व्ह बँकेने दिनांक ६ मार्च, १९९६ मध्ये आपल्या बँकेस ११ निर्देश लागू केले होते. सदर निर्देशाबाबत रिझर्व्ह बँकेने त्यांचे पत्र क्र. डीसीबीआर. सीओ. आरसीबीडी. क्र. १६६३ / १९.५०.०२५ / २०१६-१७ दिनांक २० ऑक्टोबर, २०१६ अन्वये आपल्या बँकेवरील निर्देश मागे घेण्यात आल्याचे कळविले आहे. राष्ट्रीय बँकेने दिनांक २८ ऑक्टोबर, २०१६ रोजीचे पत्रान्वये सदर निर्देशांचा तिमाही प्रगती पुर्तता अहवाल सादर करणेबाबत सुचविलेनुसार बँक दर तिमाही प्रगती पुर्तता अहवाल राष्ट्रीय बँकेस नियमित सादर करण्यात येत आहे.

ब) राष्ट्रीय बँक तपासणी :

राष्ट्रीय बँकेने आपल्या बँकेच्या दि. ३१ मार्च, २०२३ अखेरील आर्थिक स्थितीवर आधारित ३० वी वैधानिक तपासणी दिनांक ०२ मार्च, २०२४ ते दिनांक ३० मार्च, २०२४ या कालावधीत घेतली असून वैधानिक तपासणी अहवाल प्राप्त झाला आहे. पूर्तता अहवाल दिनांक १४ जून, २०२४ रोजी सुपर सॉफ्ट लिंकव्दारे दिनांक ०१ ऑगस्ट, २०२४ रोजी निर्धारित वेळेत राष्ट्रीय बँकेस सादर करण्यात आला आहे.

क) वैधानिक लेखापरीक्षण :

सन २०२२-२३ अखेरील आर्थिक स्थितीवर आधारित वैधानिक लेखापरीक्षण मे. बीरकर अँड मुद्दामदार फर्मने बँकेस वैधानिक लेखापरीक्षण अहवाल दिनांक ०७ जुलै, २०२३ रोजी सादर केला होता. दिनांक १३ सप्टेंबर, २०२३ रोजीच्या मा. ऑडिट सब-कमिटीच्या शिफारशीसह सदर पुर्तता अहवाल दिनांक ०३ ऑक्टोबर, २०२३ रोजीच्या मा. प्रशासक सभेची मान्यता घेऊन दिनांक ०३ ऑक्टोबर, २०२३ रोजी राष्ट्रीय बँक, पुणे तसेच मा. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, पुणे व वैधानिक लेखापरीक्षक यांना निर्धारित वेळेत सादर केला आहे.

सन २०२३-२४ या आर्थिक वर्षाच्या बँकेच्या वैधानिक लेखापरीक्षणासाठी मे. बीरकर अँड मुद्दामदार, सनदी लेखापाल या फर्मची फेरनियुक्ती अनुषंगाने दि. २१ जुलै, २०२३ रोजीच्या मा. प्रशासक सभेच्या मान्यतेनुसार रिझर्व्ह बँकेस दिनांक ३१ जुलै, २०२३ रोजी पत्रान्वये कळविले असता, रिझर्व्ह बँकेने त्यांचे पत्र

8) Active Directory :

As per security guidelines by RBI & NABARD all banking network end points (desktop) should be centralized control and they should not be installed any unauthorized software in bank's network. Considering this bank has implemented Active Directory technology which will help to provide safe environment for banking technology.

9) Privileged Identify Manager (PIM) / Privileged Access Manager (PAM):

Privileged Access Manager / Privileged Identify Manager allows to identify users and manage access to privilege systems. Through PIM / PAM we can control which user can access our privilege system & till what level. We can control which level access we can provide to users.

10) Network Access Control (NAC) :

Bank has implemented network access control technology with all locations. After implementation of NAC no unauthorized user can login to system.

(7) Inspection and Audit :

a) Reserve Bank Directions :

RBI under Section 35A of Banking Regulation Act, 1949, RBI had issued 11 Directions on 6th March, 1996 to MSC Bank. On this context, RBI withdrawn the Directions vide its letter No. DCBR.CO.RCBD. No. 1663/19.50.025 / 2016-17 dated 20th October, 2016. As per instructions of NABARD, Bank have to submit Quarterly Progress Report on Directions vide letter dated 28th October, 2016. Bank is regularly submitting the quarterly audit report to NABARD

b) NABARD Inspection :

NABARD carried out 30th Statutory Inspection of the Bank based on the financial position of 31st March, 2023 during 02nd March, 2024 to 30th March, 2024. The Inspection Report is received on 14th June, 2024. Compliance report is submitted to NABARD by Supersoft link on 01st August, 2024 in stipulated time.

c) Statutory Audit :

M/s. Borkar & Muzumdar, Statutory Auditor of the Bank had issued Statutory Audit Report for the the FY 2022-23 on 7th July, 2023 and Bank has placed Statutory Audit Compliance Report before Hon. Audit Sub-Committee on 13th September, 2023 for recommendation to Hon. Administrator meeting dated 3rd October, 2023 and the Compliance Report is submitted to NABARD, Pune and Hon. Commissioner for Cooperation and Registrar, Co-operative Societies, Pune on 03rd October, 2023 in stipulated time.

Reserve Bank of India has permitted to re-appointment of Statutory Auditor for the FY 2023-24 vide letter No. Ref. CO.DOS.RPD. No. S3559/08-02-010/ 2023-24 dated August 08, 2023 to M/s. Borkar & Muzumdar, CA firm and also as per Hon. AGM dated 31st August, 2023 (Resolution No. VII) Bank has

क्र. Ref. CO.DOS.RPD. No. S3559 / 08-02-010 / 2023-2024 dtd. August 08, 2023 अन्वये मे. बीरकर अँण्ड मुद्दमदार, सनदी लेखापाल या फर्मची फेरनियुक्ती करण्यास अनुमती दिली आहे. तसेच दिनांक ३१ ऑगस्ट, २०२३ रोजीच्या मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेतील ठराव क्र. ०७ नुसार नियुक्ती करण्यात आली आहे. सन २०२३-२४ अखेर आर्थिक स्थितीवरील वैधानिक लेखापरीक्षणाचे काम पुर्ण झाले असून वैधानिक लेखापरीक्षकांनी अहवाल बँकेस दिनांक ०१ जुलै, २०२४ रोजी सादर केला आहे.

ड) अंकेक्षण उपसमिती :

राष्ट्रीय बँकेच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार आर्थिक वर्ष २०२३-२४ मध्ये मा. अंकेक्षण उपसमितीच्या एकूण ५ सभा झाल्या आहेत. राष्ट्रीय बँक तपासणी पूर्तता अहवाल व वैधानिक लेखापरीक्षण पूर्तता अहवाल मा. अंकेक्षण उपसमिती सभेच्या शिफारशीने मा. प्रशासक सभेस मान्यतेस्तव सादर करण्यात येती. त्याचप्रमाणे मुख्य कचेरी / प्रादेशिक कार्यालय / शाखा व विविध विभागांचे अंतर्गत लेखापरीक्षण अहवालावरील पूर्तता अहवाल तसेच आय.एस. ऑडिट, मायगेशन ऑडिट अहवालावरील निरीक्षणांची पूर्तता करून मा. अंकेक्षण उपसमिती सभेपुढे मान्यतेसाठी सादर करण्यात येतात.

इ) कर्जदार संस्थांची तपासणी :

बँक प्रामुख्याने जिल्हा बँका, नागरी बँका, साखर कारखाने, सूत गिरण्या व इतर कर्जदार संस्थांच्या वार्षिक तपासण्या तसेच इतर नियमित तपासण्या घेऊन तपासणीत आढळलेल्या उणिवांची संबंधित संस्थांकडून पूर्तता करून घेऊन जीख्रीम कमी करणेसाठी प्रयत्न केले जातात. सदर अहवालातील प्रमुख बाबी मा. प्रशासक सभेपुढे ठेवण्यात येतात.

फ) आय.एस. ऑडिट :

बँकेच्या ईनफॉर्मेशन सिस्टीम ऑडिट व व्हुलनेरॅबिलिटी अॅसेसमेंट अँड पेनेट्रेशन टेस्टिंग (व्हीएपीटी) ऑफ कोअर बँकिंग सोल्युशन, डाटा सेंटर, डीआर साईट, हार्डवेअर, नेटवर्किंग इनफ्रास्ट्रक्चर अँड अदर अलाईड सिस्टीम्स ऑफ डाटा सेंटर चे सन २०२३-२४ अखेरील मुख्य कचेरी येथील विभाग, डीआर साईट, डीसी साईट, ६ शाखा व प्रादेशिक कार्यालय, पुणे यांचे आय.एस. ऑडिटचे कामकाज पुर्ण झाले आहे.

ग) एयुए / केयुए सिस्टीम ऑडिट :

आधार ऑथेंटिकेशन रेग्युलेशन २०१६ मधील Regulation 14 (1) (h) नुसार AUA/KUA ves CERT IN Empaneled Information System Auditor कडून प्रत्येक वर्षी ऑडीट करून सादर करण्याच्या युआयडीएआयच्या सूचना आहेत. त्याप्रमाणे सदर ऑडीट रिपोर्ट युआयडीएआय यांना दिनांक २८ मार्च, २०२४ रोजी विहित वेळेत सादर केला आहे.

ह) मायगेशन ऑडिट :

बँकेने आयबीडी विभागाकरीता नवीन खरेदी केलेले फॉरेक्स मॉड्युल दिनांक ०५ फेब्रुवारी, २०२४ रोजी गो-लाईव्ह झालेले असून फॉरेक्स मॉड्युलचे मायगेशन ऑडिटचे कामकाज सुरु आहे.

अंतर्गत हिशेब तपासणी विभाग :

अंतर्गत हिशेब तपासणी :

बँकेची परिपत्रके तसेच शासन, रिझर्व्ह बँक व नाबार्ड यांच्या परिपत्रकानुसार शाखांच्या आर्थिक व्यवहारांची तपासणी केली जाते. क्षेत्रिय यंत्रणेचे तसेच मुख्य कचेरी येथील विविध विभागांच्या देय बिलांचे प्रि-ऑडिट करण्यात येते. याशिवाय मुख्य कचेरीमधील विविध विभागांचे सूचनेनुसार व कार्यालयीन आदेशानुसार वेळोवेळी स्पेशल ऑडीट करण्याचे कामकाज या विभागामार्फत करण्यात येते.

सन २०२३-२४ मधील अंतर्गत हिशेब तपासणी :

सन २०२३-२४ मध्ये बँकेच्या ५५ शाखा, ६ प्रादेशिक कार्यालये व मुख्य कचेरी (ट्रेझरी, आयबीडी व बीर्ड विभाग

appointed M/s. Borkar & Muzumdar, CA firm as Statutory Auditor for the FY 2023-24. The Statutory Audit for the FY 2023-24 was completed and a Statutory Auditor submitted their report on 01st July, 2024.

d) Audit Sub-Committee :

During the year 2022-23, Five meetings of Audit Sub-committee are conducted. The Compliance Report on Statutory Audit and NABARD Inspection Report are kept before the Audit Sub-Committee for recommendation to Hon. Administrator Committee. Internal Audit Compliance Report of various Departments, Regional Offices & Branches, also Compliance Report on IS Audit, Migration Audit were placed before the Audit Sub-committee.

e) Inspection of Borrower Units :

Bank has conducted inspection for borrower institutions i.e. DCCBs, UCBs, SSKs, SSGs and other institutions. These entire institution's inspection done by regularly and reported to their management. The major findings in the inspection reports are placed before Hon. Administrator meeting.

f) IS Audit :

Bank's Information System Audit and Vulnerability Assessment and Penetration Testing (VPAT) of Core Banking Solution, Data Centre, DR Site, Hardware, Network Infrastructure and other Allied Systems of Data Centre & DR Site audit work for the FY 2023-24 has been completed.

g) AUA / KUA System Audit :

As per Regulation 14(1)(h) of Aadhar Authentication Regulation 2016, AUA / KUA CERT IN Empaneled Information System Audit should be done in every year. As per UIDAI instructions, bank had submitted AUA / KUA Audit Report to UIDAI on 28th March, 2024 in stipulated time.

h) Migration Audit :

Bank has purchased new Forex Module for International Banking Division (IBD) and Forex Module was go-live on 05th February, 2024, Migration Audit work is going on.

Internal Audit Department:

Internal Audit :

Financial transactions at Head Office, Regional Offices & at Branches are checked and audited as per guideline of RBI, NABARD, MCS Act and Banks internal circulars. Pre-Audit of bills payable / Expenditure (Department at Head Office level) is undertaken by Internal Audit Department. Special Audit are scheduled as and when required as per the instructions from higher officials.

Internal Audit during 2023-24 :

For the Financial Year 2023-24, 55 Branches, 6 Regional Offices and Head Office (excluding Treasury, IBD and Board) in total 62 units are eligible for internal audit out of those 35 units i.e. Mumbai 28 branches, 6 Regional Offices and Head Office (excluding Treasury, IBD and Board) Internal Audit is conducted by internal audit department and rest of 27

वगळता) अशा एकूण ६२ युनिट्सपैकी मुंबई स्थित २८ शाखा, ६ प्रादेशिक कार्यालये व मुख्य कचेरी अशा एकूण ३५ युनिट्सचे अंतर्गत हिशेब तपासणी विभागातील अंकेक्षकांकडून अंकेक्षण करण्यात आले. तर मुंबई बाहेरील २७ शाखांची प्रादेशिक कार्यालय स्तरावर असलेल्या क्षेत्रीय यंत्रणेमार्फत धोरणानुसार त्रैमासिक / सहामाही पध्दतीने अंकेक्षण करण्यात आले.

कामकाजावर प्रभावी नियंत्रण :

मा. अंकेक्षण उपसमितीचे अध्यक्ष यांनी सूचित केलेनुसार कर्जवाटप, थकीत कर्जे व एन.पी.ए. कर्जे इ. बाबी विचारात घेवून, दि. ०१ फेब्रुवारी, २०२२ रोजीच्या मा. प्रशासक सभेतील संमत धोरणानुसार शाखांची जोखीम विचारात घेऊन वर्गीकरण करण्यात आले व त्यानुसार शाखांचे त्रैमासिक / सहामाही पध्दतीने अंतर्गत अंकेक्षण करण्यात येते. त्यामुळे अंतर्गत अंकेक्षणातील आवश्यक बाबी वेळीच तपासल्या जाऊन जोखीम कमी होईल, रिस्क बेस्ट ऑडिटच्या संकल्पनेनुसार ऑडिटची वारंवारता कमी होईल व परिणामी ऑडिट करण्यासाठी लागणारे मनुष्यबळ सिमीत राहील.

सन २०२३-२४ या आर्थिक वर्षातील एकूण २८ युनिट्सपैकी डिसेंबर २०२३ अखेरिल पात्र २८ युनिट्सचे त्रैमासिक अंकेक्षण पूर्ण झाले आहे. अंकेक्षण अहवालातील त्रुटींची पूर्तता संबंधित विभाग / शाखा यांचेकडून घेण्यात येते. तसेच अपूर्ण बाबींची व्दिरुक्ती होणार नाही याबाबत देखील विभागामार्फत मार्गदर्शन करण्यात येते व आढळून आलेल्या महत्वाच्या बाबी / मुद्दे मा. अंकेक्षण उपसमिती व तद्नंतर मा. प्रशासक सभेस अवगत करण्यात येतात.

रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाचे दिनांक ०३ फेब्रुवारी, २०२१ रोजीच्या परिपत्रकाद्वारे रिस्क बेस्ट ऑडिट पध्दतीने करावयाचे सुतीवाच केले असून बँकेच्या वैधानिक लेखापरीक्षक यांनीसुद्धा ऑनलाईन पध्दतीने अंकेक्षण करण्यास सुचविले आहे. त्यानुसार दिनांक ०९ मार्च, २०२३ रोजीच्या मा. प्रशासक सभेमध्ये पारित झालेला ठराव क्र. ९ नुसार बँकेच्या वेबसाईटवर 'Implementation of maintenance of Audit management Software solution' साठी निविदा मागविण्यात आल्या. दिनांक १४ ऑगस्ट, २०२३ रोजी वर्क आर्डर देण्यात आली. दिनांक २४ फेब्रुवारी, २०२४ रोजी सदरचे सॉफ्टवेअर अंकेक्षणाचे कामकाज करणेकरीता सज्ज झाले आहे. ऑडिटर / ऑडिटी यांचे प्रशिक्षण व सराव सत्राचे दिनांक १३, १४ व २१ एप्रिल, २०२४ रोजी वाशी व नागपूर प्रशिक्षण केंद्र येथे आयोजन करून प्रशिक्षण देण्यात आले आहे. सदर सॉफ्टवेअरवर सराव करून दिनांक २२ एप्रिल, २०२४ पासून तिमाही मार्च २०२४ चे अंकेक्षणाचे कामकाज सुरु करण्यात आले आहे.

एकंदरीत बँकेच्या शाखा, मुख्य कचेरी व प्रादेशिक कार्यालये यांच्या व्यवहारांवर प्रभावी व सक्षम नियंत्रण ठेवणेस अंतर्गत तपासणीमुळे मदत झाली आहे. ऑनलाईन अंकेक्षणामुळे रिपोर्ट सादरीकरण, टंकलेखन व पुर्ततेसाठी लागणाऱ्या कालावधीमध्ये कमालीची घट होणार आहे. तसेच रिस्क बेस्ट ऑडिट व जोखीमीचे वर्गीकरणाचे महत्वाचे कामही सॉफ्टवेअरवर होणार आहे.

(८) मानव संसाधन विकास व व्यवस्थापन :

कर्मचारी / अधिकारी संख्या :

दिनांक ३१ मार्च, २०२३ अखेर कर्मचारी / अधिकारी यांची एकूण संख्या ७०५ इतकी होती. अहवाल सालात १११ कर्मचारी / अधिकारी सेवानिवृत्त, २ कर्मचारी / अधिकारी स्वेच्छानिवृत्त, ५ अधिकारी यांचे सेवाकाळात निधन, २० अधिकारी / कर्मचाऱ्यांनी राजीनामा दिला आहे व २ अधिकारी / कर्मचाऱ्यांना पदावन्नत केले आहे. तसेच अहवाल सालात श्री. दिलीप एन. दिघे यांची व्यवस्थापकीय संचालकपदी व डॉ. अशोक बी. माने यांची मुख्य सरव्यवस्थापकपदी नियुक्ती झाली असून, त्याचबरोबर ७ ज्युनिअर श्रेणी अधिकारी व ८५ कारकून श्रेणीतील कर्मचाऱ्यांची नव्याने नियुक्ती करण्यात आली आहे. त्यानुसार दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेर कर्मचारी / अधिकारी यांची एकूण संख्या ६७० इतकी आहे.

मंजूर सेवक मांडानुसार बँकेत अधिकारी / कर्मचारी यांची असलेली कमतरता व कामकाजाची निकड

branches under respective Regional Office, by Regional Office System through Inspecting Officers on quarterly / half yearly basis.

Internal Control on functioning of Departments :

Considering available staff in the Bank, Hon. Chairman of Audit Sub-Committee, has suggested to frame risk based audit policy for the branches. Accordingly Bank has approved the policy in the Hon. Administrative Meeting dated 01 February, 2022. As stated in the policy, internal audit of the units categorised in the High & Medium risk category will be carried out on quarterly basis and that units falling under low risk shall be audited on half yearly basis.

In the Financial Year 2023-24, audit of eligible 28 units for the quarter ending December 2023 is completed as per new policy. During the course of audit discrepancies are brought to the notice and suggestion are given to be cautious not to repeat the same. Review of important discrepancies is taken before Hon. Audit Sub-Committee & then before in Hon. Administrator Meeting.

As per RBI's letter dated 03rd February, 2021 insisting risk based Audit and our Statutory Auditor has also suggested in their report to do online internal audit. Considering this, in Hon. Administrator meeting dated 09th March, 2023 approved for 'Implementation of maintenance of Audit Management Software solution'. In this regard Software Go Live effected on dated 24th February, 2024. Auditor/ Auditee training & practice session was held on 13th April, 2024, 14th April, 2024 & 21st April, 2024 for Regional Office / Branches staff at Vashi & Nagpur training centre. Quarter ending dated 31st March, 2024 Audit is started from 22nd April, 2024 through online by Internal Audit Dept.

Over all implementation of revised internal audit policy has enable to monitor the working of units effectively and Online Audit will help to reduce reporting time lag resulting in mitigation of risk in time. Apart from this Online Internal Audit will be completed by considering risk based audit with risk categorisation within the time limit.

(8) Human Resource Development & Management :

Staff Strength :

Your Bank had 705 total staff as on 31st March 2023. During the year under review 111 staff members have retired, 2 staff have voluntarily retired, 5 have expired, 20 officers / employee have been Resignation, 2 employees have been demoted. During the reporting year, Shri Dilip N. Dighe has been appointed as Managing Director and Dr. Ashok B. Mane has been appointed as Chief General Manager, also 7 Trainee Junior Officers & 85 Trainee Clerks have been newly recruited. The total number of staff as on 31st March 2024 is 670.

The policy has been implemented to appoint retired officers / employees of the Bank on contractual basis for a period of 11 months from 2018 as per sanctioned staffing pattern and the requirement of the Bank. While taking into account the

विचारात घेऊन बँकेने सेवानिवृत्त अधिकारी / कर्मचाऱ्यांना त्यांच्या सेवानिवृत्तीच्या वेळी असलेल्या श्रेणीतील अधिकार कंत्राटी कालावधीमध्येही प्रदान करून ११ महिन्यांच्या कालावधीसाठी कंत्राटी पध्दतीने नियुक्त करणेचे धोरण सन २०१८ पासून अंमलात आणले आहे. या धोरणानुसार दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेर बँकेत एकूण ८२ अधिकारी / कर्मचारी कार्यरत आहेत. एकूण अधिकारी / कर्मचाऱ्यांच्या तपशील खालीलप्रमाणे.

दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेर				
अ. क्र.	श्रेणी	प्रत्यक्ष कार्यरत		
		नियमित	कंत्राटी	एकूण
१	व्यवस्थापकीय संचालक	०१	००	०१
२	मुख्य सरव्यवस्थापक	०१	००	०१
३	सरव्यवस्थापक	००	०१	०१
४	उपसरव्यवस्थापक	०४	०१	०५
५	व्यवस्थापक	०५	०३	०८
६	सहव्यवस्थापक	१०	०६	१६
७	सहाय्यक व्यवस्थापक	८८	२०	१०८
८	द्वितीय श्रेणी अधिकारी (बीआरआयओसह)	१०४	२२	१२६
९	ज्युनिअर श्रेणी अधिकारी	१७०	१९	१८९
१०	कारकून	१६८	००	१६८
११	लघुलेखक	०३	००	०३
१२	टंकलेखक	३९	०२	४१
१३	टेलिफोन ऑपरेटर	०७	००	०७
१४	दफ्तरी / कनिष्ठ श्रेणी कर्मचारी	६४	०७	७१
१५	वाहन चालक	०६	०१	०७
	एकूण	६७०	८२	७५२

बँकेने ज्युनिअर श्रेणी अधिकारी व कारकून श्रेणीमध्ये भरती करताना राबविलेली भरती प्रक्रिया अत्यंत पारदर्शक पध्दतीने राबविण्यात आली आहे. भरती प्रक्रिया राबविताना आयबीपीएस मार्फत परीक्षा, तज्ञ व्यक्तिमार्फत मुलाखतीच्या माध्यमातून यशस्वी उमेदवारांची निवड करण्यात आली. दिनांक ०१ एप्रिल, २०२३ ते दि. ३१ मार्च, २०२४ या कालावधीत ०७ प्रशिक्षणार्थी ज्युनिअर श्रेणी अधिकारी व ८५ प्रशिक्षणार्थी कारकून कर्मचाऱ्यांची नियुक्ती करण्यात आली.

प्रशिक्षण :

आपल्या बँकेच्या शिखर प्रशिक्षण व संशोधन संस्था, वाशी व नागपूर केंद्र यांचे माध्यमातून राज्य बँक / जिल्हा बँकेतील अधिकारी / कर्मचाऱ्यांना बँकींग संबंधित विविध विषय उदा. एनपीए व वसुली, आर्थिक ताळेबंद, एएलएम, कर्जप्रकरणे घाननी, फ्रॉड, व्यवसाय विकास इ. तसेच संगणक अनुबंधित विषयाचे प्रशिक्षण दिले जाते. त्याचबरोबर प्राथमिक सेवा संस्थांचे संचालक / सचिव यांचेसाठी इन हाऊस व ऑन लोकेशन प्रशिक्षण कार्यक्रम राष्ट्रीय बँकेच्या सहकार्याने आयोजित केली जातात. तसेच शिखर संस्थेमार्फत अन्य नागरी बँका, पगारदार संस्था, गृहनिर्माण संस्था

work requirement, necessary rights has been given to the said 82 officers / employees as per their grades at the time of retirement. Details are as given below.

As on 31st March, 2024				
Sr. No.	Grade	Actual Working		
		Regular	On Contract	Total
1	Managing Director	01	00	01
2	Chief General Manager	01	00	01
3	General Manager	00	01	01
4	Deputy General Manager	04	01	05
5	Manager	05	03	08
6	Joint Manager	10	06	16
7	Assistant Manager	88	20	108
8	Officer Grade II (Including BRIO)	104	22	126
9	Junior Officer	170	19	189
10	Clerk	168	00	168
11	Stenographer	03	00	03
12	Typist	39	02	41
13	Telephone Operator	07	00	07
14	Daftary / Peon	64	07	71
15	Driver	06	01	07
	Total	670	82	752

The process of recruitment of Junior Officers and Clerks has been done in an extremely transparent manner, 07 Trainee Junior Officers & 85 Trainee Clerks were appointed between 01st April, 2023 to 31st March, 2024 on the basis of written examination conducted through IBPS followed by interview conducted by the experts in the Banking Industry.

Training :

Shikhar Training & Research Institute is Authorised Training Institute of the Maharashtra State Co-operative Bank Ltd. organizing Training Programme on various subjects like Banking, NPA & Recovery, Preparation of Balance Sheet, ALM, Loan Appraisal, Fraud, Business Development & Technology for Officers & employees of MSC Bank & DCC Banks with its two centres Vashi & Nagpur. It also arranges inhouse & on location Training Programmes for Board of Directors and Secretaries of PACS (Primary Agricultural Co-operative Societies) in coordination with NABARD. STRI imparting training for Directors and Members of Urban Bank, Salary Earners Sty., Co-operative Housing Sty. & Other Co-operative Institutions. In recent Re-Accreditation of Shikhar taken by C-PEC Bird in January 2023, Shikhar has awarded "A" Grade

व इतर सहकारी संस्थांच्या पदाधिकारी व सभासदांना प्रशिक्षण देण्यात येते. शिखर प्रशिक्षण व संशोधन संस्थेचे जानेवारी, २०२३ मध्ये सी-पेक, बर्दने केलेल्या तपासणीमध्ये पुनर्मुल्यांकनानुसार एकूण १००० पैकी ८२६ गुणांकासह सलग तिसऱ्यांदा 'अ' वर्ग प्राप्त झाला आहे, ही बाब भूषणावह आहे. तसेच नॅफस्कोबनेही शिखर प्रशिक्षण संस्थेला देशपातळीवरील तिसऱ्या क्रमांकाचे पारितीषिक देऊन गौरविले आहे.

सन २०२३-२४ मध्ये आपल्या शिखर प्रशिक्षण व संशोधन संस्था, वाशी व नागपूर केंद्र यांचेमार्फत एकूण ११९ प्रशिक्षण कार्यक्रमाचे आयोजन करून राज्य बँकेच्या ३०८, जिल्हा बँकेच्या ७४३ प्राथमिक सेवा संस्थांचे ११८२ व इतर संस्थांचे २८१९ अशा एकूण ५०५२ अधिकारी / कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षण देण्यात आले. तसेच बँकेतील ५४ अधिकाऱ्यांना राज्यातील व राज्याबाहेर नामांकित प्रशिक्षण संस्थांमध्ये (बर्ड लखनौ, नाबार्ड, आयआयबीएफ, फेडाई इत्यादी) बँकेमार्फत प्रशिक्षणासाठी पाठविण्यात आले आहे.

अहवाल सालात शिखर, वाशी व नागपूर केंद्रामार्फत आयोजित करण्यात आलेल्या प्रशिक्षण कार्यक्रमांचा तपशिल खालीलप्रमाणे:

प्रशिक्षण कार्यक्रम संख्या						प्रशिक्षणार्थींची संख्या				
राज्य बँक व जिल्हा बँका	राज्य बँक	जिल्हा बँक	प्राथमिक सह. संस्था	नागरी बँका व इतर संस्था	एकूण	राज्य बँक	जिल्हा बँक	प्राथमिक सह. संस्था	नागरी बँका व इतर संस्था	एकूण
४८	०३	०९	३८	२१	११९	३०८	७४३	११८२	२८१९	५०५२

(९) व्यवसाय वृद्धीसाठी राबविण्यात आलेले उपक्रम :

• **राज्यस्तरीय परिषद/ कार्यशाळा :**

राज्यातील सर्व जिल्हा बँकांच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांचेसाठी दिनांक १६ फेब्रुवारी, २०२४ ते १७ फेब्रुवारी, २०२४ रोजी दोन दिवसीय परिषदेचे आयोजन डिस्कव्हर रिसॉर्ट, नेरळ येथे करण्यात आले होते. सदर सभेस राष्ट्रीय बँकेच्या मा. मुख्य सरव्यवस्थापिका, मा. सरव्यवस्थापक व सर्व जिल्हा बँकांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी उपस्थित होते. परिषदेत चांगल्याप्रकारे चर्चा करण्यांत आली. न भुती न भविष्यती या उक्तीप्रमाणे सदरची परिषद चांगल्याप्रकारे पार पडली.

• **राज्यस्तरीय बँकर्स कमिटी सभा (एसएलबीसी) :**

बँक ऑफ महाराष्ट्र निमंत्रक असलेल्या स्टेट लेव्हल बँकर्स कमिटी सभेमध्ये (SLBC) अहवाल सालात सहकारी बँकांच्या खरीप व रब्बी पीक कर्जाचे उद्दिष्ट ₹ २५,९६६.८१ कोटी निश्चित करण्यात आले होते. अहवाल वर्षात या समितीच्या एकूण ४ (त्रैमासिक) सभा संपन्न झाल्या. या सभांद्वारे राज्यातील सर्व बँकांच्या पीककर्ज वाटपाच्या उद्दिष्ट पूर्ततेचा तसेच इतर कर्जाचा आढावा घेणेत आला.

• **आंतरराष्ट्रीय बँकिंग विभागातील महत्वाच्या बाबी :**

आंतरराष्ट्रीय बँकिंग विभागातील सर्व व्यवहार दिनांक ०५ फेब्रुवारी, २०२४ पासून ईझी ट्रेड फायनान्स (ईझी फॉरेक्स) या नवीन सॉफ्टवेअरवर गो-लाईव्ह करण्यात आले आहेत. विभागातील पॅकिंग क्रेडिट इन रुपी, पॅकिंग क्रेडिट इन फॉरेन करन्सी (पीसीएफसी) इत्यादी कर्ज खात्यांवर व्याजाची आकारणी व सर्व व्यवहारांवर आकारण्यात येणारे जीएसटी संगणक प्रणालीमार्फत आकारण्यात येत आहेत. विभागामार्फत पाठविण्यात येणारे स्विफ्ट संदेश हे सीबीएस प्रणालीमधूनच स्विफ्ट यंत्रणेकडे पाठविण्यात येत आहेत.

with 826 marks out of 1000. It is honour for Shikhar, that it has retained "A" Class consecutively third time. NAFSCOB has awarded third prize to Shikhar Training & Research Institute in the Country.

During the year 2023-24 with two channels Vashi & Nagpur, STRI organized 119 training programmes and trained 308 officers / employees of MStCB, 743 of DCCBs, 1182 of PACS & 2819 of Other Co-operative Institutions, aggregating 5052 total trainees. During the year Bank has nominated 54 Officers / employees for various training programmes to be held in Maharashtra & Other State i.e. BIRD Lucknow, NABARD & IIBF, FEDAI.

The Details of training programmes & participants throughout the year 2023-24 is as under :

Training Programmes						No. of Trainees				
MStCB & DCCB	MStCB	DCCBs	PACS	Urban Banks & Other Institutions	Total	MStCB	DCCBs	PACS	Urban Banks & Other Institutions	Total
48	03	09	38	21	119	308	743	1182	2819	5052

(9) Initiatives implemented for business growth :

- **State Level Conference / Workshop:**

MStCB has conducted Two days' workshop on 16th February, 2024 and 17th February, 2024 to address CEO's of DCCB's. Hon'ble Chief General Manager, Hon'ble General Manager of NABARD and Chief Executive Officers of all DCCBs were present for this workshop.

- **State Level Banker's Committee Meeting (SLBC) :**

The State Level Bankers Committee (SLBC) has fixed Kharip & Rabi Crop Loan disbursement target of ₹ 25,966.81 crores for Cooperative Bank for the year 2024-25. During the year, 4 (one each in every Quarter) meetings were organized by SLBC.

- **Important things of International Banking Division :**

International Banking Division has gone live on 05 February, 2024 on new software Easy Trade Finance (Easy Forex). Now, all outward swift messages are integrated with core banking system and adequate control exists thereon. Also, interest on Preshipment Credit in INR, PCFC and GST is computed through system only.

• **बँकिंग विभागातील महत्वाच्या बाबी :**

१. शासकीय आस्थापनांचे व्यवहार हाताळण्यास अनुमती :

आपल्या बँकेस शासकीय बँकिंग व्यवहार हाताळण्यासाठी राज्य शासनाच्या निर्णय क्र. संकिर्ण २०२२/प्र.क्र.१२३/ २२/ कोषा-प्रशा ५, दिनांक २२ नोव्हेंबर, २०२३ नुसार मान्यता मिळालेली आहे. राज्य शासनाचे शासकीय बँकिंग व्यवहार हाताळणेकरीता बँकेच्या सक्षम आर्थिक निकषानुसार निवड झालेली राज्य बँक ही एकमेव सहकारी बँक आहे. राज्य बँकेचे नेटवर्थ ₹ ४,००० कोटीपेक्षा जास्त असल्यामुळे राज्य शासनाचे व्यवहार हाताळण्याकरिता बँकेची निवड झाली. त्यामुळे ग्रामीण भागातील पतपुरवठामध्ये वाढ होईल.

महाराष्ट्र शासनाच्या सदर निर्णयानुसार राज्य बँक शासकीय व्यवहार तसेच शासनाच्या आस्थापनाकडील अतिरिक्त निधी गुंतवणूकीसाठी पात्र झाले आहे. त्यानुषंगाने राज्य बँकेतील विविध शाखांमध्ये अहवाल वर्षात ६ शासकीय चालू / बचत खाती उघडण्यात आली. सदरील खात्यात मागील आर्थिक वर्षात सुमारे ₹ २,५००/- कोटीचे व्यवहार झालेले आहे.

२. डिजिटल बँकिंग सुविधा :

डिजिटल बँकिंग सुविधेअंतर्गत बँकेने डिजिटल पेमेंट सेलची स्थापना करून शाखांमार्फत खातेदारांना एटीएम, पॉज, ई-कॉम, मोबाईल बँकिंग, यूपीआय, एईपीएस या सुविधा उपलब्ध करून दिलेल्या आहेत. त्याद्वारे २९ लाख ग्राहकांनी डिजिटल व्यवहारातून ₹ ८४४.३० कोटीचे व्यवहार यशस्वीपणे हाताळले आहेत.

३. सहकारी संस्थांच्या राखीव निधीच्या गुंतवणूकीकरीता विशेष बचत खात्याची योजना :

सहकारी संस्थांच्या राखीव निधीच्या गुंतवणूकीकरीता विशेष खात्याची योजना या आर्थिक वर्षात सुरु करण्यात आलेली आहे. त्यानुसार सहकारी संस्थेचे राखीव निधी गुंतवणूकीकरीता विशेष बचत खाते राज्य बँकेत उघडण्यात येईल. विशेष बचत खात्यावर दर तिमाही त्या त्या वेळी प्रचलित एक वर्ष मुदतीचा व्याजदर लागू करण्यात आला आहे.

(१०) मा. प्रशासकीय मंडळ नियुक्ती :

मा. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे दिनांक ०७ मे, २०१९ रोजीच्या आदेशान्वये बँकेचे मा. संचालक मंडळ बरखास्त करण्यात येवून, द्विसदस्यीय मा. प्रशासकीय मंडळाची प्रथमतः नियुक्ती करण्यात आली. सदरच्या प्रशासकीय मंडळात दिनांक ०२ मे, २०१२ रोजी बदल करण्यात येवून, नवीन द्विसदस्यीय मा. प्रशासकीय मंडळाची नियुक्ती करण्यात आली. त्यानंतर दिनांक ०३ जुलै, २०१५ रोजी मा. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे आदेशान्वये बदल करण्यात येवून, त्रिसदस्यीय मा. प्रशासकीय मंडळाची नियुक्ती करण्यात आली. तदनंतर दिनांक ०१ जुलै, २०१७ रोजी मा. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी बँकेच्या मा. प्रशासकीय मंडळामध्ये दोन सदस्यांची व दिनांक ०३ ऑगस्ट, २०१७ रोजीच्या आदेशान्वये एका सदस्यांची नियुक्ती करून ६ सदस्यीय मा. प्रशासकीय मंडळ करण्यात आले.

दिनांक ०५ जून, २०१८ रोजी राज्य बँकेवर प्रशासक म्हणून मा. श्री. विद्याधर वामनराव अनास्कर यांची नियुक्ती करण्यात येऊन, त्यांचे मदतीसाठी मा. श्री. संजय भेंडे व मा. श्री. अविनाश एल. महागांवकर या दोन सदस्यांची सहाय्य समिती नियुक्ती करण्यात आली. त्यांचेपैकी मा. श्री. अविनाश एल. महागांवकर यांनी दिनांक ०९ जानेवारी, २०२० रोजी राजीनामा दिला. त्यानंतर मा. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी दिनांक ०१ जून, २०२० रोजीच्या पत्रानुसार, द्विसदस्यीय सहाय्य समितीची मान्यता रद्द केल्याने सदरची समिती आता अस्तित्वात नाही. मा. श्री. विद्याधर वामनराव अनास्कर हे बँकेचे एकमेव प्रशासक म्हणून कामकाज पाहात आहेत.

- **Important things of Banking Division :**

- 1. Permission to handle Government business :**

Maharashtra Government vide their GR No 2022/ 123/22 dated 22nd November, 2023 has authorised your Bank to handle Government Department's business as well, your Bank is also eligible for accepting deposit of their excess funds of Government Departments, Corporations, institutions, Trust etc. Your Bank has enlisted due to strong financial parameters such as strong Net worth of ₹ 4,000 crore of the Bank. Your Bank is the only Co-operative Bank who is eligible to accept the Government deposit and to handle of Government Business. This Government move will boost the liquidity in rural credit finance.

During the year Bank has opened 6 current / saving account of Government offices and handled the business to the tune of ₹ 2,500 crore in this financial year.

- 2. Digital Banking facility :**

Bank has opened Digital Payment Cell to promote Digital Banking transactions. Through this cell Bank is providing ATM, PoS, E-com, Mobile Banking, UPI, AePS transaction facility. Through this facilities 29 lakh customers have made digital transactions of ₹ 844.30 Crore.

- 3. Special Saving Account Facility for deposit of Statutory Reserve Fund to Co-operative Institutions :**

In the year Bank has introduced Reserve Fund Saving Account Scheme. The main future of this policy is that Co-operative institution can park their Reserve Fund amount in Reserve Fund Saving account with your Bank. Bank is applying one year's fixed deposit rate of interest on every quarter.

(10) Appointment of Administrative Board :

Board of Directors of Bank has been superseded by Hon. Commissioner for Co-operation & Registrar for Co-operative Societies, Maharashtra State, Pune vide letter dated 7th May, 2011 and initially appointed Hon. Administrative Board consisting of 2 members. The said Administrative Board has been changed on 2nd May, 2012 and appointed the new Administrative Board consisting of 2 members. On 3rd July, 2015, 3 members of Administrative Board have been appointed by the Hon. Commissioner for Co-operation & Registrar, Co-operative Societies, Maharashtra State, Pune. Thereafter on 1st July, 2017, 2 members and on 3rd August, 2017, 1 member appointed in Administrative Board consisting of 6 members.

Thereafter on 5th June, 2018, Mr. V. V. Anaskar was appointed as a Administrator and Mr. Sanjay N. Bhende & Mr. Avinash L. Mahagaonkar appointed as members of Advising Committee. Mr. Avinash L. Mahagaonkar has given resignation. Hon. Commissioner for Co-operation & Registrar for Co-operative Societies, Maharashtra State, Pune vide letter dated 1st June, 2020 and superseded the Advising Committee and at present Mr. V. V. Anaskar, is a sole Administrator, he is looking after the functioning of the Bank.

Neither, Hon. Administrator nor their family member have availed any loan from the Bank in the FY 2023-24.

The election process of the Board of Directors had been started as per the notification dated 7th February, 2015 by the

मा. प्रशासक तसेच मा. सदस्य वा त्यांचे नातेवाईक यांनी राज्य बँकेकडून कोणतेही कर्ज घेतलेले नाही.

दिनांक ०७ फेब्रुवारी, २०१५ रोजीच्या मा. जिल्हा सहकारी निवडणूक अधिकारी तथा मा. विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था, मुंबई विभाग, मुंबई यांचे आदेशान्वये बँकेच्या मा. संचालक मंडळाची निवडणूक प्रक्रिया सुरु करण्यात आली होती. मात्र सदरच्या निवडणूक प्रक्रियेस मा. नागपूर उच्च न्यायालयात बँकेच्या सभासद अर्जकर्त्यांनी आव्हान दिल्याने मा. न्यायालयाचे आदेशान्वये निवडणूक प्रक्रिया स्थगित झाली आहे.

(११) सन २०२३-२४ मधील महत्वाच्या बाबी :

- बँक ऑफ महाराष्ट्र निमंत्रक असलेल्या स्टेट लेव्हल बँकर्स कमिटी सभेमध्ये (SLBC) अहवालसालात सहकारी बँकांच्या खरीप व रब्बी पीक कर्जाचे उद्दिष्ट ₹ २५,९६६.८१ कोटी निश्चित करण्यात आले होते. अहवालवर्षात या समितीच्या एकूण ४ (त्रैमासिक) सभा संपन्न झाल्या. या सभांद्वारे राज्यातील सर्व बँकांच्या पीककर्ज वाटपाच्या उद्दिष्ट पूर्ततेचा तसेच इतर कर्जाचा आढावा घेणेत आला.
- बीज उत्पादन व वितरण क्षेत्रातील कंपन्या / संस्थांना राज्य बँकेमार्फत अल्पमुदती खेळते भांडवली कर्जमर्यादा मंजूर करणेबाबत सर्वसमावेशक धोरण प्रसूत करण्यात आले.
- महाराष्ट्र राज्यातील आत्महत्याग्रस्त शेतकऱ्यांच्या कुटुंबातील मुला-मुलींसाठी 'श्रम विद्या शैक्षणिक कर्ज योजना' बाबतचे धोरण प्रसूत करण्यात आले.
- सुक्ष्म एटीएम धोरण तयार करण्यात आले.
- बँकेचे ग्राहक सेवा धोरण, ग्राहक सेवा समिती व ग्राहक बँकर समिती धोरण प्रसूत करण्यात आले.
- स्मार्ट कॉटन प्रकल्पांतर्गत महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळाचे गोदाम पावती तारणा आधारे शेतकरी गटास कर्ज मंजूर करण्याबाबतचे धोरण प्रसूत करण्यात आले.
- डिमांड ड्राफ्ट जारी करणे, पुनर्वैध करणे, रद्द करणे, डुप्लीकेट डिमांड ड्राफ्ट जारी करणेबाबतचे धोरण प्रसूत करण्यात आले.
- बँकेची व्हिसल ब्लीअर पॉलिसी लागू करणेबाबतचे धोरण प्रसूत करण्यात आले.
- एसएमएस अलर्ट सुविधेकरीता शुल्क आकारणेबाबतचे धोरण प्रसूत करण्यात आले.
- आयएसओ ऑडिट दरम्यान ऑडिटर्सनी निर्देशित केलेल्या मुद्यांच्या पूर्ततेसाठी विविध विभागांनी करावयाच्या कार्यवाही अनुषंगाने धोरण प्रसूत केले.
- वैयक्तिक कर्जाची पुर्ण परतफेड झाल्यानंतर चल / अचल मालमत्तेची कागदपत्रे कर्जदारास परत करणेबाबतचे धोरण प्रसूत करण्यात आले.
- रोख व्यवस्थापन धोरण, जुन्या व जीर्ण नोटा / नाणी बदलून देणेबाबतचे व बनावट नोटा अनुषंगाने धोरण प्रसूत केले.
- बँकेकडे सादर होणारे नवीन कर्जप्रस्ताव छाननी सभेनंतर संबंधित संस्थेचे सीईओ, अध्यक्ष व एक संचालक तसेच आवश्यक असल्यास सीए यांचेशी मंजूरीपुर्वी सभा आयोजित करून मा. प्रशासक सभेपुढे प्रस्ताव सादर करणेबाबतचे धोरण प्रसूत केले.
- वापरात नसलेल्या (इनऑपरेटिव्ह) खात्यांबाबतचे व मागणी न केलेल्या (अनक्लेम्ड) ठेवींबाबतचे धोरण प्रसूत केले.
- बँकेच्या कर्ज वितरण व नियंत्रणासंबंधीत उदभवणाऱ्या कायदेशिर बाबींसंबंधी क्रेडिट ऑडिट पॉलिसी व लिगल ऑडिट पॉलिसीबाबत धोरण प्रसूत केले.

Election Officer cum Divisional Joint Registrar, Co-operative Societies, Mumbai Sector, Mumbai. However, the election process has been stayed, as one of the Member of the Bank has filed writ petition in Hon. High Court, Nagpur Bench against the election process. The election process has not been completed since the hearing on the said writ petition is still pending.

(11) Special Events in the year 2023-24 :

- The State Level Bankers Committee (SLBC) has fixed Kharip & Rabi Crop Loan disbursement target of ₹ 25,966.81 crores for Cooperative Banks. During the year 4 (one each in every Quarter) meetings were organized by SLBC.
- Comprehensive policy circulated regarding Working Capital Loan to Power production and distribution companies/institutions.
- Bank has framed policy 'Shram Vidya Educational Loan Scheme' for childrens of Suicide farmers' of Maharashtra State.
- Bank has framed policy for Micro ATM.
- Bank has framed Customer Service Policy, Customer Service Committee & Customers Banker Committee Policy.
- Bank has framed policy for Loan to farmers against warehouse receipt of Maharashtra State Warehouse Corporation under Smart Cotton Scheme.
- Bank has framed policy regarding issuance of Demand Draft / Revalidation / Cancellation and Duplicate Demand Draft.
- Bank has framed policy regarding Whistle Blower.
- Bank has framed policy regarding SMS alert facility Charges.
- Bank has framed policy regarding action to be taken by different departments on points raised by Auditors during ISO Audit.
- Bank has framed policy regarding return of movable / immovable property documents to borrower after full repayment of loan.
- Bank has framed policy regarding Cash Management, exchange of old and torn notes / coins and counterfeit notes.
- Bank has framed policy regarding arrangement of meeting of CEO, Chairman & One Director after Scrutiny Committee and prior to submission of proposal before Administrative Board.
- Bank has framed policy regarding Inoperative Accounts and Unclaimed Deposits.
- Bank has framed Credit Audit Policy and Legal Audit Policy for legal problems arising regarding loan disbursement and control.

- सन २०२३-२४ मध्ये राज्य बँकेच्या मुंबई, नागपूर, औरंगाबाद, नाशिक, सोलापूर, कोल्हापूर व पुणे येथे ३५ उपसभासद बँका आहेत. या अहवाल वर्षात एका बँकेस उपसभासद करून घेण्यात आले आहे. तसेच NACH क्लिअरिंगचे एकूण ११ उपसभासद बँका आहेत. या आर्थिक वर्षात ५ बँकांना NACH क्लिअरिंगचे लाईव्ह पोर्टल देण्यात आले आहे.
- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाच्या मार्गदर्शक सूचनानुसार अँटी मनी लॉन्ड्रींग संदर्भातील सॉफ्टवेअर घेण्यात आलेले आहेत. त्या सॉफ्टवेअर अंतर्गत बँकेने 'रेड फ्लॅग इंडिकेटर्स' नमूद केलेले असून, हीणाच्या व्यवहाराचे अलर्ट जनरेट होतात. याबाबत सर्व शाखांना प्रशिक्षण देण्यात येवून अँटी मनी लॉन्ड्रींगच्या दृष्टीने सजगता आणण्यात आली आहे.

मा. प्रशासकांच्या आदेशावरून

मुंबई.

दिनांक : ४ सप्टेंबर, २०२४

दिलीप एन. दिघे

व्यवस्थापकीय संचालक

113th Annual Report 2023 - 2024

- In the year bank has 35 sub member Banks who are availing CTS facility at Mumbai, Nagpur, Aurangabad, Nashik, Solapur, Kolhapur & Pune. In this year one new Bank has availed sub membership of our CTS membership. Also for NACH Clearing, Bank has 11 sub member Banks who are enjoying our facility. In this year we have given NACH Live portal to 5 sub member Banks.
- For Anti Money Laundering, Bank has separate AML software which generates alerts whenever there are unusual transactions. Bank is closely monitoring this alerts which help bank to prevent any unlawful activities in the transactions.

By order of the Hon. Administrator

Mumbai.

Dated : 4th September, 2024

Dilip N. Dighe

Managing Director

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि.
(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

११३वा वार्षिक अहवाल २०२३ - २०२४

आर्थिक पत्रके सन २०२३-२०२४

FINANCIAL STATEMENTS FOR THE FY 2023-2024

दिनांक ३१ मार्च, २०२४ चा ताळेबंद

	परिशिष्ट	दि. ३१ मार्च, २०२४ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२३ (मागील वर्ष) (₹)
भांडवल व देणी			
भाग भांडवल	१	५९०,७४,५९,०००.००	५४८,३०,८०,०००.००
राखीव व इतर निधी	२	७१४५,४०,६८,६८९.८०	६६२२,२९,४७,३३९.५६
ठेवी	३	२३५८२,९२,१५,३१४.१०	१८६१३,५५,३८,१११.१८
घेतलेली कर्जे	४	१४४६२,६७,०३,८१६.००	११५२८,४२,४२,९३५.००
इतर देणी व तरतुदी	५	१४३१,२३,१०,०६४.०५	१२५९,९९,९८,२०२.५९
एकूण		४७२१२,९७,५६,८८३.९५	३८५७२,५८,०६,५८८.३३
जिंदगी व येणी			
रोख व रिझर्व्ह बँकेकडील शिल्लक	६	४५९१,७८,३१,४३०.२४	३६९७,२९,३९,६७६.०८
इतर बँकांतील शिल्लक व मनी ऍट कॉल ऍण्ड शॉर्ट नोटीस	७	२११,३१,०९,०७४.६२	८१९,६०,८७,१७७.७२
गुंतवणूक	८	६९५३,८८,४९,११६.६६	५९९८,५८,३७,१३५.३५
कर्जे	९	३३६८१,७१,०१,५२०.८७	२६४५०,०४,९१,०७७.१६
कायम मालमत्ता	१०	१०९,४२,४८,५२६.३६	११४,१७,६३,६४५.५९
इतर मालमत्ता	११	१६६४,८६,१७,२१५.२०	१४९२,८६,८७,८७६.४३
एकूण		४७२१२,९७,५६,८८३.९५	३८५७२,५८,०६,५८८.३३
संभवनीय देणी	१२	४७०,११,७३,९५२.९७	७२८,६४,०१,१७९.७०
वसुलीसाठी आलेले चेकस् व उलट बाजुप्रमाणे	१२(अ)	२०८०,५५,४७,४२८.०८	१९१४,१६,००,१८३.५५
महत्वाच्या हिशेबाच्या पॉलीसी	१८		
नोड्स टु अकौंट्स	१९		
उपरोक्त नमूद परिशिष्ट ताळेबंदाचा अविभाज्य भाग आहेत.			

मे. बीरकर अँड मुद्दामदार
चार्टर्ड अकौंटंटस्
एफआरएन नं. १०१५६९ डब्ल्यु

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई करिता

सीए ब्रिजमोहन अगरवाल
पार्टनर
मेंबरशिप नं. ०३३२५४
युडीआयएन नं. २४०३३२५४बीकेसीएमएसटी२९९५

(विद्याधर व्ही. अनास्कर)
प्रशासक

(दिलीप एन. दिघे)
व्यवस्थापकीय संचालक

स्थळ : मुंबई
दिनांक : २७ जून, २०२४

BALANCE SHEET AS ON 31ST MARCH, 2024

	Schedule	As on 31 March, 2024 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2023 (Previous year) (₹)
Capital and Liabilities :			
Capital	1	590,74,59,000.00	548,30,80,000.00
Reserves and surplus	2	7145,40,68,689.80	6622,29,47,339.56
Deposits	3	23582,92,15,314.10	18613,55,38,111.18
Borrowings	4	14462,67,03,816.00	11528,42,42,935.00
Other liabilities and provisions	5	1431,23,10,064.05	1259,99,98,202.59
Total		47212,97,56,883.95	38572,58,06,588.33
Assets :			
Cash and Balances with Reserve Bank of India	6	4591,78,31,430.24	3697,29,39,676.08
Balances with Banks and Money at call and short notice	7	211,31,09,074.62	819,60,87,177.72
Investments	8	6953,88,49,116.66	5998,58,37,135.35
Advances	9	33681,71,01,520.87	26450,04,91,077.16
Fixed Assets	10	109,42,48,526.36	114,17,63,645.59
Other Assets	11	1664,86,17,215.20	1492,86,87,876.43
Total		47212,97,56,883.95	38572,58,06,588.33
Contingent liabilities	12	470,11,73,952.97	728,64,01,179.70
Bills for collection & Contra	12 (a)	2080,55,47,428.08	1914,16,00,183.55
Significant Accounting Policies	18		
Notes to Accounts	19		
Schedules refers to above form an integral part of Balance Sheet			

M/s. Borkar & Muzumdar
Chartered Accountants
FRN : 101569W

For, The Maharashtra State Co-operative Bank Ltd., Mumbai

CA Brijmohan Agarwal
Partner
M No. 033254
UDIN NO. : 24033254BKCMST2995.

(Vidyadhar V. Anaskar)
Administrator

(Dilip N. Dighe)
Managing Director

Place : Mumbai
Date : 27th June, 2024

दिनांक ३१ मार्च, २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षाचे नफा-तोटा पत्रक

	परिशिष्ट	दि. ३१ मार्च, २०२४ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२३ (मागील वर्ष) (₹)
१. उत्पन्न :			
मिळालेले उत्पन्न	१३	२६७८,२८,५४,४६७.२६	२१४४,५९,४३,६८९.६५
इतर उत्पन्न	१४	२६२,१०,६३,६३१.८२	२९८,९६,३२,४५०.३४
एकूण :		२९४०,३९,१८,०९९.०८	२४४३,५५,७६,१३९.९९
२. खर्च :			
दिलेले व्याज	१५	१७५९,३४,१४,६१०.१०	१२२४,१८,०६,१६६.२७
व्यवस्थापन खर्च	१६	१९१,७९,२६,९३६.७२	१९२,३९,२७,२७१.७१
तरतुदी आणि इतर	१७	३७४,२२,७२,८८४.९८	४१७,६६,५५,१३३.७२
एकूण :		२३२५,३६,१४,४३१.८०	१८३४,२३,८८,५७१.७०
३. नफा / (तोटा) :			
चालू वर्षातील नक्त नफा / (तोटा)		६१५,०३,०३,६६७.२८	६०९,३१,८७,५६८.२९
मागील वर्षातील शिल्लक नफा / (तोटा)		२१.४१	८१.१२
एकूण :		६१५,०३,०३,६८८.६९	६०९,३१,८७,६४९.४१
४. नफा विभागणी :			
वैधानिक राखीव निधी		१५३,७५,७५,९२२.००	१५२,३२,९६,९१२.००
इतर राखीव निधी :			
महाराष्ट्र राज्य सह. बँक शेती पतस्थिरता निधी		९२,२५,४५,५५३.००	९१,३९,७८,१४७.००
गुंतवणूक चढ-उतार निधी		८२,००,००,०००.००	०.००
सहकार शिक्षण व सभासद प्रशिक्षण निधी		५,००,०००.००	५,००,०००.००
इमारत निधी		५७,२२,०००.००	५७,२२,०००.००
लाभांश समकरण निधी		११,८१,४९,१८०.००	१०,९६,६१,६००.००
धर्मादाय निधी		५०,००,०००.००	५०,००,०००.००
सेवक कल्याण निधी		१,५३,७५,७५९.००	१,५२,३२,९६९.००
सर्वसाधारण राखीव निधी		२१३,४६,८९,३७४.६९	२९७,१४,८८,०००.००
लाभांश		५९,०७,४५,९००.००	५४,८३,०८,०००.००
शिल्लक ताळेबंदाकडे वर्ग		०.००	२१.४१

मे. बीरकर अँड मुद्दामदार
चार्टर्ड अकौंटंटस्
एफआरएन नं. १०१५६९ डब्ल्यु

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई करिता

सीए ब्रिजमोहन अगरवाल
पार्टनर
मेंबरशिप नं. ०३३२५४
युडीआयएन नं. २४०३३२५४बीकेसीएमएसटी२९९५

(विद्याधर व्ही. अनास्कर)
प्रशासक

(दिलीप एन. दिघे)
व्यवस्थापकीय संचालक

स्थळ : मुंबई
दिनांक : २७ जून, २०२४

PROFIT AND LOSS ACCOUNT FOR THE YEAR ENDED ON 31ST MARCH, 2024

	Schedule	Year ended on 31 March, 2024 (Current Year) (₹)	Year ended on 31 March, 2023 (Previous year) (₹)
I. Income :			
Interest earned	13	2678,28,54,467.26	2144,59,43,689.65
Other Income	14	262,10,63,631.82	298,96,32,450.34
Total :		2940,39,18,099.08	2443,55,76,139.99
II. Expenditure :			
Interest expended	15	1759,34,14,610.10	1224,18,06,166.27
Operating expenses	16	191,79,26,936.72	192,39,27,271.71
Provisions and contingencies	17	374,22,72,884.98	417,66,55,133.72
Total :		2325,36,14,431.80	1834,23,88,571.70
III. Profit / (Loss) :			
Net profit for the year		615,03,03,667.28	609,31,87,568.29
Profit brought forward		21.41	81.12
Total :		615,03,03,688.69	609,31,87,649.41
IV. Appropriations :			
Transfer to Statutory reserves		153,75,75,922.00	152,32,96,912.00
Transfer to other reserves :			
M.S.C. Bank Agri. Credit Stabilisation Fund		92,25,45,553.00	91,39,78,147.00
Investment Fluctuation Reserve		82,00,00,000.00	0.000
Co-operative Education & Member Training Fund		5,00,000.00	5,00,000.00
Building Fund		57,22,000.00	57,22,000.00
Dividend equalisation Fund		11,81,49,180.00	10,96,61,600.00
Charity Fund		50,00,000.00	50,00,000.00
Staff Welfare Fund		1,53,75,759.00	1,52,32,969.00
General Reserve		213,46,89,374.69	297,14,88,000.00
Propose Dividend		59,07,45,900.00	54,83,08,000.00
Balance carried over to balance sheet		0.00	21.41

M/s. Borkar & Muzumdar
Chartered Accountants
FRN : 101569W

For, The Maharashtra State Co-operative Bank Ltd., Mumbai

CA Brijmohan Agarwal
Partner
M No. 033254
UDIN NO. : 24033254BKCMST2995.

(Vidyadhar V. Anaskar)
Administrator

(Dilip N. Dighe)
Managing Director

Place : Mumbai
Date : 27th June, 2024

परिशिष्ट १		दि. ३१ मार्च, २०२४ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२३ (मागील वर्ष) (₹)
१ भाग भांडवल :			
१.१	अधिकृत भागभांडवल (सरकारी भाग भांडवल वगळून) सर्वाना विक्रीस खुले प्रत्येकी ₹ १,०००/- चे १,००,००,००० भाग (मागील वर्षी १,००,००० भाग)	१०००,००,००,०००.००	१०००,००,००,०००.००
१.२	भरपाई झालेले भागभांडवल		
१.२.१	वैयक्तिक फर्मस, कंपनी व इतर प्रत्येकी ₹ १,०००/- चे ४,२३,३८० भाग (मागील वर्षी ३,५५,००८ भाग)	४२,३३,८०,०००.००	३५,५०,०८,०००.००
१.२.२	सहकारी संस्था प्रत्येकी ₹ १,०००/- चे ५४,८४,०७९ भाग (मागील वर्षी ५१,२८,०७२ भाग)	५४८,४०,७९,०००.००	५१२,८०,७२,०००.००
एकूण - १		५९०,७४,५९,०००.००	५४८,३०,८०,०००.००
परिशिष्ट २		दि. ३१ मार्च, २०२४ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२३ (मागील वर्ष) (₹)
२ राखीव व इतर निधी :			
२.१	वैधानिक राखीव निधी	१०६८,७४,५१,२००.७४	९१६,४१,५४,२८८.७४
	सुरुवातीची शिल्लक	९१६,४१,५४,२८८.७४	७६५,७१,५८,६०६.७४
	अधिक : वर्षातील जमा (उपविधीप्रमाणे सन २०२२-२३ च्या नक्त नफ्याच्या २५%)	१५२,३२,९६,९१२.००	१५०,६९,९५,६८२.००
	वजा : वर्षातील घट	०.००	०.००
२.२	म.रा.सह. बँकेची शीती पतस्थिरता निधी	८४०,७८,५६,१३७.००	७२५,७८,६८,६३९.००
	सुरुवातीची शिल्लक	७२५,७८,६८,६३९.००	६१४,७१,१५,५१५.००
	अधिक : चालू वर्षातील जमा (उपविधीप्रमाणे सन २०२२-२३ च्या नक्त नफ्याच्या १५% व ३% व्याज)	११४,९९,८७,४९८.००	१११,०७,५३,१२४.००
	वजा : वर्षातील घट	०.००	०.००
२.३	इमारत निधी	३६,३३,०४,०००.००	३५,७५,८२,०००.००
	सुरुवातीची शिल्लक	३५,७५,८२,०००.००	३५,१८,६०,०००.००
	अधिक : चालू वर्षातील जमा	५७,२२,०००.००	५७,२२,०००.००
	वजा : वर्षातील घट	०.००	०.००
२.४	लाभांश समिकरण निधी	११,४५,४४,६००.००	४८,८३,०००.००
	सुरुवातीची शिल्लक	४८,८३,०००.००	४८,८३,०००.००
	अधिक : चालू वर्षातील जमा	१०,९६,६१,६००.००	०.००
	वजा : वर्षातील घट	०.००	०.००
२.५	भांडवल निधी (कर्जरोखे)	८५,९०,०००.००	८५,९०,०००.००
	सुरुवातीची शिल्लक	८५,९०,०००.००	८५,९०,०००.००
	अधिक : चालू वर्षातील जमा	०.००	०.००
	वजा : वर्षातील घट	०.००	०.००

SCHEDULE 1		As on 31 March, 2024 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2023 (Previous year) (₹)
1 SHARE CAPITAL :			
1.1	Authorised capital (Excluding Govt. Subscription)	1000,00,00,000.00	1000,00,00,000.00
	Public Subscription		
	10000000 (PY 10000000) Shares of ₹ 1000 each	1000,00,00,000.00	1000,00,00,000.00
1.2	Issued and Subscribed Capital :		
1.2.1	Individual Firms, Companies & Others		
	423380 (PY 355008) Shares of ₹ 1000 each	42,33,80,000.00	35,50,08,000.00
1.2.2	Co-operative Institutions		
	5484079 (PY 5128072) Shares of ₹ 1000 each	548,40,79,000.00	512,80,72,000.00
Total - 1		590,74,59,000.00	548,30,80,000.00
SCHEDULE -2		As on 31 March, 2024 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2023 (Previous year) (₹)
2 RESERVES AND SURPLUS :			
2.1	Statutory Reserve Fund	1068,74,51,200.74	916,41,54,288.74
	Opening balance	916,41,54,288.74	765,71,58,606.74
	Additions during the year (25% of net profit 2022-23 as per Bye-law)	152,32,96,912.00	150,69,95,682.00
	Deductions during the year	0.00	0.00
2.2	M.S.C. Bank Agri. Credit Stabilisation Fund	840,78,56,137.00	725,78,68,639.00
	Opening balance	725,78,68,639.00	614,71,15,515.00
	Additions during the year (15% of net profit 2022-23 as per Bye-law & interest @ 3%)	114,99,87,498.00	111,07,53,124.00
	Deductions during the year	0.00	0.00
2.3	Building Fund	36,33,04,000.00	35,75,82,000.00
	Opening balance	35,75,82,000.00	35,18,60,000.00
	Additions during the year	57,22,000.00	57,22,000.00
	Deductions during the year	0.00	0.00
2.4	Dividend Equalisation Fund	11,45,44,600.00	48,83,000.00
	Opening balance	48,83,000.00	48,83,000.00
	Additions during the year	10,96,61,600.00	0.00
	Deductions during the year	0.00	0.00
2.5	Capital Reserve (Securities)	85,90,000.00	85,90,000.00
	Opening balance	85,90,000.00	85,90,000.00
	Additions during the year	0.00	0.00
	Deductions during the year	0.00	0.00

		दि. ३१ मार्च, २०२४ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२३ (मागील वर्ष) (₹)
२.६	गुंतवणूक चढउतार निधी	२१०,२५,००,०००.००	२१०,२५,००,०००.००
	सुरुवातीची शिल्लक	२१०,२५,००,०००.००	२५७,२५,००,०००.००
	अधिक : वर्षातील जमा	०.००	१५,००,००,०००.००
	वजा : वर्षातील घट	०.००	६२,००,००,०००.००
२.७	आयकर कायदा कलम ३६(१)(viii) नुसार खास निधी	३२८,२०,३९,४२४.००	२४९,१०,३८,२४६.००
	सुरुवातीची शिल्लक	२४९,१०,३८,२४६.००	१८४,४९,१२,७५०.००
	अधिक : चालू वर्षातील जमा	८६,२१,०१,१७८.००	५७,४८,४५,४९६.००
	वजा : वर्षातील घट	०.००	०.००
२.८	सर्वसाधारण राखीव निधी	१२२६,८६,६४,६८१.०५	११७,१८,४६,०१०.०५
	सुरुवातीची शिल्लक	११७,१८,४६,०१०.०५	६३३,०२,०१,५१६.०५
	अधिक : वर्षातील जमा (सन २०२२-२३ च्या नक्त नफ्याची विभागणी, 'ब' वर्ग सभासदत्व फी, मागणी न केलेला लाभांश व पुनर्मुल्यांकन निधीकडून वर्ग)	३०८,८८,१८,५११.००	२८४,१६,३६,४९४.००
	वजा : वर्षातील घट	०.००	०.००
२.९	भांडवली तूट निधी	१,३५,८९,२२७.०६	१,३५,८९,२२७.०६
	सुरुवातीची शिल्लक	१,३५,८९,२२७.०६	१,३५,८९,२२७.०६
	अधिक : चालू वर्षातील जमा	०.००	०.००
	वजा : वर्षातील घट	०.००	०.००
२.१०	बुडीत व संशयित कर्ज निधी	२१५०,५५,८६,१६२.११	२३२४,२८,४३,६१७.००
	सुरुवातीची शिल्लक	२३२४,२८,४३,६१७.००	२५४९,८६,७१,१४२.१७
	अधिक : वर्षातील जमा	७९,५५,४१,२४१.११	६८,००,००,०००.१८
	वजा : वर्षातील घट	२४५,२८,०६,७८४.००	२८५,५८,३६,२४६.१५
२.११	८.५% बुडीत व संशयित कर्ज निधी आयकर कायदा सेक्शन ३६(१)(vii) नुसार	४१६,११,१३,८३७.८१	३६९,११,७८,५४२.००
	सुरुवातीची शिल्लक	३६९,११,७८,५४२.००	३०४,१३,२०,०५७.०३
	अधिक : वर्षातील जमा	६२,०३,०६,७८४.००	५१,५८,३६,२४६.१५
	वजा : वर्षातील घट	६,१५,७९,४८८.११	२,५१,७७,७६९.१८
२.१२	गुंतवणूक घसारा निधी	७७,८६,१७,७६६.२६	१०६,८७,५६,२२१.३०
	सुरुवातीची शिल्लक	१०६,८७,५६,२२१.३०	४३,४९,१४,१७२.७५
	अधिक : वर्षातील जमा	१३,८९,२१,३२६.६२	८१,३९,४८,८८८.४४
	वजा : वर्षातील घट	४२,८९,८७,७८१.६६	२५,८५,८६,८३९.८१
२.१३	अनुत्पादित गुंतवणूक निधी	०.००	०.००
	सुरुवातीची शिल्लक	०.००	५,००,०००.००
	अधिक : वर्षातील जमा	०.००	०.००
	वजा : वर्षातील घट	०.००	५,००,०००.००

		As on 31 March, 2024 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2023 (Previous year) (₹)
2.6	Investment Fluctuation Reserve	290,25,00,000.00	290,25,00,000.00
	Opening balance	290,25,00,000.00	257,25,00,000.00
	Additions during the year	0.00	95,00,00,000.00
	Deductions during the year	0.00	62,00,00,000.00
2.7	Special Reserve U/s 36 (1) (viii) of Income Tax Act	328,20,31,424.00	241,90,38,246.00
	Opening balance	241,90,38,246.00	184,41,92,750.00
	Additions during the year	86,29,93,178.00	57,48,45,496.00
	Deductions during the year	0.00	0.00
2.8	General Reserve Fund	1226,86,64,689.05	917,98,46,090.05
	Opening balance	917,98,46,090.05	633,02,09,596.05
	Additions during the year (Apportionment of net profit 2022-23, B class membership fee, Unclaimed Dividends & Transferred from Revaluation Reserve)	308,88,18,599.00	284,96,36,494.00
	Less : Deduction during the year	0.00	0.00
2.9	Reserve for Capital Losses	1,35,81,227.06	1,35,81,227.06
	Opening balance	1,35,81,227.06	1,35,81,227.06
	Additions during the year	0.00	0.00
	Deductions during the year	0.00	0.00
2.10	Bad & Doubtful Debts Reserve	2150,55,86,162.19	2324,28,43,697.00
	Opening balance	2324,28,43,697.00	2541,86,79,942.97
	Additions during the year	71,55,49,249.19	68,00,00,000.18
	Deductions during the year	245,28,06,784.00	285,58,36,246.15
2.11	8.5% Bad & Doubtful Debts Reserve U/s 36 (1) (vii) of Income Tax Act	416,19,13,837.81	361,11,78,542.00
	Opening balance	361,11,78,542.00	304,13,20,057.03
	Additions during the year	62,03,06,784.00	59,58,36,246.15
	Deductions during the year	6,95,71,488.19	2,59,77,761.18
2.12	Investment Depreciation Reserve	77,86,97,766.26	106,87,56,229.30
	Opening balance	106,87,56,229.30	43,41,94,172.75
	Additions during the year	13,81,29,326.62	89,31,48,888.44
	Deductions during the year	42,81,87,789.66	25,85,86,831.89
2.13	Non Performing Investment Reserve	0.00	0.00
	Opening balance	0.00	5,00,000.00
	Additions during the year	0.00	0.00
	Deductions during the year	0.00	5,00,000.00

		दि. ३१ मार्च, २०२४ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२३ (मागील वर्ष) (₹)
२.१४	पुनर्मूल्यांकन निधी	८०,९०,४३,९५७.००	८९,८९,३७,७३१.००
	सुरुवातीची शिल्लक	८९,८९,३७,७३१.००	९९,८८,१९,७०१.००
	अधिक : वर्षातील जमा	०.००	०.००
	वजा : वर्षातील घट	८,९८,९३,७७४.००	९,९८,८१,९७०.००
२.१५	नफा-तोटा खाते शिल्लक	६१५,०३,०३,६८८.६९	६०९,३१,८७,६४९.४१
२.१५.१	चालू वर्षाचा नफा	६१५,०३,०३,६६७.२८	६०९,३१,८७,५६८.२९
२.१५.२	मागील वर्षाचा संचित नफा	२१.४१	८१.१२
एकूण २ :		७१४५,४०,६८,६८९.८०	६६२२,२९,४७,३३९.५६

परिशिष्ट ३		दि. ३१ मार्च, २०२४ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२३ (मागील वर्ष) (₹)
३ ठेवी			
३.१	चालू ठेवी	१०६८,५२,४३,६१०.९६	९४९,३०,८८,७९०.२७
३.१.१	बँकांकडील	८७४,४३,४८,७३५.५८	७४९,२५,५४,०४५.७१
३.१.२	इतरांकडील	१९४,०८,९४,८७५.३८	२००,०५,३४,७४४.५६
३.२	बचत ठेवी	८३३,९७,५९,१५०.७४	८६५,३८,५८,६६६.८३
३.३	मुदत ठेवी	२१६८०,४२,१२,५५२.४०	१६७९८,८५,९०,६५४.०८
३.३.१	बँकांकडील	१६६१४,०४,४१,८३०.००	१२५२७,३०,७२,९९६.००
३.३.२	इतरांकडील	५००६६,३७,७०,७२२.४०	४२७७१,५५,१७,६५८.०८
एकूण (३.१+३.२+३.३) :		२३५८२,९२,१५,३१४.१०	१८६१३,५५,३८,१११.१८
३.४	भारतातील शाखांमधील ठेवी	२३५८२,९२,१५,३१४.१०	१८६१३,५५,३८,१११.१८
३.५	भारताबाहेरील शाखांमधील ठेवी	०.००	०.००
एकूण ३ :		२३५८२,९२,१५,३१४.१०	१८६१३,५५,३८,१११.१८

परिशिष्ट ४		दि. ३१ मार्च, २०२४ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२३ (मागील वर्ष) (₹)
४ घेतलेली कर्जे			
४.१	भारतातील घेतलेली कर्जे	१४४६२,६७,०३,८१६.००	११५२८,४२,४२,९३५.००
४.१.१	राष्ट्रीय बँक	१४४६२,६७,०३,८१६.००	११५२८,४२,४२,९३५.००
४.१.२	इतर बँका	०.००	०.००
४.१.३	इतर संस्था व एजन्सी	०.००	०.००
४.२	भारताबाहेरील कर्जे	०.००	०.००
एकूण ४ :		१४४६२,६७,०३,८१६.००	११५२८,४२,४२,९३५.००
४.३	वरील ४.१ व ४.२ घेतलेल्या कर्जाविकी तारणावर	०.००	०.००

		As on 31 March, 2024 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2023 (Previous year) (₹)
2.14	Revaluation Reserve	80,90,43,957.00	89,89,37,731.00
	Opening balance	89,89,37,731.00	99,88,19,701.00
	Additions during the year	0.00	0.00
	Deductions during the year	8,98,93,774.00	9,98,81,970.00
2.15	Balance in Profit & Loss A/c.	615,03,03,688.69	609,31,87,649.41
2.15.1	Profit of Current Year	615,03,03,667.28	609,31,87,568.29
2.15.2	Accumulated Profit	21.41	81.12
Total - 2		7145,40,68,689.80	6622,29,47,339.56

SCHEDULE - 3		As on 31 March, 2024 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2023 (Previous year) (₹)
3 DEPOSITS :			
3.1	Demand deposits	1068,52,43,610.96	949,30,88,790.27
3.1.1	From Banks	874,43,48,735.58	749,25,54,045.71
3.1.2	From others	194,08,94,875.38	200,05,34,744.56
3.2	Saving Bank deposits	833,97,59,150.74	865,38,58,666.83
3.3	Term deposits	21680,42,12,552.40	16798,85,90,654.08
3.3.1	From Banks	16614,04,41,830.00	12527,30,72,996.00
3.3.2	From others	5066,37,70,722.40	4271,55,17,658.08
	Total (3.1+3.2+3.3)	23582,92,15,314.10	18613,55,38,111.18
3.4	Deposits of branches in India	23582,92,15,314.10	18613,55,38,111.18
3.5	Deposits of branches outside India	0.00	0.00
Total - 3		23582,92,15,314.10	18613,55,38,111.18

SCHEDULE - 4		As on 31 March, 2024 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2023 (Previous year) (₹)
4 BORROWINGS :			
4.1	Borrowing in India	14462,67,03,816.00	11528,42,42,935.00
4.1.1	NABARD	14462,67,03,816.00	11528,42,42,935.00
4.1.2	Other banks	0.00	0.00
4.1.3	Other institutions and agencies	0.00	0.00
4.2	Borrowings outside India	0.00	0.00
Total - 4		14462,67,03,816.00	11528,42,42,935.00
4.3	Secured borrowings included in 4.1 and 4.2 above.	0.00	0.00

परिशिष्ट ५		दि. ३१ मार्च, २०२४ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२३ (मागील वर्ष) (₹)
५ इतर देणी व तरतूदी :			
५.१	देयबीले	१२,५१,७८,५९४.००	११,५२,८४,६८३.८८
५.२	इंटर ऑफिस अँडजस्टमेंट (निव्वळ)	३६,४९१.००	०.००
५.३	देय व्याज		
५.३.१	ठेवीवरील	२८,५६,७१,४८७.००	२७,३०,२०,२८७.००
५.३.२	घेतलेल्या कर्जावरील	०.००	१०,७९,९४,९०३.००
५.४	इतर (including provisions) :		
५.४.१	डिव्हिडंड वॉरंट खाते	५४,५६,०१६.००	१,९९,७३,१६८.००
५.४.२	कर्मचारी हक्काच्या रजेपोटी तरतूद	६२,७५,८५,५९५.००	७१,९२,७९,३१६.००
५.४.३	संड्री क्रेडिटर्स	६,२२,३४,२०३.३४	१६,१९,६३,९८२.४३
५.४.४	टीडीएस पेअेबल	६,४५,८१,८९३.८२	४,५३,२८,२३९.७७
५.४.५	आयकर तरतूद	८२९,६५,३४,२००.००	६५५,८९,३४,२००.००
५.४.६	जमा वसुल विनियोगासाठी प्रलंबित खाते	२४,७९,६७,३०१.८७	१६,६३,८८,५१८.६७
५.४.७	स्टेल ड्राफ्ट	३६,४२,३५६.०९	९,७५,५८१.२३
५.४.८	मेस्ने प्रॉफीट	२,७८,०२,०००.००	२,५६,३८,०००.००
५.४.९	देय खर्च	४,९३,९९,३४६.९१	३,२७,३८,९९३.४८
५.४.१०	एनईएफटी / आरटीजीएस सेटलमेंट अकॉंट	५,८६,३३,८३३.९८	१,५७,४३,२५५.९८
५.४.११	इतर देणी	४९,२६,१२७.४४	५४,९७,९४२.८२
५.४.१२	जीएसटी देय खाते	१,३०,८८,६८४.७२	१,१८,९४,६९५.५०
५.४.१३	भाग खरेदी जमा रक्कम	१०,०००.००	१०,०००.००
५.४.१४	सेवक कल्याण निधी	५,८४,३८,१९७.००	४,३५,०५,१२७.००
५.४.१५	धर्मादाय निधी	३,७५,५७,६५१.००	३,२५,५७,६५१.००
५.४.१६	सहकार शिक्षण व सभासद प्रशिक्षण निधी	१,४०,००,०००.००	१,३५,००,०००.००
५.४.१७	सहकार संवर्धन निधी	१,२४,००,०००.००	१,२४,००,०००.००
५.४.१८	ग्रामीण कारागीर हमी हक्क निधी	६५,१९,४६०.७५	६५,१९,४६०.७५
५.४.१९	इएमडी /सिक्युरिटी डिपॉझिट व इतर	४,१५,६०,७३१.५०	६,४२,४५,५४९.३३
५.४.२०	इतर	६४,२६,८९२.६३	४५,०७,६४६.७५
५.४.२१	तरतूदी :		
५.४.२१.१	उत्तम जिंदगीपोटी केलेली तरतूद	१०२,००,००,०००.००	९०,००,००,०००.००
५.४.२१.२	भारतीय अन्न महामंडळ (एफसीआय) पोटी केलेली तरतूद	४,६४,००,०००.००	४,९०,००,०००.००
५.४.२१.३	थकीत व्याज निधी	२०६,६२,५९,०००.००	२१३,३०,९७,०००.००
५.४.२१.४	संड्री डेटर्स व इतर जिंदगीची तरतूद	११३,००,००,०००.००	१०८,००,००,०००.००
एकूण ५:		१४३१,२३,१०,०६४.०५	१२५९,९९,९८,२०२.५९

SCHEDULE - 5		As on 31 March, 2024 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2023 (Previous year) (₹)
5 OTHER LIABILITIES & PROVISIONS :			
5.1	Bills Payable	12,51,78,594.00	11,52,84,683.88
5.2	Inter - office adjustments (net)	36,491.00	0.00
5.3	Interest accrued :		
5.3.1	On Deposits	28,56,71,487.00	27,30,20,287.00
5.3.2	On Borrowings	0.00	10,79,94,903.00
5.4	Others (including provisions) :		
5.4.1	Dividend Warrant A/c	54,56,016.00	1,99,73,168.00
5.4.2	Provision for Staff Privilege Leave	62,75,85,595.00	71,92,79,316.00
5.4.3	Sundry Creditors	6,22,34,203.34	16,19,63,982.43
5.4.4	TDS Payable	6,45,81,893.82	4,53,28,239.77
5.4.5	Provision for Income Tax	829,65,34,200.00	655,89,34,200.00
5.4.6	Recoveries pending for Appropriation	24,79,67,301.87	16,63,88,518.67
5.4.7	Stale Draft	36,42,356.09	9,75,581.23
5.4.8	Claims payable (Mesne profit)	2,78,02,000.00	2,56,38,000.00
5.4.9	Expenses Payable	4,93,99,346.91	3,27,38,993.48
5.4.10	NEFT / RTGS Settlement Account	5,86,33,833.98	1,57,43,255.98
5.4.11	Sundry Liabilities	49,26,127.44	54,97,942.82
5.4.12	GST Payable Account	1,30,88,684.72	1,18,94,695.50
5.4.13	Share Application Money	10,000.00	10,000.00
5.4.14	Staff Welfare Fund	5,84,38,197.00	4,35,05,127.00
5.4.15	Reserve for Charity	3,75,57,651.00	3,25,57,651.00
5.4.16	Co-operative Education & Member Training Fund	1,40,00,000.00	1,35,00,000.00
5.4.17	Co-operative Development Fund	1,24,00,000.00	1,24,00,000.00
5.4.18	Village Artisans Guarantee Claim Fund	65,19,460.75	65,19,460.75
5.4.19	Security / EMD Deposits of Others	4,15,60,731.50	6,42,45,549.33
5.4.20	Others	64,26,892.63	45,07,646.75
5.4.21	Provisions :		
5.4.21.1	Contingent Provision Against Standard Assets	102,00,00,000.00	90,00,00,000.00
5.4.21.2	Provision for Food Corporation of India	4,64,00,000.00	4,90,00,000.00
5.4.21.3	Overdue Interest Reserve	206,62,59,000.00	213,30,97,000.00
5.4.21.4	Provision for Sundry Debtors & Others	113,00,00,000.00	108,00,00,000.00
Total - 5		1431,23,10,064.05	1259,99,98,202.59

परिशिष्ट ६		दि. ३१ मार्च, २०२४ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२३ (मागील वर्ष) (₹)
६ हातातील रोख व रिझर्व्ह बँकेतील शिल्लक			
६.१	रोख व एटीएम मधील शिल्लक	२६,२८,५५,९७०.००	२४,९९,४७,४५८.००
६.२	परदेशी चलनातील रोख शिल्लक	०.००	०.००
६.३	रिझर्व्ह बँकेकडील शिल्लक		
६.३.१	चालू खात्यावरील शिल्लक	७७५,४९,७५,४६०.२४	६५२,२९,९२,२१८.०८
६.३.२	इतर खात्यावरील शिल्लक (स्टँडिंग डिपॉझिट फॅसिलिटी)	३७९०,००,००,०००.००	३०२०,००,००,०००.००
एकूण ६:		४५९९,७८,३९,४३०.२४	३६९७,२९,३९,६७६.०८

परिशिष्ट ७		दि. ३१ मार्च, २०२४ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२३ (मागील वर्ष) (₹)
७ इतर बँकांतील शिल्लक व मनी अँट कॉल अँड शॉर्ट नोटीस			
७.१	भारतातील		
७.१.१	बँकांमधील शिल्लक		
७.१.१.१	चालू ठेवी	१२,८४,४९,३९३.०५	२५,०४,३४,९८७.२९
७.१.१.२	इतर खात्यांमधील (मुदत ठेवी)	१९७,०८,१०,८६३.००	१८४,४८,९०,०००.००
७.१.२	मनी अँट कॉल अँड शॉर्ट नोटीस		
७.१.२.१	बँकांमध्ये	०.००	०.००
७.१.२.२	इतर संस्थांमध्ये	०.००	५९९,६६,४२,७०२.४८
७.२	भारता बाहेरील	०.००	०.००
७.२.१	चालू ठेवी	१,३८,५६,८९८.५७	१०,४९,२०,२८७.९५
एकूण ७ :		२१९,३९,०९,०७४.६२	८१९,६०,८७,९७७.७२

परिशिष्ट ८		दि. ३१ मार्च, २०२४ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२३ (मागील वर्ष) (₹)
८ गुंतवणूक			
८.१	भारतातील		
८.१.१	सरकारी (केंद्र व राज्य) कर्जरीख्यांमध्ये	६९०३,८९,५०,८६६.६६	५९४२,२८,९८,८८५.३५
८.१.२	इतर विश्वस्त कर्जरीख्यांमध्ये	०.००	०.००
८.१.३	सहकारी व इतर संस्थांचे भाग	११,३५,०००.००	११,३५,०००.००
८.१.४	डिबेंचर अँड बॉण्ड्स (पब्लिक सेक्टर अंडरटेकींग)	४९,८७,६३,२५०.००	५६,१८,०३,२५०.००
८.१.५	इतर	०.००	०.००
८.२	भारता बाहेरील गुंतवणूक	०.००	०.००
एकूण ८ :		६९५३,८८,४९,११६.६६	५९९८,५८,३७,९३५.३५

SCHEDULE - 6		As on 31 March, 2024 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2023 (Previous year) (₹)
6 Cash and Balances with Reserve Bank of India			
6.1	Cash in Hand & ATM	26,28,55,970.00	24,99,47,458.00
6.2	Foreign Cash in hand	0.00	0.00
6.3	Balances with Reserve Bank of India		
6.3.1	in Current Account	775,49,75,460.24	652,29,92,218.08
6.3.2	in Other Accounts (Standing Deposit Facility)	3790,00,00,000.00	3020,00,00,000.00
Total - 6		4591,78,31,430.24	3697,29,39,676.08
SCHEDULE - 7		As on 31 March, 2024 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2023 (Previous year) (₹)
7 Balances with Banks and Money at Call and Short Notice			
7.1	In India		
7.1.1	Balances with Banks		
7.1.1.1	In Current Accounts	12,84,41,313.05	25,04,34,187.29
7.1.1.2	In Other (Fixed) Deposit Accounts	197,08,10,863.00	184,48,90,000.00
7.1.2	Money at Call and Short Notice		
7.1.2.1	With Banks	0.00	0.00
7.1.2.2	With other Institutions	0.00	599,66,42,702.48
7.2	Outside India	0.00	0.00
7.2.1	in Current Accounts	1,38,56,898.57	10,41,20,287.95
Total - 7		211,31,09,074.62	819,60,87,177.72
SCHEDULE - 8		As on 31 March, 2024 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2023 (Previous year) (₹)
8 Investments			
8.1	Investments in India		
8.1.1	Government (Central & State) Securities.	6903,89,50,866.66	5942,28,98,885.35
8.1.2	Other approved Securities	0.00	0.00
8.1.3	Shares (in Co-operative Institutions / Financial Corporations)	11,35,000.00	11,35,000.00
8.1.4	Debentures and Bonds (of Public Sector undertaking)	49,87,63,250.00	56,18,03,250.00
8.1.5	Others	0.00	0.00
8.2	Investments outside India	0.00	0.00
Total - 8		6953,88,49,116.66	5998,58,37,135.35

परिशिष्ट ९		दि. ३१ मार्च, २०२४ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२३ (मागील वर्ष) (₹)
९ कर्जे			
९.१	बिले खरेदी / डिस्काउंटिंग	०.००	१०,००,००,०००.००
९.२	कॅश क्रेडीट्स, ओव्हरड्राफ्ट्स आणि मागणी करताच परत करावयाची कर्जे	८९७१,०६,१९,९९३.०८	६१५७,२८,१२,६४७.४७
९.३	मुदती कर्जे :	२४७१०,६४,८१,५२७.७९	२०२८२,७६,७८,४२९.६९
९.३.१	अल्प मुदत	११६७४,२१,२६,७४४.९३	९७५६,८५,८३,२३०.६७
९.३.२	मध्यम मुदत	११२६७,१५,९५,६४२.५३	९०८७,९७,५५,४९८.०४
९.३.३	दीर्घ मुदत	१७६९,२७,५९,१४०.३३	१४३७,९३,३९९.९८
एकूण (९.१ ते ९.३) :		३३६८१,७१,०१,५२०.८७	२६४५०,०४,९१,०७७.१६
९.४	तारणावर	३३४०३,६०,०२,०८८.८५	२६३२३,८०,४०,३३५.६१
९.५	बँक / सरकारी हमीवर	०.००	०.००
९.६	विनातारण	२७८,१०,९९,४३२.०२	१२६,२४,५०,७४१.५५
एकूण (९.४ ते ९.६) :		३३६८१,७१,०१,५२०.८७	२६४५०,०४,९१,०७७.१६
९.७	भारतातील कर्जे		
९.७.१	अग्रक्रम क्षेत्र	१४४३२,०५,६३,१८०.००	११५७६,८७,११,०४४.००
९.७.२	सार्वजनिक क्षेत्र (एफसीआय)	३५००,००,००,०००.००	२३८७,७२,००,०००.००
९.७.३	बँका	८५१,२८,३०,१४२.२७	८५०,२९,४८,५५५.५०
९.७.४	इतर	१४८९८,३७,०८,१९८.६०	११६३५,१६,३१,४७७.६६
एकूण (९.७) :		३३६८१,७१,०१,५२०.८७	२६४५०,०४,९१,०७७.१६
९.८	भारताबाहेरील कर्जे	०.००	०.००
एकूण ९ :		३३६८१,७१,०१,५२०.८७	२६४५०,०४,९१,०७७.१६
परिशिष्ट १०		दि. ३१ मार्च, २०२४ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२३ (मागील वर्ष) (₹)
१० कायम मालमत्ता :			
१०.१	इमारती		
	मागील वर्षातील दिनांक ३१ मार्च अखेरील शिल्लक	९८,९१,९०,३३८.३४	१०९,८६,८६,६६८.३४
	अधिक : चालू वर्षातील वाढ	०.००	०.००
	वजा : चालू वर्षातील घट	४,२७,९८२.००	०.००
	चालू वर्षातील घट (पुनर्मुल्यांकीत इमारतीवरील घसारा)	८,९८,९३,७७४.००	९,९८,८१,९७०.००
	घसारा	९३,८५,३७२.००	९६,१४,३६०.००
एकूण (१०.१) :		८८,९४,८३,२१०.३४	९८,९१,९०,३३८.३४
१०.२	फर्निचर व फिक्श्चर्स		
	मागील वर्षातील दिनांक ३१ मार्च अखेरील शिल्लक	८,१२,१९,०७०.३२	४,९८,७०,१२८.०२
	अधिक : चालू वर्षातील वाढ	४५,०७,००८.२३	४,३९,२८,४९५.९७
	वजा : चालू वर्षातील घट	५,६६,६१९.४८	२८,७६,०१६.६७
	घसारा	१,१६,८८,६४३.००	९७,०३,५३७.००
एकूण (१०.२) :		७,३४,७०,८१६.०७	८,१२,१९,०७०.३२

SCHEDULE - 9		As on 31 March, 2024 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2023 (Previous year) (₹)
9 ADVANCES			
9.1	Bills purchased and discounted	0.00	10,00,00,000.00
9.2	Cash credits, overdrafts and loans repayable on demand	8971,06,19,993.08	6157,28,12,647.47
9.3	Term loans :	24710,64,81,527.79	20282,76,78,429.69
9.3.1	Short Term	11674,21,26,744.93	9756,85,83,230.67
9.3.2	Medium Term	11267,15,95,642.53	9087,97,55,498.04
9.3.3	Long Term	1769,27,59,140.33	1437,93,39,700.98
Total - 9.1 to 9.3		33681,71,01,520.87	26450,04,91,077.16
9.4	Secured by tangible assets	33403,60,02,088.85	26323,80,40,335.61
9.5	Covered by Bank / Government Guarantees	0.00	0.00
9.6	Unsecured	278,10,99,432.02	126,24,50,741.55
Total 9.4 to 9.6		33681,71,01,520.87	26450,04,91,077.16
9.7	Advances in India		
9.7.1	Priority sectors	14432,05,63,180.00	11576,87,11,044.00
9.7.2	Public sector (Food Corporation of India)	3500,00,00,000.00	2387,72,00,000.00
9.7.3	Banks	851,28,30,142.27	850,29,48,555.50
9.7.4	Others	14898,37,08,198.60	11635,16,31,477.66
Total - 9.7		33681,71,01,520.87	26450,04,91,077.16
9.8	Advances outside India	0.00	0.00
Grand Total - 9		33681,71,01,520.87	26450,04,91,077.16
SCHEDULE - 10		As on 31 March, 2024 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2023 (Previous year) (₹)
10 FIXED ASSETS :			
10.1	Premises		
	At Cost as on 31 st March of the preceding year	98,91,90,338.34	109,86,86,668.34
	Additions during the year	0.00	0.00
	Deductions during the year	4,27,982.00	0.00
	Depreciation to date (on Revalued Fixed Assets)	8,98,93,774.00	9,98,81,970.00
	Depreciation to date	93,85,372.00	96,14,360.00
Sub Total - 10.1		88,94,83,210.34	98,91,90,338.34
10.2	Furniture & Fixtures		
	At Cost as on 31 st March of the preceding year	8,12,19,070.32	4,98,70,128.02
	Additions during the year	45,07,008.23	4,39,28,495.97
	Deductions during the year	5,66,619.48	28,76,016.67
	Depreciation to date	1,16,88,643.00	97,03,537.00
Sub Total - 10.2		7,34,70,816.07	8,12,19,070.32

		दि. ३१ मार्च, २०२४ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२३ (मागील वर्ष) (₹)
१०.३	संगणक		
	मागील वर्षातील दिनांक ३१ मार्च अखेरील शिल्लक	५,८६,१९,४१७.८७	१०,७२,६५,१९०.८१
	अधिक : चालू वर्षातील वाढ	१४,९५,८३,५६३.४१	३,६०,६०,८२२.४०
	वजा : चालू वर्षातील घट	१,८९,०६९.४८	७,९१,५०५.६२
	घसारा	८,८२,०५,६४३.९१	८,३९,१५,०८९.७२
	एकूण (१०.३) :	११,९८,०८,२६७.८९	५,८६,१९,४१७.८७
१०.४	मोटर वाहने		
	मागील वर्षातील दिनांक ३१ मार्च अखेरील शिल्लक	१,२७,३४,८१९.०६	७६,०९,७३६.००
	अधिक : चालू वर्षातील वाढ	१०,९३,४४७.००	७९,५७,१५९.०६
	वजा : चालू वर्षातील घट	३,१५,०४८.००	९,६५,९८०.००
	घसारा	२०,२६,९८६.००	१८,६६,०९६.००
	एकूण (१०.४) :	१,१४,८६,२३२.०६	१,२७,३४,८१९.०६
	एकूण १० :	१०९,४२,४८,५२६.३६	११४,१७,६३,६४५.५९

परिशिष्ट ११		दि. ३१ मार्च, २०२४ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२३ (मागील वर्ष) (₹)
११ इतर मालमत्ता			
११.१	इंटर ऑफिस अॅडजस्टमेंट (नक्त)	०.००	०.००
११.२	येणेव्याज		
११.२.१	अनुत्पादीत कर्जावरील	२०६,३६,८६,५४१.२५	२१३,३०,९६,४३७.९६
११.२.२	गुंतवणूकीवरील	१४१,५३,११,५४२.००	१२९,१८,००,१०१.१७
११.२.३	इतर संस्था	३,२७,२३,०१३.००	१८७.०९
११.३	अग्रिम आयकर भरणा व उद्गम कर		
११.३.१	अग्रिम आयकर भरणा	८२७,८८,५१,२२०.००	६५४,१२,५१,२२०.००
११.३.२	उद्गम कर (टी.डी.एस.)	५२,५४,११३.९७	२६,१९,७३८.२९
११.४	स्टेशनरी व स्टॅम्पस्	२२,०१,९५२.५४	२६,४६,३३१.४०
११.५	नॉन बँकिंग अॅसेटस् अॅक्वायर्ड इन सॉटिसफॅक्शन ऑफ क्लेम	०.००	०.००
११.६	इतर :		
११.६.१	स्थगित कर मालमत्ता	३८६,०७,५७,३१७.००	४०९,८७,५३,६६७.००
११.६.२	पुर्वदत्त खर्च	१,२३,१६,०४४.५२	९०,०७,१९४.८०
११.६.३	अनामत ठेव (सीसीआयएल, सीबीएलओ व इतर संस्था)	६८,३५,१३,२६६.९३	६६,६२,९४,७९४.९३
११.६.४	संड्री डेटर्स	२२,६४,३३,२२१.४३	९,७२,०५,१४८.५४
११.६.५	अग्रिम भाडे	३१,५०,३३४.००	३४,६७,३३४.००
११.६.६	क्लिअरिंग हाऊस	९९,२०,०३१.१७	५९,०१,६७५.४१
११.६.७	कॅपिटल वर्क इन प्रोग्रेस	४,२९,१६,१७३.९४	५,६६,९९,५०७.६४
११.६.८	जीएसटी इनपुट क्रेडिट	३६,१३,०५९.४७	५,०४,१४७.८०
११.६.९	इतर	७९,६९,३८३.९८	१,९४,४०,३९०.४०
	एकूण ११ :	१६६४,८६,१७,२१५.२०	१४९२,८६,८७,८७६.४३

		As on 31 March, 2024 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2023 (Previous year) (₹)
10.3	Computers		
	At Cost as on 31 st March of the preceding year	5,86,19,417.87	10,72,65,190.81
	Additions during the year	14,95,83,563.41	3,60,60,822.40
	Deductions during the year	1,89,069.48	7,91,505.62
	Depreciation to date	8,82,05,643.91	8,39,15,089.72
	Sub Total - 10.3	11,98,08,267.89	5,86,19,417.87
10.4	Motor Vehicles		
	At Cost as on 31 st March of the preceding year	1,27,34,819.06	76,09,736.00
	Additions during the year	10,93,447.00	79,57,159.06
	Deductions during the year	3,15,048.00	9,65,980.00
	Depreciation to date	20,26,986.00	18,66,096.00
	Sub Total - 10.4	1,14,86,232.06	1,27,34,819.06
	Grand Total - 10	109,42,48,526.36	114,17,63,645.59

SCHEDULE - 11		As on 31 March, 2024 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2023 (Previous year) (₹)
11	OTHER ASSETS		
11.1	Inter - office adjustment (net)	0.00	0.00
11.2	Interest accrued :		
11.2.1	NPA Advances	206,36,86,541.25	213,30,96,437.96
11.2.2	Investments	141,53,11,542.00	129,18,00,101.17
11.2.3	Other Institution	3,27,23,013.00	187.09
11.3	Tax paid in advance / tax deducted at source :		
11.3.1	Tax Paid in advance	827,88,51,220.00	654,12,51,220.00
11.3.2	Tax deducted at source	52,54,113.97	26,19,738.29
11.4	Stationery and stamps	22,01,952.54	26,46,331.40
11.5	Non-banking assets acquired in satisfaction of claims	0.00	0.00
11.6	Others :		
11.6.1	Deferred Tax assets	386,07,57,317.00	409,87,53,667.00
11.6.2	Prepaid Expenses	1,23,16,044.52	90,07,194.80
11.6.3	Security Deposit With CCIL, CBLO & Other Institutions	68,35,13,266.93	66,62,94,794.93
11.6.4	Sundry Debtors	22,64,33,221.43	9,72,05,148.54
11.6.5	Advance Rent to Landlord	31,50,334.00	34,67,334.00
11.6.6	Clearing House	99,20,031.17	59,01,675.41
11.6.7	Capital Work in Progress	4,29,16,173.94	5,66,99,507.64
11.6.8	GST Input Credit	36,13,059.47	5,04,147.80
11.6.9	Miscellaneous	79,69,383.98	1,94,40,390.40
	Total - 11	1664,86,17,215.20	1492,86,87,876.43

परिशिष्ट १२		दि. ३१ मार्च, २०२४ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२३ (मागील वर्ष) (₹)
१२ संभवनीय देणी			
१२.१	कर्ज म्हणून मान्य न झालेले क्लेमस	२,०५,२६,३९८.३३	१,९६,४४,३९८.३३
१२.२.१	फॉरवर्ड एक्सचेंज कॉन्ट्रक्ट पोटी देयता	३,५६,२६,२४५.००	०.००
१२.२.२	खरेदी व विक्री संबंधित भविष्यातील करार	१२९,००,३९,०००.००	३७३,३७,२८,९७५.०२
१२.३	बँक हमी		
१२.३.१	भारतातील	२०७,५७,९५,००७.००	२१०,२५,८८,५७४.००
१२.३.२	भारता बाहेरील	०.००	०.००
१२.४	पत पत्रांपोटी	१९,२१,२२,३०२.००	८,८१,२१,८८६.००
१२.५	आयकरापोटी देणी	२१,६४,६६,७१४.००	४३,२८,३७,८३६.००
१२.६	पेंडिंग लिगल केसेस	६१,५२,८५,४३०.३५	६६,७३,८९,४३०.३५
१२.७	डिपॉझिटर्स एज्युकेशन अँड अवेरनेस फंड (डेफ)	२५,५३,१२,८५६.२९	२४,२०,९०,०८०.००
एकूण १२ :		४७०,११,७३,९५२.९७	७२८,६४,०१,१७९.७०

परिशिष्ट १२ (ए)		दि. ३१ मार्च, २०२४ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२३ (मागील वर्ष) (₹)
१२ (अ) दुबेरजी नोंदीचा तपशील			
१२ (अ).१	प्रिन्सीपल स्टेट पार्टनरशिप फंड	४,९६,९९,९६०.३३	४,९६,९९,९६०.३३
१२ (अ).२	उत्पादीत जिंदगीवरील व्याज	८०,०१,९२,४५६.६८	७२,२९,६०,४०५.०८
१२ (अ).३	अनुत्पादीत जिंदगीवरील वसूल न झालेले व्याज	१४२५,२३,८९,४६२.६१	१२२०,३२,५६,५६५.६६
१२ (अ).४	अनुत्पादीत जिंदगीवरील वसूल न झालेले व्याज (रिटेल)	२३,७५,०१,०१३.८४	२७,१५,१३,२२२.६३
१२ (अ).५	एकरकमी परतफेड योजना (ओ.टी.एस.) सस्पेन्स	५४५,८९,७५,४२६.६२	५८९,३६,६८,९००.८५
१२ (अ).६	एकरकमी परतफेड योजना (ओ.टी.एस.) एनपीए व्याज सस्पेन्स	९,६३,३९७.००	५,०१,१२९.००
१२ (अ).७	लायबिलिटी फॉर बिल्स कलेक्शन	५८,२५,७११.००	०.००
एकूण १२ (अ) :		२०८०,५५,४७,४२८.०८	१९१४,१६,००,१८३.५५

परिशिष्ट १३		दि. ३१ मार्च, २०२४ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२३ (मागील वर्ष) (₹)
१३ मिळालेले व्याज			
१३.१	कर्जावरील	२१३१,३७,१२,४३७.८६	१६४३,३१,५३,६३२.७८
१३.२	गुंतवणूकीवरील	४५८,२६,५२,१३८.३९	४५०,९२,०३,९४२.५४
१३.३	रिझर्व्ह बँक व इतर आंतरबँक निधी	६९,४७,३४,८०९.५०	३४,९०,५८,५७८.००
१३.४	व्याज परतावा व इतर	१९,१७,५५,०८१.५१	१५,४५,२७,५३६.३३
एकूण १३ :		२६७८,२८,५४,४६७.२६	२१४४,५९,४३,६८९.६५

SCHEDULE - 12		As on 31 March, 2024 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2023 (Previous year) (₹)
12 Contingent Liabilities			
12.1	Claims against the Bank not acknowledged as debts	2,05,26,398.33	1,96,44,398.33
12.2.1	Liability on account of outstanding forward contracts	3,56,26,245.00	0.00
12.2.2	Liability for Sale and Purchase Interbank forward contracts	129,00,39,000.00	373,37,28,975.02
12.3	Bank Guarantees given on behalf of constituents :		
12.3.1	In India	207,57,95,007.00	210,25,88,574.00
12.3.2	Outside India	0.00	0.00
12.4	Letters of Credit	19,21,22,302.00	8,81,21,886.00
12.5	Outstanding Liabilities for Income Tax	21,64,66,714.00	43,28,37,836.00
12.6	Pending Legal Cases	61,52,85,430.35	66,73,89,430.35
12.7	Depositors Education & Awareness Fund	25,53,12,856.29	24,20,90,080.00
Total - 12		470,11,73,952.97	728,64,01,179.70

SCHEDULE - 12 (a)		As on 31 March, 2024 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2023 (Previous year) (₹)
12 (a)	Bills for collection & Contra		
12 (a).1	Principal state partnership fund	4,96,99,960.33	4,96,99,960.33
12 (a).2	PA interest suspense A/c	80,01,92,456.68	72,29,60,405.08
12 (a).3	NPA interest suspense A/c	1425,23,89,462.61	1220,32,56,565.66
12 (a).4	NPA interest suspense (Retail) A/c	23,75,01,013.84	27,15,13,222.63
12 (a).5	OTS Suspense	545,89,75,426.62	589,36,68,900.85
12 (a).6	OTS NPA Interest Suspense	9,63,397.00	5,01,129.00
13 (a).7	Liability for Bills & collection	58,25,711.00	0.00
Total - 12 (a)		2080,55,47,428.08	1914,16,00,183.55

SCHEDULE - 13		As on 31 March, 2024 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2023 (Previous year) (₹)
13	Interest Earned		
13.1	Interest / discount on advances / bills	2131,37,12,437.86	1643,31,53,632.78
13.2	Income on Investments	458,26,52,138.39	450,92,03,942.54
13.3	Interest on balances with Reserve Bank of India and other inter-bank funds	69,47,34,809.50	34,90,58,578.00
13.4	Others (Subventions and Interest General)	19,17,55,081.51	15,45,27,536.33
Total - 13		2678,28,54,467.26	2144,59,43,689.65

परिशिष्ट १४		दि. ३१ मार्च, २०२४ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२३ (मागील वर्ष) (₹)
१४ इतर उत्पन्न			
१४.१	कमिशन व ब्रोकरेज	१०,९४,६८,५९६.३२	११,०१,०५,०५७.०६
१४.२	रीखे विक्रीतील नफा	१५,१७,९८,४४९.०३	१७,७१,४६,०१२.२२
१४.३	कायम मालमत्ता विक्रीतील नफा	३,३९,०७,३६०.३२	१०,०७,०९५.३५
१४.४	विदेश चलन व्यवहारातील नफा	१,५२,०४,३७६.७५	२६,९८,५६,९३६.८७
१४.५	किरकोळ उत्पन्न		
१४.५.१	प्रोसेसिंग फीस	५,२८,१५,७२५.२१	५,६१,५८,४३५.९६
१४.५.२	लॉकर्स भाडे	१,००,९७,३५१.८८	९९,७०,०४०.३३
१४.५.३	कमिटमेंट चार्जेस	२,१२,४६,४२८.२१	३,८७,०८,२४५.००
१४.५.४	एटीएम चार्जेस	३०,७७,७३२.४२	३२,७९,२८८.२३
१४.५.५	कर्जदार संस्थांचेवतीने केलेल्या खर्चाची वसुली (निव्वळ)	०.००	१,३०,३४,३२०.८९
१४.५.६	किरकोळ उत्पन्न	३,१२,३२,०७८.७७	८४,८०,८३३.४३
१४.५.७	पुर्वी रिटर्न ऑफ केलेल्या बँड डेटसूची वसुली	२,१९,०६९.२१	१२,१८५.००
१४.५.८	डिफर्ड टॅक्स उत्पन्न	०.००	०.००
१४.५.९	अतिरिक्त थकीत व्याज तरतूद राईट बँक	६,६८,३८,०००.६६	३,८०,७४,०००.००
१४.५.१०	अतिरिक्त गुंतवणूक घसारा रिझर्व्ह राईट बँक	२९,००,५८,४६३.०४	०.००
१४.५.११	अतिरिक्त एफ.सी.आय. तरतूद राईट बँक	२६,००,०००.००	३३,००,०००.००
१४.५.१२	अतिरिक्त बी.डी.डी.आर. तरतूद राईट बँक	१८३,२५,००,०००.००	२२६,००,००,०००.००
१४.५.१३	अतिरिक्त एन.पी. इन्व्हेस्टमेंट रिझर्व्ह राईट बँक	०.००	५,००,०००.००
एकूण १४ :		२६२,१०,६३,६३१.८२	२९८,९६,३२,४५०.३४

परिशिष्ट १५		दि. ३१ मार्च, २०२४ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२३ (मागील वर्ष) (₹)
१५ दिलेले व्याज			
१५.१	ठेवीवरील	१०७९,५०,५१,१४६.१८	८०२,३१,९२,४२२.००
१५.२	घेतलेल्या कर्जावरील		
१५.२.१	नाबार्ड	६३६,४२,१७,४५५.००	३५४,४६,४८,०६६.००
१५.२.२	ट्रेझ्युरी, रेपो व इतर	१६,७२,८७,४९६.१८	२४,३३,५७,८३४.९५
१५.३	व्याज परतावा व इतर	२६,६८,५८,५१२.७४	४३,०६,०७,८४३.३२
एकूण १५ :		१७५९,३४,१४,६१०.१०	१२२४,१८,०६,१६६.२७

SCHEDULE - 14		As on 31 March, 2024 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2023 (Previous year) (₹)
14 Other Income			
14.1	Commission and brokerage	10,94,68,596.32	11,01,05,057.06
14.2	Profit on sale / Maturity of investments	15,17,98,449.03	17,71,46,012.22
14.3	Profit on sale of fixed assets	3,39,07,360.32	10,07,095.35
14.4	Profit on Exchange transactions	1,52,04,376.75	26,98,56,936.87
14.5	Miscellaneous Income :		
14.5.1	Processing Fees	5,28,15,725.21	5,61,58,435.96
14.5.2	Locker rent received	1,00,97,351.88	99,70,040.33
14.5.3	Commitment Charges	2,12,46,428.21	3,87,08,245.00
14.5.4	ATM Charges	30,77,732.42	32,79,288.23
14.5.5	Recovery A/G Exp. Incurred on behalf Borrower (Net)	0.00	1,30,34,320.89
14.5.6	Miscellaneous Income	3,12,32,078.77	84,80,833.43
14.5.7	Bad Debts Previously Written off now recovered	2,19,069.21	12,185.00
14.5.8	Deffered Tax Income	0.00	0.00
14.5.9	Excess Overdue Interest Reserve Provision write - back	6,68,38,000.66	3,80,74,000.00
14.5.10	Excess Investment Depreception Reserve write - back	29,00,58,463.04	0.00
14.5.11	Excess Food Corporation of India Provision write-back	26,00,000.00	33,00,000.00
14.5.12	Excess BDDR Provision write - back	183,25,00,000.00	226,00,00,000.00
14.5.13	Excess NP Investment Reserve write - back	0.00	5,00,000.00
Total - 14		262,10,63,631.82	298,96,32,450.34
SCHEDULE - 15		As on 31 March, 2024 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2023 (Previous year) (₹)
15 Interest expended			
15.1	Interest on deposits	1079,50,51,146.18	802,31,92,422.00
15.2	Interest on borrowings :		
15.2.1	from NABARD	636,42,17,455.00	354,46,48,066.00
15.2.2	TREPS, REPO and others	16,72,87,496.18	24,33,57,834.95
15.3	Others (Subventions and Interest General)	26,68,58,512.74	43,06,07,843.32
Total - 15		1759,34,14,610.10	1224,18,06,166.27

परिशिष्ट १६		दि. ३१ मार्च, २०२४ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२३ (मागील वर्ष) (₹)
१६ व्यवस्थापन खर्च			
१६.१	कर्मचारी पगार व तरतूदी		
१६.१.१	पगार व भत्ते	८४,७३,३२,०७४.०१	९०,५१,३०,४३२.६६
१६.१.२	सानुग्रह अनुदान, ग्रॅज्युईटी इ.	२२,८८,५०,४८५.५८	२७,८५,७१,६९८.५५
१६.२	भाडे, कर व वीज	८,२३,६६,५८२.१४	११,०९,०७,२२५.५९
१६.३	छपाई व स्टेशनरी	६७,७४,५५३.७१	६०,५६,८३२.५१
१६.४	जाहिरात व प्रसिध्दी	१,१५,२३,१९४.७२	९२,९६,६५०.१६
१६.५	घसारा	११,१३,०६,६४४.९१	१०,५०,९९,०८२.७२
१६.६	रिक्वॅल्युएशन ऑसेटस् घसारा	८,९८,९३,७७४.००	९,९८,८१,९७०.००
१६.७	प्रशासकीय सदस्याची फी व भत्ते	७०,७५,४६४.००	६८,३३,५८८.००
१६.८	हिशेब तपासणीसांची फी	१६,५०,०००.००	१५,००,०००.००
१६.९	कायदा सल्ला फी	२,९२,८२,४५०.००	३,००,७९,६७०.००
१६.१०	टपाल, तार व दुरध्वनी खर्च	२,५९,९७,९९०.९६	२,०९,२४,५३५.८९
१६.११	दुरुस्ती व देखभाल खर्च	१६,८७,६२,२३८.७३	११,१२,६८,२६६.११
१६.१२	विमा	६,५०,८०,४७३.३२	५,६३,६०,६६७.७७
१६.१३	इतर खर्च		
१६.१३.१	सिक््युरिटी गार्ड चार्जेस	२,९६,२०,८०१.२२	२,६६,७२,८२३.०३
१६.१३.२	व्यावसायिक फी	४,६८,६२,२९६.४८	२,८२,६३,४५५.६२
१६.१३.३	संगणक खर्च	१,४८,५५,७००.०५	७७,९५,८१४.९०
१६.१३.४	कायम मालमत्तेच्या विक्रीतील तोटा	२,८९,४१३.६१	२७,९२०.००
१६.१३.५	प्रशिक्षण खर्च	१,७०,७७,३१३.१८	१,६८,३१,०७७.००
१६.१३.६	जीएसटी खर्च	४,८२,९१,०७५.८४	३,०५,५५,०२१.०२
१६.१३.७	समाशोधन सेवा व प्रोसेसिंग फी	२८,९५,९७४.९४	४४,९९,४०४.९५
१६.१३.८	कर्जदारांच्यावतीने केलेला खर्च (निव्वळ)	४,५४,२३,१७२.९२	०.००
१६.१३.९	देणगी / चॅरिटी वर्गणी	०.००	२,९३,३१,३८७.००
१६.१३.१०	वाहन खर्च	४१,१५,००२.२१	३६,६७,९३५.७६
१६.१३.११	व्यवसाय वृद्धी खर्च	४५,६८,५३०.५२	४०,०६,४४२.४३
१६.१३.१२	नॉस्ट्रो खाते देखभाल शुल्क	८२,२७,५३८.००	३८,००,७५४.००
१६.१३.१३	एटीएम खर्च	२०,२१,६८९.४२	२२,४४,२२४.१६
१६.१३.१४	सीसीआयएल स्टॅण्डर्ड व्यवहार शुल्क	९७,१५,१९७.९०	१,०१,७५,९६४.८४
१६.१३.१५	इतर सभा खर्च	६,६१,५३७.५०	२८,०२,६००.१५
१६.१३.१६	इतर खर्च	७३,९८,७६६.८५	१,१३,४१,८२६.८९
एकूण १६ :		१९१,७९,२६,९३६.७२	१९२,३९,२७,२७१.७१

SCHEDULE - 16		As on 31 March, 2024 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2023 (Previous year) (₹)
16 Operating Expenses			
16.1	Payments to and provisions for employees :		
16.1.1	Salaries and Allowances	84,73,39,074.01	90,51,30,432.66
16.1.2	Ex-Gratia, Gratuity etc.	22,88,50,485.58	27,85,71,698.55
16.2	Rent, Taxes and Lighting	8,23,66,582.14	11,09,07,225.59
16.3	Printing & Stationary	67,74,553.71	60,56,832.51
16.4	Advertisement and Publicity	1,15,23,194.72	92,96,650.16
16.5	Depreciation on Bank's Property	11,13,06,644.91	10,50,99,082.72
16.6	Depreciation on Revalued Assets	8,98,93,774.00	9,98,81,970.00
16.7	Administrators Fees & Honorarium Payment	70,75,464.00	68,33,588.00
16.8	Auditors Fees	16,50,000.00	15,00,000.00
16.9	Law Charges	2,92,82,450.00	3,00,79,670.00
16.10	Postages, Telegrams, Telephones etc.	2,59,97,990.96	2,09,24,535.89
16.11	Repairs and Service charges paid	16,87,62,238.73	11,12,68,266.11
16.12	Insurance	6,50,80,473.32	5,63,60,667.77
16.13	Other expenditure :		
16.13.1	Security Guard Charges	2,96,20,801.22	2,66,72,823.03
16.13.2	Professional Charges	4,68,62,296.48	2,82,63,455.62
16.13.3	Computer Expenses	1,48,55,700.05	77,95,814.90
16.13.4	Loss on sale of fixed assets	2,89,413.61	27,920.00
16.13.5	Training Expenses	1,70,77,313.18	1,68,31,077.00
16.13.6	GST Expenses	4,82,91,075.84	3,05,55,021.02
16.13.7	Clearing House Service, Processing Charges	28,95,974.94	44,99,404.95
16.13.8	Expenses incurred on behalf of Borrower (Net)	4,54,23,172.92	0.00
16.13.9	Donation / Contribution Charity	0.00	2,93,31,387.00
16.13.10	Motor Expenses	41,15,002.21	36,67,935.76
16.13.11	Business Promotion Expenses	45,68,530.52	40,06,442.43
16.13.12	NOSTRO A/c. Maintenance Charges	82,27,538.00	38,00,754.00
16.13.13	ATM Expenses	20,21,689.42	22,44,224.16
16.13.14	CCIL Standard Transaction Charges	97,15,197.90	1,01,75,964.84
16.13.15	Other Meeting Expenses	6,61,537.50	28,02,600.15
16.13.16	Miscellaneous expenditure	73,98,766.85	1,13,41,826.89
Total - 16		191,79,26,936.72	192,39,27,271.71

परिशिष्ट १७		दि. ३१ मार्च, २०२४ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२३ (मागील वर्ष) (₹)
१७ तरतूदी व संभाव्य खर्च			
१७.१	लॉस ऑन सेल, मॅज्युरिटी ऑफ सिक्युरिटी	०.००	६२,३९,२८४.००
१७.२	ऑर्डर रिटर्न ऑफ	०.००	२७,९२,७००.००
१७.३	शासकीय कर्जरीख्यापोटी अमॉरटाईज्ड प्रिमियम	१,८१,३४,१०७.७९	१,७८,८०,४१०.९९
१७.४	बुडित व संशयित कर्जनिधीपोटी तरतूद	७१,५५,४९,२४९.१९	६८,००,००,०००.१८
१७.५	उत्तम जिंदगीपोटीची तरतूद	१२,००,००,०००.००	०.००
१७.६	गुंतवणूक घसारा निधीपोटीची तरतूद	०.००	६३,४५,६२,०५६.५५
१७.७	आयकर कायदा कलम १९६१, ३६(१) (viii) नुसार खास राखीव निधीपोटी तरतूद	८६,२९,९३,१७८.००	५७,४८,४५,४९६.००
१७.८	इतर जिंदगीची तरतूद	५,००,००,०००.००	५०,००,००,०००.००
१७.९	आयकर तरतूद	१७३,७६,००,०००.००	१७२,८४,५१,२२०.००
१७.१०	डिफर्ड टॅक्स एक्सपेंडीचर	२३,७९,९६,३५०.००	३,१८,८३,९६६.००
एकूण १७ :		३७४,२२,७२,८८४.९८	४१७,६६,५५,१३३.७२

SCHEDULE - 17		As on 31 March, 2024 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2023 (Previous year) (₹)
17	Provisions and contingencies Expenses		
17.1	Loss on Sale, Maturity of Securities	0.00	62,39,284.00
17.2	Other written off	0.00	27,92,700.00
17.3	Amortised Premium on Govt. Securities	1,81,34,107.79	1,78,80,410.99
17.4	Provision for Bad & Doubtful Debts Reserve	71,55,49,249.19	68,00,00,000.18
17.5	Provision for Standard Asset	12,00,00,000.00	0.00
17.6	Provision for Investment Depreciation Reserve	0.00	63,45,62,056.55
17.7	Provision for Special Reserve U/s 36(1)(viii) of Income Tax Act, 1961	86,29,93,178.00	57,48,45,496.00
17.8	Provision for Other Assets	5,00,00,000.00	50,00,00,000.00
17.9	Provision for Income Tax	173,76,00,000.00	172,84,51,220.00
17.10	Deferred Tax Expenditure	23,79,96,350.00	3,18,83,966.00
Total - 17		374,22,72,884.98	417,66,55,133.72

CASH FLOW STATEMENT FOR THE YEAR ENDED 31ST MARCH, 2024

(₹ in lakh)

	31-Mar-2024		31-Mar-2023	
CASH FLOW FROM OPERATING ACTIVITIES :				
Net Profit as per P/L account		61503.04		60931.88
Add : Adjustment for				
Depreciation on Assets	2012.00		2049.81	
Loss on sale of Fixed Assets	2.89		0.28	
Amortisation of Investment	181.34		178.80	
Depreciation on Investment	0.00		6345.62	
Interest Receivable Written Off	0.00		0.00	
Provision for BDDR	7155.49		6800.00	
Provision for Special Reserve	8629.93		5748.45	
Provision for Standard Assets	1200.00		0.00	
Provision for FCI	0.00		0.00	
Provision for Other Assets	500.00		5000.00	
Provision for Restructured A/c.	0.00		0.00	
Other written off	0.00		27.93	
Excess Provision for BDDR write - back	(18325.00)		(22600.00)	
Excess Provision for IDR write - back	(2900.58)		0.00	
Excess Provision of Restructured A/c write Back	0.00		0.00	
Excess Provision for OIR write - back	(668.38)		(380.74)	
Excess NP Investment Reserve write back	0.00		(5.00)	
General Reserve write back	0.00		0.00	
FCI Provision write-back	(26.00)		(33.00)	
Provision for Income Tax	17376.00	15137.69	17284.51	20416.66
		76640.73		81348.54
Less : Profit from Sale of Assets	339.07		10.07	
Deferred tax Assets	(2379.96)	(2040.89)	(318.84)	(308.77)
		78681.62		81657.31
Adjustments for				
Decrease / (Increase) in Investments	(96052.27)		217365.28	
Decrease / (Increase) in Advances	(723166.11)		(48969.49)	
Decrease / (Increase) in Other Assets	(19243.07)		(19484.57)	
Increase / (Decrease) in Funds	(5983.87)		(3126.61)	
Increase / (Decrease) in Deposits	496936.77		(245328.63)	
Increase / (Decrease) in Borrowings	293424.61		339803.26	
Increase / (Decrease) in Other Liabilities	15449.12	(38634.82)	14714.25	254973.49
Net cash generated from operating Activities before tax		40046.80		336630.80

(₹ in lakh)

	31-Mar-2024		31-Mar-2023	
Income Tax paid		17376.00		19049.51
Net Cash generated from Operating Activities after Tax (A)		22670.80		317581.29
CASH FLOW FROM INVESTING ACTIVITIES :				
Purchase of Fixed Assets	(1551.84)		(879.46)	
Sale Proceeds of Fixed Assets	14.99		46.34	
Net Cash generated from Investing activities (B)		(1536.85)		(833.12)
		21133.95		316748.17
CASH FLOW FROM FINANCING ACTIVITIES :				
Increase / (Decrease) in Share Capital	4243.79		395.32	
Net cash generated from financing Activities (C)		4243.79		395.32
Net increase in cash & cash equivalents (A+B+C)		25377.74		317143.49
Cash & Cash Equivalents at the Beginning of the year		439551.57		122408.08
Cash & Cash Equivalents at the End of the year		464929.31		439551.57
Cash & Cash Equivalents		31-Mar-2024		31-Mar-2023
Cash		459178.31		369729.39
Balance with other Banks		5751.00		9855.75
Money at Call & Short Notice		0.00		59966.43
		464929.31		439551.57

M/s. Borkar & Muzumdar
Chartered Accountants
FRN : 101569W

For, The Maharashtra State Co-operative Bank Ltd., Mumbai

CA Brijmohan Agarwal
Partner
M No. 033254
UDIN NO. : 24033254BKCMST2995.

(Vidyadhar V. Anaskar)
Administrator

(Dilip N. Dighe)
Managing Director

Place : Mumbai
Date : 27th June, 2024

NOTES FORMING PART OF THE PROFIT & LOSS ACCOUNT FOR THE YEAR ENDED 31ST MARCH, 2024 AND BALANCE SHEET AS ON 31ST MARCH, 2024.

I. BACKGROUND :

The Maharashtra State Co-operative Bank (MSC Bank) is a Scheduled Bank with AD – I Category Licence in Foreign Exchange having an administrative Head Office at Mumbai, 6 Regional Offices (Pune, Kolhapur, Nashik, Aurangabad, Nanded and Nagpur), 51 Branches and 4 Extension Counters in Maharashtra.

The Bank provides wide range of banking services including Retail & Wholesale Banking, Domestic and International remittances and Treasury Operations using latest technology.

The Bank was originally registered as “The Bombay Central Co-op. Bank Ltd.,” in 1911. With passage of time, the Bank underwent few constitutional changes before it acquired the present name viz. “The Maharashtra State Co-operative Bank Ltd. (MSC Bank) Mumbai (Incorporating therein The Vidarbha Co-operative Bank Ltd.)” on 1st May, 1961 to promote and propagate the creation of a co-operative common wealth through socio-economic transformation of the community through co-operative principles and democratic means and serving as a balancing centre for effective management of surplus resources of the co-operatives in the State and thereby ensuring co-operative development and multifaceted prosperity of rural youth.

Reserve Bank of India (RBI) has issued Banking License to MSCB on 19th April, 2012. 37 Branches, 5 Regional Offices and 1 Extension Counter have received RBI license and on 13th November, 2023 RBI issued banking license to remaining 14 branches, 1 Regional Office and 3 Extension Counters. Bank has received ISO 27001 : 2013 RIR Certificate dated 21st March, 2023 for Information Security Management System for protecting the IT Infrastructure, Data of Banking operations and IT Operations associated with information processing facilities.

SCHEDULE NO. 18: -

II SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES:

1. ACCOUNTING CONVENTION:

The accompanying financial statements have been prepared and presented under the historical cost convention on accrual basis, unless otherwise stated, on a going concern basis and comply with the generally accepted accounting principles, statutory requirements prescribed under The Banking Regulation Act, 1949 and The Maharashtra Co-operative Societies Act, 1960 (As amended by the Maharashtra Co-operative Societies (Amendment) Act, 2013), Circulars and Guidelines issued primarily by National Bank for Agriculture and Rural Development ('NABARD') and Reserve Bank of India from time to time, applicable Accounting Standards ('AS') as issued by the Institute of Chartered Accountants of India ('ICAI') and the current practices prevailing amongst the Co-operative Banks in India. Accounting Policies adopted in the current year are consistent with those of previous year except otherwise stated.

2. USE OF ESTIMATES:

The presentation of financial statements is in conformity with generally accepted accounting principles, requires management to make estimates and assumptions that affect the reported amounts of assets and liabilities, revenues and expenses, and disclosure of contingent liabilities at the date of the financial statements. Actual results could differ from those estimated. Management believes that the estimates used in the preparation of the financial statements are prudent and reasonable. Any revisions to the accounting estimates are recognised prospectively in the current and future periods.

3. INVESTMENTS:

Investments in the Balance Sheet are classified under the following heads as per RBI guidelines – Government Securities, Other approved Securities, Shares in Co-operative Institutions / Financial Corporations, Bonds of Public Sector undertaking and Other Investments, in accordance with the Third Schedule of Section 29 of The Banking Regulation Act, 1949 (AACs).

3.1 Accounting and Classification:

The Bank has classified its investment portfolio in to the following three categories

- 3.1.1 Permanent Category (Held to Maturity -HTM)
- 3.1.2 Current Category –
 - 3.1.2.1 Available for Sale (AFS)
 - 3.1.2.2 Held for Trading (HFT).

Investments other than Shares of Co-operative Institutions, Financial Corporations and Mutual Funds are classified, for day to day operations into two categories viz; 'Held to Maturity' (HTM) and 'Available for Sale' (AFS) / Held for Trading (HFT) in accordance with the guidelines on Classification and Valuation of Investments for all Scheduled Banks issued by the RBI.

3.2 Valuation of Investments:

- 3.2.1. Treasury Bills, Cash Management Bills under all categories / classifications are valued at carrying cost.
- 3.2.2. Shares of Co-operative Institutions and Financial Corporations are valued at cost unless there is a “diminution” (defined as per NABARD guidelines) in the value thereof in which case the diminution is fully provided for.
- 3.2.3. Units of Mutual Fund are valued at lower of Cost or Net Asset Value.
- 3.2.4. Cost of the security is arrived using the Weighted Average Price Method.
- 3.2.5. Valuation of Investments is done on the following basis:
 - 3.2.5.1 Securities held in 'Permanent' (Held to Maturity- HTM) Category are valued at acquisition cost. The excess of acquisition cost / book value over the face value is amortized over the remaining period of maturity of the Investment.
 - 3.2.5.2 Securities held in 'Current' (Available for Sale- AFS) Category are valued as per directive issued by RBI from time to time in line with the methodology suggested by Financial Benchmark India Private Ltd. (FBIL). Investments under AFS category are valued scrip-wise at lower of Book Value and Market Value, and depreciation / appreciation is aggregated for each classification. Net depreciation, if any, is provided in the profit & loss account and an Investment Depreciation Reserve is created.
- 3.2.6. Broken period interest, Brokerage and commission if any in respect of investments purchased is treated as an item of expenditure under the profit and loss account.
- 3.2.7. Investments where Principal / Interest remains overdue for more than 90 days are classified as Non-performing and Provision is made in line with the Guidelines of Reserve Bank of India from time to time.

3.3 Re-classification / Transfer between Categories:

Re-classification of Investments from one category to another is done in accordance with RBI guidelines and any such transfer is accounted for at the acquisition cost / book value / market value, whichever is lower, as at the date of transfer. Depreciation, if any, on such transfer is fully provided for.

- 3.4 The Bank lends under Tri Party Repo Dealing System (TREPS) facility. Any lending under this facility repayable beyond 15 days is classified as Advances (Short Term) Secured against Government and Other Approved Securities. Other lending repayable within 15 days is classified as “Money at Call and Short Notice”.

4. ADVANCES:

- 4.1 The classification of advances into Standard, Sub Standard, Doubtful and Loss Assets as well as provisioning on Standard Advances and Non-Performing Advances (NPA) is arrived at in accordance with the Income Recognition, Assets Classification and Provisioning Norms as prescribed by NABARD as under-

Sr. No.	Advances	Classification	Provision
1.	Performing Assets	<u>Standard Assets</u> <ul style="list-style-type: none"> Agriculture Non-Agriculture Housing Loan (Retail) Additional facilities sanctioned in Restructured Accounts 	0.25% 0.40% 0.75% 5.00%
2.	Non - Performing Assets (Revised as per RBI Master Circulars dated 01.10.2021, 01.11.2021 and Circular dated 12.11.2021)	<ul style="list-style-type: none"> Sub-standard Assets (From 91 Days to 12 Months) Doubtful Assets D1 – 13 Months to 24 Months D2 – 25 Months to 48 Months D3 – Above 48 Months Unsecured Portion Loss Assets 	10% 20% 30% 100% 100% 100%

Advances to DCCB's for agricultural and allied activities refinanced by NABARD are considered as direct advances as per NABARD's Inspection Report dated 4th October, 2013 and provided accordingly.

Certain advances classified as standard assets have been kept outstanding at nominal amounts to continue the charge on security in respect of facilities enjoyed by them with the Bank.

Advances backed by legally valid documentation are considered as secured.

Identification of NPA's is automated through the system except Investment and derivative exposure.

The Bank creates provisions against NPAs from time to time, as per RBI guidelines. Any excess held, if any, is out of prudence.

4.2 Recovery on account of Performing Assets is adjusted firstly towards interest and then to principal. Short Term Loan (Other than bullet repayment) is recovered monthly.

In case of institutional borrowers, EMI on Medium Term Loan and Long-Term Loan is recovered at quarterly, half yearly or yearly intervals as per sanction terms. Interest is debited at monthly intervals in all cases except for Agricultural loans where interest is charged half yearly. For retail borrowers the EMI is recovered on a monthly basis.

4.3 Recovery from Non-Performing Assets (NPA) :

4.3.1 NPA's where legal notice is served to the Borrower or where his assets are seized is appropriated in the following manner with effect from 24th September, 2020 :

Recovery Under Retail Banking		Recovery Under Sale of Fixed Assets		Recovery Under One Time Settlement (OTS) Scheme		Recovery Under Government Guarantee	
1	Expenses incurred on behalf of Borrower	1	Expenses incurred on behalf of Borrower	1	Expenses incurred on behalf of Borrower	1	Expenses incurred on behalf of Borrower
2	Interest :	2	Principal of Loan	2	Principal of Loan	2	Principal of Loan
2.1	Old Interest Receivable						
2.2	NPA Interest Receivable						
2.3	Noted Interest						
3	Principal of Loan (As per Age of Loan from old to new)	3	Interest :	3	Interest :	3	Interest :
		3.1	Old Interest Receivable	3.1	Old Interest Receivable	3.1	Old Interest Receivable
		3.2	NPA Interest Receivable	3.2	NPA Interest Receivable	3.2	NPA Interest Receivable
		3.3	Noted Interest	3.3	Noted Interest	3.3	Noted Interest

4.3.2 Recovery from sale of Goods of Pledge and Hypothecation Loan firstly towards Short Margin, Interest and Principal respectively.

4.3.3 Earnest Money Deposit (EMD) towards Other Receipts and in case of legal procedure towards Sundry Liability.

4.4 Prior to 31st March, 2006, interest on all advances was accounted and recognized on accrual basis.

Post 1st April, 2006 interest income on all advances is recognised on receipt basis. Interest on performing advances is debited to "Performing Interest Receivable" with a credit to "Performing Interest Suspense A/c". On actual receipt of Interest, amounts to that effect are reversed.

Interest on NPA is debited to "Non-Performing Interest Receivable" with a credit to "Non-Performing Interest Suspense A/c." On actual receipt of Interest, the Profit and Loss is credited and amounts to that extent are reversed.

For NPA where liquidation proceedings have commenced or where a case is lodged against the Borrower or after completion of 2 years of date of discontinuance of business operations whichever is earlier; interest accrual is ceased and entries passed in memorandum books of accounts maintained separately, as Noted Interest. These Memorandum entries form an integral part of the accounts of the Bank. Recoveries in Noted Interest, if any, is credited to Profit & Loss Account on receipt.

5. SHARE CAPITAL:

As per approval of the Registrar of Co-operative Societies vide letter dated 11th December, 2018 and the Bye-Laws, the Authorized Share Capital of the Bank is ₹ 1,000 Crores. This is excluding a provision to increase further by 25% towards Government Subscription. Amounts towards Membership are initially collected as Application Money and transferred to Capital only after Board approval.

6. RESERVE FUND AND OTHER RESERVES:

6.1 As per the requirement of The MCS Act, 1960 the Statutory Reserve Fund is bifurcated into 2 Categories viz.:

6.1.1 Statutory Reserve (at 25% of Net Profit),

6.1.2 Agriculture Credit Stabilisation Fund (at 15% of Net Profit).

6.2 Membership Entrance Fees, Dividend Payable remaining unclaimed over 3 years are taken directly to General Reserve Fund.

6.3 Surplus arising on revaluation of fixed assets over their book value is transferred to Revaluation Reserve.

6.4 Proposed apportionments from net profit to various reserves are accounted after approval in the Annual General Meeting.

7. CASH FLOW STATEMENT (AS-3) :

The Cash flows are reported using the indirect method whereby profit before tax is adjusted for effects of transactions of non-cash nature and deferrals or accruals of past or future cash receipts or payments. The cash flow from operating, investing and financing activities of the Bank are segregated based on available information.

Cash & Cash Equivalents :

Cash & Cash Equivalent includes Cash on hand, Balance with Banks, Money at Call & Short Notice and Deposits placed with banks with a maturity of less than 90 days.

8. REVENUE RECOGNITION (AS-9) :

Revenue is recognized to the extent that it is probable that the economic benefits will flow to the Bank and the revenue can be reliably measured. Items of income and expenditure are accounted for on accrual basis except the following items :

8.1 Interest income on advances is recognized on receipt.

8.1.1 Apportionment and consequential accounting of recoveries in NPA accounts is referred in Para 4.3 & 4.4 above.

8.1.2 Income from locker rent, Commission, interest on overdue bills, Interest on Income tax refunds, dividend income is accounted on receipt.

- 8.1.3 Income from processing fees is accounted after issuance of the sanction letter.
- 8.2 Realized gains on investments under HTM category is recognized in the Profit and Loss Account and subsequently appropriated to Capital Reserve (Securities) in accordance with RBI guidelines after netting off Income Tax and Appropriations to the Statutory Reserve. Loss on Sale is recognised in the Profit and Loss Account in the year of Sale.
- 8.3 In respect of securities in HTM & AFS categories of Investment where interest / principal is in arrears for more than 90 days and income is not recognized, an appropriate provision for the depreciation in the value of the investments is made, as per prudential norms applicable to non-performing investments. The depreciation / provision in respect of non-performing investment is not netted off against the appreciation in respect of performing investments and is disclosed separately.
- 8.4 Interest income on Treasury bills is accounted at quarterly intervals and correspondingly is disclosed in Profit & Loss Account under the heading income on Investment.
- 8.5 Interest on Foreign Currency CCIL Deposits (Security Guarantee Fund) is received at half yearly intervals by credit to USD Nostro and is booked at exchange rate prevalent on date of credit.
- 8.6 Brokerage, incentives, front-end fees etc. received on purchase of securities is reduced from the cost of respective investments.
- 8.7 Income tax refunds / demands are accounted on receipt of relevant assessment / appeal order.
- 8.8 Training expenses are accounted at gross and amount reimbursed by NABARD is disclosed as Indirect Income in line with the suggestion given by NABARD.

9. EXPENSES :

Expenses are provided for the period to which they pertain except in case of staff Insurance and Ex-gratia to staff which are charged to Profit and Loss on payment.

10. INTEREST ON MATURED FIXED DEPOSITS :

Interest on matured fixed deposits (MFD) where no renewal instructions are obtained from customers within 14 days from the date of maturity is provided at prevailing Savings Bank Deposit Rate.

11. FIXED ASSETS AND DEPRECIATION (AS-10) :

- 11.1 Fixed Assets, other than those that have been revalued, are carried at historical cost less depreciation accumulated thereon. Cost includes incidental stamp duty, registration charges and civil work in case of ownership premises, and in case of other fixed assets, amounts incurred to put the asset in a working condition. Assets are capitalised on final approval and payment.
- 11.2 Fixed assets which are fully depreciated but in use are carried in the books at ₹1/-.
- 11.3 Depreciation is provided on a Written Down Value (WDV) method except Computers (Hardware and Software) / Data processing Units which are on Straight Line Method (SLM), at the rates mentioned below from the period the Assets is accounted for in the system :

Assets	Rate of Depreciation (%)
Computer (Hardware & Software)	33.33%
Premises	10.00%
Furniture and Fixture	10.00%
Office Machinery (including Air-conditioner)	15.00%
Vehicles	15.00%

- 11.4 Assets purchased during the year are depreciated for the entire year if an asset is purchased and retained for 180 days or more and otherwise it is charged at 50% of the rate of depreciation as mentioned above except Motor Vehicles where full year depreciation is charged irrespective of the date of purchase.
- 11.5 Assets costing less than ₹ 15,000 are expensed out with effect from 15th July, 2020 as per approved policy.
- 11.6 AS-10 on Property, Plant and Equipment as applicable to non-corporate entities with effect from 1st April, 2017 requires depreciation to be charged systematically over the useful life of an asset on its original cost or the revalued amount. It further mandates the write back of excess depreciation on the revalued asset amount over the depreciation on the original asset cost through the General Reserves. (earlier permitted through the Profit and Loss account).

Subsequent to the revised AS – 10 depreciation for the period on revalued portion of fixed assets has been debited to Profit and Loss Accounts under head Depreciation on Fixed Assets @ 10% on Written Down Value (WDV) method and an equal amount is transferred from Revaluation Reserve to General Reserve Fund.

12. FOREIGN CURRENCY TRANSACTIONS (AS-11) :

- 12.1 Assets and Liabilities denominated in foreign currencies are valued at the year-end exchange rates notified by the Foreign Exchange Dealers' Association of India ('FEDAI') as per the guidelines issued by Reserve Bank of India ('RBI'). The resultant gains or losses, if any are recognized in the Profit and Loss Account under 'Profit on exchange transactions' (net).
- 12.2 Income and expenditure in foreign currencies are translated at the RBI reference rates prevailing on the date of the transaction.
- 12.3 Contingent Liabilities in currencies other than Indian Rupees on account of foreign exchange contracts, guarantees, acceptances, endorsements and other obligations except letters of credit denominated in foreign currencies are disclosed at closing rates of exchange notified by FEDAI.
- 12.4 Outstanding forward exchange contracts are valued at contracted rates.

13. EMPLOYEE BENEFITS (AS-15) :

13.1 Gratuity :

Retirement Benefit in the form of Gratuity is a Defined Benefit Plan. The Bank has a Gratuity Trust for its Employees. Gratuity is provided for, on the basis of actuarial valuation done by an independent actuary as at the year end, using the Projected Unit Credit Method in accordance with Accounting Standards - 15 (Revised) on Employee Benefit as issued by Institute of Chartered Accountants of India (ICAI). The Trust follows the following investment pattern mentioned in the Official Gazette of Government of India dated 2nd March, 2015 (GR No. 55).

Sr. No.	Investment Pattern	Percentage Amount to be Invested
1	Government Securities & Related Investments	Minimum 45 % and Up to 50 %
2	Debt Instruments & Related Investments	Minimum 35 % and Up to 45 %
3	Short-term Debt Instruments & Related Investments	Upto 5 %
4	Equities & Related Instruments	Minimum 5 % and Up to 15 %
5	Asset Backed, Trust Structured & Miscellaneous Investments	Up to 5 %

13.2 Compensated Absences (Leave Encashment) :

Employee Leave Benefit in the nature of encashment of Privilege and Sick Leaves is a defined benefit plan. Encashment of unavailed Sick Leave within a period of 3 years before retirement of an employee is allowed. Encashment of Privileged Leave is allowed as per the Bank's policy and agreement with Union. Casual leave is to be utilised during the year and not carried forward. Privilege leave and sick leave which are en-cashable are

provided for on the basis of actuarial valuations done by an independent actuary as at the year-end using the Projected Unit Credit Method in accordance with the guidelines on AS-15 (revised) on Employee Benefits as issued by ICAI.

13.3 Provident Fund Contribution :

The Bank contributes an amount equal to the employee's contribution on a monthly basis to The Maharashtra State Co-operative Bank's Staff Provident Fund formed by the Bank itself exempted under EPFO and administered by the "Trustees". The Bank has liability towards monthly contribution to Provident Fund. Cost of administering the fund and any loss caused to the Fund is borne by the Bank.

13.4 The Bank also makes the pension contribution of employees as per Employee's Pension Scheme, 1995 along with other statutory dues.

13.5 Interest on staff advances is booked based on the Agreement entered into between the Board and Staff Unions.

14. **SEGMENT REPORTING (AS-17) :**

In accordance with the guidelines issued by RBI, the Bank has adopted Segment reporting as under :

14.1 Treasury includes all Investment portfolio, profit / loss on sale of investments (Bonds and Government Securities). The expenses of this segment consist of interest expenses on funds borrowed from external sources as well as internal sources and depreciation / amortization of premium on Held to Maturity investments. Bank has internal parameters in place which are reviewed at half yearly intervals to calculate the internal fund transfer pricing.

14.2 Corporate / Wholesale Banking include interest received on loans given to Sugar / Spinning / Processing Industries, Marketing, District Central Co-operative Banks and Urban Co-operative Banks.

14.3 Retail Banking includes interest received on loans given to Individuals / small borrowers.

14.4 Other Banking Operations include all other operations not covered under Treasury operations, Corporate / Wholesale Banking and Retail Banking.

15. **LEASES (AS-19) :**

Leases where the lessor effectively retains substantially all the risks and benefits of ownership of the leased asset are classified as Operating Leases. Operating Lease payments are recognized as an expense in the Profit and Loss Account during the year as per lease agreement.

Wherever leases have expired and rent negotiations for further periods are in process, provision is made based on the amount of rent paid in the month of expiry of the lease agreement. Adjustments if any are accounted on the date of finalization of actual lease rent/ signing of lease agreement.

16. **EARNING PER SHARE (AS-20) :**

Basic Earnings per Share is calculated by dividing the net profit for the period by weighted average number of equity shares outstanding during the year. The weighted average numbers of equity shares are calculated on monthly basis.

17. **CONSOLIDATED FINANCIAL STATEMENTS (AS-21) :**

Since Bank does not have any subsidiaries companies / Co-operative societies, the Accounting Standard - 21 (AS-21) regarding consolidated financial statements is not applicable to the Bank.

18. **INCOME TAX (AS-22) :**

18.1 Income Tax expense comprises of Current Tax and Deferred Tax. Current Tax is provided for and Deferred Tax is accounted for in accordance with the applicable provisions of the Income Tax Act, 1961 and Rules framed there under read with Accounting Standard 22 issued by ICAI.

18.2 Provision for Current Tax is made on the basis of estimated taxable income for the year arrived at as per the provisions of income tax law and applicable Income Computation and Disclosure Standards (ICDS) issued by CBDT. Due consideration is given to TDS & Advance Tax payments while arriving at tax provision.

- 18.3 Deferred Tax is recognised on account of timing differences between the book profits and the taxable profits. The tax effect of timing differences between the book profits and taxable profits measured, using the tax rates and tax laws that have been enacted or substantially enacted at the Balance Sheet date, are reflected through Deferred Tax Asset (DTA) / Deferred Tax Liability (DTL).
- 18.4 Deferred Tax Asset (DTA) is recognised only to the extent there is virtual certainty that sufficient future taxable income will be available against which such deferred tax assets can be realized.

19. INTANGIBLE ASSETS (AS-26) :

Intangible Assets consist of Computer Software which are amortised equally over a period of 3 financial years.

20. IMPAIRMENT OF ASSETS (AS-28) :

The Bank assesses at each balance sheet date whether there is any indication that an asset may be impaired and ultimately provides for impairment loss, if any, in the Profit and Loss Account.

21. PROVISIONS, CONTINGENT LIABILITIES AND CONTINGENT ASSETS (AS-29) :

In accordance with AS-29, Provisions, contingent liabilities and contingent assets, the Bank recognises provisions when it has a present obligation as a result of past event, where it is probable that an outflow of resources embodying economic benefit to settle the obligation will be required and a reliable estimate can be made of such an obligation.

Provisions are determined based on management estimate required to settle the obligation at the Balance Sheet date, supplemented by experience of similar transactions. These are reviewed at each Balance Sheet date and adjusted to reflect the current management estimates.

Contingent Liabilities of the Bank are in respect of guarantees, acceptances, letters of credit with customers under approved limits and liability thereon is dependent upon terms of contractual obligations, development and raising of demand by the concerned parties. It also includes pending legal cases, tax demand, claims not acknowledged as debt and Deposit Education & Awareness Fund (DEAF). These amounts are partly collateralised by margins / guarantees / secured charges.

A disclosure of Contingent Liability is made when there is :

A possible obligation, arising from a past event(s), the existence of which will be confirmed by occurrence or non-occurrence of one or more uncertain future events not within the control of the Bank or

A present obligation arising from past events but is not recognized as it is not probable that an outflow of resources embodying economic benefits will be required to settle the obligation or a reliable estimate of the amount of obligation cannot be made.

When there is possible obligation or a present obligation in respect of which the likelihood of outflow of resources is remote, no provision or disclosure is made.

Frivolous claims made against the Bank are not recognized as a Contingent Liability and not disclosed in the financial statements.

Contingent assets are neither recognized nor disclosed in the Financial Statements.

22. Depositor Education and Awareness Fund (DEAF) :

All amounts outstanding in respect of liability accounts standing in credit in any account by whatever name called and remaining unclaimed for a period for more than 10 years, are transferred to DEAF account in accordance with guidelines of the RBI.

23. Other Policies :

- 23.1 Unclaimed pay orders / demand drafts after expiry of 3 months are transferred from "Bills Payable" to "Others" under the head "Other Liabilities".
- 23.2 Salaries & other allowances of Bank Staff on deputation with DCCB's are paid directly by the DCCB's concerned and there is no debit to the Profit & Loss account on this account. Gratuity of such employee is reimbursed by the

DCCB's to the Bank and is netted off from the concerned expense head. Salaries of the officials entrusted with managing pledge account of private sugar mills are recovered from the borrowers concern.

- 23.3 Bank has taken a Staff Group Mediclaim policy from the ICICI Lombard General Insurance Co. Ltd. The policy premium is paid equally from the staff salary and by the Bank respectively.
- 23.4 Deposits to Service Providers are accounted at Cost and classified in Other Assets.
- 23.5 Stock of Stationery is valued at cost. Stationery not in use is expensed off.
- 23.6 As per consistent practice, recoveries pending for appropriation are credited to the concerned account after closure of litigation and necessary documentation, with due management approval.

SCHEDULE NO. 19: -

NOTES FORMING PARTS OF THE ACCOUNTS :

1. PRIOR PERIOD ITEMS (AS-5) :

There are no items of material significance in the prior period of accounting requiring a separate disclosure.

2. FIXED ASSETS AND DEPRECIATION (AS-10) :

Certain Fixed Assets had been revalued by the Bank as on 31st March, 2008 as per revaluation by a Government Approved Valuer by ₹ 30690.00 lakh. During the year 2009-10 these Fixed Assets were again revalued by a Government Approved Valuer by ₹ 11618.00 lakh and accordingly the increase was credited to Revaluation Reserve in that year. To give effect to revised AS- 10, Depreciation of ₹ 898.94 lakh @ 10% p. a. on Written Down Value (WDV) method for the period on the revalued portion of fixed assets has been debited to Profit and Loss Accounts – Depreciation on fixed assets and equal amount transferred from Revaluation Reserve to General Reserve Fund. Fixed Assets include addition and deletion of ₹ Nil (PY ₹ 22.24 lakh) on account of transfer of Assets from books of account of Regional Office to Branch.

3. THE EFFECTS OF CHANGES IN FOREIGN EXCHANGE RATES (AS-11) :

The Bank had re-valued all the outstanding Open Foreign Currency Position and all the outstanding Forward as well as Spots Exchange Contracts, as per FEDAI rates as on the date of Balance Sheet and net exchange profit / (loss) of ₹ 58.91 lakh (PY ₹ 162.83 lakh), representing net effect of realised and revalued exchange earnings is credited to profit and loss account in accordance with AS -11 issued by ICAI.

4. Disclosure under (AS-15) : “Employee Benefits” - Provident Fund :

(₹ in Lakh)

Sr. No.	Particulars	Provident Fund	
		31 st March, 2024	31 st March, 2023
4.1	Employment and Retirement Benefits		
	Post-Employment Benefits		
4.1.1	Bank's contribution to Provident Fund debited to Profit and Loss Account	847.31	1355.25
4.1.2	Bank's contribution to Gratuity Fund debited to Profit and Loss Account	315.71	388.08

5. Disclosure under AS - 15 “Employee Benefits” - Gratuity :

The following table sets out the status of the Gratuity Plan as required under AS 15. Reconciliation of opening and closing balances of the present value of the defined benefit obligation:

(₹ in Lakh)

Sr. No.	Particulars	Gratuity Funded	
		31 st March, 2024	31 st March, 2023
5.1	Principal Actuarial Assumptions as at the date of balance date:		
	Interest/ Discount Rate	7.12% p.a.	7.29% p.a.
	Rate of increase in compensation	5.25% p.a.	5.25% p.a.
	Expected Return on Plan Assets	7.12% p.a.	7.29% p.a.
5.2	Changes in present value of obligations		
	Present value obligation at beginning of period	10301.14	11376.02
	Interest cost	700.83	665.78
	Current service cost	265.73	306.53
	Benefits Paid	(2268.50)	(1905.38)
	Actuarial (Gain) / Loss on obligation	(12.35)	(141.80)
	Present value obligation at end of period	8986.85	10301.14
5.3	Changes in Fair Value of Plan Assets		
	Fair Value of Plan Assets at the beginning	9910.40	10681.69
	Adjustment to Opening Fund	-	-
	Expected return on plan assets	722.47	654.79
	Contributions	-	-
	Benefits paid	(2268.50)	(1905.38)
	Actuarial Gain/ (Loss) on plan assets	-	-
	Fair value of plan assets at end of the year	9691.74	9910.40
5.4	Fair Value of Plan Assets		
	Fair value of plan assets at the beginning of the period	9910.40	10681.69
	Adjustment to Opening Fair Value of Plan Assets	-	-
	Actual Return on Plan Assets	722.47	654.79
	Contributions	-	-
	Benefits Paid	(2268.50)	(1905.38)
	Fair Value of Plan Assets at the end of the period	9691.74	9910.40
	Funded Status	704.89	(390.74)
	Excess of Actual over estimated return on Plan Assets	-	-
5.5	Actuarial Gain / (Loss) Recognized		
	Actuarial Gain / (Loss) for the period (Obligation)	(12.35)	(141.80)
	Actuarial Gain / (Loss) for the period (Plan Assets)	-	-
	Total Gain / (Loss) for the period	(12.35)	(141.80)
	Actuarial Gain / (Loss) recognized for the period	(12.35)	(141.80)
	Unrecognized Actuarial Gain / (Loss) at the end of the period	-	-

Sr. No.	Particulars	Gratuity Funded	
		31 st March, 2024	31 st March, 2023
5.6	The amounts to be recognized in the Balance Sheet		
	Present value of obligation as at the end of the year	8986.85	10301.14
	Present Value of plan assets as at the end of the year	9691.74	9910.40
	Funded Status	704.89	(390.74)
	Net Asset / (Liability) in balance sheet	704.89	(390.74)
5.7	Expenses Recognized in the statement of Profit and Loss		
	Current service cost	265.73	306.53
	Interest cost	700.83	665.78
	Expected return on plan assets	(722.47)	(654.79)
	Net Actuarial (Gain)/ Loss recognized in the year	(1339.73)	(621.11)
	Expenses / (Gain) recognized in statement of Profit and Loss	(1095.64)	(303.58)
5.8	Movements in the Liability recognized in Balance Sheet		
	Opening Net Liability	390.74	694.33
	Adjustment to Opening Fair Value of Plan Assets	-	-
	Expenses as above	(1095.654)	(303.58)
	Contribution paid	-	-
	Closing Net Liability	(704.89)	390.74
5.9	A) Experience Analysis - Liabilities:		
	Actuarial (Gain) / Loss due to change in bases	31.15	(276.12)
	Experience (Gain) / Loss due to change in Experience	(43.51)	134.32
	Total	(12.35)	(141.80)
	B) Experience Analysis - Plan Assets:		
	Experience (Gain) / Loss due to change in Plan Assets	-	-

6. Disclosure under AS - 15 "Employee Benefits" - Leave Encashment :

(₹ in Lakh)

Sr. No.	Particulars	Leave Encashment	
		31 st March, 2024	31 st March, 2023
6.1	Principal Actuarial Assumptions as at the date of balance date:		
	Interest/ Discount Rate	7.12%	7.29%
	Rate of increase in compensation	5.25%	5.25%
6.2	Changes in present value of obligations		
	Present value obligation at beginning of period	7192.79	7932.85
	Interest cost	504.64	477.40
	Current service cost	622.70	686.76

Sr. No.	Particulars	Leave Encashment	
		31 st March, 2024	31 st March, 2023
	Benefit Paid / Payable	(1905.94)	(1950.23)
	Actuarial (Gain) / Loss on obligations	(138.34)	46.02
	Present value obligation at end of period	6275.86	7192.79
6.3	Reconciliation of opening and closing balance of present value of plan assets		
	Fair value of plan assets at beginning of year	-	-
	Adjustment to Opening Fund	-	-
	Expected return on plan assets	-	-
	Contributions	1905.94	1950.23
	Benefits paid	(1905.94)	(1950.23)
	Actuarial Gain / (Loss) on plan assets	-	-
	Fair value of plan assets at end of the year	-	-
6.4	Fair Value of Plan Assets		
	Fair value of plan assets at the beginning of the period	-	-
	Adjustment to Opening Fair Value of Plan Assets	-	-
	Actual Return on Plan Assets	-	-
	Contributions	1905.94	1950.23
	Benefits Paid	(1905.94)	(1950.23)
	Fair Value of Plan Assets at the end of the period	-	-
	Funded Status	(6275.86)	(7192.79)
	Excess of Actual over estimated return on Plan Assets	-	-
6.5	Actuarial Gain / (Loss) Recognized		
	Actuarial Gain / (Loss) for the period (Obligation)	(138.34)	46.02
	Actuarial Gain / (Loss) for the period (Plan Assets)	-	-
	Total Gain / (Loss) for the period	(138.34)	46.02
	Actuarial Gain / (Loss) recognized for the period	(138.34)	46.02
	Unrecognized Actuarial Gain / (Loss) at the end of the period	-	-
6.6	The Amounts to be recognized in the Balance Sheet		
	Present value of obligation as at the end of the year	6275.86	7192.79
	Present value of plan assets as at the end of the year	-	-
	Funded Status	(6275.86)	(7192.79)
	Net Asset / (Liability) in balance sheet	(6275.86)	(7192.79)
6.7	Expenses recognized in the statement of Profit and Loss		
	Current service cost	622.70	686.76
	Interest cost	504.64	477.40

Sr. No.	Particulars	Leave Encashment	
		31 st March, 2024	31 st March, 2023
	Expected return on plan assets	-	-
	Net Actuarial (Gain)/ Loss recognized in the year	(138.34)	46.02
	Expenses recognized in statement of Profit and Loss	989.00	1210.18
6.8	Movements in the Liability recognized in Balance Sheet		
	Opening Net Liability	7192.79	7932.85
	Adjustment to Opening Fair Value of Plan Assets	-	-
	Expenses as above	989.00	1210.18
	Contribution paid	(1905.94)	(1950.23)
	Closing Net Liability	6275.86	7192.79
6.9	A) Experience Analysis - Liabilities:		
	Actuarial (Gain) / Loss due to change in bases	26.23	(233.42)
	Experience (Gain) / Loss due to change in Experience	(164.57)	279.44
	Total	(138.34)	46.02
	B) Experience Analysis - Plan Assets:		
	Experience (Gain) / Loss due to change in Plan Assets	-	-

7. Disclosure under AS - 17 on "Segment Reporting" :

Information about Primary Business Segments :

(₹ in Crore)

Business Segments	Treasury		Corporate / Wholesale Banking		Retail Banking		Total	
	31.03. 2023	31.03. 2024	31.03. 2023	31.03. 2024	31.03. 2023	31.03. 2024	31.03. 2023	31.03. 2024
Revenue	504.33	588.77	1899.35	2302.63	39.88	48.99	2443.56	2940.39
Expenses	405.37	442.69	1225.25	1668.95	30.78	39.96	1661.40	2151.60
Result	98.96	146.08	674.10	633.68	9.10	9.03	782.16	788.79
Unallocated expenses	-	-	-	-	-	-	-	-
Operating profit	98.96	146.08	674.10	633.68	9.10	9.03	782.16	788.79
Income Tax	-	-	-	-	-	-	172.84	173.76
Extraordinary profit/ loss	-	-	-	-	-	-	-	-
Net Profit*	98.98	146.08	674.10	633.68	9.10	9.03	609.32	615.03
Other Information								
Segment assets	9989.81	11149.36	28031.13	35483.16	551.64	580.46	38572.58	47212.98

Business Segments	Treasury		Corporate / Wholesale Banking		Retail Banking		Total	
	31.03. 2023	31.03. 2024	31.03. 2023	31.03. 2024	31.03. 2023	31.03. 2024	31.03. 2023	31.03. 2024
Unallocated assets	-	-	-	-	-	-	-	-
Total assets	9989.81	11149.36	28031.13	35483.16	551.64	580.46	38572.58	47212.98
Segment liabilities	9989.81	11149.36	24152.57	30865.52	551.64	580.46	34694.02	42595.34
Unallocated liabilities	-	-	-	-	-	-	-	-
Shareholders Funds	-	-	-	-	-	-	3878.56	4617.64
Total liabilities	9989.81	11149.36	24152.57	30865.52	551.64	580.46	38572.58	47212.98

- 7.1 Treasury profit of ₹ 14607.87 lakh (PY profit of ₹ 9895.75 lakh.) includes provision of Investment Depreciation Reserve of ₹ Nil (PY provision of ₹ 6345.62 lakh.).
- 7.2 The segment expenses of ₹ 44269.15 lakh (PY ₹ 40536.91 lakh) of treasury include Interest paid to Head Office by Treasury amounting to ₹ 40425.94 lakh (PY ₹ 31025.25 lakh) as per calculations based on internal transfer pricing & funding mechanism of the Bank.

8. Disclosure under AS - 18 on “Related Party Transactions”:

Names of the related parties and their relationship with the Bank under Accounting Standard (AS-18) issued by the Institute of Chartered Accountants of India (ICAI):

- A. Subsidiaries : NIL
- B. Associates : NIL
- C. Key Management Personnel :

Name	Designation
Mr. Vidyadhar V. Anaskar	Administrator (From 5 th June, 2018) Member, Board of Administrators (From 1 st July 2017 to 4 th June, 2018)
Mr. Dilip N. Dighe	Managing Director (From 1 st July, 2023) Managing Director (In Charge) (From 3 rd February, 2023 to 30 th June, 2023)

There being only One Managing Director at any point of time during the Financial year 2023-2024, in terms of RBI Circular dated 29th March, 2003, he being a single party coming under that category, no further details thereon are required to be disclosed and hence not stated.

- D. Disclosure of transactions with related parties as required by AS-18 are as under :

(₹ in Actual)

Sr. No.	Name	Relationship	Nature of Transaction	Transaction Amount FY 2023-24	Outstanding as on 31 st March, 2024
1)	Mr. Vidyadhar V. Anaskar	Administrator	Honorarium payment	63,91,613.00	Nil
2)	Mr. Dilip N. Dighe	Managing Director	Salaries & Allowances Professional Fees	24,86,576.45 4,13,746.00	Nil

9. Disclosure under AS - 19 "Leases":

The Bank has entered into cancellable operating leases for the properties of some branches and some regional offices the disclosures under AS 19 on 'Leases' issued by ICAI are as follows:

Lease payments of ₹ 341.73 lakh (PY ₹ 308.35 lakh) have been recognised in the Statement of Profit and Loss for the year being minimum lease payments.

9.1 The lease agreements entered into pertain to use of premises at the branches. The lease agreements do not have any undue restrictive or onerous clauses other than those normally prevalent in similar agreements regarding use of assets, lease escalations, renewals and a restriction on sub-leases.

9.2 Particulars of Lease Rent Payable :

(₹ in Lakh)

Particulars	MARCH 31, 2024	MARCH 31, 2023
Future Lease Rental payable as at the end of the year:		
- Not later than one year	325.51	264.84
- Later than one year and not later than five years	1060.98	970.02
- Later than five years	516.57	601.57
Total of minimum lease payments recognized in the profit and loss account for the year.	341.73	308.35
Total of future minimum sub-lease payment expected to be received under non-cancellable sub-lease.	NIL	NIL
Sub-lease payments recognized in the profit and loss account for the year.	NIL	NIL

Note: Bank has 35 premises on lease for different periods on which monthly lease rent is paid at the beginning of each month. Out of 35 premises, rent agreements for 9 premises are pending for renewal.

In case of following 5 premises, Bank has made entire lease payments in advance.

Sr. No.	PARTICULAR	PERIOD	REMARKS
1	Plot No.88, Sector-17, Vashi, Navi Mumbai (Administrative Office Building)	60 Years (from 29.3.1982)	Lease premium of plot No. 88, ₹ 19,97,124 paid in advance for 60 years.
2	Plot No.3, Sector-E, CIDCO Nasik (RO NASIK Building)	90 years (from 20.01.1987)	Lease premium of Plot No. 3, ₹ 3,52,275 paid in advance for 90 years.
3	Plot No.10, Town Centre, CIDCO, Aurangabad (RO Aurangabad Building)	90 years (from 01.06.1989)	Lease premium of Plot No.10, ₹ 22,99,500 paid in advance for 90 years.
4	G-1, Central Facility Building, Turbhe, Navi Mumbai (Extension Counter, Vashi)	60 years (from 19.03.2007) (sub-lease)	Lease premium of G-1, ₹ 1,60,20,000 paid in advance for 60 years.
5	Gala No. 199, 200, 201, 210, 211, 212 Golani Market, Jalgaon	27 years (from 17.06.2017)	Lease premium of six, ₹ 19,75,816 paid in advance for 27 years.

10. Earnings Per Share (EPS) (AS-20) :

	Particulars	31 March, 2024	31 March, 2023
A	Net Profit after Tax (₹ in lakh)	61503.04	60931.88
B	No. of Equity Shares of ₹1000/- each	5907459	5483080
C	Weighted Avg. no. of Shares	5569014	5401291
D	Earnings Per Share (₹) [A/C]	1104.38	1128.10

11. Accounting for Taxes on Income (AS-22) :

11.1 Disclosure of major components of DTA (net) is as under:

(₹ in Lakh)

Sr. No.	Particulars	AS AT 31 March, 2023	DURING THE YEAR 2023-2024	AS AT 31 March, 2024
A	DTL ON ACCOUNT OF			
a)	Depreciation	0.00	0.00	0.00
b)	Bad and Doubtful Reserve	0.00	0.00	0.00
c)	VRS Provision	0.00	0.00	0.00
d)	Provision for Special Reserve u/s 36(1)(viii)	6088.72	2172.15	8260.87
	Total A	6088.72	2172.15	8260.87
B	DTA ON ACCOUNT OF			
a)	Depreciation	88.74	-4.58	84.16
b)	Bad and Doubtful Reserve	42325.53	0.00	42325.53
c)	VRS Provision	68.67	-103.73	-35.06
d)	Leave encashment Provision	1810.43	-230.79	1579.63
e)	Provision for claims	64.53	5.45	69.98
f)	Provision for other assets	2718.36	125.85	2844.21
	Total B	47076.26	-207.81	46868.45
	NET DEFERRED TAX ASSETS (B-A)	40987.54	-2379.96	38607.57

12. Impairment of Assets (AS-28) :

The Bank has ascertained that there is no material impairment of any of its assets and as such no provision under Accounting Standard 28 issued by The Institute of Chartered Accountants of India (ICAI) is required.

13. Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets (AS-29) :

Contingent liabilities on account of Bank Guarantees, Letter of Credit, Forward Contract and Bills under Import Letter of Credits and others, are detailed in Schedule 12.

Bank has sought necessary legal opinions in case of court litigations. Where there are sufficient merits in all the cases. The Bank expects no adverse orders in respects of these litigations causing any monetary impact and hence no provisioning is considered necessary. Bank is contesting income tax cases for / against it in appeal at various levels. Bank has obtained necessary opinions from Independent Tax Consultants that most likely there will be no liabilities / demands to be paid in this regard. Bank has favourable past judgements substantiating their view. Consequentially no provision is considered necessary.

As of date provision of ₹ 11300.00 lakh (PY ₹ 10800.00 lakh) is being held in the Bank books. Out of this amount of ₹ 5.21

lakh has been earmarked against Bank Guarantees of NPA account and ₹ 5500.00 lakh has been earmarked against pending income tax & legal cases as per recommendation of NABARD in IR of FY 2020-21. In FY 2023-24 provision of ₹ 500.00 lakh (PY ₹ 5000.00 lakh) has been made.

Items under claims not acknowledged as debts represent customer claims arising in fraud cases in accordance with the Banks accounting policy and AS 29 the Bank has revived and classified these items amounting to ₹ 205.26 lakh in 18 cases (PY ₹ 196.44 lakh for 17 cases). Bank has made provision against this of ₹ 205.26 lakh in 18 cases (PY ₹ 196.44 lakh for 17 cases) under Provision for Sundry Debtors and Other under Schedule No. 5 Other Liabilities & Provisions.

During FY 2020-21 Bank had filed a fraud case against Raigaon Sugar and Power Limited, CBD Belapur for ₹ 3466.34 lakh on 2nd September, 2020 for diversion of fund. Bank had filed complaint with EOW on 3rd December, 2020 and with Co-operative court, u/s 91 of MCS Act on 24th December, 2020 and u/s 138 of NI Act on 20th October, 2021 respectively. Raigaon sugar and Power Ltd. was not ready to give possession of property so Bank had started the procedure under SARFAESI Act. As per EOW letter dated 11th July, 2022 informed to the Bank that this incidence is not in the nature of fraud and after seeking approval from NABARD, the Bank has removed this fraud case from NABARD ENSURE portal. Bank has already made a provision for ₹ 3466.34 lakh in the FY 2023-24 under Bad and Doubtful Debt Reserve. Raigaon Sugar and Power Limited participated under One Time Settlement Scheme – 2021 and paid ₹ 350.00 lakh an 10% share as per scheme.

Bhima Takali SSK Ltd., Solapur had sold sugar stock during the period from 1st January, 2022 to 31st March, 2022 without Bank's permission. The Bank had filed complaint to Mohol, police station on 4th March, 2022. Bank had reported this fraud on NABARD ENSURE portal on 28th April, 2022. Bank has made provision for ₹ 2877.70 lakh under Bad and Doubtful Debt Reserve.

Utech Sugar Ltd., Malkapur Dist. Ahmednagar had fire at their factory premises on 25th April, 2020. Accordingly the Company has lodged claim with New India Assurance Company for the loss incurred due to fire. However New India Assurance Co. had rejected the claim made by Company after it was inferred by the insurance company that the said claim made by the Company is with the intension of deceiving the Insurance Co. Bank has reported this fraud on NABARD ENSURE portal on 4th August, 2022. Utech Sugar Ltd., had participated in Banks Compromise Settlement Scheme 2022. Bank has made provision for ₹ 6397.08 lakh in the FY 2022-23 under Bad and Doubtful Debt Reserve.

From the previous financial year, the Bank has entered into forward contracts on behalf of its customers and into currency swap deals. Necessary accounting and valuation of these contracts is done as per current applicable guidelines. Outstanding as at 31st March, 2024 ₹ 13256.65 lakh (PY ₹ 37337.29 lakh).

14. Goods and Services Tax :

Goods and Services Tax (GST) has been implemented w.e.f. 1st July, 2017. GST collected is accounted on liability side as GST output liability and GST paid to Vendor (GST input credit) is accounted on Expenditure side in Profit and Loss account. After matching GST input credit with GSTR 2B, eligible GST input credit is transferred to GST input tax credit account on Asset side and then setoff is claimed against GST output liability. Remaining Input Tax Credit on expenses which is not allowable as per GST Law is expensed out.

In case of fixed assets, Input Tax Credit of GST is capitalised.

There are NIL pending GST demands as at 31st March, 2024.

15. Disclosure as per RBI Master Directions on Financial Statements - Presentation and Disclosures (As per DOR. ACC. REC. No. 45/21.04.018/2021-22 dated 30th August, 2022) (Updated as on 1st April, 2024) :

15.1 Regulatory Capital

(Amount ₹ in Crore)

Sr. No.	Particulars	31 March, 2024	31 March, 2023
a)	Composition of Regulatory Capital		
i)	Common Equity Tier 1 capital (CET 1)* / Paid up share capital and reserves@ (net of deductions, if any)	4327.39	3588.31

Sr. No.	Particulars	31 March, 2024	31 March, 2023
ii)	Additional Tier 1 capital*/ Other Tier 1 capital@	0.00	0.00
iii)	Tier 1 capital (i + ii)	4327.39	3588.31
iv)	Tier 2 capital	433.30	425.60
v)	Total capital (Tier 1 + Tier 2)	4760.69	4013.91
vi)	Total Risk Weighted Assets (RWAs)	29143.24	22246.80
vii)	CET 1 Ratio (CET 1 as a percentage of RWAs)* / Paid-up share capital and reserves as percentage of RWAs@	16.34%	16.13%
viii)	Tier 1 Ratio (Tier 1 capital as a percentage of RWAs)	14.85%	16.13%
ix)	Tier 2 Ratio (Tier 2 capital as a percentage of RWAs)	1.49%	1.91%
x)	Capital to Risk Weighted Assets Ratio (CRAR) (Total Capital as a percentage of RWAs)	16.34%	18.04%
xi)	Percentage of the shareholding		
	a) Government of India	0.00	0.00
	b) State Government	0.00	0.00
xii)	Amount of paid-up equity capital raised during the year	42.44	3.95
xiii)	Amount of Tier 2 capital raised during the year of which :	7.69	28.18
	a) Perpetual Cumulative Preference Shares	0.00	0.00
	b) Redeemable Non-Cumulative Preference Shares	0.00	0.00
b)	Draw down from Reserves	There has not been any draw down from Reserves	There has not been any draw down from Reserves

15.2 Asset liability management :

Maturity pattern of certain items of assets and liabilities as at 31st March, 2024:

(Amount ₹ in Crore)

Maturity	Deposits	Advances	Investments	Borrowings	Foreign Currency assets	Foreign Currency liabilities
1 to 14 Days	3638.19	1437.03	1830.63	0	1.39	0
15 to 28 Days	3251.71	1171.93	1085.31	0	0	0
28 days to 3 Months	1917.56	2735.45	645.16	2055.94	0	0
Over 3 months & upto 6 months	3582.75	4375.64	644.89	2205.38	0	0
Over 6 months & up to 1 year	6152.78	12410.48	1107.5	5255.19	0	0
Over 1 year & up to 3 years	5008.93	4490.21	1584.82	3177.64	0	0
Over 3 years & up to 5 years	26.33	2683.62	54.62	1764.99	0	0
Over 5 years	4.67	1323.71	0.95	3.53	41.7	0
Total	23582.92	30628.07	6953.88	14462.67	43.09	0

15.3 Investments :

15.3.1 Composition of Investment Portfolio :

(Amount ₹ in Crore)

	Investments in Current Year 31 March, 2024					
	Government Securities	Other Approved Securities	Shares	Bonds of PSUs	Others	Total Investments
Permanent						
Gross	3227.88	0.00	0.00	0.00	0.00	3227.88
Less : Provision for non-performing investments (NPI)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Net	3227.88	0.00	0.00	0.00	0.00	3227.88
Current						
Gross	3676.01	0.00	0.11	49.88	0.00	3726.00
Less : Provision for Depreciation & NPI	76.92	0.00	0.00	0.95	0.00	77.87
Net	3599.09	0.00	0.11	48.93	0.00	3648.13
Total Investments	6903.89	0.00	0.11	49.88	0.00	6953.88
Less: Provision for non-performing investments	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Less: Provision for Depreciation & NPI	76.92	0.00	0.00	0.95	0.00	77.87
Net	6826.97	0.00	0.11	48.93	0.00	6876.01

(Amount ₹ in Crore)

	Investments in Previous Year 31 March, 2023					
	Government Securities	Other Approved Securities	Shares	Bonds of PSUs	Others	Total Investments
Permanent						
Gross	3088.30	0.00	0.00	0.00	0.00	3088.30
Less : Provision for non-performing investments (NPI)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Net	3088.30	0.00	0.00	0.00	0.00	3088.30
Current						
Gross	2853.99	0.00	0.11	56.18	0.00	2910.28
Less : Provision for Depreciation & NPI	104.91	0.00	0.00	1.97	0.00	106.88
Net	2749.08	0.00	0.11	54.21	0.00	2803.40
Total Investments	5942.29	0.00	0.11	56.18	0.00	5998.58
Less: Provision for non-performing investments	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

	Investments in Previous Year 31 March, 2023					Total Investments
	Government Securities	Other Approved Securities	Shares	Bonds of PSUs	Others	
Less: Provision for Depreciation &NPI	104.91	0.00	0.00	1.57	0.00	106.88
Net	5837.38	0.00	0.11	54.21	0.00	5891.70

15.3.2 Movement of Provisions for Depreciation and Investment Fluctuation Reserve : (Amount ₹ in Crore)

Particulars	Current Year	Previous Year
i) Movement of provisions held towards depreciation on investments :		
a) Opening balance	106.88	43.42
b) Add: Provisions made during the year	13.81	89.31
c) Less: Write off / write back of excess provisions during the year	42.82	25.86
d) Closing balance	77.87	106.88
ii) Movement of Investment Fluctuation Reserve :		
a) Opening balance	290.25	257.25
b) Add: Amount transferred during the year	0.00	95.00
c) Less: Drawdown	0.00	62.00
d) Closing balance	290.25	290.25
iii) Closing balance in IFR as a percentage of closing balance of investments 12 in AFS and HFT/Current category	7.79%	9.97%

15.3.3 Sale and transfers to / from HTM category / Permanent category

During the FY 2023-24 there are no sales and transfers of securities to / from HTM category which exceeds 5 per cent of the book value of investments held in HTM category at the beginning of the year, except one time transfer of securities to / from HTM category with the approval of Hon. Administrator meeting dated 19th April, 2023 at the beginning of the year which is as under :

The Bank has shifted securities (one-time) of ₹ 29861.81 lakh (PY ₹ 28654.00 lakh) (Book Value) from permanent category to current category and ₹ Nil (PY ₹ Nil) (Book Value) from current category to permanent category as post facto approved in the Hon. Administrator meeting dated 19th April, 2023. As per Financial Benchmark India Private Ltd. (FBIL) rate as on 2nd April, 2023 there was no shifting loss on the securities shifted by Bank as on 3rd April, 2023.

15.3.4 Non-SLR Investment Portfolio

i) Non-performing non-SLR investments

(Amount ₹ in Crore)

Sr. No.	Particulars	Current Year	Previous Year
a)	Opening balance	0.00	0.05
b)	Additions during the year since 1 st April	0.00	0.00
c)	Reductions during the above period	0.00	0.05
d)	Closing balance	0.00	0.00
e)	Total provisions held	0.00	0.00

ii) Issuer composition of non-SLR investments

(Amount ₹ in Crore)

Sr. No.	Issuer	Amount		Extent of Private Placement		Extent of 'Below Investment Grade' Securities		Extent of 'Unrated' Securities		Extent of 'Unlisted' Securities	
		Current year	Previous year	Current year	Previous year	Current year	Previous year	Current year	Previous year	Current year	Previous year
1	2	3		4		5		6		7	
a)	PSUs	0.00	6.30	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	6.30
b)	FIs	49.88	49.88	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	49.88	49.88
c)	Banks	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
d)	Private Corporates	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
e)	Subsidiaries / Joint Ventures	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
f)	Others	0.11	0.11	0.00	0.00	0.00	0.00	0.11	0.11	0.11	0.11
g)	Provision held towards depreciation	0.95	1.97	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	Total	48.93	54.21	0.00	0.00	0.00	0.00	0.11	0.11	49.99	49.99

15.3.5 Repo transactions (in face value terms)

Details of Repo transactions during the year ended 31st March, 2024

(Amount ₹ in Crore)

	Minimum outstanding during the year	Maximum outstanding during the year	Daily average outstanding during the year	Outstanding as on March 31
i) Securities sold under repo				
a) Government securities	0.94	582.38	22.06	0.00
b) Corporate debt securities	0.00	0.00	0.00	0.00
c) Any other securities	0.00	0.00	0.00	0.00
ii) Securities purchased under reverse repo				
a) Government securities	57.98	1553.94	37.00	0.00
b) Corporate debt securities	0.00	0.00	0.00	0.00
c) Any other securities	0.00	0.00	0.00	0.00

Details of Repo transactions during the year ended 31st March, 2023

(Amount ₹ in Crore)

	Minimum outstanding during the year	Maximum outstanding during the year	Daily average outstanding during the year	Outstanding as on March 31
i) Securities sold under repo				
a) Government securities	1.00	515.52	103.53	0.00
b) Corporate debt securities	0.00	0.00	0.00	0.00
c) Any other securities	0.00	0.00	0.00	0.00

	Minimum outstanding during the year	Maximum outstanding during the year	Daily average outstanding during the year	Outstanding as on March 31
ii) Securities purchased under reverse repo				
a) Government securities	0.00	0.00	0.00	0.00
b) Corporate debt securities	0.00	0.00	0.00	0.00
c) Any other securities	0.00	0.00	0.00	0.00

15.3.6 Government Security Lending (GSL) transactions (in market value terms) As at ³¹st March, 2024

(Amount ₹ in Crore)

	Minimum outstanding during the year	Maximum outstanding during the year	Daily average outstanding during the year	Total volume of transactions during the year	Outstanding as on March 31
Securities lent through GSL transactions	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Securities borrowed through GSL transactions	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Securities placed as collateral under GSL transactions	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Securities received as collateral under GSL transactions	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

As at 31st March, 2023

(Amount ₹ in Crore)

	Minimum outstanding during the year	Maximum outstanding during the year	Daily average outstanding during the year	Total volume of transactions during the year	Outstanding as on March 31
Securities lent through GSL transactions	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Securities borrowed through GSL transactions	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Securities placed as collateral under GSL transactions	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Securities received as collateral under GSL transactions	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

15.4 Asset quality:

15.4.1 Classification of advances and provisions held as on 31st March, 2024 are as follows :

(Amount ₹ in Crore)

	Standard	Non-Performing			Total	
	Total Standard Advances	Substandard	Doubtful	Loss	Total Non-Performing Advance	
Gross Standard Advances and NPAs						
Opening Balance	23627.07	222.80	1964.89	635.29	2822.98	26450.05
Add: Additions during the year					466.75	
Less: Reductions during the year*					207.58	
Closing balance	30599.56	522.44	1988.95	570.76	3082.15	33681.71
*Reductions in Gross NPAs due to:						
i) Up gradation					90.85	
ii) Recoveries (excluding recoveries from upgraded accounts)					111.71	
iii) Technical/ Prudential Write-offs					0.00	
iv) Write-offs other than those under (iii) above					5.02	
Provisions (excluding Floating Provisions)						
Opening balance of provisions held	90.00	85.23	1964.89	635.28	2685.40	2775.40
Add: Fresh provisions made during the year					71.55	
Less: Excess provision reversed / Write-off loans					190.20	
Closing balance of provisions held	102.00	52.26	1943.72	570.77	2566.75	2668.75
Net NPAs						
Opening Balance		137.58	0.00	0.00	137.58	
Add: Fresh additions during the year					377.99	
Less: Reductions during the year					0.00	
Closing Balance		615.65	0.00	0.00	515.57	

	Standard	Non-Performing			Total
	Total Standard Advances	Substandard	Doubtful	Loss	Total Non-Performing Advance
Floating Provisions					
Opening Balance					0.00
Add: Additional provisions made during the year					0.00
Less: Amount drawn down during the year					0.00
Closing balance of floating provisions					0.00
Technical write-offs and the recoveries made thereon					
Opening balance of Technical/ Prudential written-off accounts					0.00
Add: Technical/ Prudential write-offs during the year					0.00
Less: Recoveries made from previously technical/ prudential written-off accounts during the year					0.00
Closing balance					0.00

Classification of advances and provisions held as on 31st March, 2023 are as follows

(Amount ₹ in Crore)

	Standard	Non-Performing			Total	
	Total Standard Advances	Substandard	Doubtful	Loss	Total Non-Performing Advance	
Gross Standard Advances and NPAs						
Opening Balance	23114.69	307.35	1879.17	659.14	2845.66	25960.35
Add: Additions during the year					319.01	
Less: Reductions during the year*					341.69	
Closing balance	23627.07	222.80	1964.89	635.29	2822.98	26450.05
*Reductions in Gross NPAs due to:						
i) Up gradation					36.62	

	Standard	Non-Performing			Total	
	Total Standard Advances	Substandard	Doubtful	Loss	Total Non-Performing Advance	
ii) Recoveries (excluding recoveries from upgraded accounts)					302.53	
iii) Technical/ Prudential Write-offs					0.00	
iv) Write-offs other than those under (iii) above					2.54	
Provisions (excluding Floating Provisions)						
Opening balance of provisions held	90.00	307.69	1879.17	659.14	2846.00	2936.00
Add: Fresh provisions made during the year					68.00	
Less: Excess provision reversed / Write-off loans					228.60	
Closing balance of provisions held	90.00	85.22	1964.89	635.29	2685.40	2775.40
Net NPAs						
Opening Balance		0.00	0.00	0.00	0.00	
Add: Fresh additions during the year					137.58	
Less: Reductions during the year					0.00	
Closing Balance		137.58	0.00	0.00	137.58	
Floating Provisions						
Opening Balance						0.00
Add: Additional provisions made during the year						0.00
Less: Amount drawn down during the year						0.00
Closing balance of floating provisions						0.00
Technical write-offs and the recoveries made thereon						
Opening balance of Technical/ Prudential written-off accounts						0.00

	Standard	Non-Performing			Total
	Total Standard Advances	Substandard	Doubtful	Loss	Total Non-Performing Advance
Add: Technical / Prudential write-offs during the year					0.00
Less: Recoveries made from previously technical/ prudential written-off accounts during the year					0.00
Closing balance					0.00

Ratios (in per cent)	Current Year	Previous Year
Gross NPA to Gross Advances	9.15%	10.67%
Net NPA to Net Advances	1.66%	0.58%
Provision coverage ratio	83.27%	95.13%

15.4.2 Sector-wise Advances and Gross NPAs :

(Amount ₹ in Crore)

Sr. No.	Sector	Current Year			Previous Year		
		Outstanding Total Advances	Gross NPAs	Percentage of Gross NPAs to Total Advances in that sector	Outstanding Total Advances	Gross NPAs	Percentage of Gross NPAs to Total Advances in that sector
i)	Priority Sector						
a)	Agriculture and allied activities	14497.21	3.60	0.02%	11624.14	0.04	0.00%
b)	Advances to industries sector eligible as priority sector lending	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
c)	Services	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
d)	Personal loans	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	Sub-total (i)	14497.21	3.60	0.02%	11624.14	0.04	0.00%
ii)	Non-priority Sector						
a)	Agriculture and allied activities	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
b)	Industry	18669.19	3161.47	16.48%	14321.54	2782.18	19.43%
c)	Services	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
d)	Personal loans	515.31	17.28	0.09%	504.37	40.76	8.08%
	Sub-total (ii)	19184.50	3178.75	16.57%	14825.91	2822.94	19.04
	Total (i + ii)	33681.71	3182.35	9.45%	26450.05	2822.98	10.67%

15.4.3 Overseas assets, NPAs and revenue

Bank does not have overseas assets, NPA and revenue during the current year and previous year.

15.4.4 Particulars of resolution plan and restructuring

During the year, the Bank has not restricted advances given to any customer (PY- Nil)

15.4.5 Disclosure of transfer of loan exposures / loans acquired are as follows :

i) Details of stressed loans transferred during the year ended 31st March, 2024 :

(Amount ₹ in Crore)

Particulars	To ARCs	To permitted transferees	To other transferees
No: of accounts	0.00	0.00	0.00
Aggregate principal outstanding of loans transferred	0.00	0.00	0.00
Weighted average residual tenor of the loans transferred	0.00	0.00	0.00
Net book value of loans transferred (at the time of transfer)	0.00	0.00	0.00
Aggregate consideration	0.00	0.00	0.00
Additional consideration realized in respect of accounts transferred in earlier years	0.00	0.00	0.00

ii) Details of stressed loans acquired during the year ended 31st March, 2024 :

(Amount ₹ in Crore)

Particulars	From SCBs, RRBs, Co-operative Banks, AIFIs, SFBs and NBFCs including Housing Finance Companies (HFCs)	From ARCs
Aggregate principal outstanding of loans acquired	0.00	0.00
Aggregate consideration paid	0.00	0.00
Weighted average residual tenor of loans acquired	0.00	0.00

A loan has been sanctioned for ₹ Nil (PY ₹ 465.00 crore) ((outstanding as on 31st march, 2024 ₹ 465.00 crore) (outstanding as on 31st march, 2023 ₹ 418.50 crore)) to one borrower to acquire another company from ARC.

Details of stressed loans transferred during the year ended 31st March, 2023 :

(Amount ₹ in Crore)

Particulars	To ARCs	To permitted transferees	To other transferees
No: of accounts	0.00	0.00	0.00
Aggregate principal outstanding of loans transferred	0.00	0.00	0.00
Weighted average residual tenor of the loans transferred	0.00	0.00	0.00
Net book value of loans transferred (at the time of transfer)	0.00	0.00	0.00
Aggregate consideration	0.00	0.00	0.00
Additional consideration realized in respect of accounts transferred in earlier years	0.00	0.00	0.00

iii) Details of stressed loans acquired during the year ended 31st March, 2023

(Amount ₹ in Crore)

Particulars	From SCBs, RRBs, Co-operative Banks, AIFIs, SFBs and NBFCs including Housing Finance Companies (HFCs)	From ARCs
Aggregate principal outstanding of loans acquired	0.00	0.00
Aggregate consideration paid	0.00	0.00
Weighted average residual tenor of loans acquired	0.00	0.00

iv) Distribution of Security receipts held is as follows :

(Amount ₹ in Crore)

Sr. No.	Recovery rating assigned by Credit rating agency	31 March, 2024	31 March, 2023
Not Applicable			

15.4.5 Fraud accounts :

(Amount ₹ in Crore)

Particulars	Current Year	Previous Year
Number of frauds reported	1	1
Amount involved in fraud	0.08	28.69
Amount of provision made for such frauds	0.08	28.69
Amount of Unamortised provision debited from 'other reserves' as at the end of the year	0.00	0.00

15.4.6. Disclosure under Resolution Framework for COVID-19-related Stress as on 31st March, 2024 is as follows:

Disclosure on accounts restructured under prudential framework, vide circular DOR.NO.BPBC/3/21.04.48/2020-21 dated August 6, 2020 for the half year ended 31st March, 2023.

(Amount ₹ in Crore)

Type of borrower	Exposure to accounts classified as Standard consequent to implementation of resolution plan-Position as at the end of the previous half-year (A)	Of (A), aggregate debt that slipped into NPA during the half-year	Of (A) amount written off during the half-year	Of (A) amount paid by the borrowers during the half- year	Exposure to accounts classified as Standard consequent to implementation of resolution plan-Position as at the end of this half-year
Personal Loans*	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Corporate persons	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Of which MSMEs	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Others	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Total	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

* All exposures where restructuring was done as per circular dated 6 August, 2020 have been duly classified as NPAs as on date and hence disclosure as necessitated under this Para is not applicable and not stated.

15.5 Exposures :

15.5.1 Exposure to real estate sector:

(Amount ₹ in Crore)

Category	Current Year	Previous Year
I) Direct exposure		
a) Residential Mortgages - Lending fully secured by mortgages on residential property that is or will be occupied by the borrower or that is rented. Individual housing loans eligible for inclusion in priority sector advances shall be shown separately. Exposure would also include non-fund based (NFB) limits.	0.00	21.76
b) Commercial Real Estate - Lending secured by mortgages on commercial real estate (office buildings, retail space, multipurpose commercial premises, multifamily residential buildings, multi tenanted commercial premises, industrial or warehouse space, hotels, land acquisition, development and construction, etc.). Exposure would also include non-fund based (NFB) limits;	0.00	0.00
c) Investments in Mortgage-Backed Securities (MBS) and other securitized exposures -		
I) Residential	0.00	0.00
ii) Commercial Real Estate	0.00	0.00
ii) Indirect Exposure Fund based and non-fund-based exposures on National Housing Bank and Housing Finance Companies.	0.00	0.00
Total Exposure to Real Estate Sector	0.00	21.76

15.5.2 Exposure to capital market :

(Amount ₹ in Crore)

Particulars	Current Year	Previous Year
i) Direct investment in equity shares, convertible bonds, convertible debentures and units of equity oriented mutual funds the corpus of which is not exclusively invested in corporate debt;	0.00	0.00
ii) Advances against shares / bonds / debentures or other securities or on clean basis to individuals for investment in shares (including IPOs / ESOPs), convertible bonds, convertible debentures, and units of equity oriented mutual funds;	0.00	0.00
iii) Advances for any other purposes where shares or convertible bonds or convertible debentures or units of equity oriented mutual funds are taken as primary security;	0.00	0.00
iv) Advances for any other purposes to the extent secured by the collateral security of shares or convertible bonds or convertible debentures or units of equity oriented mutual funds i.e. where the primary security other than shares / convertible bonds / convertible debentures / units of equity oriented mutual funds does not fully cover the advances;	146.00	146.00
v) Secured and unsecured advances to stockbrokers and guarantees issued on behalf of stockbrokers and market makers;	0.00	0.00
vi) Loans sanctioned to corporates against the security of shares / bonds / debentures or other securities or on clean basis for meeting promoter's contribution to the	0.00	0.00

Particulars	Current Year	Previous Year
equity of new companies in anticipation of raising resources;		
vii) Bridge loans to companies against expected equity flows / issues;	0.00	0.00
viii) Underwriting commitments taken up by the banks in respect of primary issue of shares or convertible bonds or convertible debentures or units of equity oriented mutual funds	0.00	0.00
ix) Financing to stockbrokers for margin trading;	0.00	0.00
x) All exposures to Venture Capital Funds (both registered and unregistered)	0.00	0.00
Total exposure to capital market	146.00	146.00

15.5.3 Risk category-wise country exposure
Bank does not have overseas exposure during the current year and previous year.

15.5.4. Unsecured advances
Banks shall disclose the total amount of advances for which intangible securities such as charge over the rights, licenses, authority, etc. have been taken as also the estimated value of such intangible collateral as per the following format.

(Amount ₹ in Crore)

Particulars	Current Year	Previous Year
Total unsecured advances of the bank	278.11	126.25
Out of the above, amount of advances for which intangible securities such as charge over the rights, licenses, authority, etc. have been taken	0.00	0.00
Estimated value of such intangible securities	0.00	0.00

15.5.5. Factoring exposures:
The Bank has factoring exposure as on 31st March, 2024 of ₹ 65.15 crore (PY ₹ 47.27 crore)

15.5.6. Exposure of RCBs :

Sr. No.	Exposure to	Current Year			Previous Year		
		Gross Exposure (₹ crore)	Advances (₹ crore)	Out of which gross non-performing advances (₹ crore)	Gross Exposure (₹ crore)	Advances (₹ crore)	Out of which gross non-performing advances (₹ crore)
1	Central Co-op. banks	18095.15	14522.28	3.60	14697.04	11862.62	0.04
2	Apex Societies	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
3	Primary Agricultural Credit Societies (PACS) - on lending	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
4	PACS- other exposure	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
5	Other credit societies	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
6	Other non-credit co-op. societies	9743.82	5478.97	1877.08	7845.74	4581.52	1885.31

Sr. No.	Exposure to	Current Year			Previous Year		
		Gross Exposure (₹ crore)	Advances (₹ crore)	Out of which gross non-performing advances (₹ crore)	Gross Exposure (₹ crore)	Advances (₹ crore)	Out of which gross non-performing advances (₹ crore)
7	Companies	14722.38	10180.46	1201.47	10576.47	7618.19	937.73
8	Public Sector Undertakings	3500.00	3500.00	0.00	2500.00	2387.72	0.00

15.6 Concentration of deposits, advances, exposures and NPAs

15.6.1. Concentration of deposits

(Amount ₹ in Crore)

Particulars	Current Year	Previous Year
Total deposits of the twenty largest depositors	14255.82	10528.07
Percentage of deposits of twenty largest depositors to total deposits of the bank	60.45%	56.56%

15.6.2. Concentration of advances

(Amount ₹ in Crore)

Particulars	Current Year	Previous Year
Total advances to the twenty largest borrowers	11312.04	8195.33
Percentage of advances to twenty largest borrowers to total advances of the bank	33.59%	30.98%

15.6.3. Concentration of exposures

(Amount ₹ in Crore)

Particulars	Current Year	Previous Year
Total exposure to the twenty largest borrowers / customers	11312.04	8195.33
Percentage of exposures to the twenty largest borrowers / customers to the total exposure of the bank on borrowers / customers	24.56%	22.99%

15.6.4. Concentration of NPAs

(Amount ₹ in Crore)

Particulars	Current Year	Previous Year
Total Exposure to the top twenty NPA accounts	2336.95	1600.38
Percentage of exposures to the twenty largest NPA exposure to total Gross NPAs	75.82%	56.24%

15.7 Derivatives

15.7.1. Forward rate agreement / Interest rate swap

The Bank has not entered into interest rate swaps during the year ended 31st March, 2024 (PY Nil).

15.7.2. Exchange traded interest rate derivatives

The Bank has not entered into Exchange traded interest rate derivatives during the year ended 31st March, 2024 (PY Nil).

15.7.3. Disclosures on risk exposure in derivatives

i) Qualitative disclosures

- a) Bank has framed separate policies for handling International trade Business and Forex Treasury business in which specific strategies are mentioned for handling derivative

transactions. Bank only uses Forward Contracts & Swaps as instruments for hedging purpose or for raising resource for funding export credit in foreign currency.

- b) Whenever any Customer desires booking a forward contract to hedge his exposure it is verified that underlying contract is in place. His credit exposure is verified and proper collateral security is taken and only then forward contracts are booked for the customer. Simultaneously the banks position is hedged in the interbank Market. Thus, Bank has practically no unhedged position except the foreign currency balances held in its Nostro accounts which are very small by value.
- c) All the outstanding Forward Contracts booked for the Merchant and forward contracts booked for the purpose of hedging in Inter Bank Markets are revalued at FEDAI provided exchange rates at month ends on Present Value basis. Any Income / Loss is taken to P & L at month end and reversed the next working day as long as contracts are outstanding However, at maturity it is taken to P & L but not reversed.

ii) Quantitative disclosures :

(Amount ₹ in Crore)

Sr. No.	Particular	Current Year		Previous Year	
		Currency Derivatives	Interest rate derivatives	Currency Derivatives	Interest rate derivatives
a)	Derivatives (Notional Principal Amount)	132.48	0.00	322.62	0.00
	i) For hedging	41.92	0.00	322.62	0.00
	ii) For trading	90.56	0.00	0.00	0.00
b)	Marked to Market Positions				
	i) Asset (+)	0.22	0.00	1.62	0.00
	ii) Liability (-)	0.00	0.00	0.27	0.00
c)	Credit Exposure	8.39	0.00	8.49	0.00
d)	Likely impact of one percentage change in interest rate (100*PV01)	0.00	0.00	0.00	0.00
	i) on hedging derivatives	0.00	0.00	0.00	0.00
	ii) on trading derivatives	0.00	0.00	0.00	0.00
e)	Maximum and Minimum of 100*PV01 observed during the year	0.00	0.00	0.00	0.00
	i) on hedging	0.00	0.00	0.00	0.00
	ii) on trading	0.00	0.00	0.00	0.00

15.7.4. Credit default swaps

No such transactions are undertaken by the Bank.

15.8 Disclosures relating to securitization

No such transactions are undertaken by the Bank.

15.9 Transfers to Depositor Education and Awareness Fund (DEA Fund) :

As required under RBI circular DBOD No. DEAF Cell. B.C. 101/30.01.002/2013-14, dated 21st March, 2014 the Bank has transferred the following amounts to DEAF with RBI. The movement of the DEAF account is as follows :

(Amount ₹ in Crore)

Sr. No.	Particulars	Current Year 2023-24	Previous Year 2022-23
i)	Opening Balance of amounts transferred to DEA Fund	24.21	21.63
ii)	Add: Amount transferred to DEA Fund during the Year	2.79	3.54
iii)	Less: Amount reimbursed by DEA Fund towards claims *	1.47	0.96
iv)	Closing Balance of amounts transferred to DEA Fund	25.53	24.21

* Does not include an amount of ₹ 8.86 lakh (PY ₹ 7.80 lakh) as on 31 March, 2024 paid by the Bank to the eligible depositors, claim for which has been lodged with the RBI and reimbursement of which is expected. This amount is shown as receivable under Other Assets - Schedule 11.

15.10 Disclosure of complaints :

Complaints which are received in writing at branches and Head Office are compiled at Head Office level.

15.10.1 Summary information on complaints received by the bank from customers and from the Offices of Ombudsman

Sr. No.	Particulars	Current Year	Previous Year
	Complaints received by the bank from its customers		
1.	Number of complaints pending at beginning of the year	0	0
2.	Number of complaints received during the year	4	12
3.	Number of complaints disposed during the year	4	11
3.1	Of which, number of complaints rejected by the bank	Nil	Nil
4.	Number of complaints pending at the end of the year	0	1
	Maintainable complaints received by the bank from Office of Ombudsman	0	0
5	Number of maintainable complaints received by the bank from Office of Ombudsman	0	0
5.1	Of 5, number of complaints resolved in favour of the bank by Office of Ombudsman	NA	NA
5.2	Of 5, number of complaints resolved through conciliation/mediation/ advisories issued by Office of Ombudsman	NA	NA
5.3	Of 5, number of complaints resolved after passing of Awards by Office of Ombudsman against the bank	NA	NA
6.	Number of Awards unimplemented within the stipulated time (other than those appealed)	NA	NA

15.10.2 Top five grounds of complaints received by the bank from customers

Grounds of complaints, (i.e. complaints relating to)	Number of complaints pending at the beginning of the year	Number of complaints received during the year	% increase / decrease in the number of complaints received over the previous year	Number of complaints pending at the end of the year	Of 5, number of complaints pending beyond 30 days
1	2	3	4	5	6
Current Year					
Ground - 1 Unauthorised Complaints received from customers for freezing & unfreezing of account operation.	0	5	100%	0	0
Ground - 2 Non-renewal of matured term deposit due to non-submission of original FDR receipt.	0	3	100%	0	0
Ground - 3 Clearing of cheques without proper authorisation	0	1	100%	1	1
Ground - 4 Invalid transfer of funds by RTGS on account of wrong account No. given by customer	0	1	100%	0	0
Ground - 5 Levy of penal interest	0	1	100%	0	0
Others Levy of minimum balance charges	0	1	100%	0	0
Total	0	12	200%	1	1
Previous Year					
Ground - 1 Unauthorised Complaints received from customers for freezing & unfreezing of account operation.	0	1	100%	0	0
Ground - 2 Non-renewal of matured term deposit due to non-submission of original FDR receipt.	0	1	100%	0	0
Ground - 3 Levy of minimum balance charges	0	1	100%	0	0

Grounds of complaints, (i.e. complaints relating to)	Number of complaints pending at the beginning of the year	Number of complaints received during the year	% increase / decrease in the number of complaints received over the previous year	Number of complaints pending at the end of the year	Of 5, number of complaints pending beyond 30 days
1	2	3	4	5	6
Ground - 4 Unauthorised clearing of cheque	0	1	100%	0	0
Ground - 5	0	0	0	0	0
Others	0	0	0	0	0
Total	0	4	0%	0	0

15.11 Disclosure of penalties imposed by the Reserve Bank of India:

15.11.1. Penalty of ₹ Nil (PY ₹ 0.37 crore) imposed by the Reserve Bank of India.

15.11.2. No penalty has been levied on Bank under Payment and Settlement Systems Act, 2007.

15.11.3. No penalty has been levied on Bank under Government Securities Act, 2006 (for bouncing of SGL).

15.12 Disclosure in remuneration

(Amount ₹ in Crore)

Sr. No.	Particulars	Current Year 2023-24	Previous Year 2022-23
1	Annual remuneration to Administrator	0.64	0.63
2	Annual remuneration to Managing Director from 1 st July, 2023 upto 31 st March, 2024	0.25	0.62
3	Annual remuneration to Managing Director (In Charge) from 1 st April, 2023 to 30 th June, 2023	0.04	0.03

15.13 Other Disclosure

15.13.1 Business ratios

Sr. No.	Particulars	Current Year 2023-24	Previous Year 2022-23
i)	Interest income as a percentage of working funds*	7.25%	6.71%
ii)	Non-interest income as a percentage of working funds*	0.71%	0.93%
iii)	Cost of Deposits	6.35%	4.97%
iv)	Net Interest Margin @	2.73%	3.12%
v)	Operating Profit as a percentage to Working Funds	2.08%	2.48%
vi)	Return on Assets	1.70%	1.95%
vii)	Business (deposits plus advances) per employee (in ₹ crore) \$	52.90	45.09
viii)	Profit per employee (in ₹ crore)	0.82	0.86

* Working funds - Total assets (excluding accumulated loss) as per Form IX reported to RBI during 12 months of the financial year.

Business per employees – Deposits plus Advances excluding inter-bank deposits.

@ Net Interest Margin – Net Interest Income / Average Earning Assets. Net Interest Income = Interest Income – Interest Expenses.

\$ Business per employee – For the purpose of computation of business per employee (deposits plus advances), inter-bank deposits shall be excluded.

15.13.2 Bancassurance business
Bank does not carry Bancassurance business.

15.13.3 Marketing and distribution
Bank does not carry Marketing and distribution business.

15.13.4 Disclosures regarding Priority Sector Lending Certificates (PSLCs)
There is no Priority Sector Lending Certificates (PSLCs) purchased or sold during the year.

15.13.5 Provisions and contingencies (Amount ₹ in Crore)

Provision debited to Profit and Loss Account	Current Year	Previous Year
i) Provisions for NPI	0.00	0.00
ii) Provision towards NPA	71.55	68.00
iii) Provision made towards Income tax	173.76	172.85
iv) Other Provisions and Contingencies (Provision for Sundry Debtors & Other Assets)	5.00	50.00

15.13.6 Disclosure on amortisation of expenditure on account of enhancement in family pension of employees of banks
Bank is not covered under the 11th Bipartite Settlement and Joint Note dated November 11, 2020 hence the said disclosure is not applicable to the Bank.

15.13.7 Disclosure of Letters of Comfort (LoCs) issued by banks
Banks has not issued any Letters of Comfort (LoCs) during the year.

16. Payment of DICGC Insurance Premium: (Amount ₹ in Crore)

Sr. No.	Particulars	Current Year 2023-24	Previous Year 2022-23
16.1	Payment of DICGC Insurance Premium	6.59	5.55
16.2	Arrears in payment of DICGC premium	0.00	0.00

17. Disclosure of facilities granted to directors and their relatives: (Amount ₹ in Crore)

Sr. No.	Name	Relationship	Type of Loan	Outstanding
17.1	Mr. Dilip N. Dighe	Managing Director	Nil	Nil

18. Information on the extent of arrears in reconciliation of inter-bank and inter-branch accounts.:

18.1 Inter-Branch Adjustment :

Period	Credit (₹ in lakh)		Debit (₹ in lakh)	
	No. of Entry	Amt.	No. of Entry	Amt.
Below 6 Months	4	12.35	4	11.99
6 Month to 3 yrs.	0	0.00	0	0.00
Above 3 yrs.	0	0.00	0	0.00

Provision of ₹ Nil (PY ₹ Nil) for net debit entries / entries pending in reconciliation over 6 months is provided for and is appearing under Schedule 5 – Other Liabilities and Provisions.

18.2 Inter-Bank Adjustment :

Period	Credit (₹ in lakh)		Debit (₹ in lakh)	
	No. of Entry	Amt.	No. of Entry	Amt.
Below 6 Months	30	48.62	13	103.82
6 Month to 3 yrs.	0	0.00	0	0.00
Above 3 yrs.	5	704.33	0	0.00

Provision of ₹ 704.33 lakh (PY ₹ 704.33 lakh) for entries pending in reconciliation over 6 months is provided for.

19. The Bank has migrated to latest version of OMNI 3.0. for all locations. Bank has migrated to advanced forex module w.e.f. 5th February, 2024. SWIFT – CBS & IDPMS / EDPMS system is also live in the Bank.

20. Process for automation for NPAs has been completed as of date and NPA identification is been done through the system. Since the Bank policy is to account for interest on receipt, the necessity of automating interest reversal does not arise. Provisioning continues to done manually and system provisioning is under process and will be completed by 31st December, 2024. Bank holds excess provision than minimum warranted as per RBI requirements. Manual interventions are done wherever applicable. A formal process note on the same is in process of finalisation and pending for approval.

21. Movement of Reserves :

21.1 Addition of ₹ 11499.87 lakh to MSC Bank Agricultural Credit stabilization Fund include apportionment of profit of FY 2022-23 ₹ 9139.78 lakh and interest of ₹ 2360.09 lakh represent interest @ 3.00% on balance lying in MSC Bank Agricultural Credit stabilization Fund.

21.2 Addition of ₹ 30888.19 lakh to General Reserve Fund include apportionment of profit of FY 2022-23 ₹ 29714.88 lakh, unclaimed dividend of ₹ 269.84 lakh, transferred from revaluation reserve ₹ 898.94 lakh and amount of B class membership fee ₹ 4.53 lakh.

22. Capital Commitments:

These include amounts in respect of up gradation of Core Banking Software (CBS) from OMNI version 2.0 to 3.0, procurement of Hardware / Software for DC-DR, application software and implementation of SOC etc. for which ₹ 2810.00 lakh (PY ₹ 750.21 lakh) is budgeted in FY 2023-24. An amount of ₹ 1381.00 lakh (PY ₹ 337.95 lakh) already incurred during the year is capitalized.

Additionally, ₹ 2000.00 lakh (PY ₹ 2000.00 lakh) has been budgeted for acquiring premises for branches whose rental lease agreements are expiring in the FY 2024-2025.

Estimated amounts of contracts remaining to be executed on capital account as at 31st March 2024, aggregate to (net off CWIP) ₹ Nil (PY ₹ 1565.00 lakh).

23. As per RBI intimation vide their letter No. DBR. NO. BP.13018 / 21.04.048 / 15-16, dated 12th June, 2016, BDD.BP.no.9685 / 21.04.048 / 2016-17 dated 17th February, 2017 and BDD.BP.no.7201 / 21.04.132 / 2017-18 dated 08th February, 2018, Bank continues to provide out of prudence and abundant caution, of an amount of ₹ 464.00 lakh (PY ₹ 490.00 lakh) being 5% of the outstanding receivable balance of Food Corporation of India (FCI) as on 31 March, 2024 against the security given by the Government of Punjab (GoP). This is net of an amount of ₹ 26.00 lakh (PY ₹ 33.00 lakh) provided in excess which has been reversed and credited to the profit & loss account during the year. Bank, continues to classify FCI as a Performing Asset based on record of recovery as per RBI's guidelines.

24. In case of Ghatkopar and Bandra (East) Branches & Chembur Extn. Counter, suits were filed by the landlord against the Bank to pay Mesne Profit. The Bank has not accepted the claim and the cases are pending before Hon. Courts, the outcome

of which is still not determined. Bank has provided ₹ 278.02 lakh (PY ₹ 256.38 lakh) in the books of account out of abundant caution and prudence. ₹ 21.64 lakh (PY ₹ 21.64 lakh) has been additionally provided in 2023-24 basis demands made.

25. The Bank has transferred an amount of ₹ Nil (PY ₹ 9500.00 lakh) to the Investment Fluctuation Reserve out of profits for the year after appropriation of Statutory and Agricultural Stabilization Fund Reserve. The total Investment Fluctuation Reserve as of 31st March, 2024 is ₹ 29025.00 lakh (PY ₹ 29025.00 lakh) (7.79% of AFS and HFT investment portfolio of ₹ 372588.94 lakh), which is over the minimum 5% required as per RBI guidelines. An additional appropriation of ₹ 8200.00 lakhs towards IFR is proposed to be transferred out of the current year profits which will make the share at 9.99% of ₹ 372588.94 lakh. Additionally, the Bank holds ₹ 85.90 lakhs (PY ₹ 85.90 lakh) under Capital Reserves (Securities) and ₹ 135.81 lakhs (PY ₹ 135.81 lakh) under Reserve for Capital Losses.

26. The Bank had adopted a One Time Settlement Scheme – 2021 (OTS) which is extended upto 31st March, 2024 as per Board resolution. As of 31st March, 2024, 23 Individual and 4 Institutional borrowers have paid 100% of the settlement amount and remaining 21 Individual and 9 Institutional borrowers are paying settlement amount as per Scheme.

The Bank had adopted a Compromise Settlement Scheme – 2022 (CSS). 13 units participated in the scheme, out of which 2 were ineligible proposals and 2 proposals were rejected due to non-repayment of settlement amount in due course. Under this scheme amount of ₹ 171.30 crore recovered upto 31st March, 2024.

An amount of ₹ 54599.39 lakhs (PY ₹ 58941.70 lakh) represents OTS as at 31st March, 2024 is classified as a contra item as a Schedule 12(a).

27. The Bank framed a policy named "Atmanirbhar Loans Scheme" to support sugar factories in the backdrop of Covid-19 pandemic. Under the scheme, Bank has sanctioned loans to 32 factories amounting to ₹ 96929.00 lakh with a moratorium of 12 months (inclusive of interest) for a tenor of 5 years. This is in accordance with internal Board approved policy dated 29th May, 2020. Amount Outstanding under the scheme as at 31st March, 2024 is ₹ 32135.81 lakh (PY ₹ 53516.89 lakh).

Bank has approved restructure proposal of one borrowing unit during 2020-21 & six borrowing units during 2021-22 under restructure scheme of Bank. The total restructured amount under the scheme was of ₹ 37379.71 lakh. However, of the six accounts, five borrowers accounts were restored to original status owing to non-compliance of restructure terms / conditions. As on 31st March, 2024, there is only one restructured account (Gokul Mauli Sugars Limited) with outstanding balance of ₹ 5244.00 lakh.

During the year 2023-24, Bank has not restructured any Advances.

28. Provision for Standard Assets :

(Amount ₹ in Lakh)

Particulars		Outstanding	Provision
Performing Assets :			
Agriculture Advances	: 0.25%	1449361.12	3623.40
Non-Agriculture Advances	: 0.40%	1581251.70	6325.01
Housing loan (Resi)	: 0.75%	10088.85	75.67
Housing loan (Comm.)	: 1.00%	92.81	0.93
FCI (As per RBI Direction)	: 5.00%	9137.00	456.85
Total		3049931.48	10481.85
Provision Actual Made for Standard Assets (Including provision made for FCI)			10664.00

Additional Provisioning has been earmarked against a specific Standard Asset.

29. Fixed Deposits of ₹ 174081.23 lakh (PY ₹ 147846.79 lakh) placed by DCCBs and other Societies towards their reserve fund have been specifically earmarked towards that purpose as per their request.
30. Outstanding Advance given against Fixed Deposits is ₹ 16842.27 lakh (PY ₹ 39465.37 lakh). The Bank has marked its lien on the concerned Fixed Deposits.
31. Fixed Deposits earmarked towards LC and BG Margin Money are ₹ 12703.03 lakh (PY ₹ 14379.78 lakh).
32. The Bank has sanctioned Funded Interest Term Loans (FITL) of ₹ 524.48 lakh (PY ₹ 250.84 lakh) to a borrower. As on 31st March, 2024 outstanding under FITL is ₹ 447.63 lakh (PY ₹ 1907.69 lakh).
33. Interest receivable on NPA advances of ₹ 20636.87 lakh (PY ₹ 21330.96 lakh) appearing in Schedule No. 11 – Other Assets represents interest receivable on advances prior to 2005-06. 100% provisions against the same is shown under Schedule 5 – Other Liabilities and Provisions.
After 2005-06 the same is shown under Schedule 12 (a) - Contra Entries as PA Interest Suspense of ₹ 8001.92 lakh (PY ₹ 7229.60 lakh), NPA Interest Suspense of ₹ 142523.89 lakh (PY ₹ 122032.57 lakh) and NPA Interest Suspense (Retail) of ₹ 2375.01 lakh (PY ₹ 2715.13 lakh) which is carved out of Advances.
34. Contra Principles State Partnership Funds of ₹ 497.00 lakh (PY ₹ 497.00 lakh) represents amount received from the State Government for infusion of Share Capital in DCCBs, UCBs and PACS.
35. Commission from Forex Business in FY 2023-24 is ₹ 22.33 lakh (PY ₹ 73.64 lakh). Exchange Profit from Forex Business in FY 2023-24 is ₹ 152.04 lakh (PY ₹ 2698.57 lakh).
36. Investments earmarked against Agricultural Stabilisation Fund, Reserve Fund and Building Fund are ₹ 193495.81 lakh (PY ₹ 167915.01 lakh). Investments earmarked against TREPS Borrowings are ₹ 169886.54 lakh (PY ₹ 160473.40 lakh).
37. As per Board approved policy dated 24th February, 2021. The Bank is taking overnight placements from DCCB's w.e.f. 1st April, 2021 and placing it in Liquidity Adjustment Facility Reverse Repo (LAF) Instrument. Total amount borrowed and placed ₹ Nil (PY ₹ 1292900.00).
38. Balances in Current / Savings accounts which cannot be withdrawn on demand for want of KYC / Other details / Govt. / Court attachments or notices are ₹ 8568.98 lakh (PY ₹ 7675.36 lakh).
39. Bills sent for Collection and cheques sent for outward clearing to RBI on 31st March, 2024 amounts to ₹ 2080.32 lakh (PY ₹ 1751.62 lakh).
40. The Bank has made a donation of ₹ Nil (PY ₹ 293.31 lakh).
41. The Bank has spent an amount of ₹ 454.23 lakh (PY recovered ₹ 130.34 lakh) in excess of Expenses incurred on behalf of Borrower. The same is disclosed in Schedule 16 – Operating Expenses.
42. Recoveries pending for appropriation of ₹ 2479.67 lakh (PY ₹ 1663.89 lakh) includes amount not adjusted due to pending documentation & litigation issues shown under Other Liabilities & Provisions Schedule 5. The Bank does not expect any adverse decisions against their favour. Relevant entries will be passed only on final closure.
43. NEFT / RTGS Settlement Account of ₹ 586.34 lakh (PY ₹ 157.43 lakh) under Other Liabilities & Provisions Schedule 5 represents credits received post Bank cut-offs time. These entries are accounted subsequently.
44. Sundry Creditors in Other Liabilities and Provisions of Schedule 5 includes –
 - 44.1 OTS amount of ₹ 9.40 lakh (PY ₹ 3.75 lakh) which will be appropriated after necessary approvals.
 - 44.2 Dividend warrants of ₹ Nil (PY ₹ 14.12 lakh) of NPA units to be appropriated towards litigation expenses.
 - 44.3 Processing fees of ₹ 176.02 lakh (PY ₹ 88.24 lakh) which will be accounted as income on sanction.

45. Sundry Debtors of ₹ 2264.33 lakh (PY ₹ 972.05 lakh) includes old receivables amounting to ₹ 1755.01 lakh (PY ₹ 948.70 lakh) which are fully provided for.
46. Refinance received from NABARD during the Year of ₹ 1089988.56 lakh (PY ₹ 663557.36 lakh) has been utilised for giving ST (Agri) Loans, Medium Term Refinance, Conversion Loan and LT Refinance loans to DCCBs.
47. Staff Welfare Fund, Reserve for Charity, Co-operative Education & Member Training Fund, Village Artisans Guarantee Claim Fund and Co-operative Development Fund appearing in Schedule 5 - Other Liabilities & Provisions represents appropriations as per provisions of MCS Act and By-Laws to be utilised for the specific purpose as and when required.
48. Appropriation to Building Fund is made in accordance with RCS letter dated 27th June, 2005.
49. The Bank is crediting the interest subvention to customers only on actual receipt of the claim from the reimbursing agencies.
50. The Bank has no current tie up with any Agency for sale of Insurance / Mutual Fund or allied products.
51. Information from suppliers / service providers regarding their registration under MSMED Act, 2006 is not received by the bank. Therefore, information relating to cases of delays if any, in payment to such enterprises or of interest payments due to such delays is not given.
52. During the FY Bank has launched new products namely "Shram-Vidhya Educational Loan" term loan facility to children's of suicide farmers for higher education and "Smart Cotton Scheme" term loan facility to cotton growers farmers group against ware house receipt.
53. Interest on Savings Bank deposits is paid on 10th of the Months September and March at 3.00% on a daily product basis. The Bank has paid an additional 1% interest on Term Deposits of Senior Citizen w.e.f. 1st June, 2020 as a relief measure for COVID Pandemic which is continued.
54. The Bank will be proposing dividend on its shares, in its ensuing Administrator Meeting which will be declared and paid after shareholder approval in the current AGM. This will be apportioned out of Bank profits. Dividend at 10% proposed for FY 2022-23 was approved in the AGM held on 31st August, 2023.
55. Accounting Policies and Notes to Accounts form an integral part of the audited financials.
56. Previous year figures are regrouped or rearranged, wherever necessary, to conform to the layout of the accounts of the current year.

M/s. Borkar & Muzumdar
Chartered Accountants

FRN : 101569W

For The Maharashtra State Co-operative Bank Ltd., Mumbai,

(CA Brijmohan Agarwal)

Partner

M No. 033254

UDIN : 24033254BKCMST2995.

(Vidyadhar V. Anaskar)

Administrator

(Dilip N. Dighe)

Managing Director

Place: Mumbai

Date: 27th June, 2024.

Borkar & Muzumdar
Chartered Accountants

FORM NO. N-1
[See Section 81 and rule 69(3)]

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT
FOR THE YEAR ENDED 31ST MARCH, 2024

To,
The Members,
Maharashtra State Co-operative Bank Ltd.
Mumbai.

Report on the Financial Statements

Opinion

1. We have audited the accompanying financial statements of **Maharashtra State Co-operative Bank Ltd. (hereinafter referred to as 'the Bank')** as at 31st March 2024, which comprise the Balance Sheet as at 31st March 2024, the statement of Profit and Loss Account and the Cash Flow Statement for the year then ended and a summary of significant accounting policies and other explanatory information. The returns of Head Office, 6 Regional Offices, 51 branches, 4 extension counters and its departments are consolidated in these Financial Statements. As informed by the management, the Bank has not received any specific guidelines from the Central Registrar of Co-operative Societies with respect to selection of branches to be covered under audit. Key operations of the Bank are automated. With the key applications largely integrated to the core banking systems it does not require its branches to submit any financial returns. Accordingly, our audit is carried out centrally at the Head Office, Regional offices and Corporate Planning and Institutional Development (CPID) Department, based on the necessary records and data required for the purposes of the audit being made available to us and further the matter of percentages of advances, deposits, interest income and of interest expenses is not applicable to the Bank.
2. In our opinion and to the best of our information and according to the explanation given to us, said accounts read together with the Notes, give the information required thereon by the Banking Regulation Act, 1949 as well as Maharashtra State Co-operative Societies Act, 1960 and the Maharashtra Co-operative Societies Rules 1961, and any other applicable Acts, and or circular issued by the Registrar, in the manner so required for the bank and give a true and fair view in conformity with the accounting principles generally accepted in India:
 - a. In the case of the **Balance Sheet**, of state of affairs of the Bank as at **31st March 2024**;
 - b. In the case of the **Profit and Loss Account**, of the profit for the year ended on that date; and

- c. In the case of the **Cash Flow Statement**, of the cash flows for the year ended on that date.

Basis for Opinion

3. We conducted our audit in accordance with the Standards on Auditing (SAs) issued by the Institute of Chartered Accountants of India (ICAI). Our responsibilities under those Standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of the Bank in accordance with the code of ethics issued by the Institute of Chartered Accountants of India together with ethical requirements that are relevant to our audit of the Financial Statements under the provision of the Act and the Rules thereunder, and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements and the code of ethics. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Emphasis of Matter

4. We draw attention to Note 20 of Schedule 19 regarding "Automation of NPAs".

Our opinion on the financial results for the current year is not modified in respect of the above matter.

Responsibilities of Management and Those Charged with Governance for the Financial Statements

5. The Management is responsible with respect to the preparation of these Financial Statements that give a true and fair view of the financial position, financial performance and cash flows of the Bank in accordance with the accounting principles generally accepted in India, as also the Accounting Standards issued by ICAI, and provisions of the Banking Regulations Act, 1949, the circulars and guidelines issued by the NABARD & Reserve Bank of India and the guidelines issued by the Maharashtra State Co-operative Societies Act, 1960, the Maharashtra Co-operative Societies Rules 1961 from time to time. This responsibility also includes maintenance of adequate accounting records in accordance with the provisions of the Acts for safeguarding of the assets of the Bank and for preventing and detecting frauds and other irregularities; selection and application of appropriate accounting policies; making judgments and estimates that are reasonable and prudent; and design, implementation and maintenance of adequate internal financial controls, that were operating effectively for ensuring the accuracy and completeness of the accounting records, relevant to the preparation and presentation of the Financial

Statements that give a true and fair view and are free from material misstatement, whether due to fraud or error. In preparing the Financial Statements, management is responsible for assessing the Bank's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Bank or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

6. Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the Financial Statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an Auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with SAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these Financial Statements.

As part of an audit in accordance with SAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the Financial Statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the bank's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the Financial Statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the bank to cease to continue as a going concern.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the Financial Statements, including the disclosures, and whether the Financial Statements represent the

underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation. We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit. We also provide those charged with governance with a statement that we have complied with relevant ethical requirements regarding independence, and to communicate with them all relationships and other matters that may reasonably be thought to bear on our independence, and where applicable, related safeguards. From the matters communicated with those charged with governance, we determine those matters that were of most significance in the audit of the Financial Statements of the current period and are therefore the key audit matters. We describe these matters in our auditor's report unless law or regulation precludes public disclosure about the matter or when, in extremely rare circumstances, we determine that a matter should not be communicated in our report because the adverse consequences of doing so would reasonably be expected to outweigh the public interest benefits of such communication.

Report on Other Legal & Regulatory Requirements

7. The Balance Sheet and the Profit and Loss Account have been drawn up in Forms "A" and "B" respectively of the Third Schedule to the Banking Regulation Act, 1949 and the Maharashtra State Co-operative Societies Act, 1960, the Maharashtra State Co-operative Societies Rules, 1961.
 - a. We have obtained all the information and explanations, which to the best of our knowledge and belief were necessary for the purpose of our audit and have found to be satisfactory;
 - b. In our opinion, proper books of accounts as required by law have been kept by the Bank so far as it appears from our examination of those books and proper returns adequate for the purposes of our audit have been received from the branches/offices;
 - c. As required by section 30(3) of the Banking Regulation Act 1949, we further report that the transactions of the Bank which came to our notice have been within the powers of the Bank;
 - d. The Balance Sheet and the Profit and Loss Account dealt with by this report, are in the agreement with the books of account and the returns;
 - e. The reports on the accounts of the branches/offices certified by the branch auditors have been forwarded to us and have been properly dealt with by us in preparing this Report;

- f. The accounting standards adopted by the Bank are consistent with those laid down by accounting principles generally accepted in India so far as applicable to Banks;
- g. In our opinion and according to information and explanations given to us, we have not noticed any material impropriety or irregularity in the expenditure or in the realization of money due to the bank.
- h. Based on our verification of books of accounts and records, the bank has been awarded "A" Audit classification.

For and behalf of,
Borkar & Muzumdar
Chartered Accountants
FRN: 101569W

CA. Brijmohan Agarwal
Partner
Membership No: 033254

UDIN - 24033254BKCMST2995

Place: Mumbai
Date: 27/06/2024

Annexure '1'

PROFIT APPORTIONMENT

Sr. No.	Particulars	Amount (₹)
1	Financial Year Profit & Loss Account	615,03,03,667.28
2	Balance of profit & Loss Appropriation	21.41
3	Total (1 + 2)	615,03,03,688.69
4	Less - Provisions	
4.1	Statutory Reserve	153,75,75,922.00
4.2	Agricultural Credit Stabilisation Fund	92,25,45,553.00
4.3	Investment Fluctuation Reserve	82,00,00,000.00
4.4	Co-operative Education & Members Training Fund	5,00,000.00
4.5	Building Fund	57,22,000.00
4.6	Dividend Equalisation Fund	11,81,49,180.00
4.7	Charity Fund	50,00,000.00
4.8	Staff Welfare Fund	1,53,75,759.00
4.9	General Reserve	213,46,89,374.69
4.10	Propose Dividend (10%)	59,07,45,900.00
	Total 4 (4.1 to 4.10)	615,03,03,688.69
	Balance for Next Year	0.00
	Grand Total	615,03,03,688.69

Annexure '2'

BUDGET FOR THE YEAR 2024-2025

(₹ in Crore)

Sr. No.	Particulars	2023-24			2024-25
		Sanctioned Budget	Actuals	Increase (+) Decrease (-)	Budget
A	INCOME:				
1	Int. on Loan & Advances	2120.00	2131.37	11.37	2608.00
2	Interest on Investment (Incl. call money)	532.00	527.74	-4.26	600.00
3	Subvention and Other Interest	10.00	19.17	9.17	10.00
4	Profit on Sale of Securities	25.00	15.18	-9.82	25.00
5	Commission and Exchange	35.00	12.47	-22.53	21.00
6	Excess Overdue Interest Reserve	5.00	6.68	1.68	5.00
7	Excess FCI Provision	0.25	0.26	0.01	0.25
8	Bad Debts Previously Written off now recovered	0.00	0.02	0.02	0.00
9	Other Income	16.00	15.24	-0.76	16.00
10	Excess Bad & Doubtful Debts Reserve write - back	0.00	183.25	183.25	0.00
11	Excess Investment Depreciation write - back	0.00	29.01	29.01	0.00
	Total Income - A	2743.25	2940.39	197.14	3285.25
B	EXPENDITURE :				
1	Interest :				
1.1	On Deposits	1215.00	1079.50	-135.50	1400.00
1.2	On Borrowings	525.00	653.15	128.15	815.00
1.3	Subvention and Other Interest	30.00	26.69	-3.31	5.00
	Total - 1	1770.00	1759.34	-10.66	2220.00
2	Administrative Expenses :				
2.1	Salaries, Allowances, Provident Fund & Bonus / Ex-gratia etc.	130.80	107.61	-23.19	135.59
2.2	Rent, Taxes and Lighting	8.41	8.24	-0.17	8.70
2.3	Administrators Fees & Allowances	0.68	0.71	*0.03	0.65
2.4	Advocate Fees	1.24	2.93	*1.69	5.23
2.5	Postage, Lease line & Telephone	3.92	2.60	-1.32	4.02
2.6	Audit Fees	0.15	0.16	*0.01	0.18
2.7	Depreciation on Bank's Property	7.72	11.13	*3.41	8.95
2.8	Depreciation on Revalued Assets	10.00	8.99	-1.01	8.10
2.9	Printing & Stationery	1.09	0.68	-0.41	1.08
2.10	Advertisement and Publicity	2.20	1.15	-1.05	1.09
2.11	Repairs and Service Charges	26.11	16.88	-9.23	27.51
2.12	Security Guard Charges	3.23	2.96	-0.27	3.42
2.13	Professional Charges	3.77	4.69	*0.92	1.88
2.14	Computer Expenses	4.03	1.48	-2.55	4.04

Sr. No.	Particulars	2023-24			2024-25
		Sanctioned Budget	Actuals	Increase (+) Decrease (-)	Budget
2.15	Training Expenses	2.50	1.71	-0.79	2.63
2.16	Clearing House Processing Charges	0.40	0.29	-0.11	0.32
2.17	Insurance	6.07	6.51	* 0.44	8.26
2.18	Exp. Incurred on behalf of borrower	2.89	4.54	* 1.65	2.97
2.19	Motor Expenses	0.49	0.41	-0.08	0.50
2.20	CCIL Transaction Charges	1.20	0.97	-0.23	1.00
2.21	GST Expenses	6.42	4.83	-1.59	9.37
2.22	Other Meeting Expenses	0.07	0.07	0.00	0.09
2.23	Other Expenditure	4.71	2.25	-2.46	2.87
	Total - 2	228.10	191.79	-36.31	238.45
3	Other Expenses :				
3.1	Amortised Premium and Loss on sale of securities	2.30	1.81	-0.49	1.80
3.2	Deferred Tax expenditure	0.00	23.80	23.80	0.00
	Total - 3	2.30	25.61	23.31	1.80
4	Provisions :				
4.1	N.P.A.	0.00	71.55	71.55	0.00
4.2	Provision for Investment Depreciation Reserve	0.00	0.00	0.00	10.00
4.3	"Income Tax Special Reserve u/s 36 (1) (Viii) of I. T. Act"	60.00	86.30	26.30	80.00
4.4	Provision for Standard Assets	0.00	12.00	12.00	0.00
4.5	Provision for Other Assets	5.00	5.00	0.00	5.00
	Total - 4	65.00	174.85	109.85	95.00
5	Income Tax	175.00	173.76	-1.24	180.00
	Total Expenditure - B (1+2+3+4+5)	2240.40	2325.35	84.95	2735.25
C	NET PROFIT: (A-B)	502.85	615.04	112.19	550.00

* Administrative Expenses of ₹ 8.15 crore incurred more than the budgetary provisions during FY 2023-24 may be sanctioned.

Increase was observed in the following major expenditure head :

- Advocate fee : due to Bank filed suit in Hon. Supreme Court related to Government Guarantee.
- Depreciation : due to additions of computers during the year on which depreciation is @ 33.33%.
- Expenses Incurred on behalf of borrower : due to GST with penalty paid on behalf of Shree Adinath SSK.

Budget for the year 2024-25 may please be approved.

Annexure '3'

Appointment of Statutory Auditor for the period 2024-25

Statutory Auditor's Name	Statutory Auditor's Address	Registration No.
M/s. Borkar & Mujumdar, Mumbai	21/168, Anand Nagar, Anand Nagar Lane, 'Om' CHS Ltd., Off Nehru Road, Vakola, Santacruz (East), Mumbai - 400055. INDIA Tel No.: 022-66899999 E-Mail: contact@bnmca.com	ICAI No. 101569 W

विषय : आजारी साखर कारखाने व सहकारी संस्थांसाठीच्या 'सामोपचार कर्ज परतफेड योजना-२०२२' तसेच एकरकमी कर्ज परतफेड योजनेअंतर्गत तडजोड रक्कम परतफेडीसाठी दुष्काळसदृश परिस्थितीत मुदतवाढीची सवलत देणेच्या सर्वसमावेशक धोरणास मान्यता देणेबाबत.

प्रस्तावना :

सन १९९६-९७ सालापासून सहकारी बँकांना दुरदर्शित्वाचे निकष लागू करण्यात आले आहेत. त्यानुसार अनुत्पादीत वर्गवारी (एन.पी.ए.) संकल्पना सहकारी बँकांना लागू करण्यात आली. अनुत्पादीत वर्गवारीत असलेल्या कर्जदार संस्थांकडील झालेली थकबाकी वसुली, संभाव्य वसुली तसेच थकबाकी वसुलीसाठी कोरोना महामारीच्या पार्श्वभूमीवर राज्य बँकेतील थकीत कर्जदारांपैकी सर्व आजारी साखर कारखाने व सहकारी उद्योगांच्या पुनरुज्जीवनासाठी सामोपचार कर्ज परतफेड योजना-२०२२ प्रस्तावित करण्यात आली होती. सदर योजनेस दि. ३० जून, २०२२ रोजीच्या मा.वार्षिक सर्वसाधारण सभेतील ठराव क्र.१२ अन्वये मान्यता प्राप्त आहे.

राज्य शासनाचा शासन निर्णय दि. १० नोव्हेंबर, २०२३ अन्वये जाहीर केलेल्या दुष्काळाबाबत :

दि. ३१ ऑक्टोबर, २०२३ च्या शासन निर्णयान्वये राज्यात माहे जून ते सप्टेंबर २०२३ या कालावधीत कमी पर्जन्यमान झाले असल्याचे आढळून आल्याने व नैसर्गिक आपत्तीच्या घटनांमुळे बाधित होणाऱ्या आपत्तीग्रस्तांना तातडीने मदत देणे शक्य व्हावे यासाठी कायमस्वरूपी मंत्रीमंडळ समिती दि. १३ जून, २०१८ च्या शासन निर्णयान्वये गठीत करण्यात आली आहे. या मंत्रीमंडळ समितीच्या दि. ०९ नोव्हेंबर, २०२३ रोजी आयोजित करण्यात आलेल्या बैठकीमध्ये कमी पर्जन्यमान झालेल्या महसूली मंडळामध्ये दुष्काळसदृश परिस्थिती घोषित करून तेथे सवलती लागू करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. त्यास अनुसरून दि. १० नोव्हेंबर, २०२३ रोजीच्या शासन आदेशान्वये राज्यातील दुष्काळ घोषित केलेल्या तालुक्याव्यतिरिक्त इतर महसूली मंडळामध्ये दुष्काळसदृश परिस्थिती घोषित करून सवलती लागू केल्या आहेत.

राज्य शासनाचे शासन निर्णयान्वये दुष्काळ जाहीर केला असल्याने सामोपचार कर्ज परतफेड योजना-२०२२' योजनेत समाविष्ट झालेल्या संस्थांनी योजनेअंतर्गत निश्चित केलेल्या तडजोड रकमेच्या परतफेडीसाठी मुदतवाढ मिळणेबाबत मागणी केली होती.

सामोपचार कर्ज परतफेड योजना-२०२२ मध्ये दुष्काळी परिस्थितीत तडजोड रकमेच्या परतफेडीसाठी मुदतवाढ देणेकरीता मुद्दा क्र. ९.१.३ मध्ये पुढीलप्रमाणे तरतूद आहे.

मुद्दा क्र.९.१.३ महाराष्ट्र शासनाने कारखान्याच्या भागात दुष्काळी परिस्थिती जाहीर केल्यास व त्यामुळे कारखान्याचे गाळप न झाल्याने परतफेड शक्य न झाल्यास, सदर योजनेस आवश्यक ती मुदतवाढ देण्यात येईल. त्यासाठी शासनाने जाहीर केलेल्या दुष्काळग्रस्त भागामध्ये कारखान्याच्या कार्यक्षेत्रावैकी किमान ५०% भागाचा समावेश होणे आवश्यक आहे.

वरील मुद्यानुसार प्रत्यक्ष कार्यवाही करताना सुसुत्रता यावी या उद्देशाने बँकेने 'सामोपचार कर्ज परतफेड योजना-२०२२' अंतर्गत तडजोड रक्कम परतफेडीसाठी दुष्काळसदृश परिस्थितीत मुदतवाढीची सवलत देणेबाबतचे सर्वसमावेशक धोरण प्रस्तावित केले होते. त्यास दिनांक ०८ फेब्रुवारी, २०२४ रोजीच्या मा. प्रशासक सभेतील ठराव क्र. ७ अन्वये मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या कार्यांतर मान्यतेच्या अपेक्षेवर मान्यता देण्यात आली आहे.

- सामोपचार कर्ज परतफेड योजना-२०२२ या योजनेतील उपरोक्त मुद्दा क्र. ९.१.३ मधील तरतूदीनुसार कार्यवाही करणेस स्पष्टता येणेकरीता मा. प्रशासक समितीने मान्यता दिलेल्या व बँकेने प्रस्तावित केलेल्या धोरणास कार्यांतर मान्यता असावी.
- उपरोक्तप्रमाणे एकरकमी कर्ज परतफेड योजनांमध्ये सहभागी असलेल्या पात्र संस्थांनी विनंती केल्यास त्यांनाही प्रस्तावित धोरणानुसार दुष्काळसदृश परिस्थितीत तडजोड रकमेच्या परतफेडीसाठी मुदतवाढीची सवलत देणेस मान्यता असावी.
- सामोपचार कर्ज परतफेड योजना-२०२२ या योजनेअंतर्गत निश्चित केलेली संपूर्ण तडजोड रक्कमेचा भरणा

केल्यानंतर व्याजामध्ये मिळणाऱ्या सूटीच्या रक्कमेचे निर्लेखन करण्याचे अधिकार मा.प्रशासक समितीस प्रदान करणेस मान्यता असावी.

‘अ’ ते ‘क’ मान्यतेस्तव सादर.

सदर योजनेतील उपरोक्त मुद्दा क्र. ९.१.३ मधील तरतुदीत स्पष्टता येणे व त्यानुसार करावयाच्या कार्यवाही करिता बँकेने प्रस्तावित केलेले धोरण पुढीलप्रमाणे.

१. महाराष्ट्र शासनाने जाहिर केलेल्या दुष्काळग्रस्त भागामध्ये कारखान्याच्या कार्यक्षेत्रापैकी किमान ५०% भागाचा समावेश होणे आवश्यक आहे.
२. दि. ३१.१२.२०२३ अखेर थकीत हप्त्याच्या किमान १५% रक्कम भरणा करावयाची आहे. सदर रक्कम भरणा केल्यानंतर मुदतवाढ योजना लागू राहिल.
३. तडजोड रक्कमेच्या परतफेडीच्या थकित तारखेपासून दि.३१.१२.२०२३ पर्यंत तडजोड रक्कमेच्या येणेबाकीवर योजनेतील तरतुदीनुसार द.सा.द.शे. ७% व दंड व्याज २% याप्रमाणे व्याज आकारणी करून येणारी रक्कम तडजोड रक्कमेच्या येणेबाकीत एकत्रित करण्यात येईल.
४. **प्रथम वर्षी :**
 - ४.१ सवलतीच्या प्रथम वर्षी (दिनांक ०१ जानेवारी, २०२४ ते दिनांक ३१ डिसेंबर, २०२४ या कालावधीत) तडजोड रक्कमेच्या येणेबाकीवर ११% व्याजदराने आकारणी करून त्रैमासिक हप्ते करण्यात येतील.
 - ४.२ सवलतीच्या वरील कालावधीतील मुळ मंजूरीनुसारच्या त्रैमासिक हप्ता रक्कमेच्या किमान १०% रक्कमेचा उपरोक्त ‘अ’ प्रमाणेच्या व्याजाच्या रक्कमेचा तिमाही हप्त्यासोबत भरणा करावा लागेल.
५. **द्वितीय वर्षी :**
 - ५.१ सवलतीच्या द्वितीय वर्षी (दिनांक ०१ जानेवारी, २०२५ ते दिनांक ३१ डिसेंबर, २०२५ या कालावधीत) तडजोड रक्कमेच्या येणेबाकीवर १३% व्याजदराने आकारणी करून त्रैमासिक हप्ते करण्यात येतील.
 - ५.२ सवलतीच्या वरील कालावधीतील प्रथम हप्त्यात उपरोक्त ‘अ’ प्रमाणेच्या व्याजाच्या तिमाही हप्त्यासोबत दि. ३१ डिसेंबर, २०२३ अखेर थकीत हप्त्याच्या किमान १५% रक्कम भरणा करावी लागेल. तर उर्वरित ३ हप्त्यासोबत मुळ मंजूरीनुसारच्या त्रैमासिक हप्ता रक्कमेच्या किमान १०% रक्कमेचा भरणा करावा लागेल.
६. सवलतीच्या कालावधीकरीता तसेच तदनंतर नियमित तडजोड रक्कमेच्या परतफेडीस विलंब झाल्यास विलंबापोटी २% व्याज आकारण्यात येईल.
७. योजनेअंतर्गत निश्चित केलेल्या तडजोड रक्कमेच्या हप्ता परतफेडीसाठी महत्तम दोन वर्षांचा सवलतीचा कालावधी देण्यात येईल.
८. सवलतीच्या कालावधी करीता तसेच तदनंतर नियमित तडजोड रक्कमेच्या परतफेडीस ९० दिवसांच्या वर विलंब झाल्यास योजनेअंतर्गत दिलेली सवलत रद्द करून खाते कोणत्याही पूर्व सूचनेशिवाय पूर्वपदावर आणण्यात येईल.
९. मुळ योजनेनुसार १ ते ३ वर्षाकरीता ७% प्रमाणे व्याज व ४ थ्या वर्षाकरीता ९% प्रमाणे व्याज आकारण्यात येते. मुदतवाढ कालावधीच्या प्रथम व द्वितीय वर्षी उपरोक्त मुद्दा क्र. ४ व ५ प्रमाणे व्याज आकारणी करण्यात येईल. सदर सवलतीचा कालावधी संपल्यानंतर योजनेतील तरतुदीनुसार मुळ मंजूरी तारखेपासून एक वर्षाचा कालावधी संपल्यामुळे दिनांक ०१ जानेवारी, २०२६ पासून उर्वरित ३ वर्षांपैकी प्रथम दोन वर्षांमध्ये उर्वरित तडजोड रक्कमेवर ७% प्रमाणे व तिसऱ्या वर्षी ९% प्रमाणे व्याज आकारण्यात येईल.
१०. संस्थेने अर्ज केल्यानंतर संस्थेस सामोपचार कर्ज परतफेड योजना-२०२२ अंतर्गत तडजोड रक्कमेच्या परतफेडीसाठी सवलत देण्यात येईल.
११. सामोपचार कर्ज परतफेड योजना २०२२ मधील सर्व अटी / शर्ती लागू राहिल.

विषय : एकरकमी कर्ज परतफेड योजना-२०२१ या योजनेस मा.वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या तारखेपर्यंत दिलेल्या मुदतवाढीस कार्योत्तर मान्यता देणेबाबत.

प्रस्तावना :

अनुत्पादित वर्गवारीतील थकित कर्जांच्या वसुलीसाठी 'राज्य बँक एकरकमी कर्ज परतफेड योजना - २०२१' ही योजना कार्यान्वीत करण्यात आली होती. सदर योजनेस दिनांक ०५ मार्च, २०२१ रोजीच्या मा.वार्षिक सर्वसाधारण सभेतील ठराव क्र .८ अन्वये मान्यता प्राप्त झाली होती. सदर योजनेचा कालावधी दिनांक ३१ मार्च, २०२२ अखेर संपुष्टात आल्यानंतर पुन्हा रिटेल बँकिंग अंतर्गत थकित कर्जदार व संस्थात्मक कर्जदारांकडून सदर योजना पुन्हा कार्यान्वीत करणेबाबत मागणी येत होती. म्हणून दिनांक ३० जून, २०२२ रोजीच्या मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेतील ठराव क्र. ११ अन्वये सदर योजनेस दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०२३ पर्यंत मुदतवाढ देण्यात आली होती. तदनंतर पुन्हा दिनांक ३१ ऑगस्ट, २०२३ रोजीच्या मा.वार्षिक सर्वसाधारण सभेतील ठराव क्र. ०९ अन्वये सदर योजनेस दिनांक ३१ मार्च, २०२४ पर्यंत मुदतवाढ देण्यात आली होती. तदनंतर दिनांक १६ एप्रिल, २०२४ रोजीच्या मा.प्रशासक समितीतील ठराव क्र. ३२ अन्वये सदर योजनेस आगामी मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या तारखेपर्यंत मुदतवाढ दिलेली आहे.

तसेच योजनेतील तरतूदीनुसार तडजोड रकमेच्या २५% रकमेचा भरणा केल्यानंतर उर्वरित ७५% रकमेचा भरणा करणेसाठी सहभागी कर्जदाराने मुदत मागितली असल्यास, योजनेतील मुद्दा क्र.७ अ-१ नुसार पात्र कर्जदारास उर्वरित तडजोड रकमेच्या परतफेडीसाठी कमाल २४ महिन्यांची (मासिक / त्रैमासिक हप्त्यात) मुदत देण्यात येते. सदर कालावधीत सलग ३ हप्त्यांची थकबाकी झाल्यास सदर कर्जदारास योजनेअंतर्गत दिलेली सवलत रद्द करून कर्जखाते पूर्वपदावर आणण्यात येते.

सदर तडजोड रकमेच्या थकबाकीदार कर्जदारांनी थकीत कालावधीतील थकीत हप्त्यांसह शिल्लक तडजोड रकमेवर नियमित व्याजदर अधिक २% प्रमाणे दंड व्याजासहच्या रकमेचा एकरकमी भरणा केल्यास सदर कर्जदारांना योजनेअंतर्गत दिलेल्या सवलतीचा पुन्हा लाभ देणेबाबत मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेची मान्यता आवश्यक आहे.

- अ. रिटेल बँकिंग अंतर्गत थकित कर्जदार व संस्थात्मक कर्जदारांकडून सदर योजना पुन्हा कार्यान्वीत करणेबाबत मागणी येत असल्याने दिनांक ०५ मार्च, २०२१ रोजीच्या मा.वार्षिक सर्वसाधारण सभेतील ठराव क्र. ८ अन्वये मान्यता प्राप्त असलेल्या एकरकमी कर्ज परतफेड योजना-२०२१ या योजनेस दिनांक १६ एप्रिल, २०२४ रोजीच्या मा. प्रशासक समितीतील ठराव क्र. ३२ अन्वये आगामी मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या तारखेपर्यंत दिलेल्या मुदतवाढीस कार्योत्तर मान्यता असावी.
- ब. योजनेअंतर्गत तडजोड रकमेच्या थकबाकीदार कर्जदारांनी थकीत कालावधीतील थकीत हप्त्यांसह शिल्लक तडजोड रकमेवर नियमित व्याजदर अधिक २% प्रमाणे दंड व्याजासहच्या रकमेचा एकरकमी भरणा केल्यास सदर कर्जदारांना योजनेअंतर्गत रद्द केलेल्या सवलतीचा पुन्हा लाभ देणेस व याबाबतचे निर्णय घेण्याचे अधिकार मा. प्रशासक समितीस देणेस मान्यता असावी.
- क. एकरकमी कर्ज परतफेड योजना - २०२१ अंतर्गत तडजोड रकमेच्या २५% रकमेचा भरणा करणेस दिलेल्या मुदतवाढीस मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेची कार्योत्तर मान्यता असावी.
- ड. योजनेअंतर्गत तडजोड रकमेच्या परतफेडी अभावी दिलेली सवलत रद्द केलेल्या कर्जदारांना पुन्हा सवलत देण्यात आली त्यास कार्योत्तर मान्यता असावी.

उपरोक्त 'अ' ते 'ड' मान्यतेस्तव सादर.

अनेकश्र '६'

विषय : अनुत्पादित वर्गवारीतील थकित कर्जांच्या वसुलीसाठी राज्य बँकने प्रस्तावित केलेल्या 'एकरकमी कर्ज परतफेड योजना-२०२४' या प्रस्तावित योजनेस मान्यता देणेबाबत.

प्रस्तावना :

अनुत्पादित वर्गवारीतील थकित कर्जांच्या वसुलीसाठी राज्य बँक एकरकमी कर्ज परतफेड योजना-२०२१ ही योजना कार्यान्वीत करण्यात आली होती. सदर योजनेस दिनांक ०५ मार्च, २०२१ रोजीच्या मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेतील ठराव क्र. ८ अन्वये मान्यता प्राप्त झाली होती. सदर योजनेचा कालावधी दिनांक ३१ मार्च, २०२२ अखेर संपुष्टात आल्यानंतर पुन्हा रिटेल बँकिंग अंतर्गत थकित कर्जदार व संस्थात्मक कर्जदारांकडून सदर योजना पुन्हा कार्यान्वीत करणेबाबत मागणी येत होती. म्हणून दिनांक ३० जून, २०२२ रोजीच्या मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेतील ठराव क्र. ११ अन्वये सदर योजनेस दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०२३ पर्यंत मुदतवाढ देण्यात आली होती. तदनंतर पुन्हा दिनांक ३१ ऑगस्ट, २०२३ रोजीच्या मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेतील ठराव क्र.०९ अन्वये सदर योजनेस दिनांक ३१ मार्च, २०२४ पर्यंत मुदतवाढ देण्यात आली होती. तदनंतर दिनांक १६.०४.२०२४ रोजीच्या मा. प्रशासक समितीतील ठराव क्र. ३२ अन्वये सदर योजनेस आगामी मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या तारखेपर्यंत मुदतवाढ दिलेली आहे.

सदर योजने अंतर्गत आजतागायत ५६ वैयक्तीक कर्जदार व १४ संस्थात्मक कर्जदारांनी प्रस्ताव सादर केले आहेत. त्यापैकी १२ वैयक्तीक कर्जदार व १ संस्थात्मक कर्जदारांचे प्रस्ताव अपात्र करण्यात आले. उर्वरित पात्र प्रस्तावांपैकी २३ वैयक्तीक कर्जदार व ४ संस्थात्मक कर्जदारांनी १००% तडजोड रकमेचा भरणा केला आहे. उर्वरित २१ वैयक्तीक कर्जदार व ९ संस्थात्मक कर्जदार योजनेतील तरतूदीनुसार तडजोड रकमेचा भरणा करित आहेत. सदर योजने अंतर्गत दिनांक ३१ मार्च, २०२४ पर्यंत तडजोड रकमेत एकूण ₹ १३३१६.६० लाखाची वसुली झाली आहे.

उपरोक्त वस्तुस्थिती विचारात घेता,

- राज्य बँकेचा एन.पी.ए. कमी करण्याच्या दृष्टीने व थकीत कर्जयेणेबाकींची वसुली होण्याच्या दृष्टीने राज्य बँक 'एकरकमी कर्ज परतफेड योजना-२०२४' ही योजना प्रस्तावित करित आहेत. सदर योजनेस मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या मान्यतेसाठी दि.१२.०६.२०२४ रोजीच्या मा. प्रशासक समितीने ठराव क्र. ०९ अन्वये शिफारस केली आहे. सबब 'राज्य बँक एकरकमी कर्ज परतफेड योजना-२०२४' या प्रस्तावित योजनेस मान्यता असावी.
- एकरकमी कर्ज परतफेड योजना-२०२४ या योजने अंतर्गत निश्चित केलेल्या संपूर्ण तडजोड रकमेचा भरणा केल्यानंतर व्याजामध्ये मिळणाऱ्या सूटीच्या रकमेचे निर्लेखन करण्याचे अधिकार मा. प्रशासक समितीस प्रदान करणेस मान्यता असावी.

'अ' व 'ब' मान्यतेस्तव सादर

अनुत्पादित वर्गवारीतील थकित संस्थात्मक / वैयक्तीक कर्जदारांच्या पुनरुज्जीवनासाठी भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या सुधारीत मार्गदर्शक तत्वानुसार तयार करण्यात आलेली राज्य बँक एकरकमी कर्ज परतफेड योजना-२०२४

- योजनेचे नांव : 'एकरकमी कर्ज परतफेड योजना - २०२४'
- योजनेसाठी पात्र कर्जदार :
 - दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेर अनुत्पादित वर्गवारीतील संशयीत डी-१ व त्यापुढील वर्गवारीत समाविष्ट झालेल्या कर्जखात्यांना ही योजना लागू होईल.
 - जामीनदार हे सहकर्जदार असल्याने या योजनेतर्गत कर्जदाराबरोबरच जामीनदारांनाही स्वतंत्रपणे किंवा एकत्रित अर्ज करता येईल.
 - सरफेसी कायद्यांतर्गत नोटीस, वसुलीसाठी कायदेशीर कारवाई चालू असलेली, ताब्यात घेतलेले तथापी अद्याप पावेतो विक्री न झालेल्या व अर्वाड प्राप्त झालेल्या अनुत्पादित कर्ज वर्गवारीमधील संस्था / वैयक्तीक कर्जखाती.

२.४ रिझर्व्ह बँकेच्या दिनांक ०८ जून, २०२३ रोजीच्या मार्गदर्शक सूचनांचे परिपत्रकानुसार फसवणूक, गैरव्यवहार करून घेतलेली कर्जे व जाणिवपूर्वक थकविलेली कर्जदारांबाबत गैरव्यवहारांची व्याप्ती विचारात घेवून योजनेअंतर्गत सवलत देण्याचे अधिकार मा. प्रशासक सभेस व बँक व्यवस्थापन यांना राहतील.

३. योजनेसाठी अयात्र कर्जदार :

रिझर्व्ह बँक आणि नाबार्डच्या मार्गदर्शक तत्वांनुसार सदर योजना ही पुढील कर्जांना लागू होणार नाही.

३.१ आजी व माजी संचालकांना व त्यांच्याशी हितसंबंध असणाऱ्या भागीदारी संस्था / कंपन्या अशा कंपन्यांमध्ये / फर्ममध्ये त्यांची जामिनकी असलेल्यांना दिलेल्या कर्जांच्या अथवा त्यांची जामिनकी असणाऱ्या कर्जांना रिझर्व्ह बँकेच्या पूर्वपरवानगी शिवाय सदर सवलत देता येणार नाही.

३.२ संचालकांच्या कुटुंबातील व्यक्तींना दिलेल्या कर्जासाठी अथवा ते जामिनदार असलेल्या कर्जांना सदर योजना लागू होणार नाही. (येथे 'कुटुंब' [Family] म्हणजे म. स. का. १९६० कलम ७५ (२) मधील स्पष्टीकरण १ मध्ये नमूद केलेप्रमाणे पत्नी, पती, आई, वडील, बहिण, मुलगा, मुलगी, जावई किंवा सुन)

३.३ पगारदारांच्या मालकांशी जर पगारकपातीचा करार झाला असेल तर अशा पगारदारांना दिलेल्या खावटी कर्जासाठी सदर योजना लागू होणार नाही.

३.४ न्यायालयासमीर तडजोड झालेल्या कर्जप्रकरणांना ही योजना लागू होणार नाही.

३.५ शासकीय थकहमीवर दिलेल्या कर्जांना सदर योजना लागू होणार नाही.

४. योजनेची मुदत :

योजनेअंतर्गत प्रस्ताव सादर करण्याची अंतिम मुदत - दिनांक ३१ मार्च, २०२५.

५. योजनेची व्याप्ती :

५.१ ही योजना सर्व प्रकारच्या कर्जांना तसेच कर्जाव्यतिरिक्त दिलेल्या तात्पुरती उचल मर्यादा, बील डिस्काउंट यांना लागू राहिल.

५.२ या योजनेत दिनांक ३१ मार्च, २०२४ पूर्वी राज्य बँकेमार्फत भाड्याने दिलेल्या संस्थांना सहभागी होता येईल.

५.३ कोणत्याही कायद्यांतर्गत कारवाई चालू असणाऱ्या व कलम १०१ अन्वये वसूली दाखला प्राप्त व कलम ९१ अन्वये निवाडे प्राप्त झालेल्या कर्जांना सुध्दा ही योजना लागू होईल.

५.४ जेथे कर्जदारांची एकापेक्षा जास्त कर्जखाती असतील व त्यापैकी एखादे / काही कर्जखाती अनुत्पादक झाली असल्यास इतर सर्व कर्जखाती 'समुह कर्जे' म्हणून अनुत्पादक होतात. तर त्या समुह कर्जांपैकी जे खाते / खाती प्रत्यक्षात अनुत्पादक झाली असतील केवळ त्याच खात्यांना एक रकमी कर्ज परतफेड योजनेची सवलत मिळेल.

५.५ न्यायप्रविष्ट, निवाडाप्राप्त असलेली अनुत्पादित वर्गवारीतील सर्व कर्जांचा योजनेत समावेश होईल.

५.६ थकित कर्जदारांनी राज्य बँक एकरकमी कर्ज परतफेड योजना-२०२४ अंतर्गत प्रस्ताव सादर करतांना प्रस्तावाबाबत प्रस्ताव सादर केल्याच्या तारखेअखेरील मुद्दल व नोंदविलेल्या व्याजासह संपूर्ण येणेबाकीच्या १०% रक्कम अथवा कमाल ₹ २.०० कोटी यामधील जी कमी असेल त्या रक्कमेचा भरणा करणे आवश्यक आहे. अवसायनातील संस्थांसाठी प्रस्ताव सादर केल्याच्या तारखेअखेरील मुद्दल व नोंदविलेल्या व्याजासह संपूर्ण येणेबाकीच्या ५% रक्कमेचा भरणा करणे आवश्यक आहे.

५.७ बँकेच्या दफ्तरी नोंद असलेली कर्जे येणेबाकी, अनुत्पादित वर्गवारीतील तारीख याबाबत वैधानिक लेखा परिक्षक व राष्ट्रीय बँकेने दर वर्षी तपासणी करून अंतिम केली असल्याने बँकेच्या दफ्तरी दाखल असलेल्या नोंदीची माहिती अंतिम राहिल.

६. एकरकमी परतफेड योजनेसाठी तडजोड रक्कम काढण्याचे सुत्र :

६.१. अनुत्पादित वर्गवारीतील संस्था / वैयक्तिक कर्जदारांसाठी तडजोडीचे सुत्र :

- ६.१.१ दि. ३१ मार्च, २०२४ रोजी किंवा त्यापुर्वी अनुत्पादित वर्गवारीतील संशयीत डी-१ वर्गवारीत वर्गीकरण करण्यात आलेल्या दिवसापासून केवळ मुद्दल रकमेवर द.सा.द.शे. ८% दराने सरळव्याज पध्दतीने तडजोडीच्या दिनांकापर्यंत व्याजाची आकारणी करावी.
- ६.१.२ तद्नंतर अनुत्पादित वर्गवारीतील संशयीत डी-१ तारखेअखेरील मुद्दल येणेबाकी रकमेत पुढील रकमा एकत्रित कराव्यात.
- उपरोक्त मुद्दा क्र. ६.१.१ नुसार अनुत्पादित वर्गवारीतील संशयीत डी-१ वर्गवारीत वर्गीकरण करण्यात आलेल्या तारखेअखेरील मुद्दल येणेबाकीवर द.सा.द.शे. ८% प्रमाणे आकारणी करून येणारी व्याज रक्कम
 - एन.पी.ए. तारखेअखेरील सर्व प्रकारचे व्याज येणेबाकी रकमा (उदा. जुने व्याज, एन.पी.ए. व्याज व नोंदविलेले व्याज)
 - संस्थेच्यावतीने बँकेने केलेला कायदेविषयक व इतर खर्चाच्या रकमा
- ६.१.३ उपरोक्त अ.क्र. '६.१.२' नुसार येणाऱ्या एकत्रित रकमेतून अनुत्पादित वर्गवारीतील संशयीत डी-१ वर्गवारीत वर्गीकरण करण्यात आलेल्या तारखेपासून प्रस्ताव सादर केलेल्या तारखेपर्यंतच्या कालावधीत कर्जदाराने भरणा केलेली रक्कम वजा करावी. त्यानुसार जी रक्कम येणे राहिल ती 'तडजोड रक्कम' समजावी.
- ६.१.४ उपरोक्त समीकरणानुसार आकडेमोड करून येणारी तडजोड रक्कम ही प्रस्ताव सादर केलेल्या तारखेअखेरील मुद्दल येणेबाकी रकमेपेक्षा कमी येत असल्यास, प्रस्ताव सादर केलेल्या तारखेअखेरील मुद्दल येणेबाकीची रक्कम तडजोड रक्कम समजण्यांत येईल.

ओटीएस-२०२४		
१	अनुत्पादित वर्गवारीतील संशयीत डी-१ वर्गवारीत वर्गीकरण करण्यात आलेल्या तारखेअखेरील मुद्दल	अधिक
२	अनुत्पादित वर्गवारीतील संशयीत डी-१ वर्गवारीत वर्गीकरण करण्यात आलेल्या तारखेअखेरील मुद्दलावर प्रस्ताव सादर करणेच्या तारखेपर्यंत द.सा.द.शे. ८% प्रमाणे व्याज आकारणी करून येणारी व्याज रक्कम	अधिक
३	अनुत्पादित वर्गवारीतील संशयीत डी-१ वर्गवारीत वर्गीकरण करण्यात आलेल्या तारखेअखेरील नोंदविलेले व्याजासह सर्व प्रकारचे व्याज येणेबाकीच्या रक्कमा.	अधिक
४	सादर रक्कमेत संस्थेच्या वतीने बँकेने केलेल्या खर्चाची रक्कम एकत्रित करणे. (ई.आय.ओ.बी.)	अधिक
५	वरील एकूण रक्कमेतून अनुत्पादित वर्गवारीतील संशयीत डी-१ वर्गवारीत वर्गीकरण करण्यात आलेल्या तारखेपासून प्रस्ताव सादर केलेल्या तारखेपर्यंतच्या एकत्रित वसुलीची रक्कम वजा करणे.	वजा
६	उपरोक्तप्रमाणे येणारी रक्कम - तडजोड रक्कम	तडजोड रक्कम
७	तडजोड रक्कम प्रस्ताव सादर केलेल्या तारखेअखेरील मुद्दल येणेबाकीपेक्षा कमी असल्यास मुद्दल येणेबाकी हीच तडजोड रक्कम समजावी.	तडजोड रक्कम
८	प्रस्ताव सादर केलेल्या तारखेअखेरील संपूर्ण येणेबाकीतून तडजोड रक्कम वजाजाता उर्वरित रक्कम	सूट रक्कम

६.२ भाडेतत्वावरील संस्थांसाठी तडजोड रक्कम काढण्याचे सुत्र :

- ६.२.१ संस्था भाडे तत्वावर चालविण्यास देण्यात आली असल्यास अनुत्पादित वर्गवारीत वर्गीकरण केल्याच्या तारखेपासून भाडे करार साक्षांकित झाल्याच्या तारखेपर्यंत अनुत्पादित वर्गवारीत (एन.पी.ए.) वर्गीकरण केल्याच्या तारखेअखेरील मुद्दल येणेबाकी रकमेवर द.सा.द.शी. ८% दराने सरळव्याज पध्दतीने व्याज आकारणी करावी.
- ६.२.२ तद्नंतर एन.पी.ए. तारखेअखेरील मुद्दल येणेबाकी रक्कमेत पुढील रक्कमा एकत्रित कराव्यात.
- उपरोक्त मुद्दा क्र.६.२.१ नुसार एन.पी.ए. तारखेपासून भाडेकरार स्वाक्षांकित झालेल्या तारखेपर्यंत मुद्दल येणेबाकीवर द.सा.द.शी. ८%प्रमाणे व्याज आकारणी करून येणारी व्याज रक्कम
 - एन.पी.ए. तारखेअखेरील सर्व प्रकारचे व्याज येणेबाकी रक्कमा (उदा. जुने व्याज, एन.पी.ए. व्याज व नोंदविलेले व्याज)
 - संस्थेच्या वतीने बँकेने केलेला कायदेविषयक व इतर खर्चाच्या रक्कमा
- ६.२.३ उपरोक्त अ.क्र. '६.२.२' नुसार येणाऱ्या एकत्रित रकमेतून एन.पी.ए. तारखेपासून भाडेकरार स्वाक्षांकित केलेल्या तारखेपर्यंतच्या कालावधीत कर्जदाराने भरणा केलेली रक्कम एकत्रित वजा करावी. त्यानुसार येणारी रक्कम ही भाडेकरार स्वाक्षांकित केलेल्या तारखेअखेरील येणेबाकी समजावी
- ६.२.४ भाडे कराराच्या तारखे अखेरील मुद्दा क्र. ६.२.३ नुसार येणाऱ्या येणेबाकी (मुद्दल अधिक व्याज) रकमेवर भाडेकरार तारखेनंतर तडजोड तारखेपर्यंत संस्थेला दिलेल्या विविध कर्जांच्या नियमित व्याजदरांपैकी कमाल व्याजदरापेक्षा १% कमी व्याजदराने सरळव्याज पध्दतीने व्याज आकारणी करावी.
- ६.२.५ उपरोक्त मुद्दा क्र. ६.२.३ व मुद्दा क्र. ६.२.४ प्रमाणे येणारी व्याज रक्कम एकत्रित करून सदर रक्कमेतून भाडेकरार स्वाक्षांकित केलेल्या तारखेनंतरच्या एकत्रित वसुलीची रक्कम वजावट केल्यानंतर जी रक्कम येणे राहिल ती 'तडजोड रक्कम' समजावी.
- ६.२.६ उपरोक्त समीकरणानुसार आकडेमोड करून येणारी तडजोड रक्कम ही प्रस्ताव सादर केलेल्या तारखेअखेरील मुद्दल येणेबाकी रकमेपेक्षा कमी येत असल्यास, प्रस्ताव सादर केलेल्या तारखेअखेरील मुद्दल येणेबाकीची रक्कम तडजोड रक्कम समजण्यात येईल.

ओटीएस-२०२४ (भाडेतत्वावरील संस्थांसाठी)		
१	एन.पी.ए. तारखेअखेरील मुद्दल	अधिक
२	एन.पी.ए. तारखेअखेरील मुद्दलावर भाडेकरार स्वाक्षांकित झालेल्या तारखेपर्यंत ८% व्याज आकारणी करणे.	अधिक
३	एन.पी.ए. तारखेअखेरील नोंदविलेले व्याजासह सर्व प्रकारचे व्याज येणेबाकी.	अधिक
४	सदर रकमेत संस्थेच्या वतीने बँकेने केलेल्या खर्चाची रक्कम एकत्रित करणे. (ई.आय.ओ.बी.)	अधिक
५	वरील एकूण रकमेतून एन.पी.ए. च्या तारखेपासून भाडेकरार स्वाक्षांकित झालेल्या तारखेपर्यंत एकत्रित वसुलीची रक्कम वजा करणे.	वजा
६	उपरोक्त प्रमाणे येणारी रक्कम ही भाडेकरार स्वाक्षांकित झालेल्या तारखेअखेरील येणेबाकी म्हणून निश्चित होईल.	भाडेकरार स्वाक्षांकित तारखेअखेरील येणेबाकी

ओटीएस-२०२४ (भाडेत्वारील संस्थांसाठी)		
७	उपरोक्त मुद्दा क्र. ६ प्रमाणेच्या येणेबाकीवर संस्थेला दिलेल्या सर्वप्रकारच्या कर्जापैकी महत्तम व्याजदरापेक्षा १% कमी व्याज दराने व्याज आकारणी करणे.	अधिक
८	वरील एकूण रक्कमेतून भाडेकरार स्वाक्षांकित झालेल्या तारखेपासून प्रस्ताव सादर करणेच्या तारखेपर्यंत एकत्रितीत वसुलीची रक्कम वजा करणे.	वजा
९	उपरोक्तप्रमाणे येणारी रक्कम - तडजोड रक्कम	तडजोड रक्कम
१०	तडजोड रक्कम मुद्दल येणेबाकीपेक्षा कमी असल्यास मुद्दल येणेबाकी हीच तडजोड रक्कम समजावी.	तडजोड रक्कम
११	प्रस्ताव सादर केलेल्या तारखेअखेरील संपूर्ण येणेबाकीतून तडजोड रक्कम वजाजाता उर्वरित रक्कम	सूट रक्कम

६.३ एकरकमी कर्ज परतफेड योजना व सामोपचार कर्ज परतफेड योजना या योजनांव्यतिरीक्त लॉस अॅसेट वर्गवारीतील निर्लेखित करण्यात आलेल्या कर्जदारांसाठी तडजोड रक्कम काढण्याचे सुत्र :

- ६.३.१ एकरकमी कर्ज परतफेड योजना व सामोपचार कर्ज परतफेड योजना या योजनांव्यतिरीक्त लॉस अॅसेट वर्गवारीतील निर्लेखित करण्यात आलेल्या कर्जदारांना योजनेअंतर्गत सहभागी व्हावयाचे झाल्यास प्रस्तावासीबत व्याजासह निर्लेखित केलेल्या रकमेच्या २% रकमेचा भरणा करणे आवश्यक आहे.
- ६.३.२ निर्लेखन केलेल्या तारखे अखेरील निर्लेखित केलेल्या मुद्दल रकमेच्या ५०% रक्कम, जुने व्याज येणेबाकीच्या ४०% रक्कम, एन.पी.ए. व्याज येणेबाकीच्या २०% व नोंदवलेले व्याज येणेबाकीच्या १०% रक्कम अशी येणारी एकूण रक्कम तडजोड रक्कम समजावी.
- ६.३.३ योजनांव्यतिरीक्त निर्लेखित करण्यात आलेल्या कर्जदारांनी निश्चित केलेली तडजोड रक्कम मंजूरीपत्र प्राप्त झालेल्या तारखेपासून एक महिन्याच्या आंत परतफेड करावयाची आहे.

ओटीएस-२०२४		
१	निर्लेखित केलेल्या तारखे अखेरील मुद्दल रकमेच्या ५०% रक्कम	अधिक
२	निर्लेखित केलेल्या तारखे अखेरील जुने व्याजाच्या ४०% रक्कम	अधिक
३	निर्लेखित केलेल्या तारखे अखेरील एन.पी.ए. व्याजाच्या २०% रक्कम	अधिक
४	निर्लेखित केलेल्या तारखे अखेरील नोंदवलेल्या व्याजाच्या १०% रक्कम	अधिक
५	उपरोक्तप्रमाणे येणारी रक्कम - तडजोड रक्कम	तडजोड रक्कम

७. तडजोड रक्कम परतफेडीच्या पध्दती :

७.१. अनुत्पादीत वर्गवारीतील संस्था / वैयक्तिक कर्जदारांसाठी :

- ७.१.१ राज्य बँक एकरकमी परतफेड योजने अंतर्गत तडजोड मंजूरीचे पत्र प्राप्त झाल्यापासून कर्जदाराने एक महिन्यात तडजोडीची सर्व रक्कम भरणे आवश्यक आहे. सदर कालावधीत संपूर्ण तडजोड रकमेचा भरणा केल्यास त्यावर व्याज आकारणी होणार नाही.

अथवा

तडजोड रकमेच्या किमान २५% रक्कम (प्रस्तावासोबत भरणा केलेल्या रकमेसह) भरल्यास उर्वरित ७५% रक्कम द.सा.द.शे. १०% दराने पुढील जास्तीत जास्त २४ महिन्यांच्या कालावधीसाठी समान मासिक / त्रैमासिक हप्त्यात व्याजासह उर्वरित तडजोड रक्कमेच्या परतफेडीचा पर्याय कर्जदारास स्विकारता येईल. त्यासाठी परतफेडीचे नियोजन सादर करणे आवश्यक आहे.

- ७.१.२ भाडे तत्वावर चालविण्यास देण्यात आलेल्या संस्थांसाठी संस्थेला दिलेल्या विविध कर्जांच्या नियमित व्याजदरापैकी कमाल व्याजदरापेक्षा १% कमी व्याजदराने सरळव्याज पध्दतीने व्याज आकारणी करण्यात येईल.
- ७.१.३ तडजोड रक्कमेच्या ७५% रकमेच्या परतफेडीचे उपरोक्तप्रमाणे हप्ते करून देत असतांना तडजोड रक्कम निश्चित करताना ज्या तारखेपर्यंत व्याज आकारणी केली असेल त्या तारखेपासून पुढे वरीलप्रमाणे व्याज आकारणी करण्यात येईल.
- ७.१.४ मात्र कर्जदाराने १ महिन्यात २५% रक्कम न भरल्यास अथवा कर्जदारास ७५% रक्कमेच्या परतफेडीसाठी करून देण्यात आलेल्या हप्त्यापैकी मासिक सलग तीन हप्ते किंवा त्रैमासिक दोन हप्ते थकविल्यास कर्जदाराने नकार दिला आहे असे समजण्यात येईल व कर्जदारास दिलेली सवलत रद्द करण्यात येईल. कर्जदाराने योजनेअंतर्गत भरणा केलेली रक्कम बँक धोरणानुसार कर्जखाती समायोजित करण्यात येईल व सदर कर्जखाते पूर्ववत करण्यात येईल.
- ७.१.५ २४ महिन्यांच्या कालावधीत कोणताही हप्ता भरण्यास उशीर झाल्यास त्यावर उशीर झालेल्या मुदतीसाठी व थकीत हप्ता रकमेवर द.सा.द.शे.२% दंड व्याज आकारण्यात येईल.
- ७.१.६ दंड व्याजापोटी भरणा केलेली रक्कम तडजोड रक्कमेच्या हिशोबत घेतली जाणार नाही.

७.२ 'एकरकमी कर्ज परतफेड योजना - २०२४' मध्ये राज्य बँकेकडे मालमत्ता गहाणात नसलेल्या अवसायनातील संस्था सहभागी झाल्यास अवसायनातील संस्थांच्या वतीने संबंधित संस्थांचे अवसायकांना योजनेतील अटीनुसार २५% रकमेचा भरणा करणेस अडचणी येत असल्याने अवसायकांमार्फत अशा संस्थांच्या मालमत्तेची ठराविक मुदतीत विक्री केल्यानंतर खरेदीदाराने मालमत्ता खरेदीपोटी भरणा करावयाची रक्कम अवसायकांकडे वर्ग न करता प्रथम प्राधान्याने थेट राज्य बँकेकडे योजने अंतर्गत निश्चित केलेल्या तडजोड रकमेपोटी भरावी

७.३ तडजोड रक्कमेच्या २५% रक्कमेचा भरणा केल्यानंतर मालमत्तेचा ताबा हवा असल्यास :

उपरोक्त प्रमाणे संस्थेने तडजोड रकमेच्या २५% रक्कम भरून उर्वरित ७५% रकमेच्या परतफेडीसाठी २४ महिन्यांच्या कालावधीचा पर्याय निवडला असेल व लगेचच सुपूर्तनाम्याद्वारे संस्थेच्या मालमत्तेचा ताबा मागितला असेल अथवा संस्था भाडेकरुच्या ताब्यात असेल तर अशावेळी राज्य बँक सदर २४ महिन्यांच्या कालावधीत संस्था भाडेतत्वावर दिली असे गृहित धरून उत्पादन चालू असलेल्या संस्थांसाठी तडजोड रकमेच्या मासिक हप्त्यावर ८% तर उत्पादन बंद असलेल्या संस्थांसाठी तडजोड रकमेच्या मासिक हप्त्यावर ४% याप्रमाणे खालील सुत्रानुसार भाडे रक्कम व तडजोड रकमेच्या व्याजासहच्या मासिक हप्त्यांसह नियमितपणे राज्य बँकेकडे आदा करावे लागेल.

सदर कालावधीसाठी मासिक हप्ता काढण्याची पध्दत पुढीलप्रमाणे.

१	७५% तडजोड रक्कम	(A)
२	तडजोड रक्कमेचा मासिक हप्ता	(B) = A / 24
३	मासिक हप्ता भरणा केलेल्या तारखेपर्यंत तडजोड रक्कमेच्या येणेबाकीवरील व्याज	(C)
४	उत्पादन चालू असलेल्या संस्थांसाठी मासिक हप्त्यावर भाडे म्हणून ८% प्रमाणे परतावा	(D) = B x 8%
५	उत्पादन बंद असलेल्या संस्थांसाठी मासिक हप्त्यावर भाडे म्हणून ४% प्रमाणे परतावा	(E) = B x 4%
६	एकूण मासिक हप्ता	(F) = B + C + (D किंवा E)

उपरोक्तप्रमाणे एकूण मासिक हप्त्याच्या रक्कमेपैकी (F) फक्त तडजोड रकमेच्या मासिक हप्त्याची रक्कम (B) एकरकमी परतफेड योजनेनुसार येणाऱ्या तडजोड रकमेत समायोजन करण्यात येईल. तसेच उर्वरित रक्कम [मुद्दा क्र. ३ नुसार तडजोड रकमेच्या येणेबाकी वरील व्याज (C) व मुद्दा क्र. ४ किंवा ५ नुसार तडजोड रकमेच्या मासिक हप्त्यावरील ८% किंवा ४% प्रमाणे येणारी परतावा रक्कम (D) किंवा (E)] योजनेतील तरतूदीनुसार मिळणाऱ्या सबलतीच्या रकमेत समायोजित करण्यात येईल.

८. एकरकमी परतफेडीचे इतर निकष :

८.१. योजनेअंतर्गत तडजोड रक्कम निश्चित करून संस्थात्मक कर्जदारांनी मंजूरी पत्र प्राप्त झाल्यानंतर पुढील मुद्यांच्या आशयाचा ₹ ५००/- स्टॅम्प पेपरवर इन्डेमनिटी बॉण्ड ८ दिवसाच्या आत सादर करावा.

- निश्चित केलेली तडजोड रक्कम व सबलतीची रक्कम मान्य आहे.
- तडजोड रक्कमेच्या परतफेडीच्या कालावधीत परतफेड होऊ शकली नाही तर आम्हास दिलेली सबलत रद्द करून कर्जखाते पुर्ववत आणण्याची आमची हरकत नाही.
- योजनेअंतर्गत दिलेली सबलत रद्द केल्यास संस्थेच्या मालमत्तेचा राज्य बँकेकडे शांततापुर्वक ताबा देऊ.

८.२ कर्जदारास दंड व्याज व मुळ तडजोड रक्कमेव्यतिरिक्त तडजोड रकमेच्या परतफेडीसाठी आकारण्यात आलेली व्याज रक्कम कर्जदारास दिलेल्या व्याजाच्या सूट रक्कमेत समायोजित करण्यात येईल. त्यामुळे मुळ मंजूरी पत्रानुसार सूट दिलेली व्याजाची रक्कम तडजोड रक्कमेच्या संपूर्ण परतफेडीनंतर त्याप्रमाणात कमी होईल.

८.३ योजनेत सहभागी झालेनंतर एकूण तडजोड रक्कमेच्या ५०% रक्कमेचा व्याजासह नियमित भरणा केल्यानंतर कर्जदार पुढील काही हप्ते भरू शकला नाही, तदनंतर पुन्हा कर्जदाराने योजनेचा लाभ घेणेसाठी विनंती केली तर उर्वरित येणेबाकीसाठी थकीत कालावधी पुन्हा वाढवून देण्यात येईल. तथापि सदर येणेबाकीसाठी नियमित योजनेसाठीचा दर १०% व भाडेतत्वावरील योजनेसाठीचा दर (संस्थेला दिलेल्या विविध कर्जांच्या नियमित व्याजदरांपैकी कमाल व्याजदराच्या १% कमी व्याजदर) या व्याजदरा व्यतिरिक्त द.सा.द.शे. २% प्रमाणे व्याज आकारणी होईल. अशाप्रकारे दंडव्याजासहीत रक्कम भरण्यासाठी जास्तीत जास्त १२ महिन्यांची मुदतवाढ देण्याचे अधिकार मा.प्रशासकांना राहतील. मात्र नियमित कालावधीत योजनेच्या लाभधारकाने ५०% पेक्षा कमी रक्कमेचा भरणा केला असल्यास त्यांचा योजनेतील सहभाग रद्द होईल.

८.४ या योजनेचा परतफेडीच्या मुळ २४ महिन्यांच्या कालावधीसह कमाल ३६ महिन्यापेक्षा जास्त वाढविला जाणार नाही.

८.५ अर्जदाराने तडजोड रकमेचा सलग ३ मासिक / दोन त्रैमासिक हप्त्यांचा भरणा न केल्यास, अर्जदारास दिलेली सबलत कोणत्याही पूर्वसुचनेशिवाय रद्द करून त्यांनी यापूर्वी भरणा केलेली सर्व रक्कम प्रथम थकीत व्याजापोटी व नंतर मुद्दलापोटी वसूल करून नियमित व्याजासह व इतर सर्व खर्चासह सर्व येणे रक्कम वसूल करण्याचा अधिकार बँकेस राहिल.

९. बँकेचा अधिकार :

९.१ कर्जदाराने या एकरकमी कर्ज परतफेड योजनेतर्गत करावयाच्या प्रस्तावासोबत मुद्दा क्र.५.६ प्रमाणेच्या रकमेचा भरणा केल्यानंतरच प्रस्तावाची छाननी केली जाईल.

९.२ या योजने अंतर्गत प्राप्त अर्जांच्या छाननी नंतर तडजोड प्रस्ताव मंजूर/नामंजूर करण्याचे सर्व अधिकार बँकेस राहतील.

९.३ एन.पी.ए.ची तारीख, वर्गवारी व रक्कम बँकेच्या दत्तराप्रमाणे व लेखापरिक्षकांनी प्रमाणित केल्याप्रमाणे निश्चित करण्यात येईल.

९.४ सदर योजना राज्य बँकेच्या थकित कर्जांच्या परतफेडी पुरती मर्यादीत आहे.

९.५ कर्ज परतफेडीसंबंधी बाबींमधील वाद महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम, १९६० चे कलम ९१ अंतर्गत सोडविण्याची तरतूद आहे. त्याप्रमाणे सदर योजनेचा लाभ देणेचे अनुषंगाने अगर तडजोड रकमेबाबत काही वाद निर्माण झाल्यास त्याबाबत निर्णय घेणेचे सर्व अधिकार बँकेस राहतील.

- ९.६ तडजोड रकमेचा भरणा कर्जदारांना बँकेच्या तारणातील मालमत्ता विक्री करून करता येणार नाही. तसेच परतफेडीसाठी राज्य बँकेतून कर्ज मंजूर केले जाणार नाही.
- ९.७ कोणत्याही स्थितीत भाडेकरू अथवा भाडेकरू संस्थेने तडजोड तारखेपर्यंत भाड्यापोटी भरणा केलेली रक्कम परत केली जाणार नाही.
- ९.८ भाडेतत्वावर चालविण्यास दिलेल्या संस्थेने एकरकमी परतफेडीचा प्रस्ताव सादर करताना कर्जदार कारखान्याचा संचालक मंडळ ठरावासह भाडेकरूचे संमती पत्र सादर करावे लागेल.
- ९.९ जीपर्यंत संपूर्ण तडजोड रकमेची परतफेड होत नाही. तीपर्यंत संस्थेच्या मालमत्तेवरील राज्य बँकेचा हक्क / बीजा कमी केला जाणार नाही.
- ९.१० संस्थेने संपूर्ण व्याजासह तडजोड रकमेचा भरणा केल्यानंतर संस्थेची मालमत्ता प्राधिकृत अधिकाऱ्यामार्फत सुपूर्तनाम्याद्वारे संस्था व्यवस्थापनाकडे सुपूर्त करण्यात येईल.
- ९.११ संपूर्ण तडजोड रक्कमेचा भरणा केल्यानंतर संस्थेविरुद्ध सरफेसी कायद्यांतर्गत कारवाई चालू असेल तर सदरची कारवाई रद्द होईल.
- ९.१२ संपूर्ण तडजोड रक्कमेचा भरणा केल्यानंतर संस्था राज्य बँकेमार्फत भाडेतत्वावर चालविण्यास दिली असेल तर सदरचा करार संपुष्टात येईल.
- ९.१३ संपूर्ण तडजोड रकमेचा भरणा केल्यानंतर संस्थेने बँकेविरुद्ध अथवा बँकेने वसुलीच्या कारणास्तव संस्थेविरुद्ध न्यायालयात दावे दाखल केले असल्यास सदरचे दावे विनाशर्त मागे घ्यावेत.
- ९.१४ संपूर्ण तडजोड रकमेचा भरणा केल्यानंतर राज्य बँक संस्थेच्या मालमत्तेवरील हक्कसोड करून बीजा कमी करून देईल. तदनंतर संस्थेच्या भाडेकरार अथवा कोणतेही करारात राज्य बँक सहभागी होणार नाही.
- ९.१५ योजनेतील तरतूदीनुसार तडजोड रकमेच्या २५% रकमेचा भरणा केल्यानंतर उर्वरित ७५% रकमेचा भरणा करणेसाठी सहभागी कर्जदाराने मुदत मागितली असल्यास, योजनेतील मुद्दा क्र. ७.१.१ नुसार पात्र कर्जदारास उर्वरित तडजोड रकमेच्या परतफेडीसाठी कमाल २४ महिन्यांची (मासिक / त्रैमासिक हप्त्यात) मुदत देता येते.
- सदर कालावधीत सलग ३ हप्त्यांची थकबाकी झाल्यास सदर कर्जदारास अपात्र करून कर्जखाते पूर्वपदावर आणण्यात येते. सदर तडजोड रकमेच्या थकबाकीदार कर्जदारांनी थकीत कालावधीतील थकीत हप्त्यांसह शिल्लक तडजोड रकमेवर नियमित व्याजदर अधिक २% प्रमाणे दंड व्याजासहच्या रकमेचा एकरकमी भरणा केल्यास सदर कर्जदारांना योजनेतील सवलतीचा पुन्हा लाभ घेता येईल. मात्र योजनेतील तरतूदीनुसार तडजोड रकमेच्या ७५% रकमेच्या परतफेडीसाठी देण्यात आलेल्या नियमित मुदतीव्यतिरीक्त पुन्हा मुदतवाढ दिली जाणार नाही.
- यासंदर्भातील प्राप्त विनंती अर्जावर निर्णय घेण्याचे अधिकार मा. प्रशासक सभेस राहतील.
- ९.१६ रिझर्व्ह बँकेच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार सदर योजनेतर्गत संपूर्ण तडजोड रक्कमेच्या परतफेडीनंतर कर्जखाते बंद झाले व संबंधित संस्था / वैयक्तिक कर्जदारास वा कर्जदार संस्थेच्या कोणत्याही संचालकास अथवा सदर संचालक इतर कोणत्याही संस्थेवर संचालक म्हणून असल्यास त्या संस्थेस संपूर्ण तडजोड रक्कमेची परतफेड केल्यानंतर पुढील दोन वर्षांच्या कालावधीकरीता राज्य बँकेकडून नव्याने कर्ज मिळणार नाही. तसेच फसवणूक, गैरव्यवहार करून घेतलेली कर्जे व जाणिवपूर्वक थकविलेली कर्जदारांबाबत संपूर्ण तडजोड रक्कमेची परतफेड केल्यानंतर पुढील पाच वर्षांच्या कालावधीकरीता राज्य बँकेकडून नव्याने कर्ज मिळणार नाही. तसेच त्यांना बँकेतील कोणत्याही कर्जास जामीन राहता येणार नाही.
- ९.१७ योजनेअंतर्गत निश्चित केलेल्या संपूर्ण तडजोड रक्कमेचा भरणा केल्यानंतर व्याजामध्ये मिळणाऱ्या सूटीच्या रक्कमेचे निर्लेखन करण्याचे अधिकार मा. प्रशासक समितीस राहतील.

अनेकश्र '७'

विषय: बँकेच्या थकबाकीदार संस्था/वैयक्तिक मालमत्ता विक्री केल्यानंतर तसेच विविध कारणांसाठीच्या वसुल न झालेल्या येणेबाकी रकमांचे अधिकार अबाधित ठेवून निर्लेखन करणेसाठी तसेच एकरकमी कर्ज परतफेड योजने अंतर्गत संपूर्ण तडजोड रकमेचा भरणा केल्यानंतर उर्वरित सुट द्यावयाच्या रकमेचे निर्लेखन करणेसाठी मान्यता मिळणे.

निर्लेखनाचा तपशील

अ शासकीय थकहमीवरील कर्ज वगळता उर्वरित कर्जाची दिनांक ३० जून २०२४ अखेरील व्याजासह येणेबाकी निर्लेखित करण्यासाठी दिनांक २५ जुलै २०२४ रोजीच्या मा. प्रशासक सभेतील ठराव क्र. १८ नुसार शिफारस केलेल्या कर्जदार संस्थांची यादी. (₹ लाखांत)

अ. क्र.	कर्जदार संस्थेचे नांव	संस्था एनपीएट गेल्याची तारीख व वर्गीकरण	कर्जप्रकार	खतावणीप्रमाणे बाकी रक्कम				एकूण	केलेली १००% तरतूद		वजा भागाची रक्कम	एकूण निर्लेखित करावयाची रक्कम			
				मुद्दल	जुने व्याज	एन.पी.ए. व्याज	नोंदविलेले व्याज		मुद्दल	जुने व्याज		मुद्दल	जुने व्याज	एन.पी.ए. व्याज	नोंदविलेले व्याज
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
१	मराठवाडा सहकारी साखर कारखाना लि., डोंगरकडा, ता. कळमनुरी, जि-हिंगोली (अवसायनात)	३१.०३.१९९७ लॉस अॅसेट	सेट असाईड	३२६.११	०.००	०.००	५१२३.४७	५४४९.५८	३२६.११	०.००	०.००	३२६.१२	०.००	०.००	५१२३.४७
			एकूण	३२६.१२	०.००	०.००	५१२३.४७	५४४९.५९	३२६.१२	०.००	०.००	३२६.१२	०.००	०.००	५१२३.४७
२	जयकिसान सहकारी साखर कारखाना मर्या., बोदेगांव, ता. दारवाहा जि-यवतमाळ (अवसायनात)	३१.०३.१९९७ लॉस अॅसेट	प्लेज	५७१.११	३६०.१८	०.००	५३१९.२१	६२५०.५०	५७१.११	३६०.१८					
			हायपो	९.५४	४६.१७	०.००	९५.७५	१५१.४७	१.५४	४६.१७					
			सेटअसाईड	६४.३३	३८५.०८	०.००	६५८.३५	११०७.७७	६४.३३	३८५.०८					
			इंटेरीअम	२१६.२९	२२९९.८०	०.००	२३०८.२८	४८२४.३७	२१६.२९	२२९९.८०					
			इंट्रेस ऑन इंट्रेस	०.००	०.००	०.००	४६५८.६३	४६५८.६३	०.००	०.००					
			एकूण	८६१.२७	३०९९.२३	०.००	१३०४०.२२	१६९९२.७२	८६१.२७	३०९९.२३	७६.२६	७८५.०१	३०९९.२३	०.००	१३०४०.२२
३	स.म.स्व. बापुरावजी देशमुख सहकारी साखर कारखाना लि., वेळा, ता. हिंमणघाट, जि-वर्धा (अवसायनात)	३१.०३.२००२ लॉस अॅसेट	प्लेज	०.००	०.००	१२७.१६	२०.५१	१४७.६७	०.००	०.००					
			हायपो (जी.बी.)	९.३४	०.००	०.००	५८.४५	६७.७९	९.३४	०.००					
			हायपो (स्टोअर)	१२.२८	०.००	७०.८८	७५.७९	१५८.९५	१२.२८	०.००					
			इंट्रेस ऑन इंट्रेस	०.००	०.००	०.००	१०८२.०५	१०८२.०५	०.००	०.००					
			एकूण	२१.६२	०.००	१९८.०४	१२३६.८०	१४५६.४६	२१.६२	०.००	१३९.६३	०.००	०.००	८०.०३	१२३६.८०
४	यवतमाळ सहकारी सूत व कापड गिरणी मर्या., जि. यवतमाळ.	३१.०३.१९९७ लॉस अॅसेट	प्लेज	३६.११	०.००	०.००	१७४.४४	२१०.५५	३६.११	०.००					
			सीसी	३.२८	०.००	०.००	१५.६३	१८.९१	३.२८	०.००					
			हायपो	७.०२	०.००	०.००	३३.६८	४०.७०	७.०२	०.००					
			हुंडी	३७.०९	०.००	०.००	१७९.२४	२१६.३३	३७.०९	०.००					
			एकूण	८३.५०	०.००	०.००	४०२.९९	४८६.४९	८३.५०	०.००	०.००	८३.५०	०.००	०.००	४०२.९९
५	शिंदखेडा ससाका लि., विखुर्ले, ता. शिंदखेडा, जि-धुळे (अवसायनात)	३१.०३.१९९७ लॉस अॅसेट	मध्यम मुदत	०.००	०.००	०.००	२८७.४१	२८७.४१	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	२८७.४१
			एकूण	०.००	०.००	०.००	२८७.४१	२८७.४१	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	२८७.४१
६	गिरणा ससाका लि., दाभाडी. ता. मालेगांव. जि. नाशिक (अवसायनात)	३१.०३.१९९७ लॉस अॅसेट	डब्ल्यु सीटीएल	९९.३३	०.००	०.००	२७२.७१	३७२.०४	९९.३३	०.००	०.००	९९.३३	०.००	०.००	३७२.०४
			नजरगहाण	०.००	०.००	०.००	७५.९५	७५.९५	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	७५.९५
			एकूण	९९.३३	०.००	०.००	३४८.६६	४४७.९९	९९.३३	०.००	०.००	९९.३३	०.००	०.००	४४७.९९
			एकूण (१ ते ६)	१३९१.८४	३०९९.२३	१९८.०४	२०४३९.५५	२५१२०.६६	१३९१.८४	३०९९.२३	२१५.८९	१२९३.९६	३०९९.२३	८०.०३	२०५३८.८८

टिप:

- उपरोक्त ०४ संस्था कर्जदारांकडील मुद्दल येणेबाकी पोटी ₹ १२९३.९६ लाखाची १००% तरतूद करण्यात आली आहे.
- उपरोक्त ०१ संस्था कर्जदारांकडील जुने व्याज येणेबाकीपोटी ₹ ३०९९.२३ लाखाची १००% तरतूद करण्यात आली आहे.

113th Annual Report 2023 - 2024

३. उपरोक्त ०९ संस्था कर्जदाराकडील एन.पी.ए. व्याजापोटी ₹ ८०.०३ लाख ताळेबंदाच्या दोनही बाजूतून कमी करावे लागिल.
४. उपरोक्त ०६ संस्था कर्जदारांकडील रक्कम ₹ २०५३८.८८ लाख नोंदवलेले व्याज कमी करावे लागिल.
उपरोक्तप्रमाणे निर्लेखन केल्यामुळे त्याचा नफातोटा पत्रकावर कोणताही थेट परिणाम होणार नाही.
- ब एकरकमी कर्ज परतफेड योजना – २०२१ अंतर्गतच्या तरतुदीनुसार तडजोड रकमेचा भरणा केल्यानंतर सबलतीची व्याजासह येणेबाकीची रक्कम निर्लेखित करणेसाठी दिनांक २५ जुलै २०२४ रोजीच्या मा. प्रशासक समिती सभेतील ठराव क्र.१८ नुसार शिफारस केलेल्या वैयक्तिक कर्जदारांची यादी.

एकरकमी कर्ज परतफेड योजना-२०२१ अंतर्गतच्या सबलतीच्या रकमेचे निर्लेखन :

(₹ लाखांत)

Sr. No.	Name OF Borrowing Unit	Date Of Committee Sanction	Outstanding (As on Settlement)					Settlement Amount			Write Off Amount			
			Principle	NPA I/R	Noted I/R	Other Expenses	Total	Settlement Amount	Waiver Amount	Received Amount	Principle	NPA I/R	Noted I/R	Total
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Goregaon Br														
1	Rathod Manoj Champa	03-10-2023	1.48	0.00	2.60	0.00	4.08	3.01	1.07	3.01	0.00	0.00	1.07	1.07
Kurla Br														
2	Shaikh Ashpak Ayub	23-11-2023	2.51	1.17	0.00	0.00	3.68	2.90	0.78	2.90	0.00	0.78	0.00	0.78
Pune Br														
3	Kalpana Yatin Ghodekar	25-01-2024	6.28	4.10	0.00	0.25	10.63	7.87	2.76	7.87	0.00	2.76	0.00	2.76
Mulund Br														
4	Kadam Hemant Manohar	16-04-2024	2.05	1.54	0.00	0.00	3.59	2.05	1.54	2.05	0.00	1.54	0.00	1.54
Dhantoli Br														
5	Nimbalkar Rashmi P.	25-08-2022	1.16	0.74	0.00	0.00	1.90	1.19	0.71	1.19	0.00	0.71	0.00	0.71
6	Khandekar Anand P.	18-03-2023	1.64	1.16	0.00	0.00	2.80	1.64	1.16	1.64	0.00	1.16	0.00	1.16
Total			15.12	8.71	2.60	0.25	26.68	18.66	8.02	18.66	0.00	6.95	1.07	8.02

टिप :

१. उपरोक्त ०५ वैयक्तिक कर्जदार यांचे कडील एन.पी.ए. व्याज येणेबाकी पोटीची रक्कम ₹ ६.९५ लाख ताळेबंदाच्या दोनही बाजूतून कमी करावे लागिल.
२. उपरोक्त ०९ वैयक्तिक कर्जदार यांचे कडील रक्कम ₹ ०९.०७ लाख नोंदवलेले व्याज कमी करावे लागिल.
उपरोक्त प्रमाणे निर्लेखन केल्यामुळे त्याचा नफा-तोटा पत्रकावर कोणताही थेट परिणाम होणार नाही.

७.क निर्लेखनाचा तपशील

दिनांक १४ मे, २०२४ रोजीच्या मा. प्रशासक सभेच्या निर्णयानुसार बँकिंग विभागाकडील संद्री डेटर्स खाती असलेल्या खालीलप्रमाणे येणेबाकीचे निर्लेखन करण्यासाठी मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेस शिफारस केली आहे.

७.क.१ सन २०१० मध्ये राज्य बँकेच्या मा. संचालक मंडळाचा अभ्यासदौरा आयोजित करण्यात आला होता त्यापोटी महालक्ष्मी टूर्स अँड ट्रॅव्हल्स, नाशिक यांना प्रादेशिक कार्यालय, नाशिक मार्फत ₹ ५.०० लाख आगाऊ देण्यात आले होते. मात्र काही अपरिहार्य कारणास्तव सदरचा अभ्यास दौरा बँकेने रद्द झाला. त्यामुळे सदरची रक्कम महालक्ष्मी टूर्स अँड ट्रॅव्हल्स यांचेकडे मागणी केल्यानंतर त्यांनी परत केलेली नाही. यानुषंगाने बँकेने त्यांचे विरोधात मा. न्यायालयात दावा दाखल केला. तथापि मालक परागंदा असल्याचे कारणास्तव दावा पुर्ण होऊ शकला नाही. त्यामुळे सदरची नोंद दिर्घ काळापासून संद्री डेटर्स खाती प्रलंबित असल्याने व वसुलीची शक्यता नसल्याने मा. अंकेक्षण उपसमिती सभेच्या शिफारसीनुसार दिनांक १४ मे, २०२४ रोजीच्या मा. प्रशासक सभेत सदर रक्कम निर्लेखन करण्याबाबतची शिफारस मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेस करण्याबाबत ठराव संमत करण्यात आला.

७.क.२ आर्थिक वर्ष २००९-०२ मध्ये श्रीमती विजया बळवंत खैरे (निवृत्त कर्मचारी) यांनी घाटकोपर शाखेतील खातेदार श्रीमती प्रमोदिनी पटेल यांचा ₹ ४०,०००/- इतक्या रकमेचा चेक क्र. ३६९०५५ नवीन सही विचारात न घेता जुन्या सहीनेच चेक पास केला. सदर खातेदाराने ग्राहक न्यायालयात केलेल्या तक्रारीनुसार बँकेने मुद्दल, व्याज व इतर खर्चापोटी ₹ ६८,६६९/- मा. न्यायालयाचे आदेशानुसार संद्री डेटर्स खाती नांवे टाकून खातेदारास सदरची रक्कम आदा केली. यापैकी श्रीमती खैरे यांचे खात्यातील असलेल्या शिल्लक रकमेपैकी ₹ ११,३००/- वसूल करण्यात आले. उर्वरित रक्कम ₹ ५७,३६९/- वसुलीसाठी प्रयत्न केले परंतु, श्रीमती खैरे यांचेकडून वसूल होवू शकले नाही. सदर रक्कम दिर्घ कालावधीपासून संद्री खाती प्रलंबित असल्याने व वसुलीची शक्यता नसल्याने मा. अंकेक्षण उपसमिती सभेच्या शिफारसीनुसार दिनांक १४ मे, २०२४ रोजीच्या मा. प्रशासक सभेने सदर रकमेचे निर्लेखन करण्याबाबतची शिफारस मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेस करणेबाबतचा ठराव संमत करण्यात आला. उपरोक्तप्रमाणे झालेल्या निर्णयास मान्यता असावी.

अनेकश्र '८'

विषय : व्यंकटेश्वरा सहकारी गृहनिर्माण संस्थेस मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या मान्यतेच्या अपेक्षेवर शिफारस केलेल्या व्याजाच्या सवलतीस मान्यता देणे.

राज्य बँकेने आर्थिक वर्ष २०१९-२० मध्ये इमारत बांधण्यासाठी व्यंकटेश्वरा को-ऑप. हौसिंग सोसायटी लि., घणसीली या संस्थेस ₹ २३ कोटी घरकर्ज १२.५०% व्याजदराने मंजूर केले होते. उचल केलेल्या कर्जापोटी संस्थेने रक्कम ₹ १०.०९ कोटीची व्याज व मुद्दल परतफेड केल्यानंतर दिनांक २९ फेब्रुवारी, २०२४ अखेर एकूण ₹ २४.२४ कोटी येणेबाकी होती. सदरचे खाते एनपीए झाल्याने कर्जाचे व्यक्तिगत घरकर्ज व संस्थात्मक घरकर्ज असे वर्गीकरण करून मिळणेबाबत तसेच दिनांक ३१ मार्च, २०२४ अखेर कर्जाची परतफेड केल्यास १% व्याजात सवलत मिळणेबाबत संस्थेने विनंती केली. यानुषंगाने व्यक्तिगत कर्जासाठी ८.२५% तर संस्थात्मक कर्जासाठी १२.५०% व्याजदर विचारात घेऊन कर्जखात्याचा जमाखर्च करण्यात आला. यानुसार व्याजासह निश्चित करण्यात आलेली देयता रक्कम ₹ २१.५९ कोटी संस्थेने दिनांक २१ मार्च, २०२४ अखेर बँकेकडे परतफेड केलेली आहे.

संस्थेने केलेल्या विनंतीनुसार, दिनांक ३१ मार्च, २०२४ पुर्वी ₹ २१.५९ कोटीची परतफेड केल्यामुळे, संस्था कर्जासाठी ११.५०% प्रमाणे तर वैयक्तिक कर्जासाठी ८.२५% दराने व्याजाची आकारणी करण्यात आली. यामुळे, मुळ लेजर बॅलन्स नुसार संस्थेकडून येणे असलेल्या व्याजापोटी रक्कम ₹ २,७४,३०,५८५/- मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या मान्यतेच्या अपेक्षेवर व्याजाच्या रकमेत सवलत देणेबाबत दिनांक १४ मे, २०२४ रोजीच्या मा. प्रशासक सभेत निर्णय झाला.

उपरोक्तप्रमाणे झालेल्या निर्णयास मान्यता असावी.

अनेकश्र '९'

विषय : बँकेस मनुष्यबळ पुरविणाऱ्या त्रयस्थ संस्थेमार्फत तसेच तुटपुंज्या मेहनतान्यावर रोजंदारीवर अनेक वर्ष कार्यरत असलेल्या कामगारांना मानवतेच्या दृष्टीकोनातून असोसिएट स्विपर / असोसिएट हेल्पर / असोसिएट हेल्पर कम ड्रायव्हर म्हणून बँकेच्या सेवेत सामावून घेणेबाबतच्या धोरणास मंजूरी देणेबाबत.

राज्य बँकेत कंत्राटदारामार्फत अथवा रोजंदारीवर नियुक्त असलेले सफाई कामगार / शिपाई / वाहनचालक अनेक वर्षांपासून तुटपुंज्या मेहनतान्यावर कार्यरत आहेत. बँकेमध्ये सद्यःस्थितीत शाखा, प्रादेशिक कार्यालये व मुख्य कचेरी येथे ११ कामगार काम करीत आहेत. या कामगारांना मानवतेच्या दृष्टीकोनातून बँकेच्या सेवेत सामावून घेण्यासाठी दि. १२ सप्टेंबर, २०२३ रोजीच्या मा. प्रशासक सभेत धोरण निश्चित करण्यात आले. सदर धोरणात आवश्यक त्या सुधारणा करून अशा कामगारांना बँकेमध्ये असोसिएट स्विपर / असोसिएट हेल्पर / असोसिएट हेल्पर कम ड्रायव्हर म्हणून नेमणूक करणेचा व सदरचे धोरण एकवेळ राबविणेसाठीचा निर्णय दि. २७ जून, २०२४ रोजीच्या मा. प्रशासक (सेवक) सभेत घेण्यात आला. या योजनेमुळे सदर कामगारांच्या नियुक्तीचा आर्थिक बोजा बँकेतील कायम कर्मचाऱ्यांसाठी झालेल्या वेतन कराराच्या बाहेर राहणार असून आर्थिक बोजाची जबाबदारी बँकेवर राहणार आहे.

कंत्राटदारामार्फत अथवा रोजंदारीवर नियुक्त असलेले ११ कर्मचाऱ्यांमध्ये त्रयस्थ संस्थेमार्फत कार्यरत असलेले १) श्री. सुनिल जनार्दन नरवडे (सफाई कामगार २३ वर्षांपासून), २) श्री. शिवाजी रामजी पंडीत (सफाई कामगार, १९ वर्षांपासून), ३) श्री. प्रशांत वामनराव कडू (सफाई कामगार ०७ वर्षांपासून), ४) श्री. शरद राजेंद्र पवार (कंत्राटी शिपाई कामगार, ०३ वर्षांपासून), ५) श्री. समाधान एस. देशमुख (कंत्राटी शिपाई कामगार ०७ वर्षांपासून) यांचा समावेश आहे.

तसेच रोजंदारीवर कार्यरत असलेले १) श्री. परसराम पतीराम गजभिये (वाहन चालक ०७ वर्षांपासून) २) श्री. संदीप पांडुरंगजी आष्टनकर (वाहन चालक ०५ वर्षांपासून), ३) श्री. अनिल जालीप्रसाद अहिरराव (शिपाई कम इलेक्ट्रिशियन कामगार ०७ वर्षांपासून), ४) श्री. अनिल वामन चव्हाण (सफाई कामगार ०६ वर्षांपासून), ५) श्री. सिध्देश्वर पांडुरंग माने (वाहनचालक ०४ वर्षांपासून), ६) श्री. धम्मपाल गौतम दुधमल (शिपाई कम वाहन चालक कामगार ०६ वर्षांपासून) यांचा समावेश आहे.

तरी दि. २७ जून, २०२४ रोजीच्या मा. प्रशासक (सेवक) सभेत मंजूर करण्यात आलेल्या धोरणानुसार वरीलप्रमाणे ११ (अकरा) कामगारांची असोसिएट स्विपर / असोसिएट हेल्पर / असोसिएट हेल्पर कम ड्रायव्हर म्हणून नियुक्ती करण्यास मान्यता असावी.

मान्यतेस्तव सादर.

बँकेच्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेस उपस्थित राहणेबाबत ठरावाचा नमूना

- दिनांक : ----- रोजी झालेल्या सभेतील मंजूर ठराव क्र. ----- ची प्रत.
- विषय : दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑप. बँक लि., मुंबई बँकेच्या सन २०२३-२४ सालच्या दिनांक १९ सप्टेंबर, २०२४ रोजी होणाऱ्या ११३ व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेत आमच्या संस्थेच्या वतीने सभेत भाग घेण्याचा / मतदानाचा अधिकार देण्याबाबत.
- ठराव क्र : ठराव करण्यात येतो की, दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑप. बँक लि., मुंबई या बँकेच्या दिनांक १९ सप्टेंबर, २०२४ रोजी सन २०२३-२४ आर्थिक वर्षाच्या अनुषंगाने होणाऱ्या ११३ व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेत संस्थेच्या वतीने सभेस हजर राहण्याचा, सभेच्या कामकाजात भाग घेण्याचा व मतदान करण्याचा अधिकार मा. श्री / श्रीमती ----- यांना देण्यात येत आहे.

सुचक -----

अनुमोदक -----

ठराव सर्वानुमते मंजूर

संस्थेचे सील / शिक्का

संस्थेचा नोंदणी क्रमांक / तारीख :

टिप : ठराव संस्थेचा छापील पत्ता असलेल्या पत्रावर पाठवावा किंवा sharebkg@mscбанк.com या ई-मेल आयडीवर सभेपूर्वी पाठवावा.

अनुपस्थिती बाबतची सूचना

मा. प्रशासक,
दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

विषय : दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई
यांच्या ११३ व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेस अनुपस्थित राहणेबाबत.

महोदय,

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई ची ११३ वी वार्षिक सर्वसाधारण सभा गुरुवार दिनांक १९ सप्टेंबर, २०२४ रोजी होत असून सदर सभेस आमच्या संस्थेकडून कोणताही प्रतिनिधी हजर राहू शकणार नाही / मी उपस्थित राहू शकणार नाही. तरी या सभेची अनुपस्थिती मान्य करावी, अशी वार्षिक सर्वसाधारण सभेस विनंती आहे.

कळावे,

आपला विश्वासू,

सही :

नांव व हुद्दा :

दिनांक : संस्थेचे सील व शिक्का :

टिप : अनुपस्थिती बाबतचा अर्ज संस्थेच्या छापील पत्ता असलेल्या पत्रावर देणे.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित)

मुख्य कार्यालय

सर विठ्ठलदास ठाकरसी स्मृती भवन, ९, महाराष्ट्र चेंबर ऑफ कॉमर्स लेन, फोर्ट, मुंबई - ४०० ००९

उपस्थिती दाखला

११३ वी वार्षिक सर्वसाधारण सभा

नोंदणी क्र.

मी, दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई या बँकेचा नोंदणीकृत सभासद असून दिनांक १९ सप्टेंबर, २०२४ रोजी सकाळी ११.३० वाजता, सहकार सभागृह, दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई सर विठ्ठलदास ठाकरसी स्मृती भवन, ९, महाराष्ट्र चेंबर ऑफ कॉमर्स लेन, फोर्ट, मुंबई - ४०० ००९ येथे होणाऱ्या ११३ व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेसाठी माझी उपस्थिती नोंदवू इच्छितो.

नांव : _____ सही :

टीप: सदरचा उपस्थिती दाखला पूर्ण भरून सही करून वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या ठिकाणी प्रवेशद्वारावर सादर करणे.

MSC BANK – IMPORTANT FINANCIAL PARAMETERS

Sr. No.	Particulars	Ideal as per RBI / NABARD	Banks Achievement 31 March 2023	Banks Achievement 31 March 2024	Increase / Decrease	Inference
1)	CRAR (Capital to Risk Assets Ratio)	9.00%	18.04%	16.34%	(-) 1.70%	Very Good
2)	Net Worth	Minimum ₹ 5.00 Lakh	₹ 3,879 Crore	₹ 4,618 Crore	₹ 739 Crore	Very Good
3)	Net Worth to Average Working Fund	Minimum 4.00%	12.40%	12.77%	0.37%	Very Good
4)	Yield on Assets	Higher is better	6.85%	7.40%	0.55%	Very Good
5)	Cost of Fund	Lower is better	3.91%	4.86%	0.95%	Very Good
6)	Net Interest Margin	3.00%	2.94%	2.54%	(-) 0.40%	Very Good
7)	Provision to Coverage Ratio	70.00%	95.13%	83.27%	(-) 11.86%	Very Good
8)	Cost of Management (CoM)	1.50%	0.61%	0.53%	(-) 0.08%	Very Good
9)	Business per Staff	Higher is better	₹ 64 Crore	₹ 76 Crore	₹ 12 Crore	Very Good
10)	Gross NPAs	10.00%	10.67%	9.15%	(-) 1.52%	Within Limit
11)	Net NPAs	5.00%	0.58%	1.66%	1.08%	Very Good
12)	CD Ratio	70%	80%	81%	1%	Very Good

राज्यातील सहकारी संस्थांचे पालकत्व स्वीकारलेली शिखर संस्था

MSC BANK
SCHEDULED BANK

ISO 27001 : 2013 Certified Bank

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि.
(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

The Maharashtra State Co-operative Bank Ltd.
(Incorporating The Vidarbha Co-operative Bank Ltd.) Scheduled Bank

मुख्य कार्यालय : सर विठ्ठलदास ठाकरसी स्मृती भवन, ९, महाराष्ट्र चेंबर ऑफ कॉमर्स लेन, फोर्ट, मुंबई - ४०० ००९.
Head Office : Sir Vithaldas Thackersey Smruti Bhavan, 9, Maharashtra Chamber of Commerce Lane, Fort, Mumbai - 400 001.
TEL.: 022 - 69801000 E-mail: sharebkg@mscбанк.com W : <https://www.mscбанк.com>